

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NİNE

Özel Sayı 16 / Mart 1990 / 5.-DM

"Bu NEWROZ, halkın isyan Newroz'udur. Umutluyuz ki, bundan sonra bu şekilde, kendi ülkemizde zafere ulaşıp bağımsızlığı gerçekleştireceğiz...."
PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN

SERÎHILDAN HALKIMIZA KUTLU OLSUN!

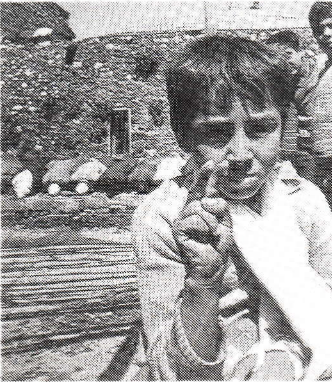
“Halkız biz, yeniden doğarız ölümlerde...”

SERÎHILDAN GÜNLÜĞÜ

13 Mart: PKK önder kadrolarından **Süleyman ARSLAN (Sarı Hüseyin)** ve **Abdullah AVCI (Salah)** yoldaşların da aralarında bulunduğu bir ARGK Birliği ile sömürgeci ordu kuvvetleri, korucular ve özel timler arasında büyük bir çarpışma meydana geldi.

Mardin'in Savur ilçesine bağlı Sürgücü köyü civarlarında meydana gelen çarpışmada 13 ARGK gerillası şehit düştü. Birlik Komutanları **Süleyman ARSLAN** ve **Abdullah AVCI** ile birlikte, **Kamuran DÜNDAR, Abdülkadir ALPTUĞ, Zeki DOĞAN, Abdulkerim TEMEL, Hıdır YALÇIN, Cesir ŞAHİN, Mehmet Mahsum TEPE** ve **Ömer KAVAK** da şehit düşen gerillalar arasındaydılar.

14 Mart: Çatışma haberinin duyulması ve şehit düşen savaşçıların kimliklerinin tespit edilmesi üzerine Nusaybin'de defnedilecek olan **Kamuran DÜNDAR**'ın cenaze töreni hazırlıkları başlatıldı. Yer yer esnaflar kepenklerini kapatırken, YXK (Devrimci Yurtsever Gençlik Birliği)'nin çağrısıyla halk topluca cenaze törenine katılmaya hazırlandı.

15 Mart: Nusaybin'in bütün esnafları YXK'nin çağrısı üzerine kepenklerini indirerek, cenaze törenine katıldılar. Mardin Devlet Hastanesi'nden alınan cenaze Nusaybin'e getirildi. **Kamuran DÜNDAR**'ın cenazesine 10 binin üzerinde yurtsever katıldı.

Serîhildan, yılların köleliğine ölümcül darbe... Halkımız mutlu ve coşkulu...

Halkımızın, sömürgecilerin tüm tehdit ve saldırılarına rağmen şehitlerine bu şekilde sahip çıkması ve 7'den 70'e büyük bir kalabalığın törene katılması, düşmanda büyük bir korku yarattı. Şehir merkezinden mezarlığa kadar yürüyen kitleyi özel timler, sürekli rahatsız ederek, bazı tahriklere yol açıp, provokasyon yaratmak istediler. Ancak, önceden hazırlıklı ve örgütlü olan kitle bu oyuna gelmeyerek, mezarlığa kadar kararlı bir şekilde yürüdü. **Kamuran DÜNDAR**'ın defnedilmesi sırasında, şehitlere bağlılık andı içilip konuşma yapıldı. Kitlelerin bu kararlılığı karşısında, sömürgeciler, bilinen klasik katliam politikasına yöneldiler.

Mezarlıktan dönen kitle yürüyüşünü devam ettirdi. Şehit **Ö. KAVAK**'ın ailesine toplu olarak taziye ziyaretine karar veren kitle, şehir merkezinden geçerek, ailesinin bulunduğu köye gitmek istedi. Gelişmelerin umulmadık boyutlara ulaştığını gören sömürgeciler, özel timleri ve polisi halka saldırtarak, yaşlı-genç, kadın-çocuk ayrımı yapmadan kitleyi kurşun yağmuruna tuttular. Panzerlerle de halkın üzerine yürüyen sömürgecilere, halk kitlesi taş ve sopalarla karşılık verdi. Bu saldırılarda **Şemsettin ÇİFTÇİ** ile küçük bir kız çocuğu katledildi. Ayrıca, 700'ü aşkın yurtsever de tutuklandı.

Bu gelişmeler üzerine esnaflar, kepenk kapatma eylemini süreklileştirirken, okul öğrencileri de okullarını boykot ettiler. İlkokul çocuklarının bile bu eylemlere katılması; tutuklananlar, yaralananlar arasında bu yaştaki çocukların bile bulunması gelişmelerin halkı ne derece etkisi altına aldığına önemli bir kanıttır. Nusaybin Halk Ayaklanmasına dönüşen gösterilerde, sömürgeci birlikler korku ve panik içerisinde, şaşkın hale düşmekle kalmayıp etkisizleştiler. Sömürgeciler, içerisine düştükleri bu durumu örtbas etmek için, Nusaybin'e giriş-çıkışları kontrol altına alıp ayaklanmanın dışa yayılmasını engellemeye çalıştılar. Şehrin dış dünyayla telefon bağlantısı da uzun süreyle kesildi.

16 Mart: Nusaybin Halk Ayaklanması yaygınlaşarak, devam etti. Ayaklanma yeni bir boyut kazanırken, sınırın diğer tarafından Kamışlı'dan da destek sesleri yükseldi. Kamışlı'da sınıra yürüyen onbinlerce yurtsever Nusaybin isyancılarına seslerini, haykırdıkları sloganlarla duyurdular. Sınır teli boyunca sloganlar haykıran yurtsever kitlenin bu desteği Türk sömürgecilerinde büyük bir korkuya yol açtı. 50 bin civarında yurtseverin katıldığı Kamışlı yürüyüşü ile, halkımızın arasına suni olarak çekilmiş olan, tel örgü ve mayınlarla zorla yaşatılmak istenen sınırların halkımızın birliği ve dayanışmasını artık engeleyemeyeceği açığa çıktı.

Aynı gün Cizre, Silopi, İdil, Midyat ve diğer bazı ilçelerde Nusaybin Halk Ayaklanmasıyla dayanışma eylemleri gerçekleştirildi. Ayrıca, Elazığ-Fırat, Eğe, Çukurova, Malatya-İnönü, Diyarbakır-Dicle ve Ankara üniversitelerinde Halepçe katliamını protesto ve Nusaybin Halk Ayaklanmasıyla dayanışma amacıyla gösteriler düzenlendi. Bütün bu gösterilerde yüzlerce öğrenci gözaltına alındı.

17 Mart: Nusaybin'de kepenk kapatma eylemi devam etti. **Şemsettin ÇİFTÇİ**'nin cenaze töreninin yapılmasını sömürgeci özel savaş yönetimi engelledi. **Şemsettin ÇİFTÇİ**'nin babası, Nusaybin Cumhuriyet Savcılığı'na başvurarak, oğlunun özel timler tarafından hedeflenerek öldürüldüğünü belirtip raporun buna göre düzenlenmesini istedi.

Nusaybin'de sıkı güvenlik önlemleri bugün de sürdürüldü. Halkın biraraya gelmesi, gruplar halinde hareket etmesi özel timler tarafından engellenmeye çalışıldı.

Burası Cizre... Korku duvarları yerle bir...

Aynı gün, Diyarbakır'da sayıları 3 bine yaklaşan kalabalık bir yurtsever topluluğu Halepçe katliamının yıldönümünü anmak ve Nusaybin Halk Ayaklanmasıyla dayanışma içerisinde olunduğunu göstermek için yürüyüş yaptı. Ayrıca Diyarbakır E Tipi, Antep Özel Tip ve Ceyhan Özel Tip cezaevlerinde bulunan PKK'li savaş esirleri, Nusaybin direnişiyle dayanışma maksatlı süreli açlık grevine başladılar.

18 Mart: Nusaybin kepenk kapatma eylemi bugün de devam etti. Sömürgecilerin tüm tehditlerine ve eylemi kırma girişimlerine rağmen, dükkanlar bütün gün kapalı kaldı. Nusaybin'deki ateş diğer ilçelerede sıçrama eğilimi göstermeye başladı. Diğer ilçelerde de hareketlilikler gözlendi.

19 Mart: Nusaybin Halk Ayaklanması, Cizre'ye sıçradı. Cizre halkı, Nusaybin'in ardından direnişe geçti. Cizre esnafı, Nusaybin Halk Ayaklanmasını desteklemek ve buna bir sayfa da Cizre'de eklemek için, bugünden itibaren kepenklerini kapattı. Örgütlü olarak, Nusaybin'le dayanışma ve onu daha da ileri götürmek için başlatılan eylemliliğe, bütün Cizreliler kadını-çocuğu, yaşlısı-genciyle katıldı.

20 Mart: Cizre'de Newroz dolayısıyla gösteri düzenlendi. 10 binin üzerinde kitlenin katıldığı bu gösteri Newroz ateşinin gürleştiği bir eylem oldu. Cizre halkının sokaklara dökülüp Newroz'u ateşler yakarak kutlaması, korkusuz Newroz'lara doğru yükselen mücadelenin kazandığı yeni bir mevzi oldu. Sömürgecilerin oluşturmak istediği karanlık bir kez daha Newroz'un aydınlığıyla parçalandı.

Tüm Cizre sokakları alevler içerisinde kalırken, ilçenin çevresindeki tepelerden bağımsızlığın simgesi ve özlemi Newroz ateşi yükseldi. Alev alev yanan ve tüm Botan'ı tutuşturacak derecede bir güce sahip olan Newroz ateşi, bağımsız yarınlara uzanan yolu muştuladı. Kadın-çocuk, yaşlı-genç demeden Cizre halkı, Newroz'la gelen isyanı, serîhildan'ı büyük bir kararlılıkla ilerletti. Sokaklar zafer işaretleriyle, adeta çılgın bir sel gibi akan kitlelerin haykırdığı "Kahrolsun faşizm", "Yaşasın PKK", "Yaşasın Kürdistan", "Yaşasın bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz", "Bijî PKK" gibi sloganların yankılarıyla doldu. 7'den 70'e Cizrelilerin hepsi sokaktaydı, bugün. Bugün isyandı, bugün bağımsızlığa uzanan yolda bir atılımdı. Bugün, şehir tümüyle halkın elinde özgür bir Newroz'u yaşadı.

Halkın 7'den 70'e katıldığı isyan karşısında büyük bir paniğe kapılan ve zalimliğine yaraşır bir şekilde zulüm sarayını korumak isteyen insanlık düşmanı özel timler, halka ateşle karşılık verdiler. Elinde, yüreğindeki inancı ve kararlılığından başka silahı olmayan kitlelerin üzerine kurşunlar yağdırıldı ve panzerler harekete geçirildi. Direnenlerin, başkaldıranların ise ellerinde taş ve sopa vardı. İnançla birleşen, bu silahlarla düşmana karşı koymaya çalışan Cizreliler, özel tim ve polisin açtığı ateş neticesinde ölü ve yaralı kayıp verdi.

Açılan ateş sonucu, **Salih ELÇİOĞLU, Mehmet YILMAZ, Yusuf ŞAHİN, Emin GÜN** ile 12 yaşındaki **Abidin TUNCER** adlı çocuk katledildi. Ayrıca gösteriye katılanlardan 100'ü yaralanırken, 350 civarındaki kişi de gözaltına alındı.

Kurşun ve panzerler, Cizre Serîhildanı'nın önüne set oluşturamadı. Ölü ve yaralılarını kaldıran kitle, sel gibi akmaya devam etti. Taş ve sopalarla geriletilen sömürgeci birlikler, büyüyen yürekler karşısında tutmadı. Şehir merkezinde, sokak aralarında zafer işaretleri, sloganlar ve Newroz ateşi sürekli olarak devam etti. Sömürgeci kurumlara yönelen kitleler, Türk sömürgecilerine ait sömürü kurumlarından TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri), DSİ (Devlet Su İşleri) ve ZDK (Ziraî Donatım Kurumu)'yi yaktılar. Ayrıca TC'ye ait karakol ile diğer bazı kurumlarla, Cizrespor'un tesisleri de bu eylemlilik sürecinde tahrip edildi. Bunların yanısıra, şehirdeki Atatürk heykeli tahrip edilirken, ANAP işbirlikçisi milletvekili Nurettin Yılmaz'a ait araba ve ev de tahrip edildi, taşlandı. Şehirdeki Türk bayrağı parçalandı ve yerine göndere ERNK bayrağı çekildi.

Aynı gün, Silopi ve İdil esnafı da kepenklerini kaparatak, Cizre ve Nusaybin'deki halk ayaklanmasına katıldılar.

21 Mart: Cizre'de konulan sokağa çıkma yasağına rağmen, eylemlilik devam etti. Aynı gün Cizre tepelerinde Newroz ateşleri yakıldı.

Silopi ve İdil'den sonra Midyat esnafı da kepenlerini indirerek, halk ayaklanmasına katıldı. Nusaybin ve Cizre'deki kepenk kapatma eylemi bugün de devam etti. Ayrıca, tüm ilçelerde, okul öğrencileri de boykot ilan ederek başkaldırıya katıldılar.

İstanbul, Ankara, Ege, Eskişehir-Anadolu, Çukurova, Dicle, Erzurum ve diğer üniversitelerde binlerce öğrencinin katılımıyla Newroz kutlandı.

Aynı gün, TC'nin F. Almanya'daki Bonn Büyükelçiliği ile Düsseldorf Hamburg ve Frankfurt başkonsoloslukları önünde Türk sömürgecilerinin Kürdistan'da giriştiği katliamları protesto eden ve halk ayaklanmasıyla dayanışmayı ifade eden gösteriler devam etti. Gösterilere yüzlerce Kürt yurtseveri katıldı.

Yine 21 Mart'ta Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi 3. sınıf öğrencisi yurtsever Kürt kızı Zekiye ALKAN, Diyarbakır-Mardinkapı'da pankart açarak kendini yaktı.

22 Mart: Kepenk kapatma ve öğrenci boykot eylemleri bugün de devam etti. Sömürgeci özel savaş yönetimi bütün gücünü harcayarak, eylemleri kırmaya çalıştı. Belediye hoparlörlerinden sürekli bir şekilde yapılan anonslarda esnafa kepenklerini açma tehditinde bulunuldu. Yine, birçok esnaf evinden alınıp getirilerek, dükkanını açmaya zorlandı. Tüm bu girişimlere rağmen, sömürgeciler dükkanları açmada başarılı olamadılar.

Cizre, Nusaybin, Silopi, Midyat ve İdil'deki kepenk kapatma eylemleri devam ederken, Kızıltepe ve Derik de eylemlilik sürecine, bugün katıldı. Kızıltepe ve Derik esnafı da kepenklerini indirdi.

Ayrıca Kızıltepe'de kalabalık bir öğrenci grubunun düzenlediği gösteriye, özel tim, ordu ve polis birlikleri müdahale ederek, engellediler. Buna rağmen, kepenk kapatma ve bazı öğrenci eylemleri başarıyla gerçekleştirildi.

23 Mart: Derik, İdil, Kızıltepe ve Cizre'deki kepenk kapatma ile öğrenci boykot eylemi bugün de devam etti.

Cizre'de, Cuma namazı çıkışında büyük bir gösteri düzenlendi. Cizre ayaklanmasında şehit düşenlerin taziyesi ve sömürgeci saldırıları protesto etmek için başlatılan yürüyüşe katılanların sayısı kısa bir süre içerisinde 10 bin kişiye ulaştı. Camilerden çıkan bine yakın sayıdaki kitlenin sloganlar atarak başlattığı yürüyüş kolu şehir merkezine ulaştığında 10 bin kişiye ulaştı. Sömürgeciler, gelişmelerin tüm saldırı ve tehditlerine rağmen büyümesini önleyemediklerini anlayınca, müdahale etmelerinin daha büyük gelişmelere yol açmasından duydukları ürküntüyle gösteriye müdahale etmediler.

Sömürgeciler tarafından Cizre'de panzerin altında ezilen **Abidin TUNCER** adlı çocuk Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'nde şehit düştü. Aynı gün, 500'ü aşkın Tıp Fakültesi öğrencisi morgun önünde toplanarak, **Abidin TUNCER**'in ölümünü protesto etti.

Londra'da Kürt yurtseverlerinden oluşan bir grup Londra Türk Büyükelçiliği önünde protesto gösterisi düzenledi. Aynı gün bir başka grup ise Türk Hava Yollarını işgal ederek, Nusaybin-Cizre ve diğer ilçelerdeki halk ayaklanmasıyla dayanışma içerisinde olduklarını gösterdi.

24 Mart: Cizre'de kepenk kapatma eylemi bugün de devam etti. Özel savaşın üst düzey yöneticilerinin tüm girişimlerine rağmen, Cizre'de esnaflar kepenklerini açmayarak, Newroz'la başlayan halk ayaklanmasını sürdürdüler.

25 Mart: Cilospor-Bingölspor arasında oynanan futbol maçının bitiminde, dışarı çıkan seyirciler hep bir ağızdan "Bijî Kürdistan" sloganlarını atarak yürüyüş yaptılar.

26 Mart: Cizre-Nusaybin Halk Ayaklanmasıyla dayanışma ve sömürgeci katliamları protesto amacıyla, Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde okuyan 5 bin öğrenci boykot eylemi yaptı.

27 Mart: Cizre ayaklanması sırasında gözaltına alınan 138 kişiden 74'ü Diyarbakır DGM tarafından tutuklandı. Diyarbakır, Kızıltepe, Derik ve Silopi'de gözaltına alınan 300'ü aşkın kişi Diyarbakır DGM'ye sevkedildi.

8 gün aradan sonra, ilk kez bugün Cizre'de esnaf kepenklerini açtı.

28 Mart: PKK-MK üyesi ve ARGK komutanı Mahsum KORKMAZ'ı ölüm yıldönümünde anmak ve Nusaybin-Cizre Halk Ayaklanmasıyla dayanışma amacıyla, Silvan esnafı da 1 günlük kepenk indirme eylemi koydu.

9 yaşındaki Abidin TUNCER sömürgeci tanklar altında ezilerek serihildan şehidi oldu...

30 Mart: Kepenk kapatma eylemine Diyarbakır esnafı da dayanışma gösterdi. Bir kısım esnaf kepenk kapattı. Nusaybin-Cizre başkaldırısıyla dayanışma amacıyla yapılan eylem yarım gün sürdü.

3 Nisan: Batman esnafı ve halkı eyleme geçti. Dükkanların kepenklerini balyozla kırarak zorla açtırmaya çalışan sömürgeciler, 2000 dükkanın kilitlerini ve vitrinlerini kırarak, esnafı dükkanları açmaya zorladılar. Ancak bu girişimlere rağmen 15 bin esnaf, TPAO'nun 5 bin işçisi ve bir o kadar da tarım ve inşaat işçisi siyasal greve giderek, eylemi başarı ile gerçekleştirdi. Ayrıca, sömürgecilerin saldırısını protesto etmek için bir de gösteri düzenlendi. Gösteride 4 düşman aracı yakıldı. Sömürgeciler 200 kişiyi tutukladılar.

4 Nisan: Lice esnafı da kepenk kapatarak, ayaklanma sürecine katıldı. İlçeye büyük bir güç yığan sömürgecilerin tüm uğraşlarına rağmen, kepenk kapatma eylemi başarıyla devam etti. İlçenin çeşitli semtlerinde sömürgeciliği protesto gösterileri düzenlendi. Çıkan çatışmalarda çok sayıda kişi yaralanırken, 20 kişi de tutuklandı.

Aynı gün, Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde de bir gösteri düzenlendi; ve halk sömürgecilerle çatıştı.

6 Nisan: Siirt'in Kozluk ilçesinde de esnaflar kepenklerini indirdiler. Benzer tehditler burada da uygulandı, ancak esnaflar eylemlerini kararlıca sürdürdüler.

7 Nisan: Diyarbakır'ın Hani ilçesinde de esnaflar kepenklerini bütün gün boyunca kapalı tuttular.

11 Nisan: 11 Nisan'da bu kez Uludere esnafı, sömürgecilerin Kürdistan'daki uygulamalarını ve Beytüşşebap'ta giriştikleri katliamı lanetlemek ve gerillalarla dayanışma göstermek amacıyla kepenk indirdi.

14 Nisan: Kürdistan çapında girişilen kitle eylemliliğiyle dayanışma amacıyla Dersim'de kepenk kapatma eylemi gerçekleştirildi. Sömürgeciler Batman vd. alanlarda giriştikleri türden saldırılarla eylemi enegellemek için tüm güçlerini sarfettiler. Eylem yarım gün sürdü.

Bunların yanısıra Beşiri, Nazimiye vb. ilçelerde de Cizre-Nusaybin ayaklanmasıyla dayanışma eylemleri gerçekleştirildi.

Böylece, Kürdistan bir ay boyunca dört bir tarafta yakılan serihildan ateşiyle aydınlanırken, Kürdistan tarihinde yeni ve görkemli bir sayfa açılmış oluyordu: Halk ayaklanmaları ve zaferi adım adım yaratma sayfası. Açılan bu ilk sayfayı daha pek çok altın sayfa izleyecekti. Kürdistan'da tarihin yönü artık hep ileriye akıyordu...

"Kürdistan halkı! Şemsettin ÇİFTÇİ'yi görseydiniz... Ambulansa alındığı zaman parçalanan beyninin yarısı dışarıda idi ama, parmakları havada zafer işaretini veriyordu. Elindeki taşları bırakmak niyetinde değildi. O taşları hala cebinde taşıyordu. Direniyordu son yolculuğuna çıkarken, düşmana attığı taşlarla beraber ölümsüzlüğe gidiyordu..." **Fotoğrafta, serihildan şehidi Şemsettin ve ölümünün ardından kendisine ağlayan kızkardeşi... TC barbarlığı, acı ve gözyaşlarında boğulmaktan kurtulamayacaktır...**

Orta yaşlı bir yurtseverin Nusaybin direniş izlenimleri...

NUSAYBİN'DE ŞAHLANAN DİRENİŞ

Kürdistan'da örneği az görülmüş, çok iyi düşünülmüş, örgütlenmiş mükemmel bir direniş.

Düşününüz ki faşizm bütün kurum ve kuruluşlarıyla baskılarını acımasızca sürdürmektedir. İşçiyi, esnafı, köylüyü ve memuru susturmuş, aydın ve demokratları hallaç pamuğuna çevirmiştir. İstanbul'da birkaç devrimciyi yakaladığı, Kürdistan'da ihbar sonucu yerlerini tespit ettiği onüç gerillayı zehirle ve alçakça öldürdüğü o gün, bayram ettiği çarşamba sabahında alnından öyle bir sert yumruk yedi ki, şaşkına döndü. Bir cücenin bir kocaman devi nakavt etmesi gibi, olağanüstü bir direniş. Nusaybin direnişi, Kürt ulusunun tarihinde önemli bir sayfa; onüç şehide iki şehit ekleyerek, bir sürü yaralı ve yüzlerce tutuklu vererek, tarihinin güzel bir sayfasını yazmıştır.

Faşizmin dağlarda, ovalarda, fabrikalarda, okullarda, her yerde yerleştirdiği asker, polis, tim, çevik kuvvet, sivil polis ve kontr-gerilla... Kürt halkını birbirine kırdırtmak için parayla kurduğu hain ağa, yobaz, korucu, ajan, muhbir şebekeleri... Emperyalistlerden aldığı zehirli ve modern silahlar, araç ve gereçler... İşte bu acımasız canavara vurulan sert yumruk! Nusaybin direnişi! Kahramanca baş kaldıran, şehitlerine ve vatanına sahip çıkan Nusaybin'i görseydiniz... Özgürlükleri için ölmekten korkmayan evlatlarını nasıl selamladıklarını görseydiniz... Kepenkler ne zaman indirilir, cenaze töreni nasıl yapılır, faşistlerin kamera ve korkunç silahları gölgesinde zafer işaretleriyle saygı duruşu nasıl yapılır görseydiniz... Başları dik, parmaklar havada, gözler pırıl pırıl, göğüslerine

"Çocuklarımızın canlı haykırışları, yürekli direnişleri karşısında gençleştim, sevincimden şahlandım. Kanatlarım oluştu. Uçtum, uçtum özgürlüğe, atılan taşlarla beraber kurtuluşa uçtum. Ne hoştu, ne güzeldi, ne savaştı bir görseydiniz..."

dayatılan namlular onlara vız gelir. Şimşek gibi alkışları görseydiniz...

Polemiklere yer vermeden, ama emin adımlarla düşmanı nasıl çatlattığını, kanını seve seve akıtan gerillasıyla, zindanlarda direnen evlatlarıyla, işkence odalarındaki kahramanlarıyla, Nusaybin caddelerinde nasıl karıştıklarını, nasıl kaynaştıklarını, nasıl örgütlülüğe doğru yürüdüklerini görseydiniz. Kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, ihtiyarıyla ve düşmanın nefesini kesen yiğit çocuklarıyla savaş sokaklarını bir görseydiniz... Bu anlamlı, ağır ağır atılan adımlara, bu coşkuya, bu başkaldırıya düşman dayanamadı. İçine sindiremedi. Bu da ne? Neler oluyor? Bunlar da kim oluyor? Saldırın, yakalayın, vurun, öldürün, yok edin. Birdenbire silah sesleri ve ölümler. Halkımıza saldıran azgın faşistleri görseydiniz, belki de taş kesilirdiniz. Kolay değil, elde silah yok. Kahredici sokakta taş bile bulunmuyordu. Gerisi çok daha korkunçtu. Dünyada dostu yok. Dört canavara terk edilmiş bir halk. İçerde, ajan-hain çeteler. Her tarafı ateş çemberi. Nasıl kurtulacaksın? Nasıl haykıracaksın? Nasıl ben Kürdüm; anam Kürt, babam Kürt, Kürt oğlu Kürdüm diyeceksin? Nasıl ben insanım diyeceksin? O dar

"Kahramanca başkaldıran, şehitlerine ve vatanına sahip çıkan Nusaybin'i görseydiniz... Özgürlükleri için ölmekten korkmayan evlatlarını nasıl selamladıklarını görseydiniz.... Kepenkler ne zaman indirilir, cenaze töreni nasıl yapılır, faşistlerin kamera ve korkunç silahları gölgesinde zafer işaretleriyle saygı duruşu nasıl yapılır görseydiniz...."

sokakta, ateş altında, ölümle burun buruna geldiğin o dakikada, nasıl düşüneceksin? İşte Nusaybin! İşte şahlanış! İşte kahramanca ölmek! İşte düşmanı şaşkına çevirmek! Evet, şehitlere saygı için kepenk kapatmak, kahredici mermiler karşısında hep beraber taşla saldırmak... Birdenbire alevlenen coşkuyu, küçük kahramanları bir seyretseydiniz. Faşistlerin yüzüne vurulan yumrukları bir görseydiniz... Askerlerle, timlerle, çevik kuvvet ekipleriyle göğüs göğüse çarpışan çocuklar Filistin çocuklarını çok geride bırakıyordu. Canıgönülden sevdiğimiz Filistin çocuklarıyla Kürt çocukları arasında dağlar kadar fark vardı. Çünkü karşılarında kol kıran, plastik mermi sıkan, sis bombası atan joplu İsrail askeri yoktu. Karşılarında beyinlere silah sıkan, dipçiklerle çocukların beyinlerini dağıtan canavar Türk faşist timleri vardı. Çocuklarımızın silahı sadece elindeki taşı idi. Arkalarında Fars, Arap, Türk ve Müslüman dayanağı yoktu ve dünyada onu kimse tanımak istemiyordu. Elindeki taşla haykırıyordu. Şerefiyle savaşıyordu ve ölmesini biliyordu.

Ben orta yaşlıyım. Annem beni küçükken; uyu, uyumazsan asker gelir, haydi uyu, masallarıyla uyutuyordu. Korkuyordum. Savaş alanında zaman zaman kaçtım. Zaman zaman saklandım. Korku içime sinmişti, şimdi ise canlısını yaşıyordum. Ne korkunç! Öbür sokağa girdiğimde kendimi cengaverlerin cephesinde buldum. Bütün öcü masallarını hemen unuttum. Çocuklarımızın canlı haykırışları, yürekli direnişleri karşısında gençleştim, sevincimden şahlandım. Kanatlarım oluştu. Uçtum, uçtum özgürlüğe, atılan taşlarla beraber kurtuluşa uçtum. Ne hoştu, ne güzeldi, ne savaştı bir görseydiniz...

Bu atılan taşlar ile indirilen kepenk sesleri ne müthişti!

Bu atılan taş öyle bir taş idi ki; askeri, polisi, timi susturuyordu.

Bu taş öyle bir taş idi ki; TRT'yi, faşist basını susturuyordu.

Bu taş öyle bir taş idi ki; Özal'ı, Ecevit'i, İnönü'yü, Demirel'i ve faşist cuntayı susturuyordu. Ağızlarına kilit vuruyordu. Onları sağır sultana döndürüyordu.

"Kürtler yoktur" beyanlarını kursaklarında kıstırıyordu. Dünya kamuoyunu Kürtleri bir kez daha konuşmak mecburiyetinde bırakıyordu. Düşmana indirilen bu taş, aşağıya çekilen kepenk sesleri Kürt halkının can damarını şahlandırıyordu. Bütün parçalar, bütün gruplar bu sese saygı duyuyordu. Herkes Nusaybin'e koşuyordu. Nusaybin'in şehitleri vardı. Nusaybin'in yaralısı vardı. Yüzlerce tutuklusu vardı. Ama önemi yoktu. Bütün Kürdistan şehirleri düşünüyordu. Silopi düşünüyordu. Cizre düşünüyordu. Kızıltepe düşünüyordu. Derik-Diyarbakır düşünüyordu. Evet, gerçekten en iyi, en kahramanca çıkış yoludur bu. Azgın düşmanlardan

"Kürdistan halkı bir bütündü Nusaybin'de. Devrimcisi, hacısı, hocası, esnafı, köylüsü, zulme karşı davasına inanan her düşünce bir bütündü. Meşalesi devrim şehitleri idi. Nusaybin'in direnişi idi. Şemsettin ÇİFTÇİ'si idi..."

kurtulmanın, şereflice yaşamanın direnişidir bu. Kürdistan halkı bir bütündü Nusaybin'de. Devrimcisi, hacısı, hocası, esnafı, köylüsü, zulme karşı davasına inanan her düşünce bir bütündü. Meşalesi devrim şehitleri idi. Nusaybin'in direnişi idi, **Şemsettin ÇİFTÇİ**'si idi.

Evet, Kürdistan halkı! **Şemsettin ÇİFTÇİ**'yi görseydiniz... Ambulansa alındığı zaman parçalanan beyninin yarısı dışarıda idi ama, parmakları havada zafer işaretini veriyordu. Elindeki taşları bırakmak niyetinde değildi. O taşları hala cebinde taşıyordu. Direniyordu son yolculuğuna çıkarken, düşmana attığı taşlarla beraber ölümsüzlüğe gidiyordu.

-YAŞASIN NUSAYBİN!
-YAŞASIN DEVRİM ŞEHİTLERİ!
-YAŞASIN CENGAVER GENÇLER!
-YAŞASIN YİĞİT ÇOCUKLAR!
-YAŞASIN ŞEMSETTİN!
-YAŞASIN KURTULUŞ!

Saygılarımla

ÖZGÜRLÜK TÜRKÜLERİ VE "YA ÖZGÜR VATAN YA ÖLÜM" ŞİARIYLA AYAĞA KALKAN KÜRDİSTAN HALKI NEWROZ ŞEHİTLERİNİ ZAFER GÜNEŞİNE GÖMDÜ

Halklar, özgürlük türkülerinin en güzelini, şehitlerinin yaşamlarını sürdürmek için isyana kalktıklarında söylerler. Ve o türkülerden oluşan volkanın patlaması, bağımsız vatanı, özgür halkı yaratır.

Kürdistan halkı da; geleneksel volkanı ve özgürlük türkülerinin en güzelini söylediği 90 Newroz'unda; ayaklanmaların günbegün yükseldiği ve giderek kitleselleştiği tarihi bir dönemi yaratmakta, yaşatmaktadır.

Newroz; Partimizin ve halkımızın, başta da Nusaybin-Cizre Halk İsyanları olmak üzere, tüm Kürdistan'da ulusal kimliğe ve özgürlüğe dönüş hamlesini daha da ileri bir düzeye taşırarak karşıladığı ve Newroz ateşini isyanlara taşıyan şehitlerimizin şahadetine en görkemli cevabın verildiği tarihi bir hamle olarak yükselmektedir.

13 Mart 1990; "2000'li yıllara bağımsızlığın ve özgürlüğün zaferini sığdıralım" hamlesinin yaratıcılarının, kahramanca, PKK adına, PKK'nin Önderliği adına, Kürdistan halkının özgürlük savaşımı adına yaşamlarını ölümsüzleştirdikleri gündür.

13 Mart 1990; onüç özgürlük savaşçısının şahadetiyle, Newroz isyan meşalesinin yükseltildiği, halkımızın yoldaşların anısına görkemli ayaklanmalarla karşılık vererek intikamlarını aldığı gündür.

Newroz isyanının arifesinde, şehitlerimizin döktüğü kan, bağımsız ve özgür Kürdistan'ın yaratılması içindi. Bunun için onlar, Kürdistan halkının ve aynı zamanda dönemin de şehitleri olarak ölümü ortadan kaldırmış, ölümsüzlüğü yaratmışlardır. Kürdistan halkı için zorunlu ve hayati olan böylesi bir yaşam, şerefli bir yaşamdır. Onların yaşamlarını sadece Kürdistan'a değil, tüm dünyaya maletmek, onlara verilen sözlerin bir gereğidir.

Newroz şehitleri; gözlerini kırpmadan düşmana karşı yıllarca dağda savaşarak, halkımızı bugünlere ulaştıranlardır. Herbirisinin anısına belki bir günde istenilen karşılık verilemeyecektir, ama onların anısına Nusaybin, Cizre, Silopi, Midyat, Savur, İdil, Gercüş, Derik, Silvan, Batman, Kızıltepe, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Siirt, İzmir, İstanbul, Kamışlı, Pervari, Dersim, bir bütün olarak Kürdistan'da isyan meşalesi onbinlere taşınılarak, ayaklanmalarla karşılık verilmiştir. Zaferin tüm güzelliğini gözlerindeki bakışlarıyla ve zafer işaretleriyle yansıtan çocuklar, camiden çıkan yetmiş yaşındaki insanlarımız, özgürlüğe hasret kadınlarımız, taşlarla-sopalarla sömürgecilere saldırarak "Yaşasın Kürdistan" sloganlarını haykırmışlardır. "Halkız biz, yeniden doğarız ölümlerde" diyerek, PKK adına, PKK Önderliği adına düşmanın üzerine yürümüşlerdir. Bu, yaşayan, direnen PKK, halk ve şehitlerimizin gerçekliğidir.

Kürdistan halkı, 90 Newroz'unda sadece bir şehirde ve güçlü hazırlıklar temelinde değil, PKK'nin, şehitlerimizin, zindandaki savaş esirleri ve dağdaki gerillanın direnişinin verdiği cesaretle, imanlarına, inançlarına, cesaretlerine dayanarak ayaklandı.

Bu, tamamen yeni ve tarihi bir olaydır. Bu ayaklanmada değerli şehitler verilmiştir ama, şehitlerimizin döktükleri kanlar üzerinde Kürdistan halkı kurtuluşu, özgürlüğü ve zaferi yakalamıştır.

Halkımız, Newroz şehitlerine ayaklanma ve isyanla sahip çıkışını gösterirken, Partimizin önderlik ettiği 90 hamlesini anlamlı yakalamıştır. Bununla, önümüzdeki on yılı zaferle kucaklayacak koşullara sahip olmuş, bundan böyle PKK'den ve şehitlerinden alacağı güçle, kendi rolüne layık olmayı bilerek, bizzat kendi elleriyle vatanını, ulusal kimliğini yaratabilme durumuna ulaşmıştır.

Bütün bu gelişmelerin yaratıcısı olan, halkımızın ve onun gerçek tarihinin bu yeni ama mutlaka özgürlükle sonuçlanacak savaşımına önderlik eden şehitlerimiz; bu temelde tüm güçlerini ortaya koyarak ulusal kurtuluş savaşını yükseltmiş, düşmanın da dostun da kabul etmek zorunda kaldığı "kazanmak için savaşan özgürlük savaşçıları" olarak, isyan ateşleriyle, görkemli halk ayaklanmalarının özgürlük türküleri eşliğinde zafer güneşine gömülmüşlerdir.

"Doğru yaşam şehitlerin kendileridir" gerçeğinde ifadesini bulan, halkımızın ve şehitlerin yaratıcısı olan PKK'nin görkemli mücadelesi; tarihte ilk kez bu yıl, Kürt halkının gözlerini açmış, ölümün kader olmadığını, kurtuluş ve bağımsızlığın mümkün olduğunu göstermiştir. Yine, dünyanın tümü karşımızda dursa da; gene isyana kalkacağımızı ve kalktığımızı, kendi kaderimizi tayin edeceğimizi, halkımız özgürlüğe, ülkemiz bağımsızlığa kavuşuncaya ve eşitlik tümü ile oluşana dek ilerleyeceğimizi kanıtlamıştır. Newroz şehitleri ve ayaklanan halkımız bunun en büyük ispatıdır.

Newroz şehitlerinin şahadeti temelinde yükselen halk ayaklanmaları ve vatanımızın kızıl karanfilleri şehitlerimiz; ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı yeni aşamanın müjdecisidirler. PKK'nin ektiği bağımsızlık ve özgürlük tohumlarının dağlarımızın doruklarında, direnişin kalelerinde yeşererek boy vermesi, bin yıllık zulmün, köleliğin zincirlerinin parçalanması, direniş türküleriyle ülkemizin çınlamasıdır.

1990 baharının 13 Mart şafağında şahadete ulaşan yoldaşlarımızı kelimelerle ifade etmek olanaksızdır. Onların ardından; *"ağlamanın yerini zaferi yaratmanın coşkusu almalıdır. Günde onbin şehidimiz de olsa, yine gülmesini öğrenmeliyiz. Bizim binlerce şehidimiz oldu ve bunları biz kendi ellerimizle yarattık, bizden bir parçaydılar ve şimdiye kadar bir damla yaş gözümüzden akmadı, eğer aksaydı düşmanın oyununa gelmiş olurduk. Bu dönem her dönemden daha çok cesaret istiyor. Şehitlerin anısına bağlılık temelinde tüm gücümüzü ortaya koyarak, savaşın üzerine yürümeli, kendi ellerimizle hem de istediğimiz tarzda kazanmak için tüm gücümüzü sarfetmeli, kazanmak için büyük bir yarışın içinde ve bu konuda her zamankinden daha fazla sözümüzün eri olmalıyız! Şehitlerimizin bize 'daha görkemli yürüyün, yanlışlıklara, eksikliklere az düşün. Bizi düşüren eksiklikler farklıydı ama düşürdüler, siz düşmeyin. Döktüğümüz kanların yarattığı imkanları zafer narlarına dönüştürmek için ilerleyin!' diyerek verdikleri emirleri ve manevi komutanlıkları altında yürüyelim! Eğer bağımsızlığı, özgürlüğü yaratmak istiyorsak, Kürdistan şehitlerinin, PKK şehitlerinin etrafında kenetlenelim ve kendimizi bir güç haline getirelim..."*

"Onlar; herbiri bir parça vatan, herbiri bir kahraman! Onlar; özgür Kürdistan'ın, vatanın çiçekleridirler! Onlar; yeni, özgür toplumda bir gül gibi dipdiri yaşayacak, kıpkızıl bir gül gibi toplumun herbir köşesini süsleyecek ve özgürlük ateşinin sürekli yanan alevi olacaklardır.."

PKK GENEL SEKRETERİ ABDULLAH ÖCALAN

Direniş kalemizin isyan kıvılcımı, zaferle bütünleşen ölümsüz komutanı SÜLEYMAN ARSLAN (Hüseyin) yoldaşı; halk ayaklanmalarının görkemli yükselişi ile selamlıyoruz

Bugün anısına onbinlerin ayağa kalktığı **Süleyman ARSLAN (Hüseyin)** yoldaş; bir özgürlük savaşçısı ve PKK militanı olarak, arzuladığı şekilde, dağların doruklarındaki gerillanın, şehirlerdeki proletaryanın, bir bütün olarak Kürdistan halkının isyan ateşi olarak yücelere ulaşmıştır. Mücadelesinde uğruna savaştığı yüce değerlere, yiğit halkına, onun önderi PKK'ye layık olmanın onuruyla yaşadı, savaştı ve isyanla bütünleşerek ölümsüzleşti. Bir devrimci için en yüce değer; halkların ve yoldaşlarının kalbine gömülmek, onlarla birlikte yaşamak ve onlarla birlikte zaferlere yürümektir. O, tüm bunlara ulaştı. **Hüseyin** yoldaş; tarihimizde zafer yıllarının yürüyüşünün başlatıldığı 1990 hamlesinde, 13 Mart günü, uğruna savaştığı, şehit kanları ile sulanan kutsal Kürdistan toprakları ile kucaklaştı. Bu O'nun için bir hasret, bir onur, bir yaşamdı. O, bu yüce değerler için ayağa kalktı, özgür ve bağımsız bir Kürdistan için, bir komutan ve bir isyan olarak, Parti-Cephe-Ordu bayrağını doruklarda dalgalandırmak üzere yoldaşlarına, halkına devretti.

"Bu savaşımda öncelikle Parti Önderliğine ve Partiye bağlı kalmayı, bunu gerektiğinde ölerek kanıtlamayı temel aldım. Parti Önderliğine olan bağlılık ve inanç esas rolü oynadı. Bizim gibi fazla ileri olmayan toplumlarda önderlerin rolü çok büyüktür. Biz, aslında PKK derken, Parti Önderliğini anladık. Ki öyledir de. O'nun varlığı ve önderlik çalışmaları kişisel planda benim davaya bağlılığımın ötesinde, genelde bir halkın yaratılmasında temel rol oynadı. Biz bu önderliğe yaraşır bir pratik içerisinde olsaydık, durumumuz ve halkımızın durumu bugünün çok ötesinde olacaktı."

Hüseyin yoldaş, 1.7.1960 tarihinde Adana'da dünyaya gelmiş olup, aslen Dersimlidir. Annesi Türk, babası Kürttür. 1938 Dersim katliamında dedesi katledilmiş, aile ise sürgüne gönderilmiştir. Daha sonra tekrar vatana dönüşü yaşayan aile, faşist sömürgeciliğin Dersim üzerindeki beyaz katliamının olumsuz etkilerini yaşamıştır.

Hüseyin yoldaş her ne kadar sömürgeci asimilasyonun ve küçük-burjuva etkilerin tahribatına uğrayan bir ailede ve Dersim'in üzerindeki kara bulutların ölüme mahkum ettiği bir çevrede büyümüş ise de, kendi kişiliğine damgasını vuran, Dersim katliamında katledilen dedesinin gerçekliği ve çevre tarafından manevi bir saygınlık görmesidir. Bu nedenle O, kendisini Kürt gerçekliğinden koparmamıştır.

Özellikle de Parti hareketimizin 1977-1978'lerdeki hızlı yükselişinin tüm halk kitlelerini kucaklaması, ulusal kimliğe ve öze dönüş hareketinin etkisini hızlı yapması, **Hüseyin** yoldaşı da yakından Partimizle ilişki kurmaya yöneltmiş, bunun sonucu olarak bu yıllarda Elazığ Lisesi'nde öğrenciyken hareketle ilişkiye geçip, Kürdistan devrimi saflarında yerini almıştır. Bu dönemde çeşitli görevler ve sorumluluklar üstlenmiştir. 1982'de Partinin çağrısı üzerine yurtdışına çıkmış ve bu alanda siyasi, askeri eğitimini tamamladıktan sonra, 1983'te ülkeye giriş yapmıştır. 1985 yılına kadar Lolan pratiği içinde yer alan **Hüseyin** yoldaş, Mayıs 1985'de bir takımlık güçle beraber Şirvan, Mutki, Sason, Hizan alanlarında yaşanan yoğun eylemlilik içinde grup sorumlusu olarak yer alarak, **Veli YAŞAR, Ramazan KAPLAN, Ali UĞUR, Veysi BADEM** yoldaşlarla beraber en aktif faaliyetlilik içinde bulunmuştur. Yoğun çatışma ve şahadet olaylarının geliştiği bu dönemde, direncin, kararlılığın, yoldaşlarına ve halkına bağlılığın en ileri örneğini sergileyerek çalışmalarını coşku ile sürdürmüştür.

Bitlis alan faaliyetlerinden sonra, Partinin, III. Kongre çalışmaları için Merkez Komite üyelerini çekip, tasfiyeci pratiğe son verme çalışmalarını yoğunlaştırdığı bir dönemde, **Hüseyin** yoldaş Eruh alanında Parti faaliyetleri içinde en aktif faaliyetin sorumlularından biriydi. Bu süreçte, III. Kongre çalışmalarına ülke pratiğinde sergilenen eylemsel pratikle en büyük destek olan savaşımın içinde yerini aldı ve işbirlikçi M. Hesam'a yönelik bir çiftlik baskını ile karakol baskınında ağır yaralandı. Ancak büyük direnci ve üstün morali sayesinde mücadeleden bir an bile geri durmadı.

1987'de Eruh ve Ana Birlik faaliyetlerinde yönetim düzeyinde, 1988'de Botan Ana Birlik takım siyasi komiseri olarak görevlerini yürüttü. 1988 Aralık Konsey toplantısında Konsey üyeliğine seçildi ve Eruh faaliyetlerinin sorumluluğuna getirildi. 1989'da Eruh faaliyetlerinde Ana Birliğin yürüttüğü siyasi-askeri eylemlilikte yerini alarak bu çalışmaların Eylül ayında gerçekleştirilen Ülke İçi Parti I. Konferansı'na kadar sürdürdü. Yaşanan bazı gelişmelerden dolayı toplantıya katılamadı. Konferans kararıyla Garisan (Pervari) faaliyetlerinin sorumluluğuna getirildi. Bu dönem süresince yürütülen faaliyetlerde, toplantılarda bizzat görev alarak; gerek savaşçı yapının eğitiminde, gerekse halkla ilişkilerinde oldukça eğitici ve örgütleyici olup halk ayaklanması ve kitle gösterilerinin geliştirilmesinde ro-

lünü oynamıştır. Ayrıca başta Eruh alanı olmak üzere kısa sürelerde Garısan, Şırnak, Silopi (Cudi), Cizre alan faaliyetlerinde de önemli çalışmalar yürüten **Hüseyin** yoldaş; en son 1990 Ocak Merkez toplantısında, Merkez Komite üyeliğine İç Merkez üyesi olarak seçilmiştir. Parti faaliyetlerinin yeni dönem hazırlıklarını yürütmek için gittiği Mardin Eyaleti'nde şehit düştüğü ana kadar görevlerinin bilinciyle hareket ederek, kahramanca şehit düşmüştür.

Partimizin gelişim aşamalarının, mücadele biçimlerinin, gelişim sorunlarının bilincinde olan **Hüseyin** yoldaş; devrim olayının alt-üst oluşlarını, yeni ile eskinin savaşımını, sınıflar mücadelesinin acımasızlığını yaşayarak, PKK militan kişiliğine ulaşmanın yoğun çabası içinde, sürekli yükselen, ilerleyen bir gelişim grafiği kaydetmiştir. Özellikle de Dersim kişiliğinin aşılması ve devrimci militan yapının oluşturulmasında önemli adımların sahibi olarak görevler üstlenmiş, bu görevlerinde başarıyı, başarısızlığı, ilerlemeyi, gerilemeyi yaşayıp bir bütün olarak mücadelemizin karakterine, Parti ideolojimizin hedeflerine ulaşmanın yoğun savaşımını vermiştir. Devrimci olmanın onurunu, soyluluğunu yaşamış, Parti Önderliğine, şehitlere ve halkımıza layık olmanın yüceliğini göstermiştir. Ulusal kurtuluş mücadelesinin kadrosu, komutanı olarak; döneme ve Parti önderlik gerçeğine ulaşmada eski toplumdan ve kişilikten kaynaklanan yetersizlikleri; yani PKK önderlik gerçeğine ulaşma, taktik önderlik rolünü oynama, tarihi-günceli yaşama ve Parti çizgisine ulaşmada tüm Parti yapısının yaşadığı gelişim sorunlarını o da yaşamış

fakat bunlardan hızla kurtulup, Partinin önderlik ve komutanlık özelliklerine ulaşmanın önemli adımlarının yaratıcısı olmasını bilmiştir.

Hüseyin yoldaş; fedakarlığı, cesareti, yoldaşlarına duyduğu sevgi ve saygısı, bir PKK komutanında bulunması gereken şirin üslubu, espri yeteneği ile, girdiği her ortamla kaynaşabilen, coşkusuyla tanınan değerli bir yoldaştı. Yine, pratik zekası gelişkin, politik ve askeri alanda kavrayışı ileri bir yapısı olup, düşman taktiklerini zamanında kavrama, pratik zorluklardan sıyrılma, toparlayıcı olma ve güvenlikli hareketi ile faaliyetini sağlam esaslarda yürütme özelliğine de sahipti. O, bir devrimci olarak, devrimci olmanın güzel örneklerine de ulaşmış, bunu tüm yaşamında sergilemiştir. PKK militanı olmanın kendisine özgü soyluluğunu ve görkemliliğini yaşamıştır. **Hüseyin** yoldaş; bu değerli özellikleriyle yoldaşlarının, halkının sevilen, sayılan ve kalplere gömülen şirin bir yoldaşı olmasını bilmiştir.

Partiye, Parti Önderliğine olan bağlılığı en saygılı tarzda temsil eden, bu konuda örnek gösterilen bir yoldaştır. Parti Önderliği O'nun bu özelliğini şöyle dile getirmektedir: *"Bana en saygılı mektuplarını yazan arkadaştı. Çok saygılıydı ve beni anlıyordu..."* **Hüseyin** yoldaş, tüm içtenliği ile dile getirdiği gibi, Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük savaşımında Parti Önderliğine layık olmayı her zaman ön plana almış, bunu, *"Biz, bu önderliğe yaraşır bir pratik içerisinde olsaydık durumumuz ve halkımızın durumu, bugünün çok ötesinde olacaktı..."* tarzında dile getirirken; tarihe, halka ve Parti Önderliğine en özlü özeleştirisini de vermiştir. Bundan da anlaşılacağı gibi, halkımız bugün isyanı yaşıyor, demek ki, **Hüseyin** yoldaşın belirttiği gibi Parti Önderliğine yaraşır bir militanlaşma, merkezileşme ve komutanlık geliştirilseydi, "bağımsız ve özgür Kürdistan" bugün insanlık ailesinin içinde yerini alacaktı. İşte **Hüseyin** yoldaşın özverili̇ği, yüceliği ve devrimci kişiliği bu noktada çok net olarak kendisini göstermektedir.

Hüseyin yoldaş; sadece Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğünün değil; tüm ezilenlerin, insanlığın özgür ve eşit bir topluma ulaşmalarının da yüce temsilcisidir. Küçük kızına yazdığı mektubunda, kızı şahsında tüm insanlığa, gelecek nesillere olan yaklaşımını, güzel-özgür günlerin yaratıcısı olduğunu da göstermiştir. Mektubunda **Hüseyin** yoldaş şöyle diyor:

"Kızım Dılar, küçük de olsa bir yoldaş olmaya hazırlanıyor. Düşünüyorum, herhalde karşılaştığımızda bizimle her biçimde tartışabilecek bilince ulaşacak. Bir anlamda devrimin çocuğudur. Devrimci mücadele ile büyüdü, her zaman yanında arkadaşları gördü. Şahsen hiç yardımcı olamadım, çünkü görmedim. Ama devrimcilerin içinde büyümek, bu yaşamı çocukken tatmak öyle kolay kolay unutulacak bir durum değil. Bu birikimler kişiliğe, karaktere yansıyacaktır. Bu yaşamın avantajlarını ileride çok daha iyi görecek. Onu görüp görmeyeceğimi bilmiyorum, ama ona iyi bir baba, iyi bir yoldaş olacağımı da söyleyebilirim. İleride bunu daha iyi anlayacaktır."

O, sadece kızına böyle bir geleceği hazırlama değil, Cizre'de, Nusaybin'de, Ankara Özel Harp generallerini hayrete düşüren ve telaş içine sokan; Cizre sokaklarında özgür gelecek için küçük parmaklarıyla zafer işaretleri yapan Kürt çocukları için özgür yarını hazırlamanın mutluluğunu da yaşıyordu. 89 sonu ve 90 başlarında halkımızın yüreğindeki isyanı yakalayan, onu örgütlü bir öncülüğe kavuşturmak için, gerek örgütsel, gerek eylemsel çabalarını da mutlaka anmak gerekiyor. Kendisi bugün 21 Mart'ta belki ayağa kalkan, yüzbinlere varan 7'den 70'e insanlarımızın isyanına tanık olmadı, ama bu konuda taşıdığı inancı da hiçbir zaman eksilmedi. Bu inançla yaşadı, ölümü kucaklarken de bunun büyük manevi rahatlığıyla aramızdan ayrıldı. Böylesine halkını derinden yaşayan halk önderlerine ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde aramızdan ayrılması acı olsa da, örnek yaşam ve fedakar militan kişiliğiyle halkımızın gönlünde, halk tarihimizde layık olduğu yeri alması acımızı biraz da olsa hafifletmektedir.

O'nu kelimelerle ifade etmek olanaksız. Çünkü, O, mücadele ile bütünleşmiş, isyanlara ulaşmış, Kürdistan halkının tarihi, intikamı, geleceği ve özgür yarınların kurucusu olarak; Partiyle, halkla ve zaferleriyle ifadesini bulmuştur. O'nu **Hüseyin** yoldaş olarak anlatmak, dar kalıplar içerisinde sınırlamak olur. O dağdaki gerillanın, zindandaki direnişçinin, Parti kadro ve komutanlarının, halkımızın mücadeleleriyle bütünleşmiş bir yaşam, bir isyan alevi olarak ölümsüzleşmiştir.

Yaşam, şehitlerin kendisi; zafer, onların yolunda yürüyenlerindir!

❑

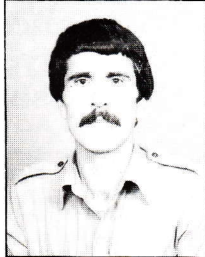
Mardin Cephesinin yiğit komutanı ABDULLAH AVCI (Salah) yoldaşı; Newroz isyan ateşini ülkemizin her köşesinde gürleştirerek selamlıyoruz!

13 Mart 1990'da bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin halk demokrasisine doğru hamlesinin isyanlar döneminde şehit düşen **Abdullah AVCI (Salah)** yoldaş; yeni yaşamların yaratılmasının ölümsüz komutanı olarak, direniş kalemizin burçlarında isyan bayrağını yükselterek, onbinlerin isyanının kıvılcımı oldu.

"Bir insan yaşamı, bir halkın tarihidir" gerçeğinde anlamını bulan **Salah** yoldaşın yaşamında, halkımızın tarihini tüm yönleriyle görmek mümkündür.

Salah yoldaş; 1956 yılında Urfa'nın Hilvan kazasının Bargaç köyünde, yoksul bir köylü ailesinin sekizinci çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Çok yoksul bir yaşam içinde büyüyen **Salah** yoldaş, okula gitmenin dışında yazın mevsimlik işlerde çalışmış, en son endüstri meslek lisesini bitirmiştir. Hareketimizle 1977 yılında Ceylanpınar'da ilişkiye geçmiştir.

Salah yoldaş; askeri grup sorumluluğu, yerel komite sekreterliği, eğitim kamplarında grup sorumlulukları, bölge komite üyeliği, silahlı propaganda grubu komutan yardımcılığı, temsilcilik gibi önemli görevler ve sorumluluklar üstlenmiş, Ceylanpınar, Eruh, Mardin, Lübnan alanlarında Parti faaliyetlerini yürütmüştür. Salah yoldaş, ülkeye ilk giriş yapan gruplar içinde yerini almış, belli bir süre Şırnak alanında öncü birim faaliyetlerinde bulunmuştur. Bu dönemin inceliği, hassaslığı gözönüne alındığında O'nun nasıl bir azim ve kararlılıkla, fedakarlıkla başarı elde etmenin büyüklüğünü sergilediği kendiliğinden anlaşılacaktır.

80'ler öncesinde Siverek, Hilvan alanında Partimizin önderliğinde faşist kurum ve kişilere karşı geliştirilen mücadelede atak ve fedakar, militan çabalarıyla yer almış; Urfa, Ceylanpınar, Viranşehir alanlarında birçok eylemin yönetiminde ve fiili uygulamasında önemli çabaların sahibi olmuştur. Genelde yürütülen faaliyete desteği sadece bununla da sınırlı olmayıp, Hilvan ve Siverek mücadelesini beslemek için gerek faaliyet alanında, gerekse yurtdışına çıkarak donanım sağlanmasında büyük emeklerin yaratıcısıdır da.

1984 yılında Mardin alanında yönetim düzeyinde görev alarak Nusaybin-Ömerli yerellerinde kitle çalışmaları, örgütlenme, askeri faaliyetleri yürütmüştür. Bu faaliyetleri 1985'e kadar devam etmiş, ülke içi merkez tarafından Mardin Eyaleti komite üyeliğine seçilerek askeri sorumlu yardımcılığına getirilmiştir. Faaliyetlerde aktif bir şekilde yerini alan **Salah** yoldaş, bu dönemde 1985 Mart'ında Partimizin öncülüğünde kurulan ve kitleleri etrafında toplayan ERNK'nin ilanını, büyük coşku ve eylemlilikle karşılamıştır. Halkla kaynaşmasını bilen halk önderinin birçok özelliğini taşıyan **Salah** yoldaş Ömerli, Nusaybin, Midyat, Derik, Kızıltepe alanlarında komutan düzeyinde önemli görevler yürütmüştür. Girdiği birçok eylemde büyük kahramanlık ve cesaret örneklerini sergileyen **Salah** yoldaş, 1986 yılı başında Partinin çağrısı üzerine III. Kongre faaliyetlerine katılmıştır. III. Kongre sürecinde, Kongre'nin ruhuna ulaşma doğrultusunda önemli dönüşümleri ve Partinin proleter çizgisine ulaşma çabalarını yoğun olarak yaşamıştır.

1988 başlarında, Mardin alanında yaşanan olumsuz pratiği durdurmak, doğru Parti hattını oturtmak için görev alarak ülkeye dönüş yapmıştır. Alan faaliyetlerinde önemli düzeltme ve onarma çalışmalarını yürütmüş, tasfiyeci, bozguncu pratiklerle mücadele etmiştir.

1989 Ülke İçi I. Parti Konferansı'nda Merkez Komite üyeliğine seçilmiştir. Zorlu süreçleri yaşayan **Salah** yoldaş eksikliklere rağmen şahadetine kadar Partiye ve halka bağlılığını en ileri fedakarlık ve cesaretini sergilemekten bir an bile geri kalmamıştır. **Mehmet Emin ARSLAN, Ahmet GÜDEN** gibi şehit yoldaşlarla ortak bir çalışma yürüten Salah yoldaş, Mardin Eyaleti'nde önemli gelişmelere yol açmıştır.

Mücadelenin gelişim sorunlarını her militan gibi, **Salah** yoldaş da yaşamıştır. Ancak şu da bir gerçek ki, bugünlere ulaşılmasında **Salah** ve diğer yoldaşların emekleri, fedakarlıkları, cesaretleri önemli rol oynamıştır. Yine, halkımızın bugünlere ulaşmasında şahadetlerinin yol açtığı isyancılıkta, bu yoldaşların emeklerinin payı büyüktür.

"Eğer insan büyük bir amaç uğruna tüm yaşamını sonuna kadar adarsa ve bu yolda şahadete ulaşırsa, buna ölüm denmez. Bu yaşamdır, yaşamın ta kendisidir. Bu yolda düşen şehitler ölümsüzdür. Bu gerçektir ve doğrudur..."

A. ÖCALAN

Ahmet GÜDEN ve Abdullah AVCI

Şahadetiyle onbinlerin isyanını da beraberinde getiren **Salah** yoldaşın ölümsüzlüğünü kavrayan Mardin halkı ve genelde Newroz şehitlerine sahip çıkan Kürdistan halkı; ulusal kurtuluş uğruna dökülen şehit kanlarının boşa gitmediğini, görkemli isyan yükselişinde "Kahrolsun sömürgeci zulüm", "Yaşasın Kürdistan", "Yaşasın bağımsızlık ve özgürlük", "Şehitlerimiz ölümsüzdür" şiarlarını haykırarak, yaşayan, direnen Kürdistan'ı ve dönülmez yolumuz

olan onurlu yaşamı tüm dünyaya da ilan etmiştir.

Şanlı Nusaybin-Cizre isyanının ilk kıvılcımlarının Mardin'de yakılması, şehitler halkasına **Abdullah AVCI** yoldaşın da eklenmesi, Mardin topraklarının kutsallığını arttırmış, halkımızın ve şehitlerin yoldaşlarının sorumluluklarını daha da ağırlaştırmıştır.

Çünkü; Nusaybin-Cizre isyanları, Partimizin bölgedeki yılları alan mücadelesini ve bunun uğruna döktüğü şehit kanlarıyla sulanan toprakların ve uğruna savaşılan yüce değerlerin sonuçlarını da ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda Newroz şehitleri ile Mardin Eyaleti'nde uzun yıllar komutanlık yapan **Salah** yoldaşın şahadetlerine yaklaşımların ve onlara layık olmanın görevlerini bir kez daha bilince çıkarmamızı beraberinde getirmiştir.

Son isyanlarda görüldüğü gibi, Kürdistan bugün yeni gelişmelere ve yeni patlamalara aday bir ülkedir. İsyanlar, mücadelemizin boyutunu ve dönemin yakıcılığını-tarihiliğini de açık ve net ortaya koymuştur.

Newroz şehitlerimizin şahadetleri temelinde ortaya çıkan isyanlar; bütün PKK'lilerin ve halkımızın, içine girdiğimiz 90 hamlesini anlamlı yakalamasını ve önümüzdeki yıllara "bağımsız ve özgür Kürdistan'ı sığdırma"yı zaferlerle gerçekleştirmeyi, buna layık yaşamın hakkını vermeyi şart kılmıştır.

Şehitlerin, Partili militanlardan, gerilladan ve halkımızdan istediği yaşam; *"Erken düşmeyeceksiniz, çok gelişerek günbegün düşmanı vuracak, ondan alanları kurtaracak, mücadelemizi zaferle taçlandıracaksınız"* doğrultusundaki halk ayaklanmalarının yükseltilmesidir.

Bundan hareketle; Newroz şehitlerimiz ve **Salah** yoldaşın şahadetiyle; bundan böyle daha da çok halktan ve daha gelişmiş PKK'den, tüm bunların yaratıcısı Parti Önderliği ve şehitlerimizden alacağımız güçle, esasta kendi rolümüze layık olmayı bilerek, kazanmak için tüm gücümüzle duyarlı, dikkatli ve kararlı ihtilalci militanlığı sergileyeceğiz. Onbinlerin görkemli isyanlarıyla, özgürlük naralarıyla zaferi biz kazanacağız.

"PKK'de eskiden daha fazla şehitlere yoldaşlık yapacağız. Halk ayaklanmalarıyla şehitlerin yaşamını sürdüreceğiz. PKK şehitleri ölümsüzdür. Doğru yaşam şehitlerin kendileridir. O yaşamın uğruna sonuna dek savaşacak ve onların uğruna savaştığı bağımsız ve özgür Kürdistan'ı mutlaka ama mutlaka yaratacağız."

-Yaşasın halkımızın isyan ruhu!
-Newroz şehitlerimizin gürleştirdiği isyan, birlik ve mücadele ateşini, Kürdistan'ın her köşesinde tutuşturalım ve gürleştirelim!
-Yaşasın şehitlerin onuru ve şerefi PKK!
-Yaşasın özgürlük ve bağımsızlık!

1990 Bahar Şehitleri İçin!

TOPRAK ANA DİYOR Kİ

Anamız toprak
yumdu gözlerini acıyla bir an
açtı kapısını göğüs kafesinin
ta içinde kucakladı evladını
ve yüreğine sakladı feryadını

Diyor ki o:
görmemeli düşman
göz yaşlarını
ağlama!
sular yüzeyde akmaz
her zaman
Cudi gibi
Gabar gibi
Zağros gibi
yüceltilere çevir yüzünü
girerken bahara
kırmızı mendil bağla başına
sarı güneşle
benim yeşilim arasında

Diyor ki anamız toprak:
adını bilmeyeceksin
onun için söylenirken türküler
yumruk yap ellerini
yoğur, yoğur, yoğur...
yüreğinin ateşinde pişir
avuçlarındaki yüreğini

mezar taşı da dikmeyeceksin
abidelerin yakıştığı yere
gözlerini ellerine al
ve gözlerinin emrine ver ellerini
bas, bas, bas...
yarışsın gözlerinin kıvılcımıyla
namlular...

Diyor ki anamız toprak:
yağarken ince ince yağmur
yıkanır yalçın dağlar
duyduğum doğum sancısıdır
bak tohum ha çatladı
ha çatlayacak
ha gülüm ha
ha yiğidim
kavga günüdür şimdi
yüreğin coşkun
yüreğin kabarmış bağrım gibidir
su yatağında akar yiğidim
tohum toprakta filizlenir
aşk yürekte çiçeklenir
sen, göğsümde açan
özgürlük çiçeğisin yiğidim.

Diyor ki anamız toprak:
oğullarım
kızlarım var
künyeleri bir kazınmış
Doğum yeri: KÜRDİSTAN
Doğum Tarihi: 1984
Adı: GERİLLA
-ve kesinlikle yazılmaz
ölüm tarihi gerillanın-
özel adını bilmeyeceksin
mezar taşı da dikmeyeceksin
yumruk yap ellerini
al avuçlarına
yüreğini
feryadını
ve gözlerini
yoğur, yoğur, yoğur...
bas tetiğe
yarışsın namlular
bağrımın ateşiyle.

9 NİSAN 1990

ABDULKERİM TEMEL (Zinar) yoldaş; isyana kalkan halkın sıcak bağrında vatan topraklarıyla kucaklaştı

Nusaybin, baharın sade bir şafak vaktinde yine top ve silah sesleriyle sarsılıyordu. 13 Mart 1990 günü silah sesleriyle uyanan halk, gerillanın emredici çağrısını yüreğinde duyarak kalkıyordu. Her gün olduğundan farklı bir kalkıştı bu. Sömürgeci ordu birlikleriyle çatışmaya giren ARGK birliği, halkı isyana çağırır gibi çatışıyordu. Yaşanan bir muharebeydi. Bagok'un bir devamı ve yeni bir halkasıydı. Aynı zamanda özgürlük savaşçılarının birbirlerine olan bağlılık yemininin pratikte bir kez daha ispatıydı. Yeni bir dönemin başlangıcında gün boyu süren muharebe çok anlamlı ve bağrında yeni gelişmeleri taşıyordu. Düşman bunun verdiği ürküntüyle sarsıldı. Her şeyden önce katlettiği halkın öz evlatlarıydı. Halkın buna sessiz kalmayacağını iyi biliyordu.

Evet halk her zaman olduğu gibi, bu kez de evlatlarını, bağrında yetişen önderlerini yalnız bırakmayacak ve çağrılarına cevap verecekti. Yıllardır kanayan yara deşilecekti. Artık hiçbir şey halkı susturamayacak ve verdiği karardan döndüremeyecekti. Yıllardır içten içe patlamaya hazır bir bomba gibi süregelen sessizlik nihayet patlayacaktı.

Nusaybin halkı, 1990 halk ayaklanmasının şehitlerini bağrına bastı. Şahadetlerini zılgıtlarla karşıladı. Bağımsızlığın ve yeniden doğuşun simgesi olan Newroz'u karşılar gibi. Bağımsızlığa olan susamışlıkla yürüdü düşmanın üzerine. Evlatlarını kendi elleriyle kutsal vatan topraklarına teslim etti. Özgürlük savaşçılarının bedenlerini, düşmanın kirli ellerine bırakmadan. Evlatlarını toprağa verirken gururu ve onuru dorukta yaşayarak kenetlendi. Yediden yetmişe herkes aynı sloganları haykırarak, düşmanın ülkemizdeki varlığı artık hiçbir tarzda kabul etmeyeceğini isyana kalkışıyla dile getirdi.

Halkın kendi elleriyle taşıyarak vatan topraklarına teslim ettiği şehitlerinden biri de **Abdulkerim TEMEL (Zinar)** yoldaştı. Şahadetiyle halka layık bir evlat olduğunu gösteren **Zinar** yoldaş, isyana çağrı gücü olmasını bildi. Yurtsever bir aileye mensup olan **Zinar** yoldaş 1949 yılında Nusaybin'de doğmuştu. Halkın daha çok sınır ticareti yaparak geçimini sağladığı bir ortamda birçok gerçekliği yaşayarak, O da yaşamını sürdürmenin bir aracı olan ticaretle uğraşmıştı. Süreç içinde daha resmi bir biçimde sürdürerek Ortadoğu ülkelerine açılan yaşam kavgasına bu tarzda katılır.

Yaşamın çok yönlü uğraşısı içinde, halkın hep içinde saklı tuttuğu sınırları ve hudut boyunda yaşanan acı olayların nereden kaynaklandığını öğrenmeye çalışır. Daha küçük yaşlarda öğrendiği birçok gerçeğin giderek daha çok bilincine varır. Çizilen suni hudutun, tel örgülerin birgün kalkacağına inanarak, Kürdistan sorununa yaklaşan ilkel-milliyetçilikle kurduğu ilişki, O'nun yurtseverlik duygularına cevap vermez. Bu güçlerin Kürdistan sorununa bakış açısındaki dar ve çıkarcı yaklaşımı farkeder. **Mazlum DOĞAN** yoldaşın Nusaybin'de gerçekleştirdiği bir toplantıdan çok etkilenir. Çok geçmeden kararını bağımsızlık çizgisinden yana kılar. 1978'de Parti saflarında faal olarak çalışmaya başlar. Aile çevresini Partinin hizmetine açarak, Partiyi yararlandırır. Uzun yıllar Kürdistan halkının umut ve inancını sömüren ilkel milliyetçiliğin kurtuluş adı altında geliştirdiği sahte yurtseverlik duygularının anlamsızlığını kavradığı oranda halka açarak, propaganda-ajitasyon faaliyetlerini sürdürür.

Derin yurtseverlik duygularını, PKK'nin bilinçli, harekete geçiren yurtseverliğiyle bütünleştirmenin çabası içine girer. Yedi çocuk babasıdır ve aile sorunu vardır. Ancak aile sorunları ve dar çıkarları, O'nu davadan alıkoyamaz. Her şeyi devrim çıkarlarına tabi kılar. Parti hareketinin 80 sonrası yurtdışında başlattığı büyük hazırlıklara O da Nusaybin hudut boyunda katılır. Parti kadrolarının yurtdışına çıkışını sağlamada büyük çabalar sarfeder. Bir grup yoldaşıyla birlikte bu görevi başarıyla yerine getirerek Partinin kararı üzerine O da akademi sahasına gider. Belli bir askeri ve siyasi eğitim gördükten sonra Ortadoğu'daki kitle faaliyeti içindeki yerini alır. 84'ün sonlarına doğru ülkeye yönelir. Botan'da silahlı birimler içinde örgütlenme ve propaganda faaliyetlerine katılır. 15 Ağustos Atılımının kitleler üzerindeki etkisini görür. Bunun yanında ilkel milliyetçiliğin halk üzerindeki savaş ağalığına da yakınen tanık olur. Parti ve halk gerçekliğini bu yıllarda daha iyi kavrar. İlkel-milliyetçiliğin dar aile ve aşiret çıkarlarını koruyan konumunu ve yeri geldiğinde vatanı satmaktan geri durmadığını gördüğü zaman ihanete olan öfkesi daha da kabarır. İlkel-milliyetçiliğin komplocu anlayışı ve bağımsızlık çizgisine karşı takındığı tavrı, pratikte yaşayarak bilince çıkardığı bir gerçek olur.

Bağımsızlığa ve özgürlüğe susamış halkın taleplerinden hareketle partiyle bütünleşme, onun çizgi devrimciliğini tutturma yönündeki çabası ve bilince içinde daha çok çalışır. 1989 yılının sonlarına kadar Doğu Kürdistan Kürt kitlesi içindeki faaliyetlerinde halkın bağımsızlık çizgisine olan eğilimini daha derinden işler. Partinin kararı üzerine Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider. 1990 Halk Ayaklanması Eğitim Devresi'nde bir öğrenci ve bir eğitici olarak yeni dönemin görevlerine hazırlanır. Ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından yaşanan yeni bir tarihi sürece hazırlanırken, halkın isyan sesini duyarak hareket eder. Doğup büyüdüğü, Partiyle ilk ilişkiye geçtiği Nusaybin'e, çok sevdiği ve bağlı olduğu halkına kavuşacağının sevinç ve coşkusuyla, Mardin Eyalet Planlaması'na ilişkin yürütülen faaliyetlere katılır. Çok yönlü hazırlıklar temelinde bir grup yoldaşıyla birlikte ülkeye yönelir.

Öz güç ilkesine bağlı olan **Zinar** yoldaş, vatan sevgisiyle dolu, yiğit bir halk evladıydı. Düşmanın çizdiği suni sınırları tanımayan, ülkesinin bağımsızlığı ve bütünlüğü için yürüttüğü faaliyetlerde halkın büyük sevgi ve saygısını kazanan bir yoldaştı. Yetiştiği ortamda kazandığı yurtseverlik duygularını, proletaryanın yurtseverlik duygularıyla biçimlendiren ve bu temelde değerli hizmetlerde bulunan **Zinar** yoldaş, halkın içinde saklı duran, ama yeri ve zamanı gelince patlamaya hazır isyanı en çok yaşayandı. Her zaman halkın duygu ve düşüncelerine değer veren, onları dinleyerek sorunlarına ortak olmasını bilen, onları zafere hazırlayan doğru düşünceleri aşılardı. İnandığı ve sonuna kadar bağlı kaldığı zafer çizgisinin savunucusu

olurdu. Vatan sevgisini her şeyin üstünde tutarak, halka layık bir evlat olduğunun bilinciyle hareket ederdi. Halka derin bir sevgi ve saygıyla bağlıydı. Halkın öz gücüne inanır ve güvenirdi. Mardin Eyaleti'ne yönelirken bu duygu ve düşüncesi daha belirgindi. Her hal ve hareketinde bunu yansıtır ve dile getirirdi. *"Bu kez halkı isyana kaldıracağız"* derken gözleri umutla dopdoluydu. Yanılmadı. Halk isyana kalktı. 12 yoldaşıyla birlikte, binlerce kişilik sömürgeci ordu birliklerine karşı savaşırken halkı yanıbaşında gördü. Günboyu süren çatışmada halk ordusunun isyana kalkmış halini gözlerinin önünde canlandırdı, gür sesini duyarak mermiyi namluya sürdü ve çatıştı. Halk, O'na hep içinde taşıdığı güce ve inanca cevap veren bir tarzda sahip çıktı. Kararlı ve cesaretli adımlarla düşmanın üzerine yürüdü. Düşmanın barbarlığını ve ülkemizdeki varlığının anlamsızlığını yüzüne haykırarak, katlettiği evlatlarının kanını yerde bırakmayacağının hesabını sordu. **Zinar** yoldaşı, uğruna şehit düştüğü vatan topraklarına teslim ederken, hesap soracağının yeminini içti.

90 yılının halk ayaklanması kıvılcımını yakan şehitler halkasına

katılan **Zinar** yoldaş, isyanın bir kıvılcımı olarak halkın sıcak bağrında vatan topraklarıyla kucaklaştı. Direngen, sabırlı özellikleriyle mücadelemizin en anlamlı tarihi sürecini böyle yakaladı, şahadetiyle karşılamasını bildi. Halkın kalbine gömüldü.

Halkın isyan geleneğini Newroz'da yeniden yeşerten **Zinar** yoldaş, kanını yoldaşlarının kanıyla birleştirerek buna layık oldu. Devrimci yaşamı boyunca her şeyini yoldaşlarıyla paylaşan ve yoldaşlığın yüceliğine ulaşmak isteyen bir yoldaştı. O, PKK militan kişiliğinin şahsında dile gelen özellikleri kendisinde somutlaştırmak isteyen bir yaklaşım sahibiydi. Yoldaşlarına karşı alçakgönüllü ve sevgiyle doluydu. İster kendisinden, ister çevresinden kaynaklansın hata ve yetmezlikleri kabul etmezdi. Bunu gidermenin çabası içinde olurdu. Ancak bu temelde halka ve Partiye layık olunacağının bilinciyle yetmezliklere karşı savaşırdı. Ve yoldaşlarının saygı ve güvenini kazanırdı. Kürdistan halkının gösterişten uzak ve doğal birçok özelliğini de üzerinde taşırdı. Halkın bir parçası olarak gördüğü ailesini sever ve onları Partiye kattığı oranda kendisini rahat hissederdi. Uzun yıllar uzak yaşadığı ailesine mektup yazarken, Parti saflarında olan kızına nasıl hitap ettiği sorulduğunda, şu cevabı verirdi: *"O artık benim kızım değil, yoldaşımdır."* Yoldaşlığın her şeyden önce geldiğini, yüce bir duygu olduğunu böyle dile getirirdi. Büyük Parti ailesine kendisini katan **Zinar** yoldaş, düşmanın ve her türlü gericiliğin dar aile çıkarlarını dayatarak ve bunu ön plana çıkararak kişiyi kutsal davadan koparma anlayış ve yaklaşımına karşı öfke duyardı. Partinin devrimci ölçüsünü esas alarak, *"Tüm ailem gibi, ben de PKK ailesinin bir ferdiyim"* derdi ve ona layık olmaya çalışırdı. Yaşam ve ilişkilerinde her yoldaşına karşı dile getirdiği gerçeklik buydu; Partinin, her militanından istediği ölçülere ulaşmanın bilinci ve çabası içinde olan **Zinar** yoldaş birçok özelliği ve doğru yaklaşımıyla Partiye layık olmaya çalıştı. Şahadetiyle buna ulaştı.

90 Newroz'unu, halkı isyana çağırarak karşılayan Savur Direnişi şehitleri çok anlamlı ve tarihi bir sürecin başlatıcı ve itici gücü oldular. Onlar zafere yaklaştığımız yıllarda ilk kıvılcımı tutuşturdular. Bu kıvılcımı ülkemizin dört bir yanına taşırma ve ateşi gürleştirme görevimiz vardır. Halkı daha örgütlü ve savaşkan bir konuma getirecek görevleri karşılamak, düşmanı halkın isyana kalkan gür sesi içinde boğmakla halk ayaklanmasını yaratan şehitlerimize karşı görevlerimizi yerine getirebiliriz. Bu temelde zaferi kazanmanın bilinç ve çabası içinde görevlerimize sarılacağız. Halkın öz güç ilkesine bağlı kalarak, önümüzdeki Newroz'larda zaferi yakalayacağız. ❑

Direniş ve şehitler kalesinin ölümsüz komutanı KAMURAN DÜNDAR (Zana) yoldaş; özgürlük ateşini gürleştirerek destanlaştı

Halklar; kendilerini en acımasız baskı ve zulüm altında tutarak insanlıkdışı uygulamalarıyla onuru ve şerefi baskı altına alan, bunu da soylu değerleri çiğneme temelinde hayata geçiren sömürgeciliğe karşı, içten içe kaynayan fakat patlamayı gerçekleştiremeyen, bunun öncülerini, kıvılcımlarını bekleyen, buna güç getirdiklerinde de bir volkan gibi patlayan özellikleriyle tarihe, insanlığın gelişimine yön vermişlerdir. Halklar böylesi anlarda üretken, atak, yaşama alabildiğine bağlı ve kahramandırlar. Birleştirdikleri güçleriyle kuvvetli, dünyanın en egemen gücünün bile baş edemeyeceği kadar olağanüstü ve muazzamdırlar. Bununla akan bir sel, mutlaka denizlere kavuşmaya çalışan coşkun ırmaktırlar. Böylesi gelişmelerin yaşandığı süreçler, daha büyük ve belirleyici tarihi süreçlerin öngünü ve geleceğin nasıl gelişme kaydedeceğinin de ispatıdır.

Yine bu süreçler; halkların tarihinin çizilmesinde ve belirlenmesinde belirleyici özelliğe sahiptir. Yok oluştan var olma, tükenmişlikten yeniden dirilme, yaşamı ölümlerde yaratma dönemleridir. Bu dönemlerde de, gelişmelerin yönünü ileriye çeviren önderler, ateşi tutuşturan devrim kıvılcımları vardır.

Evet, böylesi bir kıvılcım olan Newroz şehitleri; devrim şehitlerinin kanlarıyla sulanan ve direniş kalesi olarak sürekli direnen Mardin'de isyan ateşini tutuşturmuş, tarihin pratik döngüsünün önemli çarkları olarak şahadete ulaşmışlardır.

Şikestun'la başlayan ve Bloka, Gap, Bagok, Derik direnişleriyle devam eden bu direnişler diyarının kahramanlık halkasına bu kez Savur direnişinin görkemliliği eklenmiş, tüm şehitlerimizin tek arzusu olan isyan, Savur Newroz şehitleriyle, halkımızın görkemli ayaklanmasına ulaştırılmıştır.

Şehit kanı dökülmeyen bir karış toprağı kalmayan Mardin Eyaleti, bağrından **Kamuran DÜNDAR (Zana)** gibi kahraman ve yiğit evlatlar çıkararak, O'nu ölümsüzleştiği isyana armağan etmiş, O'nun anısına ise insanlarımız Nusaybin'de başlattıkları ayaklanmayı Cizre'den ta

Dersim'e kadar yükseltmişlerdir. Vatanı, halkı, şehitleri, Partisi ve yoldaşları için savaşan bir devrimcinin, Kürdistan evladının bundan daha güzel bir yaşamının, onurluluğunun olabilmesi mümkün müdür? İşte **Zana** yoldaş, bu yüce onurun ve şerefin huzuruyla savaşmış, özgürlük sloganlarını haykırmış ve ölümsüzlüğü kucaklamıştır.

Zana yoldaş; 1970 yılında Mardin'in Nusaybin ilçesinde doğmuş olup, ekonomik durumu iyi olan yurtsever bir ailenin çocuğudur. Okul okuduğu yıllarda sömürgeci baskılardan kendisi de payını almış, haksızlıkların önünde arkadaşları için kendisini her zaman önde tutan bir kalkan olmuş, cesaretiyle her zaman öncülük eden bir yapı sergilemiştir. Saygılı, olgun bir kişilik özelliği olup, Türk sömürgeciliğine olan kini ve nefretini, yüksek halk sevgisiyle bütünleştiren, bunu düşmana karşı savaşma azmi ve kararlılığına dönüştüren bir yoldaşımızdır.

1988 yılında, Akagıl köyünde Parti militanlarla karşılaşmasından son derece etkilenmiş ve bu etki O'nu ulusal kurtuluş saflarında yerini almaya yöneltmiştir. Daha sonra **M. Salih YİĞİT (Battal)** yoldaş vasıtasıyla mücadeleye katılmış, ülke pratiğinde oldukça canlı, atılgan bir yapı sergilemiştir. Savaşmadaki duyarlılığı, kurallara gösterdiği uyum ve dikkati ile ve gelişmeye çok yakın olan yapısıyla sürekli ileri adımlar atan **Zana** yoldaş, 1988 yılının Eylül ayında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne eğitim adayı olarak girmiştir.

Akademi yaşamında olumlu özellikleriyle, sürekli gelişen yapısıyla örnek olmuş, PKK militan kişiliğine ulaşmada harcadığı çabalarıyla, dönüşümleriyle sürekli ilerleyen bir gelişim grafiğinin sahibi olmuştur.

"Halk Ayaklanmasına Doğru" eğitim devresinde Akademi yönetiminde görevlendirilmiş, daha fazla ilerlemesi, görevlerine layık komutan özelliklerine kavuşması için sürekli önü açılmıştır.

Zana yoldaş; Parti disiplinini kavrayan, gelişen devrim sorunları konusunda giderek yetkinleşen ve öğrendiklerini tam bir Parti disipliniyle çevresine öğreten, alçakgönüllü, olgun, canlı, coşkulu ve her zaman arkadaşlarına saygı ve sevgisini yansıtan değerli bir yoldaştı. Cesaretini üstün fedakarlık olgusuyla bütünleştirmiştir. Akademi'de askeri eğitim esnasında kazayla arkadaş topluluğunun içine düşen el bombasının üzerine atlamış; atikliği, cesareti ve fedakarlığı ile tüm yoldaşlarının kalplerinde yer etmiştir.

Akademi'de gördüğü eğitim devresi süresi boyunca kendisini çok geliştiren **Zana** yoldaş; dönemin ve ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihi görevlerini yerine getirmek üzere ülkeye sorumluluklarla dönüş yapmış, bu dönüşüne ise tarihi bir anlam kazandırmıştır.

90 yılı hamlesinin komutanlarından olan **Zana** yoldaş, kutsal vatan topraklarında, özgürlük kokan dağlarımızda doyasıya bir savaşımı yaşayamadan, tarihi görevlere ve önemli bir geleceğe hazır olduğu bir anda ölümsüzleşmiştir.

Newroz şehitlerimizin ve **Zana** yoldaşın yükselttiği direniş Kürt halkının bağrında gizli kalan direniş nüvelerinin dışa vurmasını da beraberinde getirmiştir. Bu birikimi ateşleyen, buna kıvılcım olan ulusal kurtuluş mücadelemiz ve onun önderi PKK, Nusaybin-Cizre Halk Ayaklanmalarının yaratıcısı, komutanı ve geleceğin teminatı olarak şehitlere nasıl sahip çıkılması gerektiğini de ispatlamıştır.

Partimizin önderliğinde; yurtsever Nusaybin ve Cizre halkı da şehit yoldaşların anısına layık olduğunu göstermiş, tarihinde önemli bir başlangıç olacak olan isyanlarıyla cevap vermiştir. Yoldaşlarımızın şahadetleri ardından gerçekleştirilen bu kitlesel isyan ve onun şehitleri, özgürlük için akıtılması gereken kanın en temiz örnekleri olmuşlardır. Bu da, halkımızı daha cesur bir yürüyüşe, Partimizi de daha cesur bir savaşıma önderlik etmeye götürmüştür.

Zana yoldaş ve tüm Newroz şehitlerimizin şahadetleri, bundan böyle yürünmesi gereken yolu ve sonuna kadar ne pahasına olursa olsun gerçekleştirilmesi gereken onurlu ve şerefli yaşamı, namuslu olmanın, yurtseverliğin görevlerinin bütün görevlerin başında geldiğini göstermiştir. Onlar, gerçek yaşamın yolunu temiz kanlarıyla sulamış ve tüm halkımıza, yurtsever ailelerimize, direnişçilerimize ulaşılması gereken hedefi bir kez daha göstererek, kızıl bayraklarını hepimize devretmişlerdir. Onların ardından söylenecek tek söz; şehitlerimizin önderlerimiz olduğu ve onların

etrafında kenetlenip görevlerimizi layıkıyla yerine getirerek "bağımsız ve özgür Kürdistan"ı mutlaka ama mutlaka yaratacağımızdır. Bugün Kürdistan'da onur, şeref, namus, sevgi ve saygı ancak bu temelde temsil edilebilir ki, bunları yerine getirmek şehitlerimizin emridir!

-Yaşamları yaşamımız, anıları yolumuzu aydınlatan isyan meşalemizdir!

-Yaşasın Newroz ruhunu yaşatan Savur Direnişçilerimiz!

-Yaşasın şehitlerin onurlu Partisi PKK!

-Yaşasın Nusaybin-Cizre ve tüm Kürdistan halkının şanlı isyan kalkışı!

Özlü bir yurtsever ve değerli halk savaşçısı DİYAN OSO (İbrahim) yoldaş; isyanımızda yaşayacak

Diyan OSO (İbrahim) yoldaş 1959 yılında, geçimlerini bazen kendi arazilerinde çalışarak, bazen de sınır ticareti yaparak sağlayan dokuz kişilik bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Öğrenimine kendi köyünde başlayarak, ilkokul 5. sınıfa kadar okudu. Okuduğu yıllarda babasını kaybedince, dededen kalma zeytin tarlasında ağabeylerine hem yardım etti ve hem de okula gitti. Daha bu yaşlarda maddi zorluklarla karşılaştı. O zamanlar bile sömürgeci eğitimden nefret etmişti ve *"keşke bizim de devletimiz olsaydı da, Kürt okuluna gitseydim"* diye düşünen **İbrahim** yoldaş; böyle olmadığını bildiği için ilkokul beşinci sınıftan ayrılmıştı.

Okul hayatını sonuçlandırdıktan sonra, yine mal varlıkları olan zeytin tarlasında ağabeylerine yardım ederek aile geçimine katkıda bulunmaya başlayan **İbrahim** yoldaş; atılgan, her işe eli yatkın, haksızlığa her zaman karşı çıkan ve doğruları savunan bir proleterdi. Partiyle ilişkiye geçtikten sonra, devrimci yaşamda bu kişilik özelliklerini daha da güçlendirdi.

İbrahim yoldaş, 19-20 yaşlarına geldiğinde bölgede en etkili güç olan Partinin yanısıra, küçük-burjuva sosyal ayrımların ve ilkel milliyetçiliğin de olduğunu gördü. Partimiz ile kurduğu ilişkiler sonucu gerçek kurtuluşun hangi yolda olduğunu kavradı.

İbrahim yoldaş, 19 yaşında düşmanla ilişkisi olan amcasının kızı ile aile zoru sonucu evlendi ve o yıllarda Parti ile ilişkilerini sempatizan düzeyde sürdürdü. Önündeki engelleme çabalarına rağmen, bu yolda yürümeye ve halkına yardım etmeye söz verdiği için, kararından vazgeçmedi.

İbrahim yoldaş, daha sonra aile ilişkisini keserek evden ayrılıp Lübnan'ın Barliyas şehrine yerleşti ve burada yaşamını sürdürdü. Proleter ruha sahip olan **İbrahim** yoldaş, Partimizin 1984'te gerçekleştirdiği büyük Ağustos Atılımından etkilenerek yeniden ilişkiye geçti. Daha sonra da görev telep eden **İbrahim** yoldaş, bir süre sonra askeri-siyasi eğitimlere katıldı. **İbrahim** yoldaş, proleter kişiliğini, gördüğü eğitimler sonucu daha da geliştirdi. Kendisine verilen görevleri inançla, fedakarca ve azimle yerine getirdi. Atikliği, soğukkanlılığı ve Partinin ihtilalci ruhuna yatkınlığıyla arkadaş yapısı içerisinde sevilen-sayılan bir yoldaş oldu.

İbrahim yoldaş çeşitli dönemlerde kitle faaliyetlerinde de bulundu. Kitlelerle kaynaşma ve onların eğitimlerine içten katılımıyla, üstlendiği görevlere layık olmaya çalıştı.

90 hamlesinin, tüm militanlardan, yurtseverlerden beklediği görevleri yerine getirmek için ülke mücadelesine yönelen **İbrahim** yoldaş, 13 Mart 1990 günü Savur'da şahadete ulaştı. Halkımızın ayaklanmalarında yaşayan Newroz şehitlerinden biri olarak, Kürdistanlı her yurtseverin ulaşmak istediği kutsal yaşamı yaratmak için ölümsüzleşti.

O'nun anısı, olumlu proleter özelliklerini, halkımızın isyanlarında yeniden yaratıyor ve yaşatıyor.

Halk ayaklanmamızın öncü neferi ZEKİ DOĞAN (İsa) yoldaş; mücadelemizde yaşıyor

Ulusal kurtuluş mücadelemizin önemli bir aşamaya geldiği bu dönemde "Halk Ayaklanmasına Doğru" şiarının öncüleri olan 13 yoldaşımız, Mardin'in Savur ilçesinin Sürgücü mıntıkasında 13 Mart 1990 günü, sömürgeci-faşist Türk kuvvetleriyle girdikleri çatışmada kahramanca direnerek şehit düştüler. Şahadetleriyle 21 Mart Newroz'unun isyan ruhunun komutanları olan bu yoldaşlarımız, dönemin şehitleri, halkımızın kahramanları olarak destanlaşmışlardır.

Yoldaşlarıyla omuz omuza yiğitçe direnen 13 özgürlük savaşçımızdan biri olan **Zeki** yoldaş, yoksul bir ailenin çocuğu olarak Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Bahçebaşı köyünde 1965 yılında dünyaya geldi. İlkokulu Bawerne (Bahçebaşı) köyünde bitiren **Zeki** yoldaş bölgenin geri toplumsal yapısı içerisinde yer alması bu yörenin yoksulluğunu üzerinde taşımıştır.

Mardin ve çevresi; sömürgeci-feodal baskının, geriliğin ağır yaşandığı bir alan konumundadır. Sömürgecilik, baskı ve sömürüsünü sistemli bir şekilde burada kurumlaştırmıştır. Sömürgeci cendere altındaki Kürt köylüsünün çekilmez yaşamı **Zeki** yoldaşın ailesinin üzerinde de etkisini göstermiştir.

Zeki yoldaş, tüm yoksul Kürdistan halkı gibi, yaşam denilen ölüm cenderesinin çarkları içinde yaşam kavgasına atılmış, ailenin geçim sorumluluğunu üstlenmiştir.

Partimizin öncülüğünde bağımsızlık ideolojisinin Kürdistan'a taşınması Mardin bölgesinde kitleler üzerinde derin bir etki yaratmış ve bu, kısa sürede bilinçliliğe ve örgütlülüğe dönüşmüştür. Mardin halkı, bu dönemde feodal yapıya ve ilkel-milliyetçiliğe karşı mücadelede yer alarak birçok şehit vermiştir. 12 Eylül 1980'de Partimizin geri çekilme içinde olduğu bir ortamda terör estiren faşist cunta, Mardin halkı üzerinde de büyük tahribat yaratmıştır. Onlarca cinayet ve binlere varan tutuklamalarla vahşetini doruğa çıkarmıştır. **Zeki** yoldaş, böyle bir ortamda mücadelemize sempati duymuştur. Çevresinin yurtsever olması, kendisinde yurtsevgisi, vatana bağlılık aşkının gelişmesine rağmen, yoksulluktan dolayı mücadele ile ilişkisini yurtsever düzeyde tutmuştur.

15 Ağustos Atılımımızın yankıları, kısa dönemde Mardin Cephesine de sıçramış ve Partimiz öncülüğünde Kürdistan halkının yeniden örgütlenmesine ve de sömürgeciliğe karşı ayağa kalkmasına yol açmıştır.

Ülkeye ve Parti mücadelesine bağlılık, **Zeki** yoldaşı Parti ile ilişki kurmaya yöneltmiş; yoğun ilişki arayışı sonucunda 1988 yılında, yıllardır özlemini çektiği ilişkiyi sağlamıştır. Bunun sonucu olarak, Mardin'e giderek kısa sürede de olsa milis düzeyinde faaliyetlere katılmıştır. Görevlerini cesaretle, fedakarca, azimle ve bitmez tükenmez coşkuyla yerine getirmiştir. Partiye ilettiği bir raporunda silahlı mücadelede yer almak isteğini dile getirmiş; bu isteğinin kabul edilmesiyle de ARGK'nin yılmaz, cesur ve kararlı bir savaşçısı olmuştur.

Zeki yoldaş, vatan şehitleri yolunda düşmana karşı tüm kin ve öfkesini sergilemiş, bu gerçekliğini içinde yer aldığı çatışmalarda kahramanca göstermiştir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizde önemli bir yere sahip olan Mardin; sömürgeciliğe karşı önemli direniş mevzilerinden olduğunu, halk ayaklanmalarının en güçlü zeminini teşkil ettiğini, bir kez daha 13 Mart'ta 13 yoldaşımızın şehit düşmesi ardından geliştirdiği serîhildan'la gösterdi.

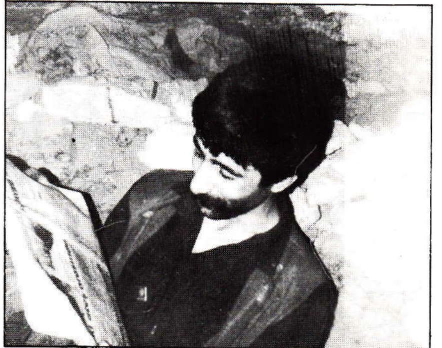
İsa, Şervan ve Haşim

Aralarında **Zeki** yoldaşın da bulunduğu Newroz şehitlerimiz, Savur'da sergiledikleri görkemli direnişle Kürdistan'da ayaklanmanın da öncüleri oldular. Bu halk ayaklanmaları, büyük önder **M. Hayri DURMUŞ** yoldaşın ***"Kürdistan Vietnamlaşıyor"*** öngörüsünün gerçekleştiğini göstermiştir.

Böylesine tarihi bir dönemde halkın isyanı ile bütünleşen **Zeki** yoldaş; olgun, dayanıklı, canlı ve coşkulu yapısı ile arkadaşlarının moral kaynağıydı. O'na bu özelliği kazandıran Partimiz, Kürdistan gençliğinin enerjik ve coşkulu atılganlığını **Zeki** yoldaşda temeline kavuşturmuştur.

Halk ayaklanmasının öncüleri olan Newroz şehitlerimiz, döktükleri kanla sadece bir direniş sergilemekle kalmamış, aynı zamanda Kürdistan halkına -yediden yetmişe- cesareti aşılamış ve O'nun Parti ile daha güçlü şekilde bütünleşmesini de sağlamışlardır. Yine bu görkemli direnişleri ile; Partimizin 90 yılına yönelik "ikili iktidar" hedefini netleştirmiş; halkımızda güvene, düşmanda ise dağılmaya yol açmışlardır. Öncülük ettikleri Nusaybin, Cizre, Silopi, Silvan, Batman, İdil, Midyat vd. alanlardaki görkemli ayağa kalkışla **Mazlum** ve **Agit** yoldaşların isyan ateşini gürleştirmiş ve 90 yılının Newroz'unu halklaştırarak tarihe mal etmişlerdir.

Zeki yoldaş; şahadetiyle, ispatladığı yurtseverlik ateşiyle Kürdistan gençliğinin düşmana karşı kini olmuştur. Bu onurlu yolda kahraman şehitler halkasına eklenerek Kürdistan'da sömürgeciliğe karşı yerine getirilmesi gereken görevi şereflice yerine getirmiştir. Anısı ölümsüzdür.

Mahsum TEPE

Dicle'nin suları yanıyor!..

Zekiye Alkan'a...

Ey
Bir MAZLUM vakti
Zulmü kuşatan
yürekli kız
NEWROZ güzeli
Keskin çığlıklarında
doğduğum tan yeri
Sen
MAHSUM bakışlarıyla
gecelere şafak söktüren
kızıllık
DÖRTLERİ yakan
bitimsiz sevda
Sen
Yüreklere düşen
MEDYALI cesaret
Kavgamın ŞAHADET andı
gün ışığı
halk yangının
Sen
Zılgıtların başkaldıran Ali
palet söken
yaman çocuk
Sen
Korkuları öldüren aydınlık
Göğsünde yükseliyor
bu yangın
Şahadetinle kutsanan
bu toplumsal BAHAR!

"Zekiye ALKAN, bir değerimizdir, şehidimizdir..." (PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN)

Bir sevgili kızımız. Adı bütün dünyaya duyurulmaya layık. Ama onun kendine ait bir adı olmayacak. Artık Zekiye ALKAN değil. O artık Kürt yüreğinin alevi, Kürdistan'ın sevgili kızı. Zindanların, dağların alevini Dicle'ye taşıdı. Dicle alev alev akacak artık, ta Basra'ya kadar, oradan okyanuslara ulaşacak. Artık her kıtanın kıyılarına vuran dalgalarda Dicle'den gelen sıcaklık duyulacak.

Mazlum'la güzel bir kucaklaşma. Mazlum, üç kibrit çöpüyle zindandan dağları alevlendirdi. Üç kibrit çöpünün alevi gerillayı yarattı. 1982'ydi. Zifiri bir karanlık vardı. Faşist-sömürgecilik bütün vahşetiyle çökmüştü yüreklerin üzerine. Yürekler ezikti. İnsanlar bir umut ışığı bulabileceklerine dair umut duyma gücünden bile düşürülmek isteniyordu. Karanlıkta bir ışık, ufacık bir kıvılcım yetebilirdi. Beklenen bu idi. Mazlum, böyle bir dönemin meşalesi oldu.

Yıl: 1990! Dağlar artık gerillanın. Gerilla, Mazlum'un meşalesini şehirlere kadar ulaştırdı. Aydınlık artık bir özlem değil. Aydınlık gözlerimizde, avuçlarımızda!.. Kitleler ayakta. Çocuklar, kadınlar, ihtiyarlar, gençler, işçiler, işsizler, köylüler, esnaflar, öğrenciler hep bir ağızdan söylüyorlar artık Mazlum'un Türküsü'nü. Ve bir genç kız bütün bu sesleri toplayıp bedeninde alevlendirdi.

Bu bir aşk! Ya da şöyle söylemek gerekir: İşte aşk budur!

Şimdi Mazlum'la el eleler. Ve ikisi ellerindeki meşaleyle Kürdistan'ın bütün delikanlıları ve genç kızlarına gülümseyerek bakıyorlar.

Efsaneler nasıl yazılır?!

...

17 Mayıs 1982 günü Ferhat KURTAY, Eşref ANYAK, Mahmut ZENGİN, Necmi ÖNER alevler içinden şöyle bağırıyorlardı: *"Söndürmeyin, ateşi harlandırın!"*

14 Temmuz 1982 günü başladıkları Ölüm Orucunda M. Hayri DURMUŞ ve Kemal PİR Ölüm Orucundaki diğer yoldaşlarıyla birlikte her gün Kürdistan'ın bir kentine konuk oluyorlardı. Kemal PİR ölüm hücresinden yaşamı türküleştiriyordu. *"Bugün ölüm orucunun 27. günü, Antep'teyiz ha!"* Sonra sırasıyla Hakkari ve diğer iller...

Ya dağlarda yazılan efsaneler...

Mermileri tükendiğinde silahlarıyla birlikte kendilerini yakan gerilla savaşçıları, alevler içindeki mevzilerinden Kürtçe bir türkü söylüyorlardı. Sesleri dağlarda yankılanıyordu. İçlerinden birisi her zaman koynunda taşıdığı Parti Bayrağını alevlerin içinden yükseltmişti.

Başka bir gündü. Elverişsiz bir noktada kuşatılmışlardı. Peşpeşe vuruluşlarını gördü arkadaşlarının. Oysa çemberi yarıp çıkanlar da vardı. Ama O bunu göremedi. Düşmana karşı tek başına kaldığını, yoldaşlarının intikamını alması gerektiğini düşünüyordu. Mermileri tükenmişti. Sadece iki el bombası vardı elinde. Avuçladı onları. Yüreğini avucuna aldı. Mevzisinden çıktı. Ve elindeki yanardağla düşmana doğru yürümeye başladı. Düşman şaşırmıştı. O başı dimdik ve ağır ağır ilerledi. Taradılar. Ama avuçlarındaki yanardağ düşmanın üzerinde patladı. Toprakla kucaklaştığında mutluydu. Hakkari'nin dağları böyle sayısız kucaklaşmalar yaşadı. Ve BOTAN kıpkızıl oldu.

Kürdistan'ın yiğit kızları HANIM, ÇİÇEK, RAHİME 1985'in efsanevi kahramanları arasında yer aldılar. HANIM Urfalıydı, ÇİÇEK Dersimli, RAHİME Karakoçanlı.

BERİVAN 1989 Ocağında dağların türküsünü şehire taşıdı. Cizre işte o zaman alev alev yandı. Bozkır tutuştu.

Hepsi gencecikti. Gözleri alev alev, yürekleri pırıl pırıldı.

Bunları bileceğiz. Bunlarla soluk alacağız. Yaşanan, yaratılan kahramanlıklar bizim kahramanlığımız. Halkların doğuşu, özgürlüğe yürüyüşü kahramancadır.

Ama başka gerçekleri de bileceğiz. Onları da asla unutmayacağız. Zindanlarda direnenlere "maceracı" diyenleri; Parti, Hakkari dağlarını işaret ettiğinde "hepsi orada mahvolacak" diyenleri; Önderimiz ÖCALAN'ı "insanları ölüme göndermek"le suçlayanları; bizi yaşamı değil ölümü sevmekle itham edenleri; hatta kitap yazıp *"Kürdistan'ı kim tanır. Siz hayalcisiniz. Devlet bile kursanız, kimse böyle bir devleti tanımaz. Çıkardığınız pasaportla bir sınır bile geçemezsiniz"* diyebilecek kadar aşağılık ağızları asla unutmayacağız.

1990'ın 21 Mart'ında Diyarbakır surlarının hemen yanında bir genç kız kendini yaktı. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi 4. sınıf öğrencisiydi.

Medlerin tanrısı ateşti. Kürtler kendilerini ateşte yaratıyorlar. Zekiye ALKAN Dicle'nin sularını yaktı. Zindan, dağ, bozkır tutuşmuştu. 13 Mart'da 13 gerilla savaşçısı ellerindeki meşaleyi kitlelere verdiler. Ve bir genç kız bütün sesleri, bütün sevdaları bir buket çiçek gibi kucakladı. Kucağında alevler vardı. Dicle'ye ulaştırdı.

Ferhat'lar, *"söndürmeyin, ateşi harlandırın!"* diye seslenmişlerdi.

...

Demirel, 4 Nisan tarihli gazetelere geçen konuşmasında, *"Koskoca Türkiye Cumhuriyeti 500-600 kişiden ibaret olduğunu söylediğiniz PKK'nın önünde titrer mi? İsyanımız bunadır"* diyor.

Yine aynı tarihli Cumhuriyet gazetesinin haberine göre, Musa Gökbel adlı milletvekili izlenimlerini anlatırken, *"korkudan titreyen kaymakam, taburundan çıkamayan tabur komutanı ve ağlayan yüzbaşı gördük"* diyor. Ve şunları ekliyor: *"Cizre'de 5 bin insan yürüdü. Sloganları 'Yaşasın PKK', "Kahrolsun Faşist Türkiye', 'Özgür Kürdistan' idi."*

Düşman korkudan titriyor ve bunu itiraf ediyor. Düşman korkuyor. Kürdistan'da korku duvarı yıkıldıkça, düşman korkuyor.

Çünkü, zalimlerin "cesareti" mazlumların boyun eğmesine dayanır. Onların kendilerine ait bir cesaretleri yoktur. Eğer sen başını kaldırıp gözlerini o zalimin yüzüne çevirirsen, kaçacak delik aradığını görürsün.

Cizre'de, Silopi'de, Nusaybin'de, Silvan'da, Batman'da, Diyarbakır'da ayaklanan kitlelerin elinde hiçbir ateşli silah yoktu. Sadece bağlarını kaldırdılar. Ama Türk sömürgeciliğinin dizlerinin titremesi için bu yetti.

Eğer bir ülkenin dağlarında özgürlük türküleri söyleniyorsa, eğer bir ülkenin bozkırı tutuşmuşsa, eğer bir ülkede bağımsızlık ve özgürlük sloganlarıyla gencecik kızlar vücutlarını alevlendiriyorlarsa, o ülke artık ÖZGÜR demektir.

Kürtler kendilerini ateşte yaratıyorlar!

Reformist ve ilkel milliyetçilere soruyoruz: Kürdistan diye bir ülkeyi tanıyor musunuz?

Bu dünyada herkes, ama herkes gelişmeleri selamlama hakkına sahip. Hatta düşman bile. Çünkü büyük direnişleri düşman da selamlar. Ama sizler asla bu ülkenin ve bu ülkede yaratılan kahramanlıkların adını anmaya kalkışmayın.

Medlerin tanrısı ateşti. Ve bir genç kız, bütün sesleri, bütün sevdaları bir buket çiçek gibi kucakladı. Kucağında alevler vardı. Dicle'ye ulaştırdı. Dicle bu sevdanın türküsünü taşıyacak okyanuslara. Nehirler sınır tanımaz, pasaporta da ihtiyaçları yoktur. Özgürlük aşkı aynı kızıllıkta açar bütün topraklarda. Bu aşkı, bu sevdayı büyüteceğiz. Ferhat sesleniyor: **"ATEŞİ HARLANDIRIN!"** Dicle sesimizi taşıyor okyanuslara...

PKK seni seviyoruz. Çünkü özgürlüğü seviyoruz ve sen öğrettin bunu bize.

6 NİSAN 1990

Gerilla ve halk ayaklanması nihai zaferi yaratacaktır

13 Mart 1990 günü, sömürgeci Türk birlikleri ile bir ARGK (Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu) birliği arasında meydana gelen çarpışma ve bu çarpışmada onüç gerillanın kahramanca savaşarak şehit düşmesi, Orta Kürdistan'da halk ayaklanmasını başlatan bir kıvılcım oldu. 15 Mart günü Nusaybin'de şehit gerillaların cenaze töreni ile başlayan yerel halk ayaklanması, birbirleriyle dayanışma ve birbirlerini destekleme şiyarıyla peşpeşe Cizre, Silopi, İdil, Midyat, Kızıltepe, Derik, Mazıdağı, Çınar, Diyarbakır, Silvan, Batman, Kozluk, Lice, Hani gibi Kürdistan şehir ve kasabalarına yayılarak Orta Kürdistan'da bir bölgesel ayaklanma düzeyine ulaştı. Botan ve Hakkari, bölgenin bütün kırsal kesimi zaten altı yıldır süren gerilla savaşının merkezi idi ve yıllardır bir ayaklanma düzenini yaşıyordu. Ayaklanan tüm, kent ve kasabalarda genel biçim olarak kepenkler kapatılıp çeşitli gösterilerle sömürgecilik protesto edilir ve günlerce sömürgeci düzen felce uğratılırken, Nusaybin ve Cizre'de onbinlerce kişinin katıldığı büyük yürüyüşler, kitlelerle sömürgeci birlikler arasında saatlerce süren sokak çarpışmaları meydana geldi. Sömürgeci özel savaş birliklerinin silahsız kitlelere ateş açması sonucu çok sayıda ölen ve yaralananlar oldu, kitleler tarafından sömürgeci yönetim merkezleri tahrip edildi, yürüyüşlerde ERNK bayrakları taşındı, TC bayrağı yakılarak ERNK bayrağı göndere çekildi. Bazı kasaba ve şehirler günlerce birer savaş meydanı olma durumunu yaşadı. Kentlerdeki bu olaylar, başta Botan olmak üzere Kürdistan'ın her alanında süren yaygın gerilla eylemleriyle de desteklendi. Ayaklanmaya yaşlı-genç, kadın-erkek ve çocuklar dahil herkes katıldı, ortalıktan kaybolan bir avuç ajan dışında her sınıf ve tabakadan insan yer aldı. Mevcut biçimiyle iki hafta süren kitle eylemliliği değişik biçimler alarak ve gerillayı destekleyip gerilladan güç bularak devam etmektedir.

Halkların ve ulusların yaşamında ulusal duygu birliğini ifade eden günlerin önemi çok büyüktür. Kürt halkının yaşamında da 21 Mart Newroz günü, böylesi öneme ve anlama sahip bir gündür. Yüzyıllardır süren sömürgecilik ve her yöntemle uygulanan soykırım, Kürt ulusal değerleri üzerinde çok derin tahribatlara yol açmış olmasına rağmen, Newroz'u unutturmayı ve halkın yaşamından çıkartmayı başaramamıştır. Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK ile başlayan yeni ulusal direniş döneminde ise, bütün ulusal değerlerle birlikte Newroz da yeniden canlanmış ve yeni anlamlar kazanmıştır. Her Newroz dönemi, ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni ve daha büyük bir atılım dönemi haline getirilmiştir. 12 Eylül faşizminin Türkiye ve Kürdistan üzerine örttüğü kapkaranlık örtü, 21 Mart 1982'de Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN'ın Diyarbakır zindanındaki direniş ile yırtılmıştır. 1985 yılında Newroz, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'nin kuruluş günü olmuştur. 1986 yılında gerilla hareketi komutanı Mahsum KORKMAZ'ın direnişi ile ulusal kurtuluşta sürekli yaşayacak Kahramanlık Günü haline gelmiştir. PKK III. Kongresi, Newroz'u Kahramanlık Bayramı ve Newroz Haftasını da Ulusal Kahramanlık Haftası olarak ilan etmiştir. Orta Kürdistan'da yaşanan halk ayaklanmasının işte böyle bir zamanda başlamış olması, onu ulusal kurtuluş mücadelesi ve Kürdistan halkı açısından daha da anlamlı hale getirdi, hem Kürt ve Türk halklarının, hem de uluslararası kamuoyunun dikkatini daha çok üzerine çekti. Ayrıca olaya saptırıcı yaklaşımların önünü, böylece daha başından tıkamış oldu.

1990 yılı Newroz'unda Orta Kürdistan'ın kent ve kasabalarında kitlelerin topyekün ayaklanması, ayaklanmanın milyonları içine alması, hem Kürdistan ve Türkiye'de, hem de dünyada derin bir etkiye yol açtı, herkesi ciddi biçimde sarstı. Altı yıldır süren gerilla savaşının ulaştığı düzey ve aldığı yeni biçim olarak, yepyeni bir siyasal durum ve ulusal kurtuluş mücadelesinde önemli siyasal ve örgütsel gelişmeler ortaya çıkarttı. Ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni bir aşamayı müjdelerken, kitlelerde ulusal bilinç ve devrimci mücadele azmini geliştirip Kürt halkının istem, irade ve pratik tutumunu açık bir biçimde ortaya koydu. Faşist Türk sömürgeciliğine, hem de kaybetmişlik düzeyinde, bir kez daha ölümcül bir darbe vurdu. Bütün ırkçı, sömürgeci ve faşist güçlerin, sömürgeci rejimin bütün sahiplerinin ortak yargısı "bu iş bitmiştir" biçimindeki açık itiraf oldu. Orta Kürdistan'daki halk ayaklanmasının en çok telaşa düşürdüğü güçler arasında bütün emperyalist devletler de yer aldı. Uluslararası kamuoyu, dikkatlerini bir kez daha ve yoğun olarak Kürdistan üzerinde topladı. Türkiye'de ve dünyanın çeşitli yerlerinde ayaklanmayı destekleyen ve Türk sömürgeciliğini protesto eden gösteriler yapıldı. Ancak bütün bu gösterilerin merkezinde yine Kürdistanlı halk kitleleri vardı ve bütün yükü çoğunlukla onlar çekiyorlardı. Bu da Kürdistan sorunu karşısında Türkiye ve dünyanın gerçeğinin ve yaşadığı trajedinin açık bir görüntüsü olmaktadır.

Orta Kürdistan'da başlayan halk ayaklanması üzerine, Türk sömürgecilerinden Türkiye'deki devrimci, ilerici güçlere, onlardan Kürt işbirlikçilerine ve uluslararası siyasal çevrelere kadar herkes bir şeyler söyledi; olanları anlamaya ve kendi çıkarları açısından yorumlamaya çalıştı. Bu değerlendirme çabaları hala da devam ediyor. Büyük çoğunluğunun birleştiği nokta, Filistin'de süren intifadaya benzetme oluyor. Elbette, sadece görüntü açısından da değil, Kürdistan ve Filistin halklarının içinde bulunduğu yaşamın, üzerlerinde süren uygulamaların ve yürüttükleri mücadelelerin bulunan benzer yönleri açısından da böylesi benzerlikler kurulabilir ve bu en doğal olanıdır. Fakat önemli ayrılıkları da vardır, Kürdistan'daki halk ayaklanmasının özgül yanları ve kendine has derinlikleri mevcuttur, gerçeği yakalayabilmek için bunların da görülmesi gerekir.

Burada biz, Orta Kürdistan'da başlayan halk ayaklanmasını, daha çok ulusal kurtuluş mücadelemiz ve halkımız açısından anlamı ve önemini, geçmişini ve geleceğini bazı yönleriyle değerlendirmeye çalışacağız.

a) Gerilla halk ayaklanmasına, savaş ağalığı yenilgiye, reformist teslimiyetçilik ihanete götürür

Nusaybin ve Cizre'den başlayarak Orta Kürdistan'ın bütün kent ve kasabalarını kucaklayan halk ayaklanması üzerine değişik söylemler var. Faşist Türk sömürgecileri, özel savaş uzmanlarından psikolojik savaş araçları olan günlük basına kadar hepsi, ayaklanmaları dağdaki gerillanın kentlere yönelik faaliyetinin, PKK'nin kent ve kasabalardaki çalışmalarının ortaya çıkardığını, örgütlü ve planlı bir hareket olduğunu söylüyorlar. Kürdistan'dan Ankara meclisine giden uşak ve ajan milletvekillerinden Avrupa'daki Kürt işbirlikçilere kadar uzanan kesim ise, ayaklanmaların kitlelerin kendiliğinden hareketi olduğunu, PKK'nin etkisinin çok az bir düzeyde bulunduğunu, kitlelerin "özel time" duyduğu tepkinin buna yol açtını iddia ediyor ve böyle göstermeye çalışıyor. Elbette bu söylenenler farklı şeylerdir ve doğru olanın belirlenmesi gerekir. Fakat, daha da önemlisi, doğru veya yanlış ama bu söylenenlerin söyleyenlerin amaçlarına uygun olduğunu bilmektir.

Faşist Türk sömürgecileri, savaşın bir tarafı olarak, başarı sağlayabilmek için karşıtlarının durumunu doğru değerlendirmek zorundadırlar. Yanlış ve hatalı değerlendirme kendilerine yenilgiden başka bir şey vermeyecektir. Bunu bildikleri için, gerçeği, ayaklanmayı PKK'nin örgütlediğini ve gerçekleştirdiğini açıkça itiraf etmek durumunda kalıyorlar. Ayrıca bununla, gerçekleştirmeye hazırlandıkları katliam ve sürgün uygulamaları için uygun ortam yaratmak istiyorlar. Ayaklanmalarda PKK öncülüğünü belirtmek, işbirlikçi-uşak Kürt çevreleri için, kendi iflaslarını ilan etmek anlamına geliyor. Çünkü, onlar, varlıklarını PKK karşıtlığı üzerine kurmuşlardır, şimdiye kadarki bütün mücadeleleri PKK'ye karşı olmuştur. Ayaklanan kitlelerin düşman olarak üzerine yürüdüğü Nurettin Yılmaz artık yöreye gidemediklerini ve meclisten istifa etmek zorunda kalacaklarını açıklamaktadır. Kendilerine yeni ad olarak "Demokratik Platform" adını takan Avrupa'daki adıyla TEVGER adlı uşak takımı ise, PKK'nin öncülüğünü yadsımak için her türlü yalana başvurmaktadır. Bölgesel düzeyde peşpeşe ve planlı olarak gelişen kitlesel hareketin kendiliğinden ortaya çıktığını, PKK'nin rolü olmadığını, kendilerinin ayaklanmayı desteklediklerini, hatta kendilerinin örgütlediklerini, yani yalanın her türlüsünü söylemektedir. Çünkü, eğer böyle yapmazsa kitleler içine çıkamamakta ve son gelir kaynaklarını da böylece kaybetmektedir. Burada şunları sormak gerekiyor: Peki, ayaklanmalar neden başka yerde değil de Orta Kürdistan'da, yıllardır kırsal alanında gerilla savaşının yoğunlaştığı kasaba ve kentlerde meydana geldi? Neden başka bir zamanda değil de, daha önceden PKK'nin açıkça ilan ettiği zamanda ortaya çıktı? Sizlerin ayaklanmayı yaratan hangi faaliyetiniz ve mücadeleniz oldu? PKK ve ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında özel savaş güçlerinden daha inkarcı ve yalancı duruma düşmenin anlamı nedir?

Bunlara karşı, ayaklanmanın yaşandığı bütün yerlerde ayaklanmaya katılan insanlar, gerçekleri olduğu gibi ve açık açık söylüyorlar. Örneğin Silvanlı bir genç neden eylem yaptıklarını soran bir gazeteciye, *"Yaz kardeşim"* diyor, *"bugün Mahsum KORKMAZ'ın ölüm yıldönümüdür. Mahsum KORKMAZ Silvan doğumludur. Biz, O'nun anısına ve sömürgeciliği protesto etmek için bugün kepenkleri kapattık."* Nusaybinli O. Akgün ise şunları söylüyor: *"Görmüyorduk, ama vardı. Çünkü, tüm kararlar 'arkadaşlardan geldi' dendikten sonra hemen kabul ediliyordu. Yani, PKK'li arkadaşlar vardı, zaten ayaklanmanın öncülüğünü yapıyordu ve PKK'nin şehitleri için ayaklanmıştık."* (Berxwedan, sayı: 99) Gerçekleri ifade eden benzer açıklamalar günlük Türk basınında da çokça yer almıştır. Bütün bunlar karşısında Kürt işbirlikçilerinin yalancılığının ne değeri olabilir?

Nusaybin'den Batman'a, Cizre'den Yüksekova'ya kadar bütün Orta Kürdistan'ı kucaklayan halk ayaklanmalarını doğuran nedenleri anlayabilmek, bunların nasıl bir devrimci çalışma ve mücadele ile ortaya çıktıklarını görebilmek için, Kürdistan'ın yakın döneminde yaşanan mücadeleye ve değişik güçlerin durumuna kısaca da olsa bakmak gerekir. Kürdistan üzerindeki çeşitli devletlerin sömürgeci egemenliği ve bu egemenlik altında var olan sosyal-şoven akımlar dışında, 1970'ler ve 80'ler Kürdistan'ında sömürgeciliğe karşı mücadele adına ortaya çıkan ve her biri temel bir sınıf eğilimini yansıtan, kendi içlerinde çeşitli parti, örgüt ve gruplardan oluşan üç ana ideolojik-politik akım vardır. Yarı-feodal, yarı-burjuva kesimin ilkel-milliyetçiliği, burjuva ve küçük-burjuva sınıfların reformist milliyetçiliği, proletarya önderliğindeki ulusal kurtuluşçuluk. Kuşkusuz, ilk iki akım daha önceden de vardı; fakat proletarya önderliği altında gelişen ulusal kurtuluş hareketi karşısında daha net ve açık hale geldi. Yine, ilk iki akım arasında ayrım çizgileri pek belirgin değildir, politik ve pratik tutumda birbirlerine geçiş ve bir arada bulunma mümkündür. Bu iki akım ve onları ihtiva eden örgüt ve gruplar birbirleriyle hiç geçinemezler, sömürgeciliğe karşı bir araya gelemezler, ama şaşmaz bir özellik olarak proletaryaya ve ulusal kurtuluş hareketine karşı her türlü birlik içine girebilirler. Bu üç siyasal eğilime denk düşen üç çeşit mücadele anlayışı, taktik çizgi bu-

lunmaktadır. Bunlar, sırasıyla savaş ağalığı, reformist teslimiyetçilik, temelinde gerilla ve halk ayaklanması bulunan uzun süreli halk savaşı çizgileridir. 1970'ler ve 80'ler Kürdistan'ında yaşanan pratik, bu üç siyasal eğilimin ve mücadele çizgisinin pratikte sınanması ve mücadelesi pratiğidir. İlk eğilimin merkezi Güney Kürdistan'dır, son iki eğilimin merkezi ise Kuzey-Batı Kürdistan'dır. Genelde yirmi yıldır, daha çok da 1980'li yılları kapsayan son on yıldır bu eğilimler pratikte ne yaratmışlardır? Kürdistan halkına, onun ulusal ve toplumsal gelişimine her biri ne vermiştir? Bunlar, ortaya attıkları iddiaları karşısında politik ve pratik bakımdan bugün nereye ulaşmışlardır? İşte, Orta Kürdistan'da yaşanan ayaklanmaların anlam ve önemini tam olarak kavrayabilmek için, bunların derinliğine incelenmesi ve bilinmesi gerekir.

Kuzey-Batı Kürdistan'da, henüz proletarya eğilimi yokken, reformist küçük-burjuva eğilimi son derece şekilsiz ve belirsizdi. Bunlar, düşüncede ve pratikte sömürgeciliği aşamıyorlar, bazı reformist taleplerle sömürgeciliğin biraz yumuşatılmasını istiyorlardı. Güney Kürdistan'da ise, savaş ağalığı çizgisi, 1975 yenilgisiyle tarihi yenilgilerine birini daha ekliyor, Kürdistan toplumuna ağır bir yenilgiyi daha yaşatıyordu.

Kuzey-Batı Kürdistan'da proletarya eğilimi doğup siyasal ilkelerini formüle ettikçe ve bunları Kürdistan toplumuna taşırdıkça, reformist küçük-burjuva milliyetçiliği "biz de aynı şeyleri söylüyoruz" diyerek insanları aldatmayı ve ortamı bulanıklaştırmayı başarıyordu. Bunun karşısında, proletarya eğilimi, mücadele anlayışını, yani ulusal kurtuluş savaşı çizgisini propaganda düzeyinde ortaya koydu; bunun karşısında sıkışan reformist-milliyetçilik, "biz de ulusal kurtuluş savaşını kabul ediyoruz, fakat şimdi zamanı değil, zamanı gelirse biz de savaş yapacağız, şimdi savaşla ortaya çıkmak maceracılıktır, halkı katliama götürür" diyerek birçok kesimi aldatmayı yine başarabildi. Ortada kitlelerin görebileceği bir pratik olmayınca, pratiğin belirleyiciliği ortaya çıkmayınca, insanları aldatmak ve ortalığı bulandırmak kolay oluyordu. 1978'de bir siyasal parti (PKK) olarak örgütlenen proletarya hareketi, sömürgeciliğe karşı silahlı propaganda temelindeki pratik mücadeleyi geliştirdi. Silahlı propaganda Kürdistan kitlelerini derinden etkiledi, ulusal kurtuluşçu düşünceleri işçi-gençlik ve köylü kitlelerine yaygın ve hızla taşıdı. Bu gelişme üç gücün temellerini sarstı: Türk sömürgeciliği, Türk sosyal-şovenizmi ve iki eğilimden oluşan işbirlikçi Kürt milliyetçiliği. İşte bu durum karşısında, reformist-milliyetçi akım, silahlı mücadele zamanının geldiğine karar verdi, ama sömürgeciliğe karşı değil, PKK öncülüğündeki ulusal kurtuluşçu gelişmeye karşı. 1980 yılında "Ulusal Demokratik Güçbirliği (UDG)" adıyla birleşen reformist-milliyetçi akım, PKK'ye karşı silahlı savaş başlattı ve yürüttü. Ancak bunun başarısızlığı iledir ki, Türk sömürgeciliği 12 Eylül faşist-askeri darbesini harekete geçirdi. UDG; bu savaşında, Türkiye'de sosyal-şovenizme (TKP) ve onun gerisindeki CHP'ye dayanıyor, Güney Kürdistan'dan ise ilkel-milliyetçiliğin ve onunla bir arada bulunan Arap sosyal-şovenizminin (IKP) aktif desteğini alıyordu. Daha 1980'lere ayak basarken, savaş ağalığının vardığı yenilgiyi ve reformist-teslimiyetçiliğin vardığı ihaneti Kürdistan böyle tanımıştı. 1980'lerdeki siyasal mücadele ve pratik tutum bunların üzerinde yükseldi ve değişik koşullarda daha da derinleşerek devam etti.

12 Eylül faşist askeri darbesi ve Irak-İran savaşı, eş zamanlı gelişen iki olay olarak, Kürdistan geneli açısından yepyeni bir durum ortaya çıkardı. Bunlar, İran'daki islami devrimle oluşan ortamın özelliklerinin de kısa sürede ortadan kalkmasına yol açtı. Bu gelişmelerle Kürdistan'da, yeni bir kaynaşma dönemi başladı. Fakat, netlik, doğal olarak, en erkenden faşist-sömürgeci zindanlarda ortaya çıktı. PKK'nin kadro ve sempatizanları, en temel denek taşı olan zindanlarda da PKK'ye sahip çıkanlar, dünyada eşi görülmemiş bir zulme karşı direnerek 12 Eylül faşizminin karanlığını yırttılar, Kürdistan halkının ulusal varlığını ve geleceğini yarattılar, Türkiye'ye faşizme karşı direnişi yaydılar. PKK, bunlara sahip çıktı ve bunların hareketi oldu. PKK çizgisinden vazgeçip teslimiyete, oradan da ihanete gidenler de ortaya çıktı, PKK, hiç duraksamadan bunları da hain olarak belirleyip reddetti ve teslimiyetin ihanete nasıl götürdüğünü bunların şahsında çok açık olarak gördü. Fakat, aynı durumu bir de baştan beri reformist-teslimiyetçi çizgiyi savunanların şahsında gördü. Bunların (kişisel tutum takınan küçük bir azınlığı dışında) tamamı teslimiyetten ihanete kulaç attılar. İhanete karşı direniş yolunu seçen kişiler, eski hareketlerinden ayrılarak direniş hareketiyle ortak tutum içine girdiler. 1980'den sonra yurtdışında sözde hareket olduklarını söyleyenler, bu ihanete sahip çıktılar ve o temelde bir hareket oldular. Dolayısıyla her bakımdan ayrım çok nettir. Şimdi halk ayaklanmasının kendi eserleri olduğunu söyleyenler, 1981-84 döneminde zindanlarda ve mahkemelerde hareketlerine sahip çıkan tek bir üyelerini gösterebilirler mi? Zindanlarda baskı kırılınca ihanet batağında kulaç atan bu baylar, yeniden Kürdistan'dan ve devrimden sözetmeye başladılar. Tıpkı yurtdışında sekiz yıldır gerillaya küfredenlerin, gerillanın sömürgeci özel savaşı kırarak yarattığı halk ayaklanmalarına sahip çıkmaları biçimindeki utanmazlık gibi.

PKK, 1981-82 yıllarında, yurtdışında yoğun bir cephe ve ittifak faaliyeti yürüttü. Bir ulusal kurtuluş cephesi program taslağı sunarak birlik çağrıları yaptı, ulusal kurtuluş mücadelesine hizmet edecek her türlü ittifaka hazır olduğunu ilan etti. Reformist milliyetçi eğilim, 12 Eylül'ün belirsizlikler ortamında bir süre "birlik", "ittifak" gibi sözler ettiyse de, daha sonra ihanete yürüyen tutumunda kesin kararını verdi. Şimdi ortaya çıkan ayaklanmaların nedenlerini saptayabilmek için, o dönemde ortaya konan ve sonra da yürünen mücadele anlayışlarına bakmak gerekir. PKK, 1982 yılında sunduğu ve daha sonra da ERNK Programı olan taslakda, ulusal kurtuluş devriminin mücadele çizgisini şöyle belirlemişti:

"3. Eylem alanında: Halkın temel gereksinimlerinden yola çıkarak ve kendiliğinden gelişme durumundaki kin, öfke ve protesto hareketlerinden miting, yürüyüş gibi daha ileri siyasal eylemlerin geliştirilmesi. Silahlı propaganda. Genel ve kısmi ayaklanmalar. Halk savaşının, basit gerilla biçimlerinden en gelişmiş biçimlerine kadar uygulanması." (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Programı ve Çözüm Yolu, sayfa: 196)

Bugün yaşanan gelişmelerin hangi taktik çizgide yer aldığı açık değil mi?

1982 yılında ne olduysa PKK'nin bu görüşlerini daha da sistemleştirip yayınlaması ile oldu. ÖY, DDKD, KUK, Ala Rizgari gibi bilcümle küçük-burjuva teslimiyetçi koro, "PKK'nin maceracılık yaptığı, çizgisinden vazgeçmediği, kendilerine özeleştiri yapmadığı, halkı katliama götüreceği" türküsünü söylemeye başladı. 1983'de PKK'nin kendi çizgisinde yürüdüğünü görünce, işbirlikçi-teslimiyetçiliğin başı olmaya azmetmiş olan K. Burkay, hızını alamayarak "PKK'nin terörist" olduğunu ilan etti ve faşist Türk sömürgeciliği ile emperyalist devletleri göreve çağırdı. "Üçlü" ve "beşli" birlikleri, 15 Ağustos Atılımı karşısında Türk sosyal-şovenizmi ile örgütsel birliğe vararak "Sol Birlik" halini aldı. Bu "Sol Birlik"in bütün amacı ve işlevi PKK'ye, gerillaya ve Kürdistan'da açılan ulusal kurtuluş cephesine karşı savaşmak oldu. Her türlü siyasal ilişkilerini ve gücünü PKK'ye karşı, onu terörist ilan ettirebilmek ve tecrit edebilmek için kullandı. Bu konuda faşist Türk sömürgeciliğine ve emperyalist devletlere akıl hocalığı yaptı. Türkiye'de ve dünyada PKK'ye eğilim duyan ve sempati gösteren her şeye şiddetle saldırdı. Bildirileri, gazeteleri PKK'ye karşı küfürle dolup taştı. PKK'ye karşı her türlü komplo ve provokasyonun temel bir gücü ve dayanağı oldu. PKK'ye karşı herkesle birleşti ve her yolu mübah gördü. Emperyalist devletlerin polis arşivleri, aşağılık ajanlar derekesine düşen bu güçlerin ifadeleriyle ve sözümona tanıklıklarıyla dolup taştı. Bunların derekesine düşen başka güçleri dünyanın herhangi başka bir yerinde bulmak zordur. Bir basit ajan durumuna düşen, teslimiyet ve ihaneti bu düzeye vardıran bunlar dünyada kendilerini tanıyan herkeste tiksinti uyandırdı.

> **"Bugün gözle görülür ve hatırı sayılır devrimci gelişme ortaya çıkınca, işbirlikçi-uşak takımı mal bulmuş mağribi gibi saldırıyor. Unutmayalım ki, bu gelişmenin her anında ve her yerinde, bütün işbirlikçi-uşak çevrelerin, başından beri 'terörizm', 'maceracılık', hatta 'MİT, CIA oyunu' dedikleri PKK çizgisi var, PKK'nin kendisi var, 'terörist' diye saldırılan binlerce PKK militanının kanı ve emeği var, PKK'ye inanan yüzbinlerce ve milyonlarca emekçinin her türlü desteği var..."**

Bütün bu çabalarına rağmen PKK karşısında başarılı olamayınca, "Sol Birlik" iflas edip Güney Kürdistan'daki dayanakları yenilince, bu kez Avrupa'da "TEVGER" adına bir komplo ve provokasyon gücü oluşturarak, emperyalizmin ajanlığı ve Türk sömürgeciliği ile ilişki dahilinde PKK'ye karşı savaşa devam ettiler. Şimdiye kadar bir yığın komplo ve provokasyonları ortaya çıktı. İçlerinde ajan oldukları ileri sürülen birçok "liderciğin" maskesi iyice düştü. Pratik ilişkiler iyice gösterdi ki, bunların Kürdistan'daki adamları Nurettin Yılmaz'dır, Tahir Adıyaman'dır ve benzerleridir. Peki, bunların halk ayaklanması ile ne ilişkileri var? Bunlar, ayaklanan halka karşı savaşan cahşlar, çete başları değil midir? Ayaklanan halk N. Yılmazların, T. Adıyamanların üzerine yürümüyor mu? Kürdistan'daki örgüt arkadaşları N. Yılmazlar ve T. Adıyamanlar olanların, Avrupa'da ayaklanmaya sahip çıkmaya çalışmalarından daha büyük sahtekarlık ne olabilir? İşte teslimiyet çizgisinin sonu budur: İhanet, Türk sömürgeciliğine ajanlık, emperyalizme ajanlık. Teslimiyet çizgisinde ısarın götüreceği başka bir yer yoktur. Gerillaya küfredip de sözümona halk ayaklanmasına sahip çıkıyor görünmek, en hafif deyimle namussuzluktur, sahtekarlıktır. Bütün dünyada bu iş böyledir.

Güney Kürdistan merkezli ilkel-milliyetçi eğilimin bugün geldiği nokta da reformist-milliyetçi eğilimin durumundan farklı değildir. 1980'lerin ilk yıllarında, bunların içinde bir eğilim, savaş ağalığı çizgisine karşı çıkmaya ve ulusal kurtuluşçuluğa ulaşmaya çalıştı. Kendi içlerindeki bu tartışma ve dayatmalar, bu hareketlerin ulusal kurtuluş hareketi ile kısa süreli ve sınırlı ilişkilerine yol açtı. Fakat giderek savaş ağalığı çizgisi kesin egemenliğini ve hareketin bütün özelliğini belirler hale geldi. Bu çizgi, sömürgeciliğe karşı savaş çizgisi değildir; oluşan uygun fırsatlardan yararlanarak savaşı kendi feodal ve burjuva çıkarları için kullanma çizgisidir; halk üzerinde aşiretçi-feodal egemenlik ve baskı kurarak, bu gücü kendi çıkarları için sömürgeciliğe karşı kullanma ve kendi çıkarlarının bir pazarlık gücü yapma çizgisidir. Dolayısıyla bu çizginin Kürdistan'a, Kürt ulusuna ve halkına kazandıracağı hiçbir şey yoktur; halka sadece yenilgi, katliam ve umutsuzluk yaşatır. Bu nedenle, İran'daki islami devrimin ve 8 yıl süren Irak-İran savaşının Kürdistan için yarattığı olanakları alçakça harcadılar, bu ortamı kendi çıkarları için ustaca kullandılar ve yıllarca halkın sırtında savaş ağaları olarak yaşadılar. Olanaklar tükenince de halka ağır bir yenilgi ve dünyada benzeri az olan bir katliamı 1988 yılında bir kez daha yaşatmaktan öte gidemediler. 1975 yenilgisinde önemli bir kısmı Irak ajanı haline gelmişti, 1988 yenilgisiyle de geri kalanlar Irak, Türkiye ve İran ajanlığına bölündüler. Kendileri buna "cahş" diyorlardı, şimdi kendileri aynı konuma geldiler. Utanmadan "Irak-İran savaşının yenileni Kürt halkıdır" belirlemesini yapmaktan da geri durmadılar. PKK'ye karşı yaptıkları düşmanlık kadar Saddam rejimine düşmanlık yapmadılar. PKK'ye karşı faşist Türk sömürgecileriyle en alçakça işbirliğine girdiler ve faşist Türk rejimine en aşağılık övgüleri dizdiler. Bunlar, Çin'in Çan Kay Şek'i gibi, Kürdistan üzerinde hangi emperyalist ve sömürgeci gücün etkisi artmaya başladıysa ona işbirlikçiliğe ve uşaklığa yöneldiler. Irak, Türk ve İran sömürgecileri bunlar için hiçbir fark taşımıyordu. En sonunda savaşın durdurulmasında NATO devletlerinin etkili olduklarını anlayınca, bu sefer soluğu Washington ve Londra'da, Paris ve Bonn'da almaya başladılar. Halkımızın haklı ve meşru çıkarlarını bu kez de emperyalistlere pazarlayarak kişisel kazanç sağlamaya yöneldiler. Kürt halkının çektiği acı ve uğradığı katliamlarda bunların sorumluluğu büyüktür. Savaş ağalığı çizgisi halka yenilgi, baskı ve katliamdan başka bir şey yaşatmamıştır ve yaşatamaz da. Tarihimiz bunun örnekleriyle ve dersleriyle doludur, halkımız bu tür güçlere artık aldanmayacak ve olanak vermeyecektir.

Nusaybin'den başlayarak Orta Kürdistan'da yaşanan halk ayaklanmaları, PKK tarafından daha 1980'lerin ilk yıllarında planlanan, uzun, sabırlı ve zorluklarla dolu bir devrimci çalışma ile hazırlanan, gerilla ile yaratılan bir devrimci gelişme ve Kürdistan halk savaşının günümüzde ulaştığı zirvedir. Bu gelişme, tıpkı Diyarbakır zindanındaki gibi, faşist, sömürgeci vahşetin ve zulmün her an yaşandığı bir ortama karşı kahramanca direnilerek, faşist-sömürgeci Türk rejimine karşı altı yıl en az olanakla ve en zor koşullarda savaşılarak yaratılmıştır. Altı yıldır Orta Kürdistan, faşist-sömürgeci rejimin, ekonomik, siyasal ve askeri tüm gücüyle saldırdığı bir alandır; bu saldırıya karşı direnen, sadece Kürdistan'ın değil, Türkiye'nin de faşizme karşı ışığı olan devrimci savaşı yürüten bir bölgedir. PKK'nin sekiz yıldır sürdürdüğü devrimci çalışma ve altı yıldır kesintisiz yürüttüğü gerilla savaşı olmasaydı, PKK ve onun direniş çizgisi olmasaydı, değil bugünkü halk ayaklanması, faşist-sömürgeci zulüm altında ulusal yok oluştan başka hiçbir şey yaşanmazdı. Bugün gözle görülür ve hatırı sayılır devrimci gelişme ortaya çıkınca, işbirlikçi-uşak takımı mal bulmuş mağribi gibi saldırıyor. Unutmayalım ki, bu gelişmenin her anında ve her yerinde, bütün işbirlikçi-uşak çevrelerin, başından beri "terörizm", "maceracılık", hatta "MİT, CIA oyunu" dedikleri PKK çizgisi var, PKK'nin kendisi var, "terörist" diye saldırılan binlerce PKK militanının kanı ve emeği var, PKK'ye inanan yüzbinlerce ve milyonlarca emekçinin her türlü desteği var, yine PKK önderliğinde birleşen Orta Kürdistan'daki halkın kendisi var. Bu gerçekleri görmeyen ve anlamayanlar, yaşananların önem ve değerini bilemezler. Hele bunlara düşmanlık yapanlar ise, ayaklanmanın adını bile ağızlarına alamazlar.

Doğru siyasal çizgi, eğer pratiğe aktarılırsa, sürekli gelişme ve zafer yaratır. PKK çizgisinin ve pratiğinin başından beri durumu budur. Bütün bu gelişmelerin temelinde böyle bir çizgi ve onun pratik uygulanması, PKK'nin başından beri yürüttüğü devrimci mücadele vardır. Özgül olarak, bu gelişmeler, daha 1980'lerin ilk yıllarında geniş olarak izah edildi, Kürdistan halk savaşının stratejisi ve taktikleri daha somut ve sistemli hale getirildi, genel anlamda bir çalışma planına kavuşturuldu. PKK II. Kongresi, bütün bu çalışmaların yapıldığı ve uygulanmak üzere karar altına alındığı bir zemin oldu. Nasıldı bu planlama? Genel hatlarıyla, 12 Eylül faşizmine karşı, faşist-sömürgeci Türk rejimine karşı direnişi, ulusal kurtuluş savaşını Orta Kürdistan'dan başlatmak, Orta Kürdistan'a gerillayı oturturken Kuzey ve Batı Kürdistan'a yaymak, Orta Kürdistan'da gerilla ile kısmi ayaklanmaları içiçe yürütür ve gerillayı Kuzey ve Batı Kürdistan'a oturturken silahlı mücadeleyi ve kitlelerin siyasal eylemliliğini Kürdistan'ın ve Türkiye'nin kentlerine yaymak, gerilla ve halk savaşının diğer biçimlerini genel ayaklanmalarla birlikte yürüterek devrimin nihai zaferine ulaşmak biçimindeydi. 1983 yılında her türden işbirlikçi-uşak takımı "PKK halkı katliama götürecek" diye Avrupa'da feryat ederken, PKK böyle bir planlama doğrultusunda hareketi Orta Kürdistan'a yerleştiriyordu. Bu çalışma ve hazırlıklar, tarihi 15 Ağustos Atılımı ile Kürdistan halkının yaşamında yepyeni bir süreç başlattı. Şimdi 15 Ağustos'la başlayan gerilla savaşının yarattığı gelişmeler düşmana bile gerçekleri itiraf ettiriyor, dünya halkları nezdinde Kürt halkının temsilciliğini yapıyor. Peki, nerede kaldı "halkın katliama götürülmesi"? Pratik hangi anlayışı doğruladı, hangisini ise bir daha dirilmemek üzere tarihin çöp sepetine attı? Fakat Kürt işbirlikçiliği ihanet batağına o denli batmıştır ki, Kürdistan'ın kurtuluşu yolunda sömürgeci düşmanın kabul ettirmek zorunda kaldığı gerçekleri bile inkar etmek, Kürdistan'ın kurtulamayacağına tüm dünyayı inandırmaya çalışmak onun yegane varlığı haline gelmiştir.

15 Ağustos silahlı direnişinin Kürdistan, Türkiye ve dünyadaki etkisi biliniyor. Bu, her bakımdan tarihi bir dönemeci oluşturdu. Aynı şekilde, Kürt işbirlikçiliğinin provokatör yapısının da gözler önüne serilmesi oldu. Kürdistan'da 15 Ağustos 1984'te başlayan ve altı yıldır sürerek gelişen gerilla savaşı, çeşitli aşamalardan geçerek etkisini herkese kabul ettiren bir güç haline geldi. 1984-86

döneminde, kısmi ve bir deney niteliğindeki gerilla uygulaması ile savaş Orta Kürdistan'a belli ölçüde oturtuldu, Kuzey ve Batı Kürdistan'a gerillanın kısmen yayılması gerçekleştirildi, başta Nusaybin, Cizre, Şırnak, Eruh, Uludere, Şemdinli, Siirt, Silvan gibi yerler olmak üzere çok sayıda kent ve kasaba merkezlerinde bir dizi gerilla eylemine başvuruldu. 12 Eylül faşist rejimine karşı hiçbir yerde en küçük bir kıpırdanma bile olmazken, bütün zorluklar ve engellere karşı direnilerek Kürdistan bir devrimci savaş cephesi haline getirildi. Faşist Türk ordusunun tüm gücünü ortaya koyarak yürüttüğü yıldırım savaşları, ayaklanmayı bastırma ve son darbe operasyonları boşa çıkarıldı. Faşist-sömürgeci rejimin 1985 yılından itibaren uygulamaya başladığı özel savaş taktiklerine önemli darbeler vurularak daha başından etkisiz doğuşu sağlandı. Köy koruculuğu uygulaması gerilla eylemlerinin darbeleriyle karşılandı, katliam girişimleri gerillanın misillemelerinde cevabını buldu, köylülerin kasaba ve şehirlere sürgün edilmesi kasaba ve şehirlerdeki gerilla eylemleri için kullanılarak daha başından geçersiz kılındı. Kısaca, savaşın daha bu ilk döneminde sömürgeci düşman bütün yöntemlerini uygulamaya koyarken, gerillanın bunların hepsini yenilgiye uğratmaya muktedir olduğu açıkça gösterildi ve daha bu ilk dönemde faşist Türk sömürgeciliği ciddi bir siyasal-askeri çıkmaz içine sokuldu. Bunun karşısında Kürdistan'da Parti, Cephe ve Ordu örgütlenmesi, Kürdistan halkının siyasal ve silahlı ordulaşması kitlesel bir yapı kazandı ve geniş kitlelerin katıldığı bir güç olarak ortaya çıktı.

PKK, gerillanın bu ilk döneminin pratik deneyini Ekim 1986'daki III. Kongresi'nde bütün yönleriyle değerlendirdi, halkımızın tarihinde önemli bir yeri olan çok kapsamlı dersler ortaya çıkardı. PKK III. Kongresi, Parti ve halk tarihimizde her zaman anılacak büyük bir zirvedir. Partinin ve ulusal kurtuluş mücadelesinin geliştirilmesi açısından bu zirvenin önemi üzerine çok şey söylenebilir. Ancak biz, konu açısından sadece iki temel özellik üzerinde duracağız. III. Kongre, savaş ağalığı ve reformist teslimiyetçi anlayışların Parti ve hareket içindeki her türlü yansımalarını açığa çıkararak mahkum etti, halk savaşının ve gerillanın vazgeçilmez doğru taktiklerinin mücadeleye egemen kılınması, geliştirilmesi ve bu temelde pratiğin düzeltilmesini gerçekleştirdi. Sadece dışındaki güçlere bakarak değil, kendi içindeki durumu da irdeleyerek savaş ağalığının yenilgiye, teslimiyetin ihanete götüreceğini, gerillanın ise halk ayaklanmasını ve zaferi yaratacağını ortaya koydu. Bu doğru sonuca, kendi dışındaki güçlerin durumunu, zindanlardaki dersleri ve gerilla savaşının pratiğini irdeleyerek ulaştı. Daha sonra Kürdistan'da yaşanan büyük devrimci gelişmelerde ve bu gelişmelerin günümüzde bölgesel halk ayaklanmasına ulaşmasında III. Kongre'nin bu değerlendirmesinin ve bu temelde yürütülen çalışmaların belirleyici düzeyde etkisi oldu. İkinci önemli husus olarak, savaş ve örgütlenme, genelde devrimci çalışma ve mücadele III. Kongre'de daha somut ve ayrıntılı bir biçimde planlamaya kavuşturuldu. Savaş planlandı; yaygın gerillanın Botan'a oturtulması, buranın gerilla için bir üslenme bölgesi haline getirilmesi, gerillanın Kuzey ve Batı Kürdistan'a yayılıp oturtulması, başta Orta Kürdistan'ın kent ve kasabaları olmak üzere silahlı mücadelenin Kürdistan ve Türkiye şehirlerine yayılması, başta özel savaş kuvvetleri olmak üzere sömürgeciliğin bütün varlığının savaş hedefi yapılması, böylece özel savaş taktiklerinin yenilgiye uğratılıp kitlesel eylemlere, halk ayaklanmalarına ulaşılması, buna göre eyalet ve bölgelerin ve her devrimci operasyon döneminin ayrıntılı planlanması gerçekleştirildi ve planlı çalışma yöntemi egemen hale getirildi. Böylece Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK)'nun örgütlenmesi ve mücadelesi planlı ve sistemli kılındı. Kitle çalışması, halk kitlelerinin örgütlendirilmesi ve eyleme geçirilmesi planlandı; ERNK'nin örgütsel yapı kazanması için işçi, köylü, gençlik, kadın, esnaf ve benzeri kesimlerin kitlesel birliklerinin kurulup bunların örgütsel çalışmaya ve mücadeleye seferber edilmesi, başta savaşın merkezi olan Orta Kürdistan'ın kent ve kasabaları olmak üzere Kürdistan ve Türkiye kentlerinde ulusal kurtuluşçu halk komitelerinin, kitle örgütlerinin kurulması, kitlelerin gerillaya desteğinin sağlanması, faşist-sömürgeci baskıları protesto eden kitle eylemlerinden yerel ve bölgesel ayaklanmalara ulaşılması kararlaştırıldı ve her yerleşim birimi kendi somut durumuna uygun planlamalara kavuşturuldu. 1987 yılından itibaren gerilla savaşı ve kitle çalışması işte bunlar temelinde yürütüldü. Daha sonraki gelişmeler ve günümüzde yaşanan bölgesel halk ayaklanması böylesi anlayış ve planlar üzerinde yükseldi ve bu temelde yürütülen devrimci çalışma ve mücadelenin ortaya çıkardığı gelişmeler oldu.

PKK'nin III. Kongre sonrası 1987 yılından itibaren faaliyetleri böylesi kararlar ve planlar temelinde geliştirildi. Bunu birçok sömürgeci yönetici de daha o zamandan açıkladı, sömürgeci basın PKK'nin silahlı mücadeleyi şehirlere yayacağını ve ayaklanmalara başvuracağını defalarca yazdı. Her türlü düşmanın bütün saldırılarına rağmen, PKK, kendi planları doğrultusunda devrimci çalışmayı ve mücadeleyi geliştirdi. Bunun karşısında çaresiz kalan Türk sömürgeciliği, 1987 yılı ortalarından itibaren özel savaşı resmen kurumlaştırmaya ve yaygınlaştırmaya yöneldi. Bu kendisi için ciddi bir siyasal yenilgiydi, Kürdistan gerçeğinin resmen itiraf edilmesi, Kürdistan'daki statünün Türkiye'den ayrılması anlamına geliyordu. Fakat sömürgeciliğin başka yapacağı da yoktu. Kürdistan için özel valilik ve özel savaş kolordusu oluşturuldu, özel tim, koruculuk, ihariet yasası gibi özel savaş kuvvetleri geliştirilip yaygınlaştırıldı, baskı, katliam ve sürgün kitleler üzerinde yaygın olarak uygulandı, aşiretçilikten sosyal-şovenizme kadar her türlü gericilik PKK'nin ezilmesi amacı doğrultusunda birleştirildi ve seferber edildi, bölge devletlerine karşı şantaj ve diplomasi sonuna kadar kullanıldı, emperyalizmin siyasal ve askeri desteği ileri düzeyde alındı, 1988'de bir NATO planıyla PKK'nin kuşatılıp ezilmesine çalışıldı, kısa sürede sonuç alınamayacağı anlaşılınca uzun süreli savaş planı doğrultusunda savaşın dar kırsal bölgelere sıkıştırılmasına ve sınırlandırılmasına çalışıldı, vs. vs. İşte 1987-89 döneminde PKK tüm bunlara karşı direndi ve bunları boşa çıkarmasını bildi. Başta Botan olmak üzere gerilla eylemleri Kürdistan'ın her tarafında yaygın olarak sürdü, şehirler ve kasabaların birer silahlı mücadele alanı haline getirilmesi başarıldı. Gerilla vurdukça sömürgeciliği püskürttü ve kitle çalışmasının ortamını yarattı, kitleleri etkileyerek mücadeleye çekti. Kent ve kasaba merkezlerinde gerillaya paralel olarak ve gerillanın desteği ile kitle örgütlenmeleri ve faaliyeti geliştirildi. Elbette bunlar çok kolay ve rahat bir şekilde olmadı. Bu dönemde de yüzlerce gerilla şehit verildi, kırda ve kentte binlerce PKK militanı ve sempatizanı tutuklandı. Fakat sürekli, sabırlı ve inatçı bir çalışma düşmanı başarısız kılmayı ve mücadeleyi geliştirmeyi sağladı. Yaygınlaşan gerillanın etkisi şehirlerde ve Türkiye'de adım adım gelişti. 1988 yılında ilk öğrenci hareketleri bir uç olarak ortaya çıkmaya başladı; Türkiye'de yayın vb. biçiminde sınırlı bir devrimci çalışma ortamı giderek oluştu. 1989 yılında ise Kürdistan ve Türkiye'de kitle eylemlerinin ön biçimleri görüldü. Türkiye'de öğrenci ve işçi hareketleri, çeşitli yürüyüş ve protesto biçimleri altında gelişti. Nusaybin'de, Silopi'de, Hakkari'de sömürgeciliği protesto eden kitle eylemleri gerçekleşti. Bunlar bir ayaklanmanın ön biçimleri ve provaları niteliğinde idiler. Sömürgecilerin Kürdistan'da uyguladığı vahşi katliamları ilerici basın aracılığıyla kamuoyuna kısmen yansıdı, PKK'nin görüşleri ve gerillanın durumu kitleler nezdinde daha açık hale geldi. Bunlar, provaları destekleyen ve kitleleri eyleme hazırlayan etkide bulundular. Bu ortamda kent ve kasabalarda ulusal kurtuluşçu halk hareketleri değişik düzeylerde yayıldı, kitlelerle örgütsel bağlar, daha da önemlisi halk içinde birbiriyle ilişki, güven ve dayanışma gelişti. İşte 1990 yılına böyle girildi.

> **"Gerilla ve halk ayaklanması nihai zaferi kazanabileceğini açıkça gösterdi. Artık herkes, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin son zaferi de kazanabileceğinden açıkça sözediyor. Kuşkusuz, bu zafer kendiliğinden kazanılmayacaktır; doğru bir siyasal ve askeri mücadele ile ve çok yoğun inatçı ve kararlı bir çaba ile yaratılacaktır..."**

Daha 1990 yılı başında, özel savaş yöneticileri, baharda PKK eylemlerinin daha da artacağını ve halk ayaklanmalarına başvuracağını tahmin ettiklerini açıkça söylemek zorunda kalmışlardı. Zaten PKK de bunu gizlemiyordu, halk ayaklanmalarını geliştireceğini basın organlarında açıkça ilan ediyordu. Ve bütün bunlar, 1990 bahar atılımı olarak, gerilla ile halk ayaklanmasının içiçe geliştirilmesi biçiminde ortaya çıktı, Kürdistan tarihinin en anlamlı günü olan Newroz döneminde Orta Kürdistan'da bölgesel bir ayaklanmaya vararak ulusal kurtuluş mücadelemizi yeni ve çok anlamlı bir zirveye taşıdı.

Kısaca izah etmeye çalıştığımız bu gelişmeler, hiçbir şekilde yadsınamayacak ve çarpıtılamayacak bir gerçekliktir. Peki, bu durum ne anlama gelir? Kuşkusuz bu, PKK'nin Kürdistan devrimine ilişkin siyasal çizgisinin, halk savaşı çizgisinin yarattığı yeni bir gelişme ve zaferle bir kez daha doğrulanmasıdır. Fakat bundan daha önemli yanları vardır. PKK çizgisi, 12 Eylül öncesi yarattığı gelişmelerle, cezaevleri pratiğiyle, gerillayla zaten daha önce pratikte denenmiş ve doğruluğu defalarca kanıtlanmıştı. Burada bir büyük gelişme var, halkın bölgesel düzeyde ayaklanması var, gerillanın halk ayaklanmaları yaratmaya muktedir olması gerçeği var. Öz ulusal kurtuluş devrimi için yeni bir aşamadır, gerilla ile halk ayaklanmalarının içiçe gelişmesi aşamasıdır, nihai zaferin yolunu aralayan ve bu düzeyde hem ulusal, hem de uluslararası planda muazzam bir siyasal durum yaratan bir gelişmedir. Şimdi, Avrupa sokaklarında, içlerinde provokatörlerin cirit attığı işbirlikçi uşak takımı, "halk ayaklanmamız" diyerek bu gelişmelere sahip çıkmaya çalışıyorlarmış. Peki, hangi çalışma ve mücadeleyle? Hepsinin birden bir eğlence gecesinde toplayabildiği insan sayısı PKK'nin ayaklanma bölgesinde verdiği şehit sayısına ulaşmıyor. Bununla mı halk ayaklanması yaratmışlar? O kadar sözde örgüt bir aradalar, sözümona cephe kurmuşlar, emperyalist devletlerden bolca destek alıyorlar; peki şimdiye kadar Kürdistan'da hangi çöpü oynattılar? PKK'ye karşı mücadele dışında, sömürgeciliğe karşı ne yaptılar? Yaşanan gelişmeler, aslında bu utanmaz takımının kendilerini tam da ele verdikleri yer değil de nedir?

Bazıları, Orta Kürdistan'da başlayan halk ayaklanmasının, kitlelerin PKK'yi destekler hale geldiğini gösterdiğini söylüyorlar. Evet ama, bu zaten daha önceden de vardı; altı yıldır gerillayı ve en zor koşullarda süren gerilla savaşını ne besliyordu? Eğer halkın desteği olmasaydı, hem de çok yaygın olmasaydı, gerillanın bir gün yaşayabilmesi mümkün müydü? Halk ayaklanması, bundan daha öte bir şeyi, halkın tercihini en net biçimde gösterdiği bir referandum gerçeğini ortaya koydu. Düşünsel ve yönetimsel önderliğiyle bütün bu gelişmelere damgasını vuran Başkan APO, Eylül 1989'da ilerici bir dergiye yaptığı açıklamada "referanduma varız" diyerek açık bir ilanda bulunuyordu. Faşist-sömürgeci Türk yönetimi, böylesi şeylerin sözünü bile edemeyecek kadar vahşi ve barbardır; kimbilir, belki de bir zaaf olarak değerlendirmişlerdir. Halk, ayaklanarak, sömürgeciliğin duymaktan bile korktuğu işte bu olayı gerçekleştirdi, Başkan'ın ilanını pratik gerçek yaptı, hem de öyle oy kullanarak da değil, en devrimci tarzda, her türlü sömürgeci varlığı yerle bir ederek. Peki, ordu ve polisten, katliam ve sürgünden başka sömürgeciliğin Kürdistan'da neyi kaldı? "Bu işin bittiğini", "tabela partisi" olduklarını zaten kendileri söylüyorlar. Kürdistan halkı tercihini çok açık olarak ortaya koymuştur. Hem halkımız ve hem de uluslararası kamuoyu bunu böyle görüyor ve artık buna göre davranacaktır.

Faşist Türk sömürgeciliği, altı yıldır Kürdistan'da yıldırım savaşı uyguladı, özel savaş uyguladı, savaşı sınırlamaya çalıştı; ama halk ayaklanması bütün bunların iflasının ilan edilmesi olmuştur. Sömürgecilik, fiziki soykırım uygulamalarını daha da geliştirmeye çalışacaktır. Halk, kitlesel eylemliliğe, siyasal ve silahlı savaşa girmiştir, ayaklanmıştır. Artık Kürdistan'daki savaş ve mücadele daha ileri bir düzeyde seyredecektir. Ulusal kurtuluş mücadelesi ve savaşı yeni bir gelişme sürecine girmiştir.

b) Orta Kürdistan'daki halk ayaklanması ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni bir aşamanın başlatıcısıdır

Gerillanın yerel ve bölgesel ayaklanmalarla birleşmesi, halk savaşının ayaklanmalar düzeyine ulaşması, kitlelerin ulusal kurtuluş için siyasal yığın eylemlerine girişmesi ve gerillayı açıktan destekler hale gelmesi, hem sömürgecilik, hem de ulusal kurtuluş hareketi açısından çok önemli bir siyasal ve askeri durumdur. Sömürgecilik açısından askeri planda ciddi bir gerilemeyi ve siyasal açıdan tükenişi ifade ederken, ulusal kurtuluş hareketi açısından muazzam bir siyasal gelişme ve önemli bir askeri güç haline gelme demektir. Nitekim, her iki gücün bu durumu günlük siyasal yaşamda bile açıkça görülmektedir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi Türkiye ve dünya kamuoyunda varlığı, meşruiyeti ve gücü yadsınamayan, herkesi yeniden politik tutumlara zorlayan bir konumu yaşarken; faşist Türk sömürgeciliği büyük bir korku, panik ve telaş içindedir. Bu durum, siyasal ve askeri yöneticilerden günlük basına kadar tüm sömürgeci çevrelerde yaşanmaktadır. Sömürgeci basın "yok mudur kurtaracak" diye feryat ediyor, ulusal direnişin bastırılması ve Kürt ulusal varlığının yok edilmesi üzerine binbir türlü yol, yöntem üretmeye çalışıyor. Demirel, gerilla karşısında Türk devletinin titrediğini açık açık söylüyor. Eski özel savaş kolurdusu komutanı İ. Selen, "Bunun önüne geçmek çok zor, geçen ülke de yok zaten" diyerek, sömürgeciliğin yenilgisini, umutsuzluklarını ve çıkmazlarını açıkça ilan ediyor. Bütün bunlar, daha başlangıç durumundaki halk ayaklanmasının sonuç alma ve nihai zaferi yaratma gücünün ne denli büyük olduğunu gösteriyor.

İki Cephe: Orta Kürdistan'daki halk ayaklanması, Türkiye-Kürdistan çelişkisinde, Türk burjuvazisinin sömürgeciliği ve ulusal imhacılığı ile Kürdistan halkının ulusal var olma ve kurtulma çelişkisinde yeni bir aşamaya giriştir. 1925-40 döneminde Kürdistan halkı yenildi, çelişkinin Türk sömürgeciliği tarafı egemen yan haline geldi ve bu egemenlik asimilasyon yöntemiyle sürdürülen soykırımla 1940-70 döneminde daha da gelişti. Ancak Türk sömürgeciliğinin zaferi içinde yenilginin tohumlarını taşıyan bir zafer, Kürdistan halkının yenilgisi ise içinde zaferin tohumlarını taşıyan bir yenilgi idi. 1970'li yıllardan itibaren çelişkinin Türk sömürgeciliği tarafında bir zayıflama, gerileme ve çürüme, Kürdistan halkı tarafında ise yeniden doğuş ve gelişme süreci başladı. Yirmi yıldır şiddetli bir siyasal ve askeri mücadele biçiminde süren bu süreç, 1990'lı yıllara girerken gerillanın gelişim düzeyi ve bölgesel ayaklanma ile yeni bir düzey kazandı. Gerilla ve halk ayaklanması nihai zaferi kazanabileceğini açıkça gösterdi. Artık herkes, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin son zaferi de kazanabileceğinden açıkça sözediyor. Kuşkusuz, bu zafer kendiliğinden kazanılmayacaktır; doğru bir siyasal ve askeri mücadele ile ve çok yoğun inatçı ve kararlı bir çaba ile yaratılacaktır. Hatta gereken çaba harcanmazsa veya çok büyük siyasal ve askeri hatalar yapılırsa yenilgiye bile uğrayabilecektir. Fakat bu yenilgi, artık direniş hareketinin bu dönemdeki yenilgisi düzeyinde olacak, bağımsızlık ve özgürlüğün bir süre daha gecikmesi sonucunu doğuracaktır. Şu, artık kesin olarak ortaya çıkmıştır: Türk burjuvazisinin Kürt ulusunu yutma amacı yenilgiye uğratılmış, bu amaca dayanan Türk sömürgeciliği temellerinden kırılmıştır. Orta Kürdistan'daki halk ayaklanmasının kesin olarak ortaya çıkardığı en önemli sonuç budur. Bu nedenle ve bunu gördükleri içindir ki, ırkçı, şoven ve sömürgeci tüm Türk çevreleri adeta dövünmekte, uğradıkları yenilgi sonucu büyük bir umutsuzluğu ve "zararın azından dönme" yollarını arama çabasını yaşamaktadır.

Türk sömürgeciliğinin siyasal ve askeri plandaki bu iflası, onu yeni yapılanmalara götürmektedir. Cumhurbaşkanı'ndan burjuva partilerine, Genelkurmay'dan basına, Başbakan'dan özel savaş valisine kadar herkes, bütün ırkçı ve sömürgeci çevreler, açıkça bir "Milli Misak cephesi" çağrısı yapmakta, milli futbol maçlarındaki gibi bir milli sorun olarak gösterdikleri sömürgeci savaşta, buna hizmette herkesin birleşmesini ve elinden geleni yapmasını istemektedirler. Çok açık ki, bu bir ırkçı, faşist, sömürgeci cephedir, bir soykırım cephesidir. Irkçı, faşist, sö-

mürgeci ve soykırımcı olmayanların, Türkiye halkının böyle bir cephede yeri olamaz ve olmamalıdır. Yine böyle bir cephe çağrısı, devletin devletliğini inkar etmesidir, faşist-sömürgeci bir savaş cephesi haline gelmesidir. Bu konuda 12 Eylül rejimine yapılan maskelemeler gerilla savaşı ile iyice yırtılmış, halk ayaklanması karşısında ise her türlü maskeyi kendisi çıkarıp atmıştır. Devletin böyle bir savaş cephesi haline getirilmesi ve bunun bir "milli cephe" düzeyinde inşa edilmeye çalışılması, faşist-sömürgeci düzenin bütünüyle yıkılmasını önlemek ve direniş hareketini ezerek rejime kendini tamir edebilme olanağı yaratabilmek içindir.

Sömürgeciliğin kendini böyle çıplak bir "milli misak cephesi" olarak ortaya koyması, sadece Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi karşısında ne kadar zorlandığını gösterir. Gerillanın bölgesel halk ayaklanmaları düzeyine varması bu gerçeği açığa çıkartmıştır. Şimdi Türk sömürgeciliği ile Kürdistan halkı arasındaki mücadele böyle karşıt iki cephe haline gelmiştir. Ve önümüzdeki süreç, bu iki cephenin her alandaki mücadelesi biçiminde sürecektir. Sömürgeciliğin kendisini böyle açık bir cephe olarak ortaya koyması, kuşkusuz karşıt cephenin de, Ulusal Kurtuluş Cephesinin de gelişmesine hizmet edecektir. Fakat bunun aldatıcı yanı da çoktur. En önemlisi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin Türkiye'deki stratejik müttefikinin, Türkiye'de devrimci-demokrasi cephesinin gelişimi henüz zayıftır, netlikten uzaktır; bu durum "milli misakçı" faşist-sömürgeci cephenin kitleleri aldatmasına olanak vermektedir. Bu nedenlerle, faşist-sömürgeci cephenin yıkımını gerçekleştirmek, direniş hareketinin ağır darbeler alacağı türden yenilgileri önlemek ve devrimi zafere götürebilmek için, cephe bilincini ve örgütlenmesini tüm Kürdistan kitlelerine götürmek, en geniş kitleleri cephenin örgütsel ve eylemsel yapısı içine çekerek birleştirmek, Türkiye'de devrimci-demokrasi cephesini geliştirmek ve iki devrim cephesinin en sıkı dayanışmasını yaratmak doğrultusunda yoğun ve sonuç alıcı çaba harcamak gerekir.

Askeri strateji açısından: Orta Kürdistan'daki bölgesel halk ayaklanması, sömürgeci savaş ile ulusal kurtuluş savaşı arasındaki çelişkide yeni bir aşamanın başlangıcıdır. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş savaşının gelişimini inceleyen sömürgeci savaş uzmanları, stratejik savunma döneminden stratejik denge dönemine geçildiğini söylüyorlar. Bu nedenle, sömürgeci rejimin önemli bir askeri başarısızlık içinde olduğu noktasında birleşiyorlar. Faşist-sömürgeci rejim, her ne kadar "bu uzun sürecek bir savaştır" diyor ve savaşı böyle yürüttüğü izlenimini veriyorsa da, aslında savaşı çok çabuk bitirmek ve hemen zafere ulaşmak istiyor ve savaşı böyle yürütüyor. Çünkü devrimci savaşın dayatması karşısında adım atamaz durumdadır ve böyle yapmaya mahkumdur; savaşın uzaması kendisini iyice çürütmekte ve sürekli gerileyerek yıkıma doğru gitmektedir. 1989'a ayarlanmış özel savaş planının 89'da boşa çıkarılması rejime çok ağır bir siyasal ve askeri darbe oldu. Bunun ardından özel savaşla gerillayı sınırlandırma ve 1990-91 yıllarında gerillayı iyice etkisiz hale getirerek 1992'de rejimi düze çıkarma planlandı. Newroz'daki bölgesel halk ayaklanması, bu planı daha şimdiden bozmuş ve işlemez kılmıştır. İşte bu nedenle sömürgeci rejim, mevcut gelişmenin karşısında kuduruyor. Geniş kitlesel katliamlara ve sürgünlere başvurarak, savaşı tırmandırarak ve hızlandırarak planını böylece gerçekleştirmek istiyor. Ancak hem uluslararası koşullar, hem de kendi gücü buna da elvermiyor, savaşı tırmandırmak ve hızlandırmak siyasal bakımdan aleyhine oluyor, askeri bakımdan ise gerilla karşısında sonuç vermiyor. Yani, bu açıdan da ciddi bir çıkmazı ve sonuçsuzluğu yaşıyor. Devrimci kuvvetler bu bakımdan artık büyük tecrübelere sahip. Gerilla ile kısmi ayaklanmaları içiçe düzenleyerek ve savaşı uzatarak sömürgeciliği siyasal planda da boğmak ve onu daha büyük bir yenilgiye uğratmak gerekiyor.

Mevcut duruma tam stratejik denge denemese de, böyle bir dengeye adım atıldığı, dengeye ulaşma sürecinin başladığı söylenebilir. Sömürgeci ordu nicelik ve donanım olarak elbette çok güçlü, fakat bu gücün çok azı dışındaki kesimi savaşta atıldır, ciddi hiçbir şey yapamıyor, üstelik önemli darbeler yemiş, savaştan yılgın, kaçar hale gelmiştir. Özel savaş kuvvetleri dışındaki ordunun bir şey yapamayacağı açığa çıkmıştır. Buna karşın devrimci kuvvetler savaşta pişmiş ve büyümüştür, örgütlülüğü daha sağlamdır, savaş etkinliğine her zaman sahiptir. Hareketliliği, sabit bir yeri savunma durumunda olmaması büyük güç vermektedir ve bu durumda sürdürülmesi yararlı gözükmektedir. Sömürgeciliğin Kürdistan'daki dayanakları salt çetelerle sınırlı hale gelmiştir, buna karşı ulusal kurtuluş hareketinin Türkiye'deki desteği ve sempatisi oldukça büyümüştür, artık her zaman gençlik eylemleriyle desteklenir hale gelmiştir. Elbette örgütsel ve eylemsel açıdan olması gerekenin hala çok gerisindedir, fakat kitlesel etkilenme çok büyüktür ve her an büyük patlamalara gebe bir potansiyel halini kazanmıştır. Devrimin Kürdistan'daki kitle desteği muazzam büyümüş ve eylemsel çıkışını yapmıştır; buna karşı sömürgeciliğin Türkiye'deki desteği epeyce zayıflamıştır. Faşist-sömürgeci rejim uluslararası planda kuşatma altındadır, ulusal kurtuluş hareketi etrafındaki kuşatmayı kırmış ve uluslararası gelişme sürecine girmiştir. İşte, yeni dengenin bazı özellikleri böyledir. Devrim tarafı gelişen; sömürgecilik tarafı hep çürüyen ve zayıflayan özelliklere sahiptir. İkili iktidar gerçeği oldukça ilerlemiş, halkın demokratik yaşamı kitlesel örgütlenme ve eylemlilikte gerçeklik kazanmıştır. Faşist-sömürgeci düşmanın 1990-91 planını boşa çıkarmayı başaran bir devrimci çalışma ve savaş tam bir stratejik dengeyi sağlayacaktır.

Örgütlenme ve mücadele açısından: Başkan APO, sık sık, "Kürdistan'da gerilla ile ayaklanma içiçedir" diyerek Kürdistan devrimci savaşının önemli bir özelliğine dikkat çekiyor, düşüncede ve pratikte hatalara düşülmemesi için uyarıyor. Bu belirlemeden hangi anlamları çıkarmak gerekir? İlkin, bir kişinin Kürdistan için savaşan bir gerilla haline getirilmesinin bir ayaklanma yapmak kadar önemli olduğu anlamını. Türk sömürgeciliğinin amaçları ve özellikleri dikkate alınırsa, bunun Kürdistan insanında yarattığı tahribatın düzeyi görülürse, bu anlam çok daha iyi kavranır. Bu nedenle, bir kişiyi gerilla haline getirebilmek için harcanan çaba ve emeğin, örgütlenmiş ve ayaklanmış bir insanın değerini çok iyi bilmek gerekir. Bu, Kürdistan devrim hareketinde her zaman önemini koruyacak bir ilkedir. İkinci olarak, gerillanın kısmi ve genel ayaklanmaları hazırlayacağı, böyle ayaklanmalara yol açacağı, ayaklanmaların savaşa tabi olarak gerillayı besleyip büyüteceği anlamına gelir. Kürdistan devrimi, bazı ülkelerde olduğu gibi, genel bir halk ayaklanması ile zafere ulaşacak bir devrim değildir. Kürdistan'da halk ayaklanmaları uzun süreli savaşa tabidirler ve savaşın bir parçası, bir biçimi olarak ortaya çıkarlar. Halk savaşında stratejik role sahip temel bir biçim olan gerilla, sürekli ayaklanmalara yol açar ve onlarla beslenerek kendini ve mücadeleyi büyütür. Orta Kürdistan'daki halk ayaklanmalarına da işte böyle yaklaşmak, onu savaşa kanalize edecek, gerillayı ve hareketi besleyip büyüteceği örgütlenme biçimlerini geliştirmek, gerilla eylemleriyle ayaklanmayı sürdürerek yeni kitlesel başkaldırıları hazırlamak gerekir.

Orta Kürdistan'daki halk ayaklanması, hem gerillanın büyütülmesi, hem de kitlelerin örgütlenmesi, kitlesel birliklerin ve ulusal kurtuluş cephesinin örgütsel ve eylemsel gücünün geliştirilmesi açılarından yepyeni bir durum ve muazzam bir gelişme olmuştur. Bu durum, sömürgeciliğin, savaşı sınırlandırma ve gerillayı tecrit etme plan ve çabalarının yerle bir edilmesidir. Kitlelerin örgütlülüğünün ve eylemliliğinin gelişememesi ortamında gerillanın, dolayısıyla hareketin yaşadığı zorlukları ortadan kaldırmıştır. Artık gerilla çok daha yaygın ve etkin olabilecek, gücünü hızla büyütecektir. Kitlelerin ulusal kurtuluşçu örgütlenmesinin ve eylemliliğinin önü açılmıştır. Ayaklanma, kitlelerde muazzam bir ulusal kurtuluşçu bilgi ve bilinç yaratmış, çok büyük oranda eğitici rol oynayarak önemli bir deney ve tecrübe kazandırmıştır. Artık kitleler eyleme ve bunun gereği olarak örgütlenmeye çok daha yatkın ve istekli olacak, bunların biçimlerini kendileri yaratıp gerçekleştireceklerdir. En pasif biçimlerden en aktif biçimlere kadar çok çeşitli kitlesel eylem biçimleri bu ayaklanmanın deney ve tecrübelerinden ortaya çıkacaktır. Böylesi eylem biçimlerine dayanan kitlesel örgütlenmeyi, kitle birliklerinin ve ERNK'nin örgütlenmesini geliştirmek, her eylemi yeni bir örgütsel gelişme hamlesi yapmak, çok çeşitli örgüt ve mücadele biçimleriyle kitle eylemini gerillayla içiçe yürütmeyi başarmak gerekir.

Hem gerillanın, hem de kitlesel örgütlülüğün ve eylemliliğin geliştirilmesi karşısında hiçbir sömürgeci planın ve taktiğin başarılı olması mümkün değildir. Zaten sömürgecilik, yeni savaş taktikleri üretememekte, eski taktikleri daha kapsamlı ve daha vahşi olarak uygulamaya çalışmaktadır. Onun pratikteki temel açmazı buradadır. Direnen gerilla oldukça ve bu, kitlesel eylemlerle desteklendikçe, sömürgeciliğin kitlesel katliam girişimleri direnişi büyütmekten başka bir sonuç vermeyecektir. Böylesi durumlara her zaman hazır olmak, bu tür girişimleri etkin gerilla vuruşları ve kitle ayaklanmalarıyla karşılamak, kitleleri silahlandırıp dağa çıkarmayı bilmek gerekir. Sömürgeciliğin yaygın sürgün uygulaması girişimi de böyledir. Zaten buna 15 Ağustos'la birlikte başladı. Önce birçok köyü kasabalara sürdü; fakat bu, kasabaların da gerillanın eylem alanı haline gelmesinden başka bir sonuç vermedi; böylece bu sömürgeci taktik daha başında iken tersine çevrilmiş, boşa çıkarılmış oldu. Sonra daha yaygınca Kürdistan kentlerine ve Türkiye'ye sürgünü uyguladı. Bunun da Kürdistan kentlerinde ayaklanmalara vesile olmaktan ve Türkiye'de yaygın destek eylemleri yaratmaktan başka bir sonuç doğurmadığı ortadadır. Dünyanın dörtbir yanına savrulan Kürdistanlılar, şimdi bulundukları yerlerde birer eylem gücü haline gelmişler, sömürgecilerin başına böylece bela olmuşlardır. Kitleler neredeyse gerilla ve devrimci eylem oradadır şiarıyla hareket etmek, sürgün dayatılan kitleleri dağa çıkarmaya hazırlıklı olmak, sömürgeciliğin bu taktiğini de işlemez kılacaktır. Koruculuk, sansür gibi uygulamalar da zaten yeni değildir; koruculuğa karşı sistemleşmiş bir mücadele vardır ve haberleri dünyaya yayacak kanallar gelişmiştir. Yaşanan ayaklanma ile sömürgeciliğin bu bakımlardan da iyice sıkıştırıldığı ortadadır. Demek ki, her türlü sömürgeci yönelimi doğru devrimci yöntemle, örgütlenme ve mücadele ile boşa çıkarmak ve devrimci direniş hareketini hızla geliştirmek mümkündür; ama bunun için doğru taktikler uygulamak ve etkin çaba harcamak gereklidir.

Savur direniş şehitlerinden Süleyman ARSLAN yoldaş...

Ayaklanma ve işbirlikçi Kürt milliyetçiliği: Orta Kürdistan'daki halk ayaklanmasını yaratan devrimci mücadelenin gelişimi karşısında işbirlikçi Kürt çevrelerinin durumunu daha önce ortaya koyduk. Geçmiş durumları bu olmakla birlikte, yaşanan ayaklanmasal gelişmelerin bu tür çevreleri de derinden etkileyeceği muhakkaktır. Nitekim böyle bir etki altında oldukları ve ayaklanmalara sahtekar bir tutumla sahip çıkmaya çalıştıkları görülmektedir. Bu tutumun bazılarında gerçekten etkilenme sonucu olduğu, bazı artniyetli kişi ve çevrelerin ise kendi çıkarları doğrultusunda kullanma amacına yönelik olduğu düşünülebilir. Halk ayaklanmasına varan mücadele karşısında bu çevrelerin yeniden bir ayrışmaya uğrayacağını, artniyetli ve provokatör unsurlarla gerçekten reformist ve "aydın" nitelikli çevrelerin ayrışacağını, ayrıca bu tür güçlerin aldattığı insanların gerçeği görüp bunlardan koparak ulusal direniş hareketine yaklaşacağını belirlemek hatalı olmaz. Bu sonunculara karşı uygun bir yaklaşım göstermek ve direniş hareketine kazanarak güçlerini buraya harcamalarını sağlamak gereklidir. Diğerleri için, yaşanan ayaklanmalar, kendi durumlarını değerlendirmek ve eski olumsuzluklardan uzaklaşmak, en azından direniş hareketine ve öncüsü PKK'ye karşı düşmanca tutumlardan uzak durmak açısından yeni ve önemli bir fırsattır. Gerçekten reformist ve "aydın" nitelikli olan çevrelerde bu tür yönelim ortaya çıkabilir. Bunların halk ve ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında kendi durumlarını değerlendirmeleri, hatalarını eleştirmeleri ve olumlu yaklaşım göstermeleri oranında, böyleleriyle koşullara uygun diyalog ve ilişki içine girmek, kendi yerlerinin belirlenmesi ölçüsüyle güçlerini mücadeleye katabilecekleri ittifaklar geliştirmek yararlıdır. Ancak bu, ağırlıklı olarak onların sorunudur ve kendilerinin çaba harcaması gerekir. Mevcut gelişmeler karşısında gerillaya ve ulusal kurtuluş mücadelemize düşmanlık yapmakta ısrar edenleri ise halkımız asla affetmeyecektir.

Ayaklanma ve Türkiye devrimci hareketi: Botan'daki gerilla, Türkiye halkı ve devrimci güçleri için, faşizme karşı bir direniş çağrısıydı. Gerçekten de derinliğine bir etki ve yarattığı kısmi bir pratik gelişme oldu. Orta Kürdistan'daki halk ayaklanması ise, devrim için, ikili halk demokrasisi için, Türkiye işçi sınıfına ve halkına, tüm devrimci ve ilerici güçlere yönelik açık bir çağrıdır. Kitleler üzerinde derinliğine ve genişliğine böyle bir etki yarattığı kesindir. Aynı zamanda, Türkiye ortamına devrimi şiddetli bir biçimde dayatmaktadır. Bu zorlama nedeniyledir ki, Türk burjuvazisi ve her türlü uşağı, ne olduğu belirsiz bir demokrasi lafını temcit pilavı gibi tekrarlayıp durmaktadır.

Kürdistan'daki devrimci ve ulusal kurtuluşçu gelişme ve dayanışma karşısında Türkiye devrimci hareketi içinde olumlu gelişmeler vardır. Ancak bu hem çok sınırlıdır, hem de sadece yaklaşım düzeyindedir. Oysa günün koşulları pratik çalışmayı, pratik mücadelenin dayatılmasını gerektiriyor. En olumlular için bile, mevcut durum, Kürdistan halkı ile faşist-sömürgeci rejim arasındaki çarpışmayı uzaktan izlemeyi, imalarla dolu destekleyici birkaç bildiri yayınlamayı geçmiyor. Başlı başına bu durum bile, Türkiye halkı ve devrimci güçleri için utanılması gereken bir durumdur. Türkiye'de bile, sınırlı olan eylemliliği, büyük çoğunlukla Kürdistanlı kitleler gerçekleştiriyor. Peki, Türkiye halkının yapabileceği, hiçbir şey yok mu? Bu durumda kendine düşen hiç sorumluluk payı yok mu? Mücadele kendi kurtuluşuna da hizmet etmiyor mu? Sözle ne söylenirse söylensin, böylesi tutumlara yol açan duygu ve düşünceyi koşullandıran sosyal-şovenizmdir. Adeta bu vuruşmanın sonuçları bakalım nasıl olacak dercesine seyretmenin başka türlü izahı olamaz. Ancak, bu tür durumlar da artık son sınırına gelmiştir. Kürdistan direnişi dayatıyor, emekçi kitleler dayatıyor, Türkiye'de devrimci eylemin gelişmesi, devrimci-demokrasi cephesinin belirginleşmesi ve bunun Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ile eylemsel dayanışmasının ortaya çıkması, bu ayaklanmaların yol açacağı gelişmeler olarak gerçeklik kazanabilir.

Orta Kürdistan'daki ayaklanma üzerine Türkiye'de sol sayılan herkes bildiri yayınlıyor. Bir kısmı gerçeği teslim ediyor ve sözle bile olsa dayanışma gösteriyor. Bir kısmı, PKK direnişini yadsıyor, olayları ya kendiliğindenciliğe bağlıyor, ya da kendilerinin yarattığı gelişmeler gibi göstermeye ve sahip çıkmaya çalışıyor. Bir kısmı da, baştan savulsun dercesine adeta günah savıyor. Böyleleri, örneğin şehit düşen gerillalara "yurtseverler" diyor. Biz, bu deyimi, eğer samimi olunsa, olumsuz görmüyoruz. Fakat, bunu söyleyenler, böylelikle kendilerinin "devrimci", gerillaların ise sadece "yurtsever" olduğunu vurgulamış oluyorlar kendilerine göre. Ne diyelim, ayda birkaç satır yazı çiziktirmek kişiyi "devrimci" yapabiliyor, fakat burjuva düzenini yıkmak ve devrimi zafere taşımak için

çalışmak ise devrimcilik olmuyor! Türkiye'de kendini tanımazlığın boyutları ve mücadelenin gelişmesini engelleyen sorunların temel nedeni işte böyle.

Bir de son zamanlarda geliştirilmeye çalışılan "marksist kitle partisi" safsataları var. Bu da, Kürdistan'daki ayaklanmanın sonucu olarak ortaya çıkıyor, fakat onun tam karşıtı olarak. Böyle bir çabanın amacı, Türkiye'ye dayatılan devrim durumunu boşa çıkartmak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye etmek, böylece burjuva düzeni temel sıkıntılarından kurtararak yaşatmaktır. Buna faşist-sömürgeci rejim de izin veriyor ve teşvik ediyor. Burjuva düzenin bu yeni partisinin "marksist" sıfatını kullanması, kitleleri aldatmak için başvurduğu bir sahtekarlıktan başka bir şey değildir. Marksist adını kullanan bu sahtekarlar, devrime ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Demirel ve İnönü ile, yani faşist-sömürgeci rejimle birleşerek var oluyorlar. Türkiye devrimci hareketi için, bu durum önemli bir tehlikedir. Buna ihtiyatlı bakmak değil, kesin ve etkin bir tutum alarak gerçek yüzlerini açığa sermek ve tecrit etmek gerekir. Kürdistan'da yükselen halk mücadelesinden de güç alarak Türkiye devrimci hareketi bunu yapabilir ve yapmalıdır.

Ayaklanma ve uluslarası kamuoyu: Orta Kürdistan'daki halk ayaklanması, uluslararası kamuoyu üzerinde de tam bir sarsıcı etki yapmıştır. 15 Ağustos gerilla vuruşundan sonraki ikinci büyük sarsıntıdır bu. Tabii siyasal önemi ve anlamı daha büyüktür, bu nedenle daha güçlü bir siyasal gelişmeye yol açacaktır. Birkaç temel husus kısaca şöyle belirtilebilir. Halk ayaklanması, emperyalizmin Türk faşizmiyle birlikte Ortadoğu'ya yönelik yeni planlı çabalarına ağır bir darbe vurmuş, önemli ölçüde işlemez kılmıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve önderi PKK hakkında, Türk sömürgeciliğinin emperyalizmle birlikte dünyaya yaymaya çalıştığı "terörizm" safsatalarına vurulan öldürücü darbe olmuştur. Bundan da öteye, Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci egemenliğinin kamuoyunda bütünüyle teşhirini ve tecritini yaratmıştır. Halkın çok açık bir tarzda belirttiği tercih, herkesi derinden etkilemiştir. Bu durum, Türk rejiminin son dönemlerde yaşadığı açık tecrit haliyle de iyice görülmektedir. Dünyada Kürdistan için politikalar belirleme veya politikalarını daha açık ortaya koyma süreci, her politik güç açısından hızlanmıştır. Emperyalist devletler, eskisi gibi Türk politikalarına rağbet edememekte, bu güçlerin Türkiye ile ilişkilerinde ciddi pürüzler ortaya çıkmaktadır. İlerici-demokrat kamuoyu, ayaklanmayı büyük bir coşku ile karşılamıştır. Açıkça, *"Nikaragua'da bir adım geri attık, ama Kürdistan'da birkaç adım ileri atarak bunu telafi ettik"* diyebilmektedirler. Ulusal kurtuluş mücadelesinin destekleyicileri, dostları, artık Kürdistan üzerinde daha güvenli, açık ve daha gür sesle konuşabilmektedirler. Türk sömürgeciliği tam bir teşhir ve tecriti yaşarken, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi geniş bir siyasal açılım, ilişki ve gelişme içinde bulunmaktadır. Usta ve etkin bir siyasal çalışma ile, ulusal kurtuluş mücadelesinin siyasal ilişki ve dayanışmasını geliştirmek, bütün ilerici-demokrat güçlere ulaşıp desteklerini kazanmak ve emperyalizm ile Türk rejimi arasındaki çelişkilerden hareketi yararlandırmak mümkündür. Ayaklanmanın ilerici insanlığa yaptığı çağrıyı, böyle bir çalışma ile tam olarak değerlendirmek gerekir.

c) Sonuç, daha çok gerilla, daha çok ayaklanma

PKK, daha ideolojik-politik bir çizgi olarak şekillendiği dönemde Kürdistan aydın gençliğini birleştirmeyi ve ulusal kurtuluş için seferber etmeyi bildi. Siyasal bir parti olarak örgütlendiği dönemde de Kürdistan işçilerinin ve köylülerinin devrimci eylemini yaratmayı, Kürdistan'da ilk kez işçileri ve köylüleri kendi çıkarları için savaşır hale getirmeyi, Kürdistan'da modern bir ulusal kurtuluş hareketinin temellerini atarak Türk sömürgeciliğini ciddi bir sarsıntıya uğratmayı başardı. Faşist-sömürgeci zindanlardaki PKK direnişi, 12 Eylül faşizminin karanlıklarını yırtan ilk ışık oldu. 15 Ağustos silahlı direnişiyle 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine gerillayı dayatarak, bu ışığı tüm Kürdistan ve Türkiye sathına taşıyıp 12 Eylül karabasanını param parça etti. Kürdistan halkı silahlı ulusal direniş etrafında birleşirken, Türkiye'ye de devrimci direnişin tohumlarını ekti. Bugün Orta Kürdistan'da geliştirdiği halk ayaklanması ile ulusal kurtuluş hareketinin nihai zafer yolunu aralıyor, Türkiye halkını faşizmi yıkmaya, devrime, halk iktidarını kurmaya çağırıyor. Devrimci gelişmeler birbirleriyle böyle bağlantılı ve sürekli büyüme çizgisi içindedir. Bu gelişme, sadece Kürdistan halkını bağımsızlığa ve özgürlüğe götürmekle kalmayacak, bununla birlikte Türkiye halkını da devrimci-demokrasiye taşıyacaktır.

Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN, Diyarbakır zindanındaki karanlıkları yırtan direnişiyle Kürdistan tarihinin en anlamlı günü olan Newroz'a, çağdaş ve devrimci bir içerik kazandırdı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'nin kuruluşu, Newroz'u çağdaş anlamda ulusal direniş günü, bir halk direnişi bayramı haline getirdi. Kürdistan'a gerillayı taşıyan komutan Mahsum KORKMAZ, Newroz'u ulusal kahramanlık günü yaptı. 1990 Newroz'unda ayağa kalkan Botan halkı, Newroz'un anlamını kitle kahramanlığı, halkın kahramanlığı düzeyine yükseltti. Newroz'lar artık Kürdistan'da ayaklanan halkın kitlesel eylemleriyle yaşanacaktır. Ulusal halk kahramanlığı günü olarak, sömürgeciliğe karşı başkaldıran Kürdistan halkını kitleler halinde devrimci eyleme çekecek, birleştirecek, her defasında büyüyen halk ayaklanması ile nihai zafere taşıyacaktır.

Peki, Kürdistan için yepyeni bir tarih başlatan bütün bu gelişmelerin temelinde ne vardır? Çok açık ki, en başta, doğruluğu pratikte yarattığı başarılarla defalarca kanıtlanan ve halkı zafer yolunda ilerleten PKK çizgisi var. PKK'nin kendisi var. Kanlarını ülkelerinin ve halklarının kurtuluşu için severek akıtan ve PKK'ye gerçek özünü kazandıran bine yakın kahraman devrim şehidi var. Binlerce PKK militanı, yüzbinlerce ve milyonlarca Kürdistan yurtseverinin yaşadığı acı ve harcadığı emek var. Ve bütün bunların temsilini düşünsel ve pratik yönetiminde başarıyla gerçekleştiren, halkı birleştirmenin, örgütlemenin, bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm yolunda yürütmenin en başarılı ve kararlı örneğini veren Başkan APO'nun önderliği var. Bütün bunlar halkımızın en değerli hazineleridir. Halkımız, bu değerlere, her zaman en temel hazinleri olarak sahip çıkacak ve kendi varlığını burada bulacaktır.

Botan halk ayaklanması, ulusal kurtuluş mücadelemizi çok önemli bir gelişme sürecine sokmuştur. Devrimci gelişmenin siyasal, örgütsel ve askeri boyutları oldukça büyüktür. Fakat, bunlara bakarak başarı sarhoşluğuna asla kapılmamak gerekir. Büyüyen mücadele ulusal kurtuluşçu görevleri de daha büyük, çeşitli ve mutlak başarılması gereken görevler haline daha çok getirmiştir. İster Kürdistan'da olunsun, ister Kürdistan'ın dışında bulunulsun, her yurtsevere düşen çok önemli görevler vardır ve bu görevler sürekli büyümektedir. Başarılar, bizleri rehavete değil, daha çok mücadeleye ve daha çok göreve sahip çıkmaya seferber etmelidir. İçinde bulunduğumuz dönem, gerillayı sürekli büyütme ve daha çok, daha büyük ayaklanmalar düzenleme dönemidir. Bu nedenle, görevlere daha çok sahip çıkalım, daha sıkı sarılalım, her zorluğu altederek mutlaka başaralım. Böyle yapalım ki, gerillamızı ve halk ayaklanmamızı zafer yolunda geliştirelim.

PKK, II. Kongresi'nde daha da netleştirdiği halk savaşı çizgisini içeren tezlerini şöyle sonuçlandırmıştı: *"Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile Türkiye devrimci hareketi, bu iki devrim hareketinin birleşik gücü vurdukça bugünkü karikatürün ayyıldızlı apoletleri bir bir sökülecek ve karikatürün apoletleri söküldükçe de esas cismin tunçtan heykelleri gümbür gümbür devrilecektir."* Şimdiye kadar vuran, henüz sadece Kürdistan cephesi oldu. Fakat bu bile, karikatürler rejimini yıkımın eşiğine getirmeye yetti. Şimdiye kadar yüzlerce subay ve assubay bu nedenle apoletini kaybetti. Hele H. Sayın ve İ. Selen gibi eski iki özel savaş komutanının apoletleri söküldü ki, bunlar faşist ordu karargahının iki kez apoletlerinin sökülmesi demektir. Çünkü, gerçekte faşist-sömürgeci orduyu, bundan da öte tüm rejimi temsil edenler onlardı. Şimdi apoletlerinin sökülmesi sırasında yenileri vardır. Bu apoletler söküldükçe, işte Batman, Cizre, hatta İstanbul olayları ortada, esas cismin tunçtan heykellerinin gümbür gümbür devrilmesi de başlamıştır. Ve bu gümbürtülü yıkım işi ülkemizin her tarafına yayılarak devam edecektir.

Daha çok apolet sökmek ve daha çok heykel yıkmak için, daha çok gerilla ve daha çok ayaklanma!

Vuran gerilla ve ayaklanmalarla süren Kürdistan halk savaşı!

Botan halk ayaklanmamız kutlu olsun!

Halk ayaklanmalarımızın gerçekleştiği dönemin özellikleri ve kısa vadede görülen bazı sonuçları

Ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihi bir dönüm noktası, yeni ve daha üst bir evresi olan 1990 Bahar Atılımı ile bu süreçte ortaya çıkan halk ayaklanmalarının içerde ve dışarda çok çeşitli etkileri olduğu ve uzun vadede de önemli etkilerinin olacağı kuşkusuzdur. Bu etkileri her yönüyle görüp değerlendirmek, devrimimizin ilerletilmesi için buradan gerekli dersleri çıkarmak da kaçınılmaz görev olmaktadır. Böyle bir görevi yerine getirirken nasıl hareket edilmesi gerektiği konusunda PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş şunları söylüyor:

"(Bir) eylemin yarattığı çok yönlü etkileri kavrayabilmek ve sonuçlarını değerlendirebilmek için, onun ortaya çıktığı ortamın ve dönemin özelliklerine bakmak, bu eylemler karşısında çeşitli güçlerin içine girdikleri tutumları incelemek gerekmektedir. Bu yapıldığında ancak onun tarihe damgasını vuran karakteri ve rolü anlaşılabilecektir." (Seçme Yazılar, Cilt I, s.214)

Yukarıdaki belirlemenin ışığında bakıldığında, 1990 halk ayaklanmalarımızı çeşitli yönleriyle değerlendirirken ve bu eylemlerin dost ve düşman çeşitli güçler üzerindeki etkilerini incelerken, aynı zamanda, içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerini de gözönünde bulundurmak, dünya genelinde ve özellikle Ortadoğu bölgesinde yaşanan gelişmelerle birlikte ele almak ve düşünmek zorunluluğu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Gerçekten de bugün dünya genelinde yaşanmakta olan gelişmelerle birlikte ele alınmadan, mevcut genel ortamda yerli yerine oturtulmadan halk ayaklanmalarımızın anlam ve önemini kavramak mümkün olmayacaktır; veya en azından bir yönüyle eksik kavranmış olacaktır. Değişik yazılarımızda bu etkiler çeşitli yönleriyle inceleniyor. Böyle bir yazı çerçevesinde amacımız, kaba hatlarla da olsa, Kürdistan'daki halk ayaklanmalarının nasıl bir dünya ortamında patlak verdiğine ve bölgemiz açısından ne anlam ifade ettiğine bakmak, ayrıca kısa vadede çeşitli alanlarda yarattığı birtakım gelişme ve tartışmalara dikkat çekmektir.

Ayaklanmalar nasıl bir dünya ortamında patlak verdi?

Dünyada bugün yaşanmakta olan gelişmelere bakıldığında, durumun sosyalist, ilerici ve devrimci güçler açısından pek de içaçıcı olmadığını görebilmek ve söyleyebilmek mümkündür. Geçici bir durum da olsa, değişik alanlarda bazı geri adımlar atıldığı bir gerçektir. Her şeyden önce son on yılda dünya genelinde nisbi bir devrimci durgunluktan sözedilebilir. Örneğin, 1979'da gerçekleşen Nikaragua Devrimi'nden bu yana herhangi bir ulusal ya da sınıfsal kurtuluş mücadelesinin nihai zaferle sonuçlandırılabilmesi mümkün olamamıştır. Yıllar süren ABD baskı ve ablukaları ile yine içerde gericilerle içiçe yürütülen yoğun çalışmalar sonucu, Nikaragua'daki Sandinist yönetimin de geçtiğimiz aylarda yapılan seçimlerde yenilgiye uğradığı düşünülecek olursa, sürecin on yıldan da öteye ve daha da geriye götürülmesi gereği doğuyor. Aynı süreçte en çok gelecek vadeden ve zafere en yakın görünen Filistin, El Salvador gibi ülkelerin devrimleri, emperyalizmin çeşitli baskı ve taktikleri sonucunda sıcaklıklarını önemli oranda yitirdiler. Emperyalizm, özellikle de Kohl, Thatcher gibileriyle aynı dönemde işbaşına gelerek emperyalist sistemin sözcülüğünü ve yönlendiriciliğini ele alan Reagancılık, dünyadaki bu nisbi durgunluğu kendi başarısı olarak değerlendirdi ve bununla hayli övündü. Doğrusu emperyalistlerin bu övünmelerinde pek de haksız oldukları söylenemez.

Ancak bununla da kalınmadı, daha başka geri adımlar kaçınılmaz olarak bu durgunluğu izledi. Kaçınılmaz diyoruz, çünkü hangi nedenlerle olursa olsun gelişmelerin Doğu Avrupa ülkelerinde de karşılaşacağı artık oldukça belirgindir. Bu gelişmeler kısa ve uzun vadede ne tür sonuçlar yaratacak, bu ayrı bir durduğu, durgunluğun hakim olduğu bir ortam aynı zamanda gerileme ve çürümenin de başlangıcı olmaktadır. Zaten başka türlü olması da düşünülemez. Durgunluk süreci uzadıkça çürümelerin de aynı oranda derinleşeceği ve giderek çözülme ve dağılmaların ortaya çıkacağı da doğal ve anlaşılır bir şeydir. Genel anlamda, dünyadaki bu durgunluk sürecinin başlangıcı olarak, devrimci sosyalist ilkeler yerine "emperyalizmle barış içinde bir arada yaşama" ilkesinin giderek ağırlık kazandığı 1960'lar kabul edilebilir. Durgunluk ve çürüme aşamalarının doğada olduğu gibi toplum yapılarında da birbirini izleyeceği gerçeğinin bariz örneği olarak Doğu Avrupa ülkelerinin durumu gösterilebilir. Sözkonusu ülkelerde, işbaşında kaldığı uzun yıllar boyunca sosyalist gelişmelerin önünü tıkayan, toplumun sağlıklı gelişmesine olanak tanımayan yönetimlerin kendileri çürümek ve yıkılmakla kalmadı, bu toplumların da alabildiğine sağa savrulmalarına neden oldu. En son Doğu Almanya ve Macaristan'da yapılan seçimlerde alınan sonuçların da ortaya koyduğu gibi, eski partiler ya da onların devamı niteliğinde kurulan yenileri bir yana, sosyal demokratlar bile yenilgiden kurtulamadılar. Seçimlerin galibi en sağdaki muhafazakar kesimler oldu. Benzer durumlarla diğer konu. Ama mevcut durumda yarattığı olumsuz etkiler gözardı edilemez. Ancak burada belirtilmek istenen esas nokta, devrimci gelişmelerin önünün tıkanması sonucunda sözkonusu ülkelerdeki çürümenin ne denli kapsamlı ve derin olduğudur.

Emperyalizm kuşkusuz buradan da kendine önemli paylar çıkarmakta, bunu kendi politikalarının doğrudan bir sonucu ve başarısı olarak görmektedir. Daha da önemlisi, bu gelişmeleri sosyalist değerlere pervasızca saldırının bir aracı, marksizm-leninizmi karalamanın bulunmaz bir fırsatı haline getirmesidir. İstisnasız bütün emperyalist ülkelerde bu konuda çok yoğun kampanyalar sürdürüldüğü açıkça görülmektedir. Emperyalizmin bu gerici kampanyalarının etkisinin şu ya da bu ölçüde de olsa, dünyanın en ücra köşelerine dek yayılmış bulunduğu açıktır.

Emperyalizm ve onun sözcüsü durumundaki ABD emperyalistleri, bütün bu gelişmelerde kendi rolünü, kendi politikalarının başarısının payını görmeye ve göstermeye çalıştığı gibi, Sovyetler Birliği de tersi yönden kendi rolünü ve zaaflı politikalarının payını görmedi. Çünkü 1989 ve 90'da yaşanan gelişmeler, özellikle de sosyalist sistem bünyesinde ortaya çıkan durumlar, önemli oranda 1985'ten bu yana sürdürülen Gorbaçov dönemi politikalarının bir sonucu olmaktadır. Gorbaçov'un kendisinin de Kruşçev ve Brejnevlerin bir ta-

kipçisi olması nedeniyle tarihin -yukarıda da belirtildiği gibi- 1960'-lara dek götürülmesi mümkün olmakla birlikte, özellikle bu son beş yıllık dönemde uzlaşma politikalarına daha büyük bir hız kazandırdığı açıktır. Uzlaşma, giderek emperyalistlerin nükleer şantajına boyun eğme ve teslimiyete vardırılmıştır. Hangi amaçla girilmiş olursa olsun, bu uzlaşma sürecinin ve politikalarının sonucunda sosyalizm zarar görmüş ve bundan emperyalistler yarar sağlamıştır. Bu sonuçlar şimdi daha açık görülebilmektedir. Ancak bu durumu çok önceden görebilen PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN yoldaş, daha M. Gorbaçov'un yeni işbaşına geldiği 1985 yılında yaptığı bir değerlendirmede soruna önemle dikkat çekerek, eğer 60'lardan beri benimsenen bu politika terkedilmezse ilerde daha büyük olumsuzluklar doğuracağını şöyle vurguluyordu:

"Öyle anlaşılıyor ki, bu dönemde SSCB'deki önderlik, halen etkisini sürdüren görüşme yöntemlerine ağırlık vererek, nükleer savaş tehditini ortadan kaldırabilme politikasını ve nükleer savaş tehditinin hakim olduğu bir dünyada durumun kökten değiştiği iddiasıyla emperyalizmle barış içinde bir arada yaşamanın zorunluluğunu, geçici taktik bir evre olarak da değil, sürekli stratejik bir evre olarak düşünmeye yönelmektedir... Nükleer savaş tehditi altında şiddetin tehlikeli olabileceği ve dolayısıyla başta sosyalist uygarlık olmak üzere, insanlık uygarlığının yok olabileceği görüşünden hareketle, kapitalizmin fazla gelişmediği emperyalizme bağımlı ülkelerde kapitalist olmayan yol teziyle proletarya diktatörlüğüne baş vurmadan burjuvaziyle geniş ittifaklar altında iktidar olunabileceği tezi, bu ülkelerdeki komünist partilerin devrimden vazgeçerek... uysal küçük-burjuva partilerine dönüşmelerine yol açmıştır...

"Bu durumu çok iyi kavrayan başta ABD olmak üzere emperyalist güçler, 1970'lerden itibaren bu barış anlayışını sosyalist ülkelere pahalıya ödetmenin hazırlıkları içine girmiştir... Emperyalist güçler böylesi bir barış politikasından yararlanarak emperyalizmi güçlendirme yoluna yönelmişlerdir. Sağ anlayışların gelişmesi, son tahlilde emperyalizm tarafından devrimci mücadelelere ve sosyalist sisteme pahalıya ödettirilmiştir." (Seçme Yazılar Cilt I., s.129-132)

"İçte ve dışta sınıf mücadelesine yaklaşımdan kaynaklanan bu durum, bu politikalar aşılmadığı müddetçe yeni Polonya ve Afganistanların çıkması biçiminde derinleşecektir." (a.g.e., s.142)

Daha sonraki yıllarda görüldüğü gibi, Gorbaçov yönetimi bu politikaları terketmek yerine, daha da öne çıkarıp haleflerinden daha gözüpek biçimde açıkça savunmayı yeğlemiştir. Öyle ki iş, "Avrupa ortak evi" içinde emperyalizmle bütünleşme isteğine dek vardırılmıştır. Ve tabii bu durumda, en başta Doğu Avrupa ülkelerinde olmak üzere, SSCB'nin kendi içinde ve dünyanın diğer alanlarında da bugün tanık olduğumuz sonuçların ortaya çıkması, yeni Polonyaların boy vermesi gecikmedi. Bu politikanın pratik sonuçlarının en somut biçimde ortaya çıktığı 1989 yılında, Gorbaçov'un emperyalistler tarafından "yılın adamı" olarak ilan edilmesi hazin olmakla birlikte fazla şaşırtıcı değildir.

Emperyalizm şimdi bu süreci daha da derinleştirerek, başta Ortadoğu olmak üzere diğer alanlardaki sosyalist, anti-emperyalist ve hatta ABD karşıtı yönetimleri Doğu Avrupa'nın akibetine uğratmak için kolları sıvamış bulunmaktadır.

Kısacası hangi yönden bakılırsa bakılsın açıkça görülecektir ki, emperyalizmle görüşme ve uzlaşma yöntemleri, reel sosyalizmin önünde bulunan sorunları çözmek yerine bunları daha da ağırlaştırmıştır. Son beş yılda uygulanan politikalarla, Sovyetler Birliği'nde var olduğu söylenen ekonomik sorunların çözümlenmesi bir yana hafiflediğini bile söylemek güçtür. Üstelik bir de çeşitli Sovyet cumhuriyetlerinin birçoğunda ciddi boyutlarda huzursuzluklar ortaya çıkmıştır. Kaynağı eskiye de dayansa, zaman zaman Azerbaycan'da olduğu gibi zora dahi başvurulmasına rağmen bunlardan hiçbirine kalıcı bir çözüm getirilmiş değildir. Öte yandan Doğu Avrupa'daki gelişmelerden adeta sarhoşluğa kapılan emperyalizm, bütün pervasızlığıyla dünyada at oynatmakta; canı istediğinde Panama'da olduğu gibi zor ve işgal yöntemiyle, ya da Nikaragua'ya karşı olduğu gibi, dıştan yıllarca sürdürülen ekonomik abluka ve içerden yoğun CIA faaliyetleri yöntemleriyle hoşlanmadığı yönetimleri devirmekte ve yenilerini de sıraya koymaktadır. Birçok devrimci, sosyalist hareket ile çeşitli ulusal kurtuluş hareketleri ve ilerici çevreler üzerinde bu durumun son derece ağır olumsuz etkilerinin olduğu bir gerçektir. Özellikle de geçmişte ideolojik, politik ve maddi bakımlardan kendi öz güçlerinden çok şu ya da bu sosyalist ülke veya güce dayanarak yaşayan kesimler üzerinde ölümcül etkileri olmuştur. Yine birçoklarında kararsızlık, umutsuzluk ve giderek mücadele isteklerinin zayıflamasına yol açmıştır. Deyim uygunsa bir kararsızlık ve belirsizlik ortamında gözler özlemle devrimci kıvılcımların parlamasını bekler olmuştur.

Böyle bir dönemde, küçük de olsa devrimci bir çıkışın önemi çok daha büyük olmaktadır. Doğaldır ki, umutsuzluğu umuda, inançsızlığı inanca, kararsızlığı mücadele karar ve azmine, kaygı ve korkuları devrimci bir cesaret ve atakliğa dönüştürmede böyle bir çıkışın etkisi de çok daha geniş alanlara yayılacaktır.

İşte 1990 baharında Kürdistan'da patlak veren halk ayaklanmaları böylesi bir öneme ve devrimci role sahiptir. Bu açıdan da çok daha derin bir anlam ifade etmektedir. Kürdistan devriminin dünyadaki yeri ve önemi konusunda daha baştan beri Partimizin yapmış olduğu isabetli değerlendirmeler vardır. Fakat günümüzde yaşanmakta olan genel durum ve koşullar göz önünde bulundurulacak olursa, bu rolün şimdi bir kat daha artmış olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Dolayısıyla da Kürdistan devriminin son günlerdeki halk ayaklanmalarıyla katettiği yeni atılım, çok daha geniş çevrelerce ve daha yakından izlenmekte; sosyalist, devrimci ve ilerici güçler tarafından daha büyük bir coşku ve sevgiyle karşılanmaktadır.

Bu açıdan, İsveç Komünist Partisi-ML'nin MK üyesi Rainer Andersson'un aşağıdaki sözleri son derece anlamlıdır. 10 Mart'ta Stockholm'de yapılan Newroz gecesinde kitlelere hitaben R. Andersson şunları söylüyor:

"Nikaragua'da geçici de olsa geri bir adım attık. Fakat umutsuz değiliz, çünkü Kürdistan'da ileri bir adımımız vardır. Sosyalizm çeşitli sorunlarla karşılaşıyor ve bazı yerlerde geçici olarak kaybediyoruz. Fakat Kürdistan ve Güney Afrika'da hep beraber kazanacağız." (Berxwedan, 15 Nisan 1990)

Burada bir noktaya dikkat çekmekte yarar var. Geneldeki olumsuz ortamda halk ayaklanmalarımızın önemini vurgularken dünyanın başka yerlerinde yaşanan devrimci gelişmeleri yadsımıyor ve küçümsemiyoruz, aksine onlardan da güç alıyoruz. Güney Afrika gibi, gelişmelerin daha ileri olduğu ve zafere daha yakın bulunduğu alanlar da olabilir. Ama buralardaki gelişmeler zaten uzun zamandan beri belli bir seviyeye gelmiş bulunmaktaydı. Oysa Kürdistan'da durum daha farklı; genelde sosyalizm güçlerinin gerilediği bir dönemde, tam da böyle ağır koşullarda en büyük atılım gerçekleştiriliyor. Bir anlamda kıvılcım karanlığın en koyu olduğu bir zeminde patlamış oluyor.

Peki bu nasıl oluyor? Dünyamız bu denli ağır sorunlarla yüzyüzeyken, birçoklarının marksizm-leninizmin öldüğünü, iflas ettiğini ilan ettiği bir ortamda, Ekim Devrimi'nin zafere ulaştığı dönemlerde bile emperyalizmin ile bütünleşmenin yolları aranırken; nasıl oluyor da en anlamlı devrimci kıvılcım Kürdistan'da çakabiliyor? O Kürdistan ki, uygarlıktan nasibini almak şurda kalsın, içinde yaşayan halk daha düne kadar kendi kimliğini dahi tanımaz bir durumda ve yok edilmeyle yüzyüzeydi. Böyle sorulara yanıt ararken hiç kuşkusuz Kürdistan devriminin öncüsü PKK'nin özelliklerine bakmak gerekir. Çünkü bu tür sorunların yanıtı ancak orada bulunabilir. PKK'yi, PKK'nin özelliklerini anlamadan böylesine soylu bir çıkışın nasıl olup da çağın dışına itilmiş bir Kürdistan zemininde ortaya çıktığını anlayabilmek de mümkün olmayacaktır.

Bir değerlendirmesinde PKK gerçeğinde evrenselliğin dile gelişini izah ederken Genel Sekreter A. ÖCALAN yoldaş şunları söylüyor:

"... Kürdistan gerçekliği ve onun en özlü çözümünü kendi gündemine alan PKK hareketi üzerinde durmak gerekiyor. Tabii hemen dünyamızın yaşadığı böylesine ağır sorunlar ortasında ve hem de çağın bu kadar dıştalanmış bir gerçekliğinin ne anlamı olacağı sorulabilir; dünyanın bir kenarında kalakalmış bir Kürdistan'ın oynayacağı rol nedir veya bununla ilgilenmenin gereği var mı denilebilir. Ama hatırlatmak gerekir ki, tarihte insanlığı ileri götüren her eylem biraz da kenarda köşede unutulmuş halkların toprağından fışkırmıştır...

"Kürdistan'da boy verecek hareket, evrensel ve insani olmaya son derece yatkındır. Çünkü Kürdistan, çağın yaşadığı birçok sorunu ve uygulamayı olduğu gibi yaşamamaktadır. Güncel çıkarlar adına fazla endişesi olmayan, insanlık adına sonuna kadar özgür konuşabilecek maddi koşullara sahiptir... Kürdistan'daki devrim hareketi ne diplomasiyle, ne de ölçülüp biçilmiş politik ve maddi çıkar hesaplarıyla gelişen bir harekettir. Bu anlamda, insanlığın en özlü ve olumlu taleplerine kendi somutunda en iyi karşılığı verebilecek bir konumda bulunmaktadır.

"PKK böyle bir ortamın üzerinde yükselen harekettir. Belli ki PKK olayı, her büyük harekete özgü olan, onların doğuşuna damgasını vuran ve toprağını oluşturan bazı özelliklere de sahiptir. PKK'nin doğuşunda insan eyleminin ve öğretinin en yalın ve en gelişebilecek özünü görmemek mümkün değildir. Bir ulusal kurtuluş hareketi olması bir yana, o, sosyalizm platformunda yer almasına rağmen, gerçekleşen sosyalizmin günümüzdeki yaklaşımının da çok üstünde bir evrensellik olayı olarak ortaya çıkmıştır... Bir özelliği böyle iken, onun da üstünde tamamen insanlık adına düşünebilmede sınırsızlık vardır. Burada doğrular herkese karşı sonuna kadar savunulabilir, kişisel, sınıfsal, ulusal bencil çıkarlardan sonuna kadar kopma gerçekleşebilir ve burada şu açıkça söylenebilir ki, PKK türü hareketlerin doğuşları bu özü sonuna kadar korursa, kaba materyalist yaklaşımla hemen ulus sınırlarına çekilmezse, eylemini insanlık adına -ki bu enternasyonalizmdir- yoğunlaştırırsa, kazanılan her mevziyi dünya devriminin giderek derinleşen yorumuna temel bir zemin olarak hazırlarsa, bu onun evrensel boyutunu güçlendirebilir. Ve bu evrensellik, mevcut güncel kargaşalığı, karışıklığı, tehlikeyi ve çözümsüzlüğü kısmen durdurabilecek örnek olma rolünü oynayan bir başlangıç olabilir...

"Bunun için gerekli olan büyük eylem potansiyeli nerede bulunacak denilirse, cevabımız, Kürdistan'ın bu konuda son derece bitek topraklar olduğudur. Uygarlığın beşiği olan bu topraklar... insanlığın doğuşunun bu kadar bağlı olduğu bir zemin olarak insanlığın temel sorunlarının çözümünde de elbette büyük bir rol oynayabilecektir. Bu konuda Kürdistan önemlidir. Bu rolü oynatmalıyız." (Seçme Yazılar, Cilt III, s. 25-29)

PKK'nin kuruluşunun 9. yıldönümünde yapılan bu değerlendirmeler, bugün her yönüyle çok daha iyi anlaşılabiliyor. Çünkü Kürdistan zemininde somut pratik doğrulanmasına tanık olmaktayız.

Genelde koşulların bunca olumsuzluğuna rağmen Kürdistan devrimine atılım yaptırmasını ve bunu ilerici insanlığın önemli bir kazanımı haline getirmesini bilen PKK'nin, önemli bir özelliği de, başlangıçtan beri dar ulusal çıkarlarla sınırlı kalmayıp devrimimizin enternasyonalist yönüne son derece önem vermesi; ve ayrıca da, şu veya bu merkeze ve güce bağlı olmadan kendi öz gücü ve özgür iradesiyle eylemini koyabilme şansına ve olanağına sahip olmasıdır, buna başlangıçtan beri önem vermesidir. Eğer kendi öz gücüyle değil de çeşitli merkezlerin desteği ve koltuk değnekleriyle yürümeyi yeğlemiş olsaydı, PKK, değil böyle soylu atılımlar yaratmak, bağlı olduğu merkezlerden çok daha ağır bunalımlarla boğuşmaktan başını kaldırmaya bile fırsat bulamayacaktı.

Öte yandan ortaya çıktığından beri PKK'ye neden pek çok cepheden yoğun saldırılar yöneltildiği de şimdi daha bir anlaşılır olmaktadır. PKK'ye dörtbir yandan yoğun saldırılar yöneltenler, Partimizin böylesi önemli gelişmeler yaratabileceğini farkeden ve kendisi için tehlikeli gören, bu nedenle de daha büyümesine olanak tanımadan boğmaya çalışan karşı-devrimci, gerici güçlerdir. Bazıları da sol veya ulusal kurtuluşçuluk adına emperyalistler ile sömürgecilerin bilinçli ya da bilinçsiz aleti durumuna gelen güçlerdi. PKK kendini kanıtladıkça, daha büyük ve soylu çıkışlar yapmaya aday güçlü bir leninist parti olarak politika sahnesinde yerini sağlamlaştırdıkça, maruz kaldığı saldırılar da genişledi. Tıpkı bir dönemde Bolşeviklere karşı uygulanan türden uluslararası geniş ve yoğun bir saldırı furyasıyla karşı karşıya geldi. Günümüzde ise emperyalizmin en başta gelen hedeflerinden birisi durumundadır. Ama her şeye rağmen Partimiz gelişmesini sürdürüyor, milyona varan kitleleri rahatlıkla ayağa kaldırarak Kürdistan devrimine önemli atılımlar yaptırıyor; bunları yaparken de birçok emperyalist plan ve hesapları altüst edip bozuyor. İşte halk ayaklanmalarımız bir de bu yönüyle önem arzetmektedir.

Kürdistan'daki halk ayaklanmaları ABD emperyalistlerinin Ortadoğu'daki oyunlarını da boşa çıkarıyor

Başta ABD olmak üzere genelde emperyalizm şu anda bütün ağırlığını Ortadoğu bölgesine vermiş bulunmaktadır. Doğu Avrupa'da sosyalizme ağır faturalar ödeterek peşpeşe yıkılan kokuşmuş yönetimler, emperyalizmi bu konuda alabildiğine heveslendirdi. Emperyalizm, Doğu Avrupa ülkelerinin işlerinin şimdilik bittiğini düşünmekte ve bundan sonra artık "Marshall Planı" gibi yöntemlerle ekonomik olarak kendine daha fazla bağlamanın planlarını yapmaktadır. Şimdi artık dünyanın diğer alanlarına yönelinmek, o alanlardaki yalnız sosyalist yönetimleri de değil anti-emperyalist ve ABD karşıtı yönetimlerde de birer birer yıkma girişimlerine hız verilmek istenmektedir. Bunun için en başta da Ortadoğu bölgesine yönelik senaryolara öncelik tanınmakta, çeşitli ABD heyetleri bu amaçla bölge ülkelerinde adeta cirit atmaktadır.

ABD'nin bölgeye yönelik senaryolarında öyle anlaşılıyor ki en önemli rol Türkiye'ye verilmek istenmektedir. Amerika, en önemli gözdesi İsrail'e dahi bundan sonra verilecek yardımlarda kesintiye gidebileceğini açıklarken, Kongre'ye yeni öneriler sunularak büyük tehditlerle karşı karşıya bulunan Türkiye'nin yardıma ihtiyacı olduğu belirtilmekte ve yardım edilmesi istenmektedir. Gerçi ABD-SSCB yakınlaşmasından en fazla TC rahatsızlık duymakta,

ABD'nin ilgi ve yardımlarının azalacağından kaygılanmaktadır. Ama en azından şimdilik, yeni senaryolardaki rolünü yerine getirebildiği oranda ilgi ve yardımın süreceği anlaşılmaktadır. Yeni senaryolarda Türkiye'ye oynatılmak istenen rol konusunda eski bir CIA şefi Graham Fuller şöyle diyordu:

"Gerçekten de Ortadoğu'nun geri kalanından... ilerde ve deneyimlisiniz. Bu da sizleri Ortadoğu'da müstakbel büyük rollerin adayı yapıyor. Türkiye geçmişte Ortadoğu için bir modeldi, bugün de olmaya devam ediyor. Hele demokrasi ile islamı bir arada yaşatacak modern bir formül bulunursa, İran ve Arap dünyasında olağanüstü büyük bir entellektüel öncülük yapmış olacak." (Cumhuriyet, 26 Şubat 1990)

ABD'nin Türkiye'ye oynatmak istediği rol belli; "en büyük tehlike" olarak değerlendirilen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi etrafında meydana getirilmek istenen yeni oluşumlarda TC'ye öncülük rolü tanınıyor. Geçmişteki CENTO benzeri böyle bir oluşum için öncelikle bölgedeki anti-emperyalist ve anti-Amerikancı yönetimlerin devreden çıkarılması gerekiyor ve bu yönetimlerin başında da Suriye ve İran gelmektedir. Farklı özelliklerinden ötürü Saddam yönetiminin de İngiltere'ye havale edildiği anlaşılıyor. Bu şekilde birbirleriyle anlaşabilecek ve emperyalistlerin de dediklerinden çıkmayacak yönetimler TC'nin öncülüğünde yeni bir CENTO olarak Kürdistan devriminin karşısına dikilmiş olacaktır. Bu niyet ABD'nin eski Ankara büyükelçisi Robert Strauz Hupe'nin 5 Nisan günü Cumhuriyet'te çıkan açıklamalarından da belli olmaktadır. Hupe, Türkiye'nin nükleer saldırı kadar tehlikeli tehditler altında olduğunu söylüyor ve Batı alemini bu tehdite karşı "yeni bir yapı altında" işbirliğine çağırıyor. Tehdit sıralaması yaparken Hupe, en büyük tehdit olarak Kürdistan devrimini başa almayı ihmal etmiyor ve bunu saklama gereği de duymuyor, açık biçimde dile getiriyor:

"Ayaklanmalar, kentsel ve kırsal kesimde yürütülecek gerilla faaliyetleri, komşularında sivil nüfusu hedefleyen kimyasal silah saldırıları, Güney SSCB'de meydana gelebilecek karışıklıklar, Güneydoğu Avrupa'da devrimci değişiklikler, Türkiye'deki boru hatları da olmak üzere Batı'nın yaşamsal petrol bağlantılarına yönelik tehditler ve bunların tümünün aynı anda yaşanabilme olasılığı." (Cumhuriyet, 5 Nisan 1990)

Emperyalistler arzuladıkları böyle "yeni bir yapı"yı gerçekleştirirlerse, kendisine yönelik tehlikeyi de böylece bertaraf etmiş ve güçlenmiş olan Türkiye'yi uzun vadede SSCB'deki iç gelişmelere yönelik de kullanmak eğilimindedirler. SSCB'deki Türk asıllı cumhuriyetlere yönelik faaliyetlerde Türkiye'nin son derece etkin olabileceği düşünülmektedir. Ancak bu bir anlamda planın sonraki ve ikinci safhası olmaktadır. Bu safhaya geçmeden önce, TC'nin kendisine yönelik tehditlerden ve en önce de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi'nden yani PKK'den kurtulması gerekmektedir. Bunun için de oluşturulmak istenen yeni CENTO'ların önündeki engeller bir an önce temizlenmeli!

İşte bu engellerden biri olarak kabul edilen Suriye yönetimine karşı, "PKK'yi destekledigi ve terörden sorumlu olduğu" gerekçesiyle Türkiye'de yoğun bir kampanya başlatıldı. Bu amaçla ihtiyaç duyulan bazı olaylar, seçilen kurbanlarının üzerinde MİT eliyle gerçekleştirildi. "PKK'li teröristlerin Suriye'den geldikleri" iddia ve suçlaması da had safhaya çıkarıldı. Böylece işlerin kotarılmış olduğu ve planın yürümeye başladığı düşünülürken, pek hesapta olmayan bir gelişme oldu. Nusaybin'den başlayarak kısa bir sürede geniş bir alana yayılan halk ayaklanmaları patlak verdi. Kürdistan'ın çeşitli il ve ilçe merkezlerinde ayaklanan yüzbinlerce insanın da Suriye veya başka bir dış ülkeden geldiği iddia edilemeyeceğine göre, işlerin artık hesaplanan biçimde yürütülemeyeceği anlaşılıyor, ABD emperyalistlerinin Türkiye üzerinden Ortadoğu'ya yönelik bir planı da böylece önemli oranda boşa çıkmış oluyordu. Plan boşa çıkınca, senaryonun bir parçası olarak yürütülen MİT cinayetlerine de gerek kalmadı; dolayısıyla M. Aksoy ve Ç. Emeç'ten sonra MİT'in kurban listesindeki olası kişiler de bu suretle öldürülmekten kurtulmuş oldular.

PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin, Kürdistan, Türkiye ve bölge üzerinde uygulanmak istenen Pentagon-Brüksel kaynaklı emperyalist planları boşa çıkarması ilk kez gerçekleşen bir olay değil. Kürdistan devriminin hemen her önemli atılımı bu tür planları boşa çıkararak gelişti. Bunun en bariz bir örneği de 15 Ağustos Atılımı sürecinde yaşandı. Hatırlanacağı üzere 12 Eylül faşist rejimi, Reagan yönetimince benzeri tüm ilkeler için örnek teşkil edecek bir yönetim biçimi olarak düşünülmüştü. Bu nedenle ihtimamla hazırlanmış ve adeta el üzerinde tutulmaktaydı. Eğer plan aksamadan yürüse de belirlenen sürede demokrasiye göstermelik geçiş sağlanabilseydi, emperyalistler hem Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci hareketleri bertaraf etmiş olacak ve rahatlayacak ve hem de aynı yöntemle dünyanın değişik alanlarında da kendileri için tehdit olarak gördükleri devrimci gelişmelere müdahale edecek ve sonuç almayı deneyecekti. 1984'lere gelindiğinde, önündeki bütün engelleri temizleyerek kendinden emin biçimde hedefe doğru yürüyen 12 Eylül faşist rejiminin önüne, hiç ummadığı bir anda patlayan 15 Ağustos Atılımı'yla gerillanın dikilmesi, sömürgecilerde adeta şok etkisi yaratmıştı. Ve tabii hiç beklemediği bir anda, böyle bir darbe alan rejim büyük bir sarsıntıya uğrayıp, bir daha da kendini toparlayamaz hale düşerken emperyalizmin bölgedeki önemli bir planı da böylece işlemez kılınmış oluyordu. Emperyalistlerle Türk sömürgecilerinin o tarihten sonra Partimizi dünyadaki bütün kötülüklerin kaynağı ve tek sorumlusu olarak ilan etmesi biraz da bundandı.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin 15 Ağustos Atılımı'ndan bu yana kaydettiği en güçlü atılım olan 1990 baharı halk ayaklanmaları ile de, şimdi benzer tarzda bir rol sözkonusu oluyor. Bu kez emperyalistlerin Türkiye üzerinden geliştirerek tüm Ortadoğu bölgesini kapsayacak daha da geniş boyutlu bir planı, yine Kürdistan devrimine çarparak boşa çıkıyor. PKK önderliğindeki Kürdistan Devrimi, yeni ve güçlü bir devrimci atılımı pek de olumlu olmayan bir dünya ortamında gerçekleştirirken, aynı zamanda Türkiye ve bölge halklarının devrimci mücadelelerine önemli bir enternasyonalist katkısını da böylece sunmuş oluyor.

Ayaklanmaların şimdiden görülebilen bazı sonuçları

Ulusal kurtuluş mücadelemizin daha üst bir evreye geçişinin pratikteki kanıtı olan ve önemli emperyalist planları boşa çıkaran halk ayaklanmalarımızın çeşitli dost ve düşman çevreler üzerinde önemli etkiler yaratmaması düşünülemez. Doğal olarak en büyük etkisini sömürgeci TC üzerinde gösterecek ve en önemli tahribatı faşist rejimin bünyesinde ortaya çıkaracaktır. Nitekim faşist rejim, bu güçlü devrimci dalga karşısında öylesine sarsıldı ki, normal işleyişi içerisinde buna karşılık veremeyerek, yeni muhtıra ve kararnamelerle kendisini ve özel savaşını yeniden düzenlemek zorunda kaldı. Yıllardır, bu konuma gelmeden, kendisini büyük oranda teşhir edecek bu adımı atmadan gerillaya karşı tutunmaya çalıştı. Çünkü böyle bir uygulama ile rejim kendi sonuna bir adım daha yaklaşacağının bilincindeydi. Ama yeni ayaklanmalarla birlikte artık bu şekilde tutunamayacağını anladı ve ölümcül sonuna doğru bir adım daha yaklaşmış oldu böylece.

Düşman üzerinde böylesi etkiler bırakan bu yeni atılımımızın, başta Türkiye halkı olmak üzere dost güçler üzerinde de olumlu yönden önemli etkileri olduğu muhakkaktır. Her şeyden önce dünya sosyalist güçlerinin ağır sorunlarla karşı karşıya bulunması ve bazı alanlarda geçici de olsa gerilemeleri, bunu fırsat bilerek sosyalizm adına artık söylenecek söz kalmadığı iddiasıyla emperyalistler ve müttefiklerinin büyük gürültülerle kitleleri etkilemeye ve dünyaya umutsuzluk ve karamsarlık tohumları serpmeye çalıştıkları bir ortamda halk ayaklanmalarımız, ilerici ve devrimci güçlere büyük bir moral kaynağı oldu. Öte yandan PKK ve Kürdistan halkının dostları, Partimizi ve mücadelemizi daha açık ve tereddütsüz savunma, destek ve dayanışmalarını çekinmeden gösterebilme olanağına kavuştular. Geçmişte birçok dost çevreler Partimize destek sunmak istemelerine rağmen, aleyhte yaratılan muazzam havanın etkisinde kalarak tereddütlü davranışlara girebilmekte, "acaba başkaları ne der" tarzından kaygılar taşıyabilmekteydiler. Çünkü; sömürgeciler ve emperyalizm ile onların sağdan ve 'sol'dan çeşitli uzantıları, yıllar yılı "PKK'nin teröristliği" masalını tekrarlayıp durdular. PKK'yi elini biraz olsun uzatmak isteyenleri dehşete düşürdüler, ellerini cehennem ateşine daldıracaklarmışcasına korku verdiler. Ve tüm bunların ister istemez belli bir etkisi oldu. İşte şimdi, en ağır faşist baskı koşullarında ve TC'nin estirdiği gerici terör ortamında kadın-erkek, genç-yaşlı, çoluk-çocuk yüzbinlerce Kürdistanlının "Yaşasın PKK!" sloganıyla ayağa kalkması, düşmanın birçok yalanı gibi, "PKK'nin teröristliği" masallarını da yerle bir etti. O nedenle de dostlarımız Partimizi ve mücadelemizi şimdi daha güvenli ve tereddütsüz savunabiliyorlar.

Halk ayaklanmalarımızın önemli bir etkisini de emperyalistler üzerinde görebilmek mümkün. Ulusal kurtuluş mücadelemizin kitlesel gücünün ve potansiyelinin en önemli ve somut göstergesi olan ayaklanmalar, emperyalist çevreleri de, politikalarını tekrar gözden geçirmeye zorladı ve daha da zorlayacağı açıktır. Bunun en somut bazı belirtileri de, ulusal kurtuluş mücadelemize düşmanlıkta başı çeken iki emperyalist Avrupa ülkesinde, Federal Almanya ve İsveç'te yaşandı. Öyle ki, bu iki ülkede ayaklanmaların daha ilk günlerinde ortaya çıkan bazı gelişmeler oldu.

Federal Almanya'da uzun yıllardan beri diplomasi maskesi altında, Türk gizli istihbarat servisleri ve Özel Harp Dairesi elemanlarının Partimiz ve mücadelemiz aleyhine yoğun bir faaliyet yürüttükleri bilinmektedir. Bu durumu FAC yetkilileri de ilk günden beri bilmelerine rağmen, şimdiye dek bu faaliyetlerin durdurulması yönünde en küçük bir girişimde bulunmadılar. Aksine Federal Başsavcılık bu tür unsurlarla işbirliği yaparak PKK'nin "teröristliğini" kanıtlama sevdasına katıldı ve bu işbirliği sonucunda bilinen Federal Almanya-PKK Davası yaratılmış oldu. Bu dava için hazırlanan iddianamede yer verilen olaylar baştan sona MİT iddialarıdır; MİT aracılığıyla yıllarca burjuva basının sayfalarında işlenen olaylardır. Fakat şimdi bir yandan aylardır sürdürülen davada beklendikleri sonucu elde etmelerinin mümkün olamayacağını görmeleri, esas olarak da Kürdistan'daki ayaklanmalarla mücadelemizin büyük bir gelişme kaydetmesi üzerine, FAC yönetimi ilk kez Türk ajanlarından rahatsızlık duyduğunu belli etti ve bunlardan 15'inin geri çekilmesini TC'den resmen istedi. F. Almanya'da fink atan ve PKK aleyhine çok çeşitli faaliyetler yürüten Türk ajanlarının sayısı 15 kişiden ibaret değil kuşkusuz. En azından Düsseldorf'taki davada kullanılan bazı sözde tanıklarla bunların uzantısı bazı provokatörler var. Bunu herkes biliyor. FAC yetkililerinin bilmemesi mümkün değil. Zaten Ankara ve Bonn arasında bu konuda çıkan tartışmalar ve sürtüşmeler de henüz sona ermiş değil, bir yandan tırmanma eğilimi de göstermektedir. Bu tırmanmanın nereye kadar vardırılacağını şimdiden söyleyebilmek güç, ama burada söylenebilecek şey, FAC'nın böyle bir adım atmasında Kürdistan'daki son gelişmelerin etkisi olduğudur.

Benzer bir etkinin de İsveç'te ortaya çıktığı görülmektedir. İsveç, bilindiği gibi, TC dışında Partimizi terörist ilan eden ilk ve tek ülke. Bu kadar düşmanca uygulamalarına rağmen FAC bile, "PKK içinde bir terörist grup var" gibi bir şeyler geveliyor ama, Partimize terörist demiyor, diyemiyor. Fakat İsveç hükümeti, hem de şu ünlü sosyal demokratların hükümeti bunu yıllar önce -1984'te- ilan etti. Bir de İsveç sosyal demokratları Palme adıyla birlikte anılan bir ilkeyle, sözümona dünyadaki tüm ulusal kurtuluş mücadelelerini destekleme ilkesiyle pek çok övünmektedir. Ulusal kurtuluş mücadelemizi terörist ilan etmekle İsveç sosyal demokratları, aslında adı geçen o ilkenin bir aldatmaca olduğunu ilan etmiş oldu. Bütün ulusal kurtuluş mücadelelerini desteklemekten sözeden İsveç sosyal demokrat hükümeti, acaba Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ve öncüsü PKK'yi terörist ilan etmek karşılığında sömürgeci-faşist TC'den ne tür tavizler kopardı? Çeşitli ihale, satış vb. yollarla ne kadar maddi kazanç sağladı? Bunun hesabını elbette ki birgün hem İsveç hem de Kürdistan halkı soracak, sosyal demokrat hükümetlerden bu konuda açıklamalar isteyecektir. Kürdistan devriminin gelişmesinin bu süreci de kısaltacağı kesindir.

Nitekim Nusaybin ve Cizre ayaklanmalarının henüz devam ettiği günlerde etkisi İsveç'e yansıdı ve 23 Mart günü İsveç parlamentosunda PKK üzerine ilginç tartışmalar oldu. Sol Komünist Partisi -VPK- milletvekillerinden Berith Eriksson, parlamentoda yaptığı konuşmada, Nusaybin ve Cizre ayaklanmalarına dikkat çekerek, İsveç iktidarının PKK'yi terörist ilan eden kararının utanç verici olduğunu belirtti ve bu kararın kaldırılmasını istedi. B. Eriksson konuşmasının bir yerinde şöyle diyordu:

"İktidar, herhangi bir araştırma yapmadan SÄPO'dan aldığı istihbaratla PKK'yi damgaladı. SÄPO da, PKK hakkında istihbaratlarını MİT'ten alıyorsa, bu bizim için bir trajedidir. Ne yazık ki, bu damga bugün de vardır. Bugün hepimiz Türkiye Kürdistanı'ndaki gerilla savaşından haberdar olduğumuz için, bizim görevimiz; bu damgayı savunmak değil, kaldırmak olmalıdır...

"İktidar terörist damgasının maddi temellerini resmi olarak açıklamalıdır. Kürdistan'daki olaylar ve baskıların boyutları, bizim parlamento olarak ayağa kalkıp protesto etmemizi gerektiriyor. Ama bu nasıl olacak? Hem bu baskıları protesto edelim ve hem de bu baskılara karşı direnen ve savaşan örgütü terörist olarak görelim!" (Parlamento tutanaklarından, aktaran Berxwedan, 15 Nisan 1990, s.16)

Bu öneriyi Çevre Partisi'nden Kent Lund Gren adlı bir milletvekili de konuşmasıyla desteklerken, L. E. Lörden adındaki sosyal demokrat milletvekili şu ibret verici sözlerle karşı çıkıyor:

"...B. Eriksson, PKK'yi terörist ilan eden yasanın kanıtlarının açığa çıkarılmasını istiyor. Bu durum bize yardım etmiş kişiler için tehlikelidir... Bunun için getirilen önerinin kabul edilmemesini istiyorum." (a.g.y.)

"Özrü kabahatinden büyük" tarzındaki deyimin herhalde bundan daha iyi bir örneği zor bulunur. Aynı zamanda sözkonusu kararı alan iktidardaki sosyal demokrat partinin bu utanmaz milletvekilinin, "bize yardım etmiş" kişiler sözleriyle kimleri kastettiği açıktır; sözü edilenler, MİT ve SÄPO'ya mensup ajanlar ile faaliyetlerini bunlarla bütünleştiren birkaç provokatördür. Demek ki İsveç hükümeti, önlerine atılan birkaç kırıntı lokma karşılığında SÄPO'ya PKK hakkında yalan üreten ve bunu geçim kaynağı yapan birkaç döküntünün yalanlarına dayanarak mücadelemize teröristlik damgası vuruyor. Acaba İsveç'in ünlü sosyal demokratları, kucak açtığı bu provokatör döküntünün yalanlarıyla Kürdistan halkına düşmanlığı, ve Türk faşizmine hizmet etmeyi daha nereye kadar sürdürebilecektir? Demokrasi adına gerçekten bir utanç sembolü olan bu sosyal demokrat parlamenterin sözlerine, yukarıda andığımız Çevre Partisi milletvekili K. L. Gren şu karşılığı veriyor:

"Lara Erik Lörden sana söylüyorum! Ben kendim, Vietnam Kurtuluş Cephesi ve Afrika Ulusal Kongresi'nin PKK'den hiçbir farklarının olmadığına inanıyorum. Bütün bu örgütler zulüm altında yaşayan halkların kurtuluş mücadelesini veriyorlar. Bugün Kürtlerin bulunduğu bütün ülkelerde zulüm düzeni egemendir. Bu zulme karşı Kürtlerin direnmesi kadar doğal ne olabilir?" (a.g.y.)

İsveç sosyal demokratlarının ulusal kurtuluş mücadelemize karşı bu düşmanca tavrı bir istisna değildir. Alman sosyal demokratları ile sosyalist enternasyonal çatısı altında yer alan diğer birçoklarının da tavrı aynıdır, yani halkımıza karşı düşmancadır. Bu durum öteden beri sanki halkımız için bir kader olagelmiştir. Kürt halkına geçmişte de en büyük acıları yaşatanlar ve üzerinde soykırımlar uygulayanlar, gerici ve muhafazakar partiler değil, sosyal demokrat ve ilerici hatta devrimci geçinenler olmuştur. Türkiye'deki CHP ile Irak'taki BAAS bunun en bariz örnekleridir. Günümüzde yaşanan gerçeklik de bir bakıma benzer durumun devam etmesidir. Avrupa'da onca ırkçı, sağcı ve muhafazakar parti ve iktidarlar dururken, ulusal kurtuluş mücadelemize en büyük düşmanlık ve en çok saldırı B. Almanya, İsveç gibi ülkelerin sosyal demokratlarından geliyor. En gerici iktidarlar değil de, sözümona en has sosyal demokratların iktidarı olan İsveç, Partimizi teröristlikle itham ediyor. Bu, B. Eriksson adlı İsveçli komünist parlamenterin de ifade ettiği gibi, İsveç için bir trajedi olsa gerek.

Saydığımız birkaç örnek, halk ayaklanmalarımızın sadece ilk elde ve kısa vadede ortaya çıkan bazı sonuçları. Dünyamızın ağır sorunlarla cebelleştiği bir ortamda gerçekleştirilen böylesi önemli bir çıkışın, uzun vadede daha değişik ve kapsamlı sonuçları olacağı da unutulmamalıdır.

NUSAYBİN VE CİZRE'DE HALKIMIZ, TARİHİN ETKİN ÖZNESİ KONUMUNA YÜKSELDİĞİNİ GÖSTERDİ

Emperyalizmin ve yerli gericiliğin her yönüyle desteklediği Türk sömürgeciliği ile Kürdistan halkı arasındaki tarihsel hesaplaşma, ulusal kurtuluş savaşımımız, 90 yılının bahar atılımında Nusaybin'de, Cizre'de, Silopi'de, Kızıltepe'de, Derik'de, Midyat'ta, Silvan'da, Diyarbakır'da, Batman'da ve daha birçok yerleşim biriminde gerçekleşen kitlesel eylemlilikle, yaşanan İNTİFADA ile yeni bir AŞAMA'ya sıçradı.

1984'ten bu yana dişediş süren gerilla savaşımız, Kürdistan halkının ufuklarını açtı. Davaya sahip çıkmanın yollarını öğretti ve halkımızı özgürlük savaşımının içine çekti. 90'ın bahar atılımında Kürdistan halkı, savaşın asli bir unsuru olarak soylu yerini aldı, kaderini belirleme savaşımında tarihsel özne konumunu pratikte yaşamaya başladı. Bu olgu, ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından tarihsel bir dönemece de işaret ediyor, kavgamızın dönülmez, geri döndürülemez bir noktaya geldiğine de...

Ta başından beri, ilk sözcüklerin söylendiği, ilk ilişkilerin örüldüğü andan bu yana arzulanan, hedeflenen, kavgası verilen şey, savaşan, özne konumuna yükselen, geleceğini kendi beyni, yüreği ve eliyle çizmeye çalışan bir halk ve ulus gerçekliği yaratmak değil miydi? Öncünün, ÖNDERLİK'in, bütün politik, pratik, askeri, kitlesel vb. faaliyetlerinin odağında bu hedef bulunmuyor mu?

Kürdistan gibi yok oluşun, imhanın eşiğine getirilmiş bir ülke ve halk gerçekliğinden konuşan, düşünen, ayağa kalkan, özgürlüğe doğru yürüyen, canlı ve dipdiri bir halk gerçekliğini yaratmak, bunu canlı yaşam pratiğinde dosta-düşmana göstermek tarihsel önemde bir olaydır. Bu önemliliği, ancak Kürdistan ve Kürt gerçekliğini kavrayanlar, bunun anlamını etinde-kemiğinde, iliklerinde hissedenler bilebilir ve değerlendirebilirler...

Nusaybin'de, Cizre'de, Silopi'de vd. ilçelerde yürüyen halk, sömürgeci kurumları taşa tutan, ateşe veren halk, özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi istemlerini bağıran halk, dünün suskun, düşürülmüş, kimliği elinden alınmış ve yadsınmış, köle halkıydı. Bugün ise kölelik, düşkünlük, teslimiyet zincirlerini kendi elleriyle parçalayan, özgürlüğünü bu günden avuçlayan Kürdistan halkıydı: Genci, yaşlısı, çocuğu, kadını, işçisi, köylüsü, esnafı ile yürüyen halk... Özgürlüğe koşan halkımız!..

Nusaybin, Cizre ve diğer ilçelerde gerçekleşen intifada, halkımızın katettiği yol; bilinç, kararlılık, dinamizm açısından da çok önemli bir göstergedir.

Kısacası, ulusal kurtuluş savaşımız yeni bir aşamaya sıçradı, bu yeni aşamada gerilla ve intifada, birlikte birbirini besleyecek ve özgürlüğe yürüyen bir halk gerçekliğinin asli unsurları olarak gelişerek sürecektir...

Bu birkaç ön değerlendirmeden sonra, Cizre, Nusaybin vd. ilçelerde yaşanan kitlesel eylemliliğin siyasal anlamını, tarihsel önemini biraz daha açmaya çalışalım. Bu temelde görev ve sorumluluklarımızın altını kalın çizgilerle çizmeye çalışalım.

I.

Ulusal kurtuluş mücadelesi açısından 89 yılını bir başarı ve zafer yılı olarak ilan etmek gerekiyor. Eksiklik, yetersizlik vb. noktalar içermesine karşın 89 yılı bir zafer yılı oldu. Bu, hem gerillanın kaydettiği aşama açısından böyledir, hem de çeşitli boyutlarda kitleselleşme, geniş halk yığınlarını savaşın içine çekme anlamında böyledir. Kitlesel gelişme, kitlelerin yürüyen tarih sahnesine özne olarak çıkması yönünde atılan adımlar açısından 89 yılı önemli ipuçlarına sahiptir.

Çanakkale Cezaevi'nden PKK'li savaş esirleri...

Faşist-sömürgeci yönetimin zorunlu göç ve köy boşaltma dayatmaları karşısında Cudi köylerinin (Balveren vd.) direnişi, Hakkari'de meydana gelen yürüyüş, Silopi'de ve Nusaybin'de yaşanan intifada, 89'da mücadelemizin kitlesel boyutlarına işaret ettiği gibi, sonraki dönem(ler)in kitlesel eylemliliği hakkında da çok önemli ipuçları veriyordu. Ulusal kurtuluş kavgasının toplumsal dinamiklerinin ateşlenmiş olması, halkımızın özne olma yolunda önemli bir mesafe katetmesi, bir yanda mücadelenin dayanaklarının ve güvencelerinin sağlamlığını gösterirken, öte yanda gelişme ve zafer yolunda ilerleme hızını vurguluyordu. O halde 89 yılının değerlendirilmesi, 90'ın taktik görev ve hedeflerini, beklentilerini de vurguluyordu. Bunları şöyle özetlemek mümkündür: Gerilla savaşımını geliştirmek, yaygınlaştırmak ve derinleştirmek; halk ordusunu nicel ve nitelik olarak daha üst boyutlara vardırmak; ERNK'yi geliştirmek ve derinleştirmek ve savaşan halk gerçekliğine ulaşmak; bu bağlamda kitlesel eylemliliği, çeşitli sivil itaatsizlik davranışlarından intifadanın çeşitli biçimlerine kadar zengin bir içerik ve kapsamlılıkla geliştirmek ve bunu bir yaşam biçimi olarak oturtmak, dönemin en asli göreviydi. 90'a yüklenen en önemli görev buydu. Savaşı, halkımızın askeri ve siyasal ordulaşmasını, yürüyen, savaşan bir halk gerçekliği temelinde geliştirmek görevlerini öncünün netleştirilmesi, sağlamlaştırılması ve güçlendirilmesi bağlamında ele almak; yaşamanın ve savaşmanın dayattığı vazgeçilmez görevlerdi.

Bütün bu görev ve başarıları "bir parça özgür vatan toprağı yaratma" şiarını gerçekleştirme temelinde ele almak ve bu doğrultuda pratiğe yönelmek önemliydi. 4. Kongreyi bir parça özgür vatan topraklarında gerçekleştirme özlemi de eklendiğinde, 90 yılı görev ve sorumluluklarının önemi ve anlamı daha iyi anlaşılıyor.

Kısacası 90 yılına yüklenirken, sıradan, geçmişin bir tekrarı, var olan mevzileri koruma biçimindeki sağcı bir taktik anlayışla hareket edilemezdi. 90'lı yılları kazanma, 90'lı yıllara büyük zaferi dayatma bilinci, inancı ve kesin kararlılığı ile yüklenilecekti devrimci mücadeleye ve yaşama. Bu bağlamda 4. Kongre yılı da olan 90 yılına atfedilen önemlilik bütün boyutlarıyla açığa çıkmış oluyor. Dolayısıyla hazırlıkların bu görev ve beklentiler çerçevesinde olması kaçınılmazdı.

Özellikle kitle çizgisi ve eylemliliği konusunda bir sıçrama kaydetmenin, bunu 90 yılında başarmanın gerekliliği aşılması gereken bir görev olarak duruyordu. 89'daki kitlesel direnişlerde görülen işaretler, 90'ın kitlesel eylemlilikte önemli bir dönemeç olacağını gösterebiliyordu.

II.

Nitekim öyle oldu. 90 bahar atılımımızla birlikte Nusaybin'de başlayan ve yükselen kitle eylemliliği, kısa sürede diğer ilçelere yansıdı. Nusaybin'i Cizre, Silopi, İdil, Midyat, Kızıltepe, Derik, Dargeçit, Silvan, Diyarbakır, Batman vd.'leri izledi. Böylece, henüz, tüm ülke çapında bir başkaldırıya dönüşmese de, çok önemli bir bölgede yaygınlık kazanan bir kitlesel eylemlilik oldu.

İlk planda saptanması gereken nokta, eylemlilik alanlarında halkımızın esas olarak ezici çoğunluğunun, hemen hemen tümünün eylemlerde yer almasıdır. İşçisi, işsizi, esnafı, aydını, köylüsü, kadını, çocuğu, genci, yaşlısı ile bir halk...

> ***"Kimileri bu kitlesel eylemliliği kendiliğindenci, belli baskılara karşı anlık tepkiler olarak değerlendirdi. Bu değerlendiriliş yaklaşımı, ayakları yere basmayan öznel niyetlerin konuşturulmasıdır. Nusaybin-Cizre direnişleri, böyle basit kategorilerle değerlendirilemez. Nusaybin-Cizre'de açığa çıkan kitlesel eylemlilik, yaşanan intifada yıllarca verilen mücadelenin, dökülen kanların, fedakarca yürütülen çabaların meyvalarıdır. Kahramanca yürütülen gerilla savaşının kitlelerde bulduğu yankıdır..."***

Kimileri bu kitlesel eylemliliği, kendiliğindenci, belli baskılara karşı anlık tepkiler olarak değerlendirdi. Bu değerlendiriliş yaklaşımı, ayakları yere basmayan öznel niyetlerin konuşturulmasıdır. Nusaybin-Cizre direnişleri, böyle basit kategorilerle değerlendirilemez. Nusaybin-Cizre'de açığa çıkan kitlesel eylemlilik, yaşanan intifada yıllarca verilen mücadelenin, dökülen kanların, fedakarca yürütülen çabaların meyvalarıdır. Kahramanca yürütülen gerilla savaşının kitlelerde bulduğu yankıdır. Ölümün eşiğine getirilmiş bir halkın canlı olarak geriye kalan öğelerinin canlandırılması, uyandırılması, ayaklandırılması kavgasının mantığı sonucudur bu. Kaldı ki, halkımızın bu direnişlerde seslendirdiği sloganlar da ortadadır. Bu sloganlar bağımsızlık ve özgürlüğü, ulusal kurtuluşu, Kürdistan'ı dile getiren sloganlardır. Düşmanı çılgına çeviren ve bir o kadar da şoke eden şey de intifadanın siyasal yön ve anlamının bu niteliğidir.

Öte yandan, geniş bir alanı etkisine alan, onbinlerce insanı kucaklayan bu kitlesel eylemliliği sıradan kitlesel gösteriler olarak da değerlendirmemek gerekiyor. Siyasal yönelimi çok açık olan bu eylemlilik, zengin bir kapsama sahiptir, çok çeşitli protesto biçimlerini içeriyor: Kepenk kapatma, çatışma, devlete ait binaların taşlanması ve yakılması, gösteri ve sivil itaatsizlik biçimleri vb. Bununla birlikte belli bir bilinç ve kararlılığı da sergiledikleri ortadadır. Ve bu tür eylemliliklerin bundan böyle belli bir süreklilik göstereceklerı kesin gibidir. Sömürgeci egemenliği, sömürgeci kurumları açıkça hedefleyen bu kitlesel başkaldırıyı klasik tanımıyla ayaklanma olarak tanımlamak mümkün değildir; bu, olguları zorlamak olur. Ancak Filistin intifadası ile klasik ayaklanma tanımının aşıldığını ve daha zengin kapsamlı bir tanıma ulaşıldığını da biliyoruz. Filistin'deki eylemliliğin en ayırt edici özelliği, İsrail işgalini açıkça hedefleyen ve sürekliik kazanan bir yaygın kitlesel eylemlilik ve gösteri bütünü oluşudur. Çok çeşitli eylem ve protesto biçimlerini içeren bir bütün... Cizre-Nusaybin vd. ilçelerde yaşanan eylemlilik, gösteriler ve sivil itaatsizlik biçimleriyle Filistin intifadası arasında çok büyük benzerlikler var. Dahası, bizdeki kitlesel eylemliliğin gerilla savaşı gibi bir esas mücadele biçimine eklenmiş olması gerçeği var. Bu anlamıyla siyasal etkisi daha yakıcı ve elle tutulur olabilmektedir. O halde Kürdistan'daki kitlesel eylemliliği İNTİFADA olarak değerlendirmek yanlış olmasa gerektir.

III.

Son kitlesel eylemlilikle, intifada ile ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni bir aşamaya sıçradığını vurgulamıştık. Bu yeni aşamanın belirleyici özelliği, örgütlü-siyasallaşmış bir halk gerçekliğini savaşın öznesi haline getirmektir; daha doğrusu, özne konumuna yükselen halkımızın bu özelliğini geliştirmek, yaygınlaştırmak ve derinleştirerek oturtmaktır. Bu, savaşın halka mal olması ve halk savaşı özelliklerinin herkes için belirginlik kazanmasıdır.

Gerilla savaşı, kuşkusuz halka dayanarak, halkımızın verdiği destekle yürüyordu. Bu anlamıyla halkımız savaşın içindeydi (savaşın boyutlandığı alanlarda). Ancak bu yer alış, farklı bir biçimdeydi. Yeni dönemde, halkımızın savaş içindeki konumu yeni bir biçim aldı. Açıkça tarihin öznesi olma rolünü üstlendi. Yeni dönemde, ulusal kurtuluş savaşımız, gerilla savaşı ve halkımızın kitlesel eylemliliği gibi iki asli mücadele ve eylem biçimiyle gelişecek ve boyutlanacaktır. Kitlesel eylemlilik, gösteri, sivil itaatsizlik, bölgesel ayaklanmalar vb. biçimlerde gerilla savaşına eklenerek boyutlanacaktır. Önümüzdeki dönemin gelişme çizgisi böyle olacaktır...

Gerilla savaşımızla Botan bölgesinde fiili olarak ikili iktidar aşamasına gelindiği biliniyor. Cizre-Nusaybin intifadasının bir sonucu ve yönelimi de fiili ikili iktidar alanlarını geliştirmek ve şehirleri içine alacak şekilde geliştirmek olmuştur. Bu eğilim giderek daha da açığa çıkacak, belirginleşecek ve netleşecektir. Düşmanın kent alanlarındaki askeri, idari, siyasal vb. kurumlaşmasının yoğun ve etkin olmasına karşın, sivil itaatsizlik ve intifadanın bir yaşam biçimine dönüşmesine paralel olarak, sömürgeci iktidarın yanıbaşında halkımızın demokratik iktidarı da yükselecek ve güçlenecektir. Bu, kent-kır diyalektik birliği bağlamında fiili halk iktidarının iki ayağı üzerinde gelişmesi ve yükselmesi anlamına gelir. Kentlerde sömürgeci otoritenin tanınmaması, muhatap alınmaması; buna karşılık, ERNK'nin otoritesinin halkımız arasında tanınarak muhatap alınması olgusu, şehirlerde de ikili iktidarın belirginleşmesinden başka bir şey değildir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni bir aşamaya yükseldiği saptaması, görev ve sorumlulukların, taktik çizginin kapsamını vb. noktaları da vurgulamaktadır. Dönemin dayattığı görevlere hakim olmak esastır; yoksa gelişmelerin gerisinde kalmak tehlikesi vardır. Bu ise tutuculuktur, gelişmelerin ve yaşamın hızını, iplerini kaçırmak gibi ciddi bir tehlikeye kapıları aralamaktan başka bir şey değildir.

IV.

Nusaybin-Cizre intifadasının siyasal anlamı, etkileri ve sonuçları muazzam oldu. Bunları satırbaşlıkları biçiminde şöyle özetlemek olasıdır:

Kürdistan'daki mücadelenin iddia edildiği gibi, 3-5 kişinin değil, bir halkın ulusal kurtuluş savaşı olduğu gerçekliği bir kez daha tüm çıplaklığı ve çarpıcılığıyla ortaya çıktı. Bu olgu, ulusal kurtuluşçu kimliğimizin daha güçlü ve net olarak vurgulanması anlamına geliyor. Dolayısıyla, "terörist", "bir avuç eşkıya" demagojisine ve yalanlarına vurulan kahredici bir darbedir. Aynı zamanda ulusal kurtuluş mücadelemizin geniş kitlesel boyutlar kazanması ulusal kurtuluşçu boyutunu vurguladığı gibi onun siyasal meşruiyetini de daha da netleştirmiş ve perçinlemiştir. Bu çok önemli bir siyasal kazanımdır. Ulusal kurtuluş savaşımızın kitlesel-top-

lumsal temellerinin ve dinamiklerinin bu biçimde kendini vurgulaması, mücadelemizin siyasal gücü ve etkinliği konusunda da belli bir fikir veriyor. Ortadoğu'da söz ve etki sahibi olan her güç ve devlet, savaşan ve davasına sahip çıkan bir halk-ulus gerçekliği ile karşı karşıya olduğu olgusunu hesaba katmak durumundadır.

Gerilla savaşımızın yanısıra, gerçekleşen kitlesel eylemliliğin ulusal yurtsever bilinç ve eylemliliğin gelişmesinde muazzam etkide bulanacağını genişçe açmaya gerek yoktur. Şu anda mücadele ile daha az ilişkileri ve hiç ilişkisi olmayan alanlarda kitlenin bilinç ve ruhunda önemli etkilerde bulunacağı açıktır. Bu, kitlesel eylemliliğin ve katılımın gelişen ve büyüyen boyutlar kazanacağına işaret ediyor.

Sözkonusu kitle direnişimizin, Türkiye işçi sınıfı ve halkının mücadelesini olumlu yönde etkileyeceğini de ekleyelim. 89'da başlayan işçi sınıfının bahar eylemliliğinin, içinde bulunduğumuz yılda, Kürdistan'daki gelişmelerden de etkilenerek belirli bir ivme kazanacağı olasılığı büyüktür.

Kürdistan sorunu Türkiye siyasal gündemine iyice yerleşti ve oturdu. Gündemi belirlediği, Türk siyasal yaşamını, rejimin iç ilişkilerini önemli ölçüde etkilediği söylenebilir. Türk burjuvazisinin çeşitli kanatları ve partileri Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı karşısında kendi iç çelişkilerini askıya alıp ulusal mutabakatı ilan ettiler. Ulusal uzlaşma, aynı zamanda derinden derine işleyen iç çelişkileri de içeriyor. TC'nin yenilgisi ve başarısızlığının, iç çelişkileri daha da derinleştireceği açıktır.

Uluslararası ve bölgesel planda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi kendini daha yakıcı bir tarzda dayatacaktır. Sorunun "çözümü"ne ilişkin ilgi ve çabaların yoğunlaşacağını söyleyebiliriz. Kitlesel direnişler bu yönlü çabaları artıracağa benziyor...

V.

TC'nin kemalist inkarcı ideolojisi ve gün geçtikçe tahkim edilen özel savaş uygulamalarının iflas ettiği gerçeği çok daha geniş çevreler tarafından tartışılır oldu. İnkarcı ideoloji ve imhacı politikaların iflasını artık burjuva "aydınları" ve gazetecileri açıkça dile getirir oldular. Kürdistan konusunda yeni stratejik yönelimlerin geliştirilmesi gerektiğini açıkça yazıyor ve tartışıyorlar. Özellikle son kitlesel eylemlilikle birlikte tehlikenin büyüklüğünü ve halk desteğinin de artık yitirildiğini anlamaya başladılar.

TC'nin şu anda tam bir çözümsüzlük ve çıkmaz/aşmaz içinde olduğunu belirtmekle sorunu abartmış olmayız. Resmi inkarcı ideoloji ve özel savaş yöntemlerinden vazgeçmeme ile bunların iflasının açıkça bir kez daha kanıtlanması gerçekliği arasındaki açmazı ve çelişkiyi yaşıyorlar. Daha önce sarsılan, yara alan ideolojik hegomonyalarının sona erdiğini görüyorlar, zor ve şiddet dışındaki "ikna"cı yöntemlerle kitleleri yönetemeyecekleri gerçeğini de anlamaya başlıyorlar. Ciddi bir çelişki, çözümsüzlük ve çıkmazı yaşamalarına karşın, geleneksel şekillenme, kemalist ideoloji ve kurumlaşma, bütün bunların TC'nin ve yönetici sınıflarının/kadrolarının tüm hücrelerine sinmiş olması gerçeği; TC'nin hareket alanını daraltıyor: Kemalizmin inkarcı ve imhacı ideoloji ve politikasında ısrar etmek, daha çok şiddet araç ve önlemleriyle takviye etmek! Kısacası, son olaylar karşısında da özel savaşa daha da yüklenecekler; çözümü, çıkmaz ve çaresizliği açıkça kanıtlanan ideoloji ve politikalarda aramaya devam edecekler. Bu bağlamda:

Siyasal parti liderlerini Çankaya'da toplatarak rejimin iç çelişkilerini askıya almayı deniyorlar. Milli mutabakat sağlamaya, sürekli kılmaya çalışıyorlar. Bunun siyasal ve moral etkilerinden yararlanmayı umuyorlar. Faşist rejimin yaşadığı siyasal kriz biliniyor. "İktidar boşluğu", "hükümetin tabansızlığı ve güçsüzlüğü" gibi tartışmalar günlük basının değişmez gündem maddesidir. Ulusal kurtuluş mücadelemiz rejimin işlemezliğini, güçsüzlüğünü açığa çıkardığı gibi, iç çelişkilerini de derinleştiriyor. Böyle olduğu içindir ki, "milli mutabakat" istemleri, başta Genelkurmay ve Bölge Valiliği olmak üzere çeşitli odaklar ve çevrelerce sürekli gündemde tutuluyor. Şu aşamada erken genel seçimi de bir yol olarak düşünüyorlar. Seçim sonuçlarının daha kararsız ve belirsiz bir siyasal ortam yaratabileceğinden korkuyorlar. Öte yandan SHP ve DYP'nin ciddi bir alternatif olmadıklarını da biliyorlar. Bir de buna ANAP'ın bir çıkar şebekesi olma özelliği eklenince ihtimal dışı olmamakla birlikte bu yıl içinde bir erken genel seçim beklenmiyor. Fakat Türkiye'de istikrarsızlık, siyasal gelişmelerin hızı dikkate alındığında, erken genel seçim ve diğer yolların olasılık dışı olmadıkları da akılda tutulmalıdır.

> ***"Nusaybin direnişi sırasında Kamışlı'da da benzer bir eylem gerçekleşiyor. Bu önemli bir gelişmedir. Kürdistan'ın çeşitli parçaları arasındaki dayanışma, yurtseverlik ve birlik ruhunu ve isteğini vurgulaması açısından çok önemlidir. Bu örneği yaygınlaştırmak, kitlesel eylemliliği, diğer parçalardaki dayanışma hareketleriyle destekletirmek gerekiyor. Bu yönlü çabalara hız ve yoğunluk vermek önemli bir görevdir..."***

Faşist rejim, "milli mutabakat"la iç çe'işkilerini askıya alarak, bu şekilde rejimi güçlü göstererek, çeşitli çevreleri, odakları Kürdistan politikasında hizaya sokarak, "tek tip davranış"a yönelterek özel savaşa yüklenmeyi, şiddeti ve baskıları yaygınlaştırıp yoğunlaştırmak sonuca gitmeyi planlıyor. Yani TC'nin gündeminde inkarcı ideoloji ve özel savaş stratejisini gözden geçirme, yeni yönelimlere girme vb. bir konu yoktur.

Buna göre, özel savaşı sağlamlaştıracakları, derinleştirecekleri açıktır. Bu, baskı, katliam ve zoraki göçün yaygınlaştırılması demektir.

Fiili olarak Kürdistan'da yaşanan, savaş durumudur. Hatta TC kuralsız bir savaş yürütüyor. Bunu hukuki düzenlemelerle yasallaştırmayı, çıkarlarına uygun görmüyorlar. Mümkün olduğu sürece "savaş hali", "sıkıyönetim" vb. uygulamaları resmen ilan etmeyecekler. Zaten ordu, resmen savaşın siyasal (fiili olarak özel savaşı yöneten Genelkurmayın kendisidir) sorumluluğunu alarak kısa sürede yıpranmayı ve gözden düşmeyi göze almıyor. İşi el altından sürdürmeyi ve yürütmeyi daha akılcı görüyorlar. "Diri ve zinde güç" olarak yedekte -olası bir darbe için kalmayı yeğliyorlar.

Önümüzdeki dönemde özel savaşı derinleştirme çerçevesinde, kitlesel bastırma ve tutuklama, sindirme ve kaçırtma yöntem ve uygulamalarını yoğunlaştıracakları açıktır. Yine göçe zorlama ve zoraki iskan uygulamalarına ağırlık verecekleri unutulmamalıdır.

"Bekaa'ya operasyon" vb. propagandaların kitlelerin dikkatini saptırmak, Suriye üzerinde baskı kurmak, şovenizmi canlı tutmak gibi amaçlara dönük olduğu açıktır. Bu tür girişimlerin fiyasko olacağını uzun uzadıya anlatmanın anlamı yoktur sanırız.

VI.

Ulusal kurtuluş savaşımız yeni bir aşamaya yükseldiğine göre, görev ve sorumluluklarımızın da boyutlarını koşulluyor bu. Döneme cevap verebilecek çap ve yetkinlikte bir çaba ve mücadele içinde olmamız gerekiyor. Tutucu, kendini aşmayan, döneme denk düşmeyen kavrayış, tutum ve çabalarla gelişme kaydedilemeyeceği açıktır. Bütün güç, enerji ve yeteneklerimizi sonuna kadar konuşturarak taktik görevlere yüklenmemiz ve bunlara tam olarak egemen olmamız, olmazsa-olmaz bir zorunluluk olmaktadır. Tersi durumda dönemi kazanmak, zaferle sonuçlandırmak mümkün değildir.

Bu bağlamda, öncelikle, son kitle direnişlerinin, intifadalarının sonuçlarını örgütlemek, değerlendirmek, özümsemek büyük bir önem kazanıyor. Ayağa kalkan, yürüyen, yurtsever duygu ve özlemlerini konuşturan halkımızın her bir bireyini Cephe örgütlerinde -halk komitelerinde- örgütlememek affedilmez bir hata olacaktır. Bu alanlarda örgütsüz tek bir birey bırakmamak gerekiyor. İntifadanın oturtulması ve süreklileştirilmesinin temel güvencesi bu örgütlenme çalışmalarıdır. Halk komitelerini, Cephe örgütlerini tüm kitleyi kucaklayacak şekilde geliştirdiğimiz, güçlendirdiğimiz ve derinleştirdiğimiz ölçüde kitlesel eylemliliği, sürekli genişleyen ve yükselen bir çizgiye oturtabiliriz. Örgütlülükle kitle eylemliliği arasındaki diyalektik bağı iyice özümsemek durumundayız. Eğer intifadanın sonuçlarını bütün boyutlarıyla değerlendirir, örgütleyip oturtabilirsek, şehir ile kır bütünlüğünü sağlam temellere kavuşturmuş oluruz. Dolayısıyla savaşımız, iki güçlü dayanağa ve dinamiğe sahip olarak zafere doğru devasa adımlar katedecektir. Kitlesel uyanış, başkaldırı ve eylemlilik mücadelemiz açısından tarihsel bir fırsattır, bu unutulmamalıdır. Kısacası, dönemin en önemli görevlerinden biri Cephe örgütlenmesini ve kitle eylemliliğini birlikte ve diyalektik bir bütünlük içinde ele alarak, başta intifada alanlarında olmak üzere, ülkenin dört-bir yanına yaymak, geliştirmek ve sökülmemecesine oturtmaktır. Zaferin garantisi bundan başkası değildir. Halk savaşını daha üst aşamalarına ulaştırmanın yolu da buradan geçiyor. Topyekün savaşan ve ayağa kalkan bir halk gerçekliği yaratmak, işte görev budur. Bu görevin birinci halkası da, İntifada bölgelerinde örgütlenmeyi geliştirmek ve derinleştirmek, intifadayı oturtmak ve sürekli kılmaktır...

"İntifadayı oturtmak" sözünün siyasal özünü iyice ve doğru yakalamak gerekiyor. Kitlesel eylemlilik ve kitlesel örgütlenmeleri, şehir alanlarında, kırsal alanlardaki mücadele ve örgütlülükle bütünlük çerçevesinde, ikili iktidarı ortaya çıkarma, demokratik halk iktidarını yaratma ve geliştirme temelinde ve doğrultusunda ele almak gerekiyor. İntifada, iktidar perspektifine oturduğu ölçüde anlamlıdır. Yoksa tersi durumda, uzun vadede kendi içinde çürüme ve dağılma sürecini yaşayacağı çok açıktır. O bakımdan halk savaşı esprisi çerçevesinde kitlesel örgütlülüğü ve eylemliliği, halk iktidarını geliştirme, oturtma, derinleştirme, ikili iktidardan halk iktidarına ulaşma yönelimine oturtmak zorundadır. İntifadayı böyle ele almalı ve bir yaşam biçimine dönüştürmeliyiz.

Bu bağlamda, önemli olaylara ve uygulamalara karşı, belli dönüm noktalarında, tarihsel günlerin yıl dönümlerinde kitlesel eylemliliği, bir kampanya biçiminde ve çeşitli mücadele düzeylerini içerecek tarzda yürütmek gerekiyor. Bu, kitlesel eylemlerin oturması ve giderek bir yaşam biçimine dönüşmesine yardımcı olabilecektir. Kitle protestolarını, gösterileri, sivil itaatsizliği, yürüyüşleri vb. eylem biçimlerini Kürdistan'da Kürt insanının yaşam biçimine dönüştürebilirsek bu, zaferi yakalama anlamına gelecektir.

Yine bu çerçevede, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde zorla, baskıyla göç ettirilen, kaçırtılan yığınlara ulaşmak, bunları örgütleyip çeşitli düzeylerde savaşın içine çekmek hem mümkün, hem de gereklidir. Düşmanın baskı ve şiddetini en yakından yaşayan, günlük yaşamda hisseden bu kitleler, aynı zamanda mücadelemizle en çok tanışan ve etkilenen bir konumdadırlar. Bütün bu konum ve özellikleri, güncel yaşam koşullarıyla birlikte değerlendirildiğinde ne denli örgütlenmeye açık oldukları rahatlıkla anlaşılacaktır. O bakımdan belli bir çaba ve sistemli çalışma ile bu kitleleri mücadelenin etkin unsurları haline getirmek zor olmasa gerektir. Savaşa çekilebilenleri savaşa, diğerlerini de yaşadıkları alanlarda belli düzey ve biçimlerde kitlesel eylemliliğe yöneltmek önemlidir. Bu, aynı zamanda zoraki göç politikasını boşa çıkarmanın öteki bir boyutu olarak ele alınmalıdır. Unutulmamalıdır, Botan'dan ve diğer alanlardan göçettirilen Kürt yığınları bizim için önemli bir savaşçı kaynağıdırlar. Bu ihmal edilmemesi gereken bir potansiyeldir.

Nusaybin direnişi sırasında Kamışlı'da da benzer bir eylem gerçekleşiyor. Bu önemli bir gelişmedir. Kürdistan'ın çeşitli parçaları arasındaki dayanışma, yurtseverlik ve birlik ruhunu ve isteğini vurgulaması açısından çok önemlidir. Bu örneği yaygınlaştırmak, kitlesel eylemliliği, diğer parçalardaki dayanışma hareketleriyle destekletirmek gerekiyor. Bu yönlü çabalara hız ve yoğunluk vermek önemli bir görevdir, diyoruz.

Bu aşamada reformist-teslimiyetçi grupların faaliyetleri dikkatle izlenmelidir. Doğal olarak kitlesel çalışmalarda, örgütlenme ve propaganda faaliyetlerinde boşluk bırakmamak gerekiyor. Bu dönemde anılan grupların sızma ve saptırma çabalarına yönelebilecekleri unutulmamalıdır. Bununla birlikte, sahtekarca bu eylemlilikten sahiplenme ve kendilerine mal etme çabası içinde olacakları da akılda tutulmalıdır.

Silahlı mücadele, gerilla savaşı ile Parti ve Ordu örgütlenmesine ilişkin görevleri ayrıca vurgulamaya gerek yoktur sanırız. Gerillayı yaygınlaştırma, geliştirme, derinleştirme ve ülkenin her alanına oturtarak, daha üst boyutlara ulaştırma görevleri, Parti taktiğinin esasını oluşturuyor. Bunlar biliniyor, geriye tüm boyutlarıyla pratiğe aktarılması, gerçekleştirilmesi kalıyor.

Özetle, Parti önderliğindeki gerilla savaşı ile kitle eylemliliği dönemin iki temel ögesidir. Bunlara yüklenmekten ve bunlardan en azami sonuçları çıkartmaktan başka seçeneğimiz yoktur. Düşman kendine gelemeden, şaşkınlığını atamadan döneme tüm şiddetiyle yüklenmeliyiz. Büyük zaferin elle tutulur somutlukta yakın olduğu bilinci ve inancıyla savaşa yüklenelim, tüm enerji, güç ve yeteneklerimizi sonuna kadar konuşturalım!

-Yaşasın intifadamız!
-İntifadamız yayılarak sürecek!

PKK'li savaş esirleri
Çanakkale, 1-3 Nisan 90

Impressum
V.I.S.d.P.:
A. Sarı
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma adresi
SERXWEBÛN
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası
Stadtsparkasse - Köln
A. Sarı
Konto Nr.: 1 74 21 96
BLZ 370 501 98

Avusturya	37.50 s.
Belçika	125.00 bfr.
Danimarka	16.50 dkr.
Fransa	12.50 ff.
Hollanda	6.25 hlf.
İngiltere	1.50. £.
İsveç	12.50 skr.
İsviçre	5.00 sfr.
Norveç	16.50 nkr.

Kürdistan'da savaşın yeni aşaması ve bazı üniversite çevreleri ile basının durumu

PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi 1990 yılı Bahar Atılımı ile yeni bir aşamaya giriyor. Mardin Eyaleti'nden başlayarak doğuda Botan ve kuzeyde Diyarbakır-Bingöl eyaletlerine doğru gelişerek yayılan miting, gösteri, kepenk kapatma, çeşitli sömürgeci kuruluşlara yönelik saldırı ve çatışmalar şeklinde gelişen kitlesel eylemlerde aktif bir biçimde ayağa kalkan Kürdistanlıların sayısı yüzbinleri aşarken, sömürgeci-faşist TC'nin bütün kurum ve kuruluşları da büyük bir sarsıntı geçirmektedir. Tüm bu gelişmeleri ortaya çıkaran gerilla faaliyetleri, Nurhak ve Engizek dağlarından Cilo'lara, Munzur'a ve Ağrı eteklerine kadar Kürdistan'ı boydan boya daha gür bir sesle sarıyor; Botan ve Mardin gibi bazı bölgelerde ise, gerilla birliklerinin roketleri artık kentlerde ve yerleşim yerlerindeki düşman hedefleri dövmeye başlıyor.

Kürdistan'da yaşanan bu gelişmelerin etkisi Türkiye'ye de ister istemez yansıyor; istenen ve gereken düzeyde olmasa da, sol içerisinde geçmişteki hatalı yaklaşımlardan sıyrılma çabaları gözleniyor, daha dürüst sesler ve olumlu yaklaşımlar görülebiliyor. Türkiye halkı ve proletaryası hem Kürdistan halkının haklı mücadelesi ve önderi PKK'yi anlamaya başlıyor, hem de ondan aldığı güç ve destekle faşist rejime karşı daha etkin tavır alma şansına ve olanağına kavuşuyor. Özellikle gençlik kesimi, üniversite gençliği Kürdistan'daki kitle ayaklanmalarıyla daha yakın bir dayanışma gösteriyor ve bunun pratikteki bir adımı ve göstergesi olarak Türkiye'nin hemen tüm üniversitelerinde Newroz kutlamaları gerçekleştiriliyor.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin bu yeni atılımı, en başta Türk burjuva basını olmak üzere iç ve dış çeşitli çevrelerde yoğun tartışmalara yol açıyor. "Kürt intifadası" olarak nitelenen bu yeni durum üzerine olumlu ya da olumsuz çok çeşitli değerlendirmeler yapılıyor, farklı görüşler ve çözüm önerileri ortaya atılıyor. Her şeye rağmen üzerinde görüş birliğine varılan tek nokta; 1990 Newroz'uyla birlikte yeni bir sürece girildiği, mücadelede bir "nitelik sıçraması" yaşandığıdır. PKK hareketinin ortaya çıkışından bu yana, özellikle de 15 Ağustos Atılımı'ndan beri sömürgeci-faşist TC'nin inisiyatifi yitirerek kendini hep ulusal kurtuluş mücadelemizin düzeyine göre ayarlamak zorunda kaldığı biliniyor. Bu gerçeklik şimdi yeniden ve daha açık olarak yaşanıyor. Ulusal kurtuluş mücadelemizin kitlesel boyutlu yeni bir aşamaya ulaşması üzerine, TC, resmi-sivil tüm kurumlarıyla kendini yeniden gözden geçirmek zorunda kaldı. Doğal olarak en başta da özel savaş yönetimine el attı. Parti Önderliği'nin 1989 sonlarındaki değerlendirmelerinde dikkat çektiği gibi, şimdiye kadar esas olarak Olağanüstü Hal Bölge Valiliği ve İçişleri Bakanlığı'nın sorumluluğunda yürütülen özel savaş, şimdi artık doğrudan doğruya devletin en üst kurumları olan Milli Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanlığı, Genelkurmaylık ve Hükümetin bir faaliyeti durumuna getirildi. Aynı biçimde kültürel kuruluşlar, üniversiteler, basın vb. sivil kurumları da bütünüyle özel savaşın bir aracı durumuna getirmek için çabalar yoğunlaştırıldı.

Esas konumuz olan basın ve üniversite çevrelerinin durumunu bazı sınırlı örneklerle de olsa göstermeye geçmeden önce, son gelişmeleri kısaca anımsatmakta yarar var.

Halk ayaklanmasına karşı muhtıra

TC'nin tam da harıl harıl Pentagon kaynaklı bazı senaryoları hayata geçirmekle uğraştığı, bu amaçla M. Aksoy ve Ç. Emeç olaylarında görüldüğü gibi adım adım yürümeye çalıştığı bir sırada Kürdistan'da patlayan halk ayaklanmaları, faşist rejim yöneticilerini adeta şaşkına çevirdi. İktidarı, muhalefeti ve ordusuyla paniğe kapılan sömürgeciler, şartlanmışçasına hemen alelacele en iyi bildikleri yöntem olan devlet terörüne başvurarak kitleleri susturmayı denediler. Bunun için Nusaybin ve Cizre'de çoğu kadın, çocuk ve yaşlılardan oluşan halk kitleleri üzerine tanklarını sürdüler. Cizre'de olduğu gibi, on yaşındaki çocuklar bile tank paletleri altında ezilerek can verdi. Yine Cizre ve Nusaybin'de birçok kişi, "özel tim" denilen ve hayvan eğitme yöntemleriyle robotlaştırılıp halka karşı şartlandırılan birliklerin ateşlerine hedef olarak yaşamını yitirdi. Her bir ilçede yüzlerce kişi gözaltına alınarak işkence merkezlerine sevkedildi. Fakat gerilla ile bağ içindeki Kürdistanlı kitleler artık faşist teröre pabuç bırakmıyordu. Ne sömürgecilerin tankları ne de sokağa çıkma yasakları ve tehditler onları durdurabilirdi. Onların tanıdıkları tek otorite vardı: PKK otoritesi... Nitekim Cizre'de onca baskı ve tehditlere rağmen işyerlerini açmayan esnaf, sömürgeci yetkililerin; "Neden işyerlerinizi açmıyorsunuz" tarzındaki sorusuna, hiç çekinmeden ve açık açık; "Dışardan (yani Partiden) emir bekliyoruz, emir gelirse açarız" diye yanıt veriyordu.

Estirilen sömürgeci teröre inat kitlesel ayaklanma ve protestolar, Nusaybin ve Cizre'den sonra diğer tüm Mardin ilçelerine, oradan Diyarbakır ve Siirt merkezleriyle birçok ilçelerine de sıçrayarak geniş bir alana yayıldı. Ve bu yayılma halen de devam ediyor. Faşist rejimin korku ve çaresizliğinin somut örneklerini o tarihlerdeki burjuva basınının sayfalarında bol bol görmek mümkün. En belirgin feryat -doğal olarak- özel savaş yönetiminin başı Kozakçıoğlu'dan yükseliyor ve 29 Mart 1990 tarihli Milliyet gazetesinin manşetine "Beni yalnız bırakmayınız" biçiminde yansıyordu. Bazı gazete ve dergilere de yansıyan Genelkurmayın "PKK raporu"na göre, Kürdistan'da savaşın stratejik denge aşamasına geldiği itiraf ediliyordu. İlk ayaklanma kıvılcımının parladığı Nusaybin olaylarından sadece birkaç gün önce, 6 Mart 1990'da, bir İtalyan dergisine yaptığı açıklamada Özal, "PKK'nin ülke içinde üs ve desteği yok" derken; bundan bir-iki hafta sonra Kürdistan'da inceleme yapan parlamento heyetinin bir üyesi, SHP Muğla Milletvekili Musa Gökbel mecliste yaptığı açıklamada her şeyin bitmiş olduğunu, halkın yüzde 80'nin PKK'yi desteklediğini söylüyor ve şunları ilave ediyordu: *"Eğer yüzdeye vursak halkın yüzde 80'i bağımsız Kürdistan devletini düşünüyor. Bütünlüğü düşünen pek yok. Her şey bitmiş... Edindiğimiz izlenime göre halk PKK'nın yanında..."* (Milliyet, 29 Mart 1990)

Aynı günlerde burjuva basına mensup tüm gazetelerin başyazıları ve köşe yazarlarının makalelerinde sürekli olarak Kürdistan'daki halk ayaklanmalarının rejim için ne büyük bir tehlike olduğu vurgulanıyordu. Bu konuda yalnız Milliyet ve Cumhuriyet'ten birkaç örnek durumu yeterince izah edebiliyor. 24 Mart günkü Milliyet'te Altan Öymen'in başyazısında şu satırlar var:

"İşin ciddiyeti şimdiye kadar fazla farkedilmedi. Ama artık gözle görülür haldedir: Türkiye yeniden, çok tehlikeli bir ortamın içine girmiştir... Silopi, Nusaybin, Cizre olayları... Güvenlik kuvvetlerinin teröristlerle halkı birbirinden ayırdetmekteki güçlükleri... Ölüler, yaralılar. Sokaklarda iç savaş manzaraları.. Lübnan birkaç günden beri bizden çok daha sakin."

Aynı gazetede Doğan Heper, 15 Ağustos sonrasının bir bilançosunu vererek gelişmelerin artık tümüyle devlet kontrolünden çıktığı yolunda şöyle diyor:

"Bu süreç, son günlerde devreye sokulmak istenen kitlesel gösterilerle birlikte düşünüldüğünde, ipin ucunun her an kaçabileceği ihtimalı acı şekilde ortaya çıkıyor... Bu badire nasıl atlatılacak? Türkiye, ...Şeyh Sait isyanından 12 Eylül öncesi terör kabusuna kadar zaman zaman böyle büyük sorunlarla karşılaşmıştır. Ama hata yapıldığında ya da geç kalındığında, ya Musul petrollerinde olduğu gibi ekonomik çıkarlarından ya da 12 Eylül'de olduğu gibi demokrasisinden vermek zorunda kalmıştır." (Milliyet, 27 Mart 1990)

Cumhuriyet gazetesi de sık sık "sorunun yeni bir aşamaya girdiğini" belirterek, şovence bir yaklaşımla faşist rejime akıl vermeye çalışırken, aynı gazetenin yazarlarından Cüneyt Arcayürek şöyle yakınıyor:

"Önemsenmeyerek, küçülterek yıllardır üzeri örtülen sorunlar, devletin temel ilkelerini sarsmaya, zorlamaya başladı... Güneydoğu'da gelişmeler daha değişik görünümler alarak boyutlanıyor. Düne kadar devleti yönetenlerin söyleyegeldiği tek güvencemiz vardı. Bölgedeki halkın devletle bütünleştiğini savunarak Güneydoğu hareketini bir terör grubuna bağlıyorduk. Halk, devletin yanındaydı. Böyle diyorlardı. Bugün, devletin halkı yitirmeye başladığını gösteren olaylar oluyor.

"İster kışkırtma desinler, dileyen Nusaybin'den başlayıp Cizre'ye bir şerit boyunca uzanan eylemleri PKK'nın 'organize' ettiğini söylesin. Bu kez halk, devleti simgeleyen binalara, güvenlik güçlerine karşı eylemlere girişiyor. Filistin direnişine benzer olaylara tanık olunuyor."(Cumhuriyet, 22 Mart 1990)

Başka bir yazısında ise, C. Arcayürek, bundan sonra alınacak önlemleri şöyle küçümsüyor.

"PKK olayı, 1978'den beri ortada. 1984'ten sonra boyutlandı. Bu devlet, oniki yıldır PKK'nın amaçlarını, neler yapabileceğini anlayamamış, şimdilerde jandarma özel gruplar ve benzeri birtakım önlemler peşinde. Tabii bunlar önlem ise..." (Cumhuriyet, 25 Mart 1990)

Benzer panik ve korku muhalefet çevrelerinde de hakim. İnönü, her zaman olduğu gibi tam da "babasının oğlu" edasıyla, her türlü siyasal ilke ve hesapları bir yana iterek, devletin bütün olanakları ve ağırlığıyla Kürdistan'a yüklenmesini istedi ve bunun için sonuna kadar hükümetin yanında yer alacağını açıkladı. Demirel ise, nasırına basılmışçasına "Devlet nerede" diye çığlık atarken; daha düne kadar "demokratik bir devlette Milli Güvenlik Kurulu'nun yeri yoktur" gibi sözlerle bu kurumun kaldırılması gerektiği yolundaki demagojilerini unutarak, şimdi, "Milli Güvenlik Kurulu neden toplanmıyor? MGK böyle bir günde toplanmayacak da ne zaman toplanacak" diye ortalığı velveleye veriyordu. Vatan elden gidiyor duygusuyla kaleme sarılan kimi emekli generaller derhal bir "kriz yönetim merkezi" oluşturulmasını önerdiler. Öneri sahiplerine göre *"Bu merkezde sadece bakanlıkların ve Genelkurmay başkanlığının temsilcileri değil, 'milli güç'ün bütünleyicisi durumundaki üniversitelerin, diğer ilmi ve kültür kuruluşlarının uzman ve temsilcileri de yer almalı"*ydılar. Böylece basının ve üniversitelerin, özel savaşın bir unsuru haline getirilmesi için son dönemde yoğunlaşan çabalar daha da anlaşılır oluyordu. Öte yandan, mevcut özel savaş yönetiminin bir sıkıyönetim halinden daha fazla yetkilerle donatılmış olduğunu farkedemeyen kimi çevreler hemen sıkıyönetim ilan edilmesini istiyorlardı. Şimdiye kadar dillerden düşmeyen erken seçim lafları edilmez oldu. Bazıları bu ortamda yapılacak seçimin bir plebisite dönüşebileceği kaygısını vurgularken, bir kesim de, *"Artık Güneydoğu'da ortaya seçim sandığı koymak bile mümkün değildir"* (Milliyet, 31 Mart 1990) diyerek durumun ne denli ciddi olduğunu ortaya koydu.

Kısacası, 1990 Bahar Atılımı ve halk ayaklanmaları, sömürgecilerin korku ve paniklerini had safhaya çıkardı. Öyle ki, NATO temsilcileri NATO'nun Güneydoğu sınırlarının tehlikeye girdiğini bile sözetmeye başladılar. O günlerde Türkiye'de bulunan ABD'nin NATO'da görevli bir büyükelçisi, NATO anlaşmasının 4. ve 5. maddeleri gereğince Türkiye'nin NATO'dan yardım isteyebileceğini açıkladı.

Milli Güvenlik Kurulu işte böyle bir ortamda 28 Mart günü toplandı. Türkiye'de ABD ile bağlantısız darbe pek düşünülemeyeceğine göre, bu yönde gerekli irtibatların da sağlandığı anlaşılıyor. Örneğin bu konuda Güneş gazetesinden Teoman Erel şunları yazdı:

"Orgeneral Torumtay, Milli Güvenlik Kurulu toplantısından bir gün önce de komutanlarla 'MGK'ye hazırlık toplantısı' yapmayı yararlı buluyordu. Komutanlar birkaç gün önce de İzmir'de toplanmışlardı. Orada ABD elçisiyle görüştükleri yolundaki iddialar, kamuoyunu ve parlamentoyu dalgalandırmıştı." (Güneş, 29 Mart 1990)

MGK'nin sözkonusu toplantısının hemen ardından Özal'ın önce muhalefet liderlerini köşke çağırması, ardından gazete sahipleri ve yöneticileriyle yapılan toplantı ve daha sonra da güya bir anayasal hakkını kullanarak Bakanlar Kurulu'na başkanlık yapması olaylarının, Özal'ın hiç de kendiliğinden yaptığı girişimler olmadığı açıktır. Özal sadece MGK toplantısında kendisine bildirilen kararları ilgili yerlere bildirip gereğini yapmakla memur kılınmıştı. Buna aslında ordunun "28 Mart muhtırası" demek yanlış olmayacaktır. Zaten o günlerde burjuva basının da "zoraki zirve", "zoraki görüşme" gibi başlıklarla olayı yansıtması tesadüfi değildir. Ayrıca bu durumu daha açık yazanlar da oldu. Teoman Erel, durumu, *"Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın liderlerle, basına ve millete yaptığı muhtıra üslubundaki bir araya gelme çağrısı"* olarak niteledi. 31 Mart günkü Milliyet'te Yalçın Doğan ise şunları yazdı:

"Tarihteki örneklerden yola çıkarak, 'bir askeri darbe için mutlaka önce muhtıra vermek, ardından ülke yönetimine tümüyle el koymak' gerekmiyor. Adının 'Askeri darbe' olması da gerekmiyor... Her olayın, her gelişmenin 'ince ve farklı modelleri' bulunduğunu akıldan çıkarmamak gerekiyor. Cumhurbaşkanı Özal'ın siyasi parti liderlerine yaptığı çağrı, Milli Güvenlik Kurulu toplantısının hemen sonraki dakikalarına rastlıyor. Pürtelaş yapılan bu çağrının ardından 'acaba ince bir model mi yatıyor' soruları ister istemez dikkat çekiyor."

Darbe, sözümona "ince yöntemlerle" örtülmeye, belli edilmemeye çalışıldı ama, bakanlar kurulundan geçirilen kararnamenin içeriğinin açıklanmasıyla birlikte işin rengi iyice anlaşıldı. Bu kez gazeteler "Güneydoğu'ya özel rejim" biçiminde başlıklar atmaya başladılar. Aslında yalnız "Güneydoğu'da" değil, Türkiye çapında bir değişiklikten, 12 Eylül rejimi içinde yeni bir muhtıradan sözetmek gerekir. Eğer 12 Mart muhtırasında ya da 12 Eylül darbesinde olduğu gibi hükümet istifaları, parlamento feshi gibi durumlar yaşanmadıysa, bu tamamen sürecin kendine has koşullarından kaynaklanıyor. Mevcut durumda zaten ortada bir hükümet ve parlamentonun bulunup bulunmadığı bile tartışma konusu. Hükümet denen ucube, etrafında ne olup bittiğinden bile habersiz, özel savaş yönetiminin Özal aracılığıyla buyurduğu kararlara imza atıyor sadece. Bu kadar şahsiyetsiz ve kukla bir kuruma hükümet diyebilmek gerçekten zor. Sözde yasama organı olan parlamento ise, Türkiye'nin tarihindeki en

yaygın sıkıyönetim dönemlerinde bile benzeri görülmemiş kapsamdaki yasa ve kararnameleri sadece uzaktan seyredebiliyor, kesinlikle en niteliksiz türden bir yasama organı bile değil. Böyle olunca da kapatıp kapatmamanın bir anlamı kalmıyor; hatta dışa karşı var görünmesi darbecilerin daha çok işine geliyor. Ayrıca Kürdistan'da sıcak savaş yaşanmakta ve bu, rejimi son derece zorlamaktadır. Böyle bir ortamda bir de hükümet istifası gibi sorunlar, sömürgeciler açısından durumu daha da ağırlaştıracaktır. Dolayısıyla bugün Türkiye'de gerçek anlamda söz sahibi tek güç olan özel savaş yönetimi, her şeye rağmen "sivil görünümü" bozmayan "ince yöntemleri" kendisi açısından daha avantajlı görmektedir. Nasıl olsa hem hükümet, hem muhalefet, hem meclis ve hem de basın ve benzeri resmi olmayan kurumlara her istediğini itirazsız olarak kabul ettirmektedir. Özel savaş yönetimi böylece, "Takrir-i Sükûn"dan sansür ve matbaa kapatmaya kadar 12 Eylül dönemini bile aşan yetkilerle kendini donatırken, ayrıca eylemlerinden ötürü ilerde hesap verme gibi bir sorunu da olmayacaktır. Son kararnameyle bunu da garantilemiş bulunuyorlar. Böylesine geniş yetkilerle kendisini donatan özel savaş yönetimi, katliam ve terörle Kürdistan devrimini bastıracağını sanıyor. Kürdistan açısından aslında değişen fazla bir şey yok. Yıllardır sürdürülmekte olan uygulamalara sadece kağıt üzerinde yasallık kazandırılmış oldu. Yeni kararnamedeki önlemlerin hiçbiri yeni olmadığı gibi, bu yöntemle şimdiye kadar sonuç alamayan sömürgecilerin bundan sonra da hiçbir sonuç alamayacakları açıktır. "Kissinger reçetesi" denilen yöntemle, gerilla hareketini tamamen bastırdıktan ve imha ettikten sonra birtakım reformlara gitmekten sözediliyor. Bu yöntem ABD eski Dışişleri Bakanı Kissinger'in İran Şahı'na önerdiği bir yöntemdir ve özü şudur: *"İsyan sırasında reforma gidilirse, bu ancak isyan edenleri azdırmaktan başka bir işe yaramaz. İsyanı bastırmadan reformlara gitmek yanlıştır. Bu yola başvurduğunuzda önce siz tahtınızdan olursunuz."*

Bu yöntem eğer geçerli bir yöntem olsaydı İran Şahı'nı devrilmekten kurtarırdı, diye yazdığı için İkibine Doğru dergisinin 1 Nisan 1990 tarihli sayısı toplatıldı. Böyle bir formülün 12 Eylül faşist rejimini kurtaramayacağı da açıktır. Fakat rejimin çıkmazı da buradadır; o, bunun ötesinde herhangi bir "çare" üretemeyecek kadar çürümüştür çünkü. Özcesi, sonuçta yapılan şey, Kürdistan'daki halk ayaklanmalarına sömürgecilerin yeni bir muhtıra ile karşılık vermesi oluyor. Yeni ve tarihi bir sürece de bu şekilde girilmiş bulunuluyor.

Böyle bir sürece girerken, özel savaş yönetiminin sözcüsü durumundaki Özal'ın, muhalefet liderleri ve Bakanlar Kurulu gibi, basın çevreleriyle de toplantılar düzenlemesi tesadüfi değil; tersine dikkat çekici ve anlamlıdır. Dünyanın her yerinde faşist cuntalar ve darbeci yönetimler, işbaşına gelir gelmez ilk işlerinden biri olarak, bilim kuruluşları ve basını kendilerine köle durumuna getirmeye büyük önem veriyorlar. Türkiye'de 12 Eylül faşist rejimi bunu en iyi uygulayan bir örnek oldu. Bazı sol çevrelerin kullandığı deyimle, geniş bir "eylülist" kuşak oluşturdu. Eski "sol"culardan kendilerine bolca sözcüler devşirirken, YÖK adı verilen oluşumla, zaten hiçbir zaman gerçek anlamda bir bilim kurumu niteliğine ulaşamamış Türkiye üniversitelerini tümüyle bir sefalet yuvasına çevirdi; burjuva basınını da faşizmin tek sesli borazanı durumuna getirmeyi başardı. Ancak öyle anlaşılıyor ki, gelinen aşamada, özel savaş yönetimi bununla da yetinmeyerek, bu olumsuzlukları daha da derinleştirmek istemektedir.

Türk üniversitelerindeki sefaletin göstergesi profesörler

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bugün Türkiye halkının kaderini de yakından ve her zamankinden çok etkileyen bir konum arzetmektedir. Bu durumda bilim çevrelerine, sorumlu basına ve aydın kesimine de önemli sorumluluklar düştüğü kuşkusuzdur. Fakat öteden beri MİT'in güdümüne girmiş, özellikle 12 Eylül'den sonra tümüyle devletin bir parçası haline gelmiş bulunan basın bir yana bilim ve üniversite çevreleri ve adlarının başında uzun uzun bilimsel ünvanlar yazılı bulunanlar bile, "bilim adamlığı" sıfatıyla hiç mi hiç bağdaşmayacak sorumsuz ve onursuz bir tutum sergilemektedirler.

Kemalist cumhuriyetin kuruluşundan beri, Türkiye üniversitelerinin Kürt ve Kürdistan gerçeğine bakışı, tamamen yalana dayalı resmi devletin görüşünün savunuculuğu olmuştur. Bilimsel objektif bakış, kesinlikle hiçbir zaman tercih edilmemiş, tersine polisiye bir mantıkla soruna yaklaşılmıştır. Biraz olsun bilime ve gerçeğe karşı sorumluluk duyarak bu genel çizginin dışına çıkanlar ise, hemen afaroz edilmiş ve kovulmuştur. Aynı yaklaşım 12 Eylül sonrasında da cunta şeflerinin emrine girme ve faşizmin her uygulamasını alkışlama biçiminde sürdürülmüştür. Öyle ki, Türkiye üniversiteleri bilimle uğraşmayı bir yana bırakmış ve değerli bilim adamı İsmail Beşikçi'nin çok haklı olarak belirttiği gibi "Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi" çalışır olmuştur. Gerçekten de bugün Türkiye'de üniversiteler, dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiş biçimde bilim adına utanç verici bir konum yaşıyor; özel savaş yönetiminin direktifleriyle çalışıyor. En demokrat tanınan profesörler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı özel savaş yönetiminin emrinde bir "özel tim" gibi çalışma önerisinde bulunuyor; kimileri de CIA ve MİT şeflerini kıskandıracak ölçüde "teröre karşı nasıl savaşılması gerektiği" üzerine tezler üretiyor.

Herhalde dünyanın hiçbir ülkesinde faşist generallere, kurumları hakkında sürekli polisiye bilgiler veren, hem de bunu seve seve yapan üniversite örneğine rastlamak mümkün değildir. Ama bu Türkiye'de son derece olağan işlerdendir. Örneğin, YÖK başkanvekili rahatlıkla *"Milli Güvenlik Kurulu zaman zaman üniversitelerden bilgi alır. Bu, üç yıldır devam ediyor. Şu ana kadar 15 üniversitede kendilerine bilgi verildi."* diyebiliyor. Bunu hem de son derece doğal bir iş yapan adamın rahatlığıyla söylüyor. Yine dünyanın hiçbir ülkesinde, bir istihbarat elemanının üniversite öğretim üyeleri ve yöneticilerini toplayıp onlara "terör karşısında takınılması gereken tavır" gibi konularda ders vermeye kalkışması düşünülemez. Ama Türkiye'de bu da oluyor. Bir MİT yetkilisi rektör ve dekanları toplayıp onlara terör ve demokrasi dersleri verebiliyor. MİT yetkilisi, bu saygın(!) hocalara, *"Çok dikkat edeceksiniz"* deyip, *"her türlü hak arama girişiminin altında mutlaka yabancı kaynaklı terör odakları bulunduğunu"* söylerken, onlar huşu ile kafa sallayıp onaylıyorlar. Bilim adına ne kadar yazık ve ne kadar acı...

Gerilla mücadelesi, Kürdistan gerçeğine yaklaşımdaki katı inkarcı ve sonuna kadar şoven kemalist anlayışı önemli oranda kırdı. Yine gerilla, Kürdistan'da bugün tanık olunan "intifada" durumları da gözönünde bulundurulduğunda, Kürdistan halkının haklı taleplerini artık zor ve şiddetle bastırmanın olanaksız olduğunu gözler önüne serdi. Bu gerçeklik karşısında sömürgeci ordunun en tepesindeki bazı generaller ve hatta İsmail Selen gibi bizzat Kürdistan'daki özel savaş güçlerinin komutanlığını yapmış olan faşist ordu mensupları ile en bağnaz politikacılar bile, TC'nin geleneksel imhacı politikalarının ve askeri zor yönteminin sonuç vermeyeceğini görerek, daha gerçekçi yaklaşımlara ihtiyaç duyulduğunu açıkça belirtebiliyorlar. Böyle bir ortamda bile bazı prof. ünvanlıların hala ısrarla Abdülhamit ve M. Kemal'in asimile ve kök kazıma yöntemlerinin savunuculuğunu yapmaları Türk aydınının trajedisi olmalı... Sözkonusu kesimlerin gerçekleri en önce farkedip topluma ve politikacılara en sağduyulu önerileri sunması gerekirken, bunlar ibret verici bir biçimde özel savaşın nasıl daha etkin kılınabileceğinin, askeri-faşist yöntemlerle nasıl daha iyi sonuç alınabileceğinin yollarını göstermeye kalkışıyorlar.

Bu tiplerden akla ilk gelen isimlerden biri, Prof. Dr. Toktamış Ateş'tir. PKK Genel Sekreteri, son bir iki yıldır kabul ettiği Türkiyeli tüm basın mensuplarına verdiği demeçlerde, Türkiye ve Kürdistan halklarına duyulan saygının ve sorumluluğun bir gereği olarak, daha fazla kan dökülmemesi ve acı çekilmemesi için karşı tarafı, gerçekleri görmeye ve sorumlu davranmaya çağırıyor. Türkiye ve Kürdistan halklarının bu çağrıları son derece önemli ve anlamlı bulduğu, buna büyük değer verdiği biliniyor. Öte yandan, Cumhuriyet gazetesinin bir köşesinde demokrasi ve devrimcilik dersleri vermeye kalkışan bir sözde bilim adamı, Toktamış Ateş, çıkıp *"Misak-ı Milli sınırlarını tartışma masasına getirmek, elleri kanlı katillerle ilericilik adına aynı masaya oturmak ahmaklıktan da öteye hıyanettir"* diye ateş püskürüyor ve böylelikle faşist rejim yetkililerine "katliamlara devam" sinyalini veriyor. "Eli kanlı"lıkta kemalistlerden alasının bulunamayacağını çok iyi bilen bu sözde ilerici ve demokrat profesörün, "Benim yöntemimle buralarda ot bile bitmez" diyen bir faşist subaydan ne farkı olabilir?

Bugünlerde ANAP'lı kukla başbakan Yıldırım Akbulut, önüne gelene demeç vererek "meseleyi silahla halledeceğiz" deyip duruyor. Akbulut'un bu açıklamalarından kısa bir süre önce, bir yazısında "Kürt Sorunu"nu sözde insan hakları çerçevesinde ele alan ve Akbulut'un yetiştiği hukuk fakültesinde neredeyse yarım yüzyılı aşkın bir zamandır hocalık yapan Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu'nun da soruna "silah ve ateşle" karşılık verilmesi gerektiğinden dem vurması, bilim adına bir talihsizlik olarak mı değerlendirilmeli? Adının başındaki ünvanlara bir de "Ordinaryüs" sıfatı koyan Velidedeoğlu, şimdiye kadarki tüm Kürt hareketlerini şu ya da bu dış kaynağın kışkırtması olarak damgaladıktan sonra, "Ulusal Ant sınırlarından bir santiminin bile ayrılmasına izin verilmez" diye gözdağı vermeyi de ihmal etmeden, bir hukuk profesörü gözüyle Kürdistan'daki gerilla hareketini şöyle niteliyor:

"Doğu'da bir süreden beri tanık olduğumuz terör ve eşkıyalık,... kimi müslüman komşularımızca destekleniyor. Eşkıyanın barınağı ve merkezi onların toprağıdır. Bu teröristler yalnız Türklerin ve güvenlik görevlilerinin değil, masum Kürt halkının da kadın, çoluk-çocuk demeden, canına kıymaktadırlar. Kendilerince güya bağımsızlık savaşı yapmaktadırlar. Böyle bağımsızlık savaşı olmaz; silah silahla, ateş ateşle karşılanır ve sonuçta devlet bu acımasız eşkıyanın hakkından gelir." (Cumhuriyet, 20 Şubat 1990)

Böylelerinin açıklamaları yanında, 12 Eylül faşizminin yönetici ve uygulayıcılarının demeçleri doğrusu masum kalıyor.

Bu türün en ilginç tiplerinden bir tanesi de, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin 70'li yıllarda anfilerde alkışlarla karşılanan popüler "Mümtaz Hoca"sı, yani anayasa profesörü Mümtaz Soysal'dır. M. Soysal'ın popülerliği 12 Mart döneminde, diğer birçok öğretim üyesiyle birlikte kısa bir süre tutuklanmış olmasındandı. Gençlik hareketinin kabarma dönemi olan 70'li yılların ilk yarısında, M. Soysal, derslerinde gençliğin duygularına hitap etmesini bildiğinden, ayrıca 12 Mart'ta tutuklanmış olmasını da iyi kullanarak, hiç de hakketmediği bir sempati ve "demokratlık, ilericilik" payesi elde etti. Fakat bu sahte durum uzun sürmedi, 80'e doğru gerçek yüzü yavaş yavaş açığa çıktı. Doğrusu her şeye rağmen yine de bir gün gelip de 12 Eylül faşizmine böylesine onursuzca teslim olacağını, daha da ötesi faşist cunta şeflerinin akıl hocası ve sözcüsü kesilebileceğini o günlerde kestirebilmek güçtü. O, bu doğrultuda tahminlerin çok ötesinde bir yol alarak, bilimi tamamen bir yana itip faşizmin sözcülüğüne soyunmada sakınca görmedi. Özellikle Kıbrıs işgali ve Ermeni sorunlarında faşist rejimin uluslararası platformlardaki temsilcisi oldu. Şimdi ise, aynı rolü Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı üstlendiği anlaşılıyor. TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü faşist özel savaşı yetkinleştirme, sömürgeci katliamlara hukuki kılıflar hazırlama ve dış alanlarda TC'nin yalana dayalı resmi görüşünü savunma görevi almış bulunuyor.

Bu yeni görevinin bir gereği olarak Mümtaz Soysal, Nisan ayı başlarında Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da yapılan Azınlık Hakları Konferası'na katılarak, bir bilim adamı sıfatıyla, "Kürt sorununun İngiliz ürünü olduğunu", "Türkiye'de Kürtlerin hiçbir haktan mahrum olmadığını" ilan etti dünyaya. Faşizme hizmette sınır yoktur mantığından hareketle, bütün yeteneklerini özel savaş yönetimine hasrettiği görülen M. Soysal, "Timler" konulu bir yazısında, yalnız güvenlik alanında "özel timler" oluşturmanın yeterli olmadığını savunuyor ve şu önerilerde bulunuyor:

"Tarihinin hiçbir döneminde şimdi olduğu kadar çok yanlı, çok yönlü, çok uluslu husumet çemberleriyle çevrilmiş olmayan bir Türkiye'nin uluslararası forumlarda... kaç 'özel tim'i vardır?.. Öyle timler olabilmeliydi ki bunlar, tarihçisiyle, coğrafyacısıyla, hukukçusuyla, toplumbilimcisiyle, insanbilimcisiyle, dilbilimcisiyle gereken yerde ve zamanda doğruları ortaya koyabilsin, yalanları açığa çıkarabilsin...

"Çare dövünmekte değildir. Çare, Güneydoğu ve Doğu sorunlarından Ermeni sorunlarına, Batı Trakya ve Bulgaristan'dan Kıbrıs'a kadar çok çeşitli alanlarda araştırmalar yapacak, insan yetiştirecek, çeşitli forumlarda bu insanları sokarak deneyim kazandıracak, çözümler üzerinde özel olarak kafa yorup öneriler oluşturacak enstitülerin bir an önce kurulmasıdır...

"Güvenlik alanındaki özel timlere kafa yorup zaman ve para ayırabilen bir toplum, bilimsel ve diplomatik alandaki timler konusunda da kafa yorup kaynak ayırmadığı sürece, en azından yeterince parlak olmayan sonuçlarla yetinmeye, hatta yenik düşmeye mahkumdur." (Milliyet, 4 Nisan 1990)

Ne tür "tim"ler önerildiği açıktır. Doğrusu M. Soysal'ın önerdiği bu "araştırma enstitüleri" insana ister istemez Nazi araştırma faaliyetlerini çağrıştırıyor. Nazi laboratuvarlarında insanlar kobay yerine kullanılıp bazı tıbbi deneyler yapılıyor, kafatasları üzerine teoriler de üretiliyordu; ama esas faaliyetin ağırlığı, tüm tarihi gerçekleri çarpıtıp, Nazi düşüncesine göre bir tarih oluşturmaktı. Soysal'ın önerdiği enstitülerde ise, yetiştirilecek "özel timler", Kürt halkının asimile, katliam gibi yollarla tümden yok edilmesinin veya yok sayılmasının "bilimini" geliştirecekler. Daha sonra "diplomatik alandaki timler" de bu "bilimsel tezleri" uluslararası platformlarda pazarlayacak!.. Yazık! Böyle düşünceler bir bilim adamından çok bir ırkçı politikacının, bir istihbarat şefinin ya da Pentagon okullarından mezun bir kontr-gerilla uzmanının ağzına yakışırdı.

Böyle "bilimsel enstitüler" öneren sayın profesörün, bilime ve gerçeğe ne denli saygılı olduğu diğer birçok yazılarından da anlaşılabilir. Burada bir örnek daha vermekle yetinelim. 15 Mart tarihli Milliyet'teki yazısında Litvanya'nın bağımsızlık kararlarını destekleyip de Kıbrıs'taki Türk işgalini kınayanlara ya da KKTC denen ucube devleti tanımayanlara öfkeleniyor:

"Litvanya'nın bağımsızlık kararını alması ilginç görüntüler yaratacak... 'Kıbrıs'taki Türklerin kendi siyasal statülerini kendi iradeleriyle belirleme hakları yoktur' diyenler, şimdi, Litvanyalılar aynı hakkı kullanınca, onları desteklemekte hiçbir beis görmüyorlar... Öbürleri Litvanyalı, bizimkiler Türk olduğu için mi? Çifte ölçü kullanmanın bundan daha açık örneği olamazdı"

Peki, Kıbrıslı yüzelli bin kadar Türkün kendi geleceğini belirleme, hatta ayrı bir cumhuriyet kurma hakkı oluyor da, Türkiye'deki 20 milyon Kürdün bu hakkı yok mu, diye soracak olsanız, hocanın cevabı hazır:

"... Türkiye'deki Kürt kökenli vatandaşların durumuyla Kıbrıs'taki dışlanmış Türklerin durumu arasında paraleller çizmek, ya Türkiye'de gereksiz bir ayrılıkçılığı körüklemenin, ya da Kıbrıslı Türkleri yeniden Rum sultası altına sokmanın bahanesi olarak kullanılabilecek kötü niyetli bir tutumdur."

Evet, gerçekten de utanmazlık, sahtekarlık, çifte standart gibi deyimler vardır, ama acaba Mümtaz Soysal ve benzerlerinin tutumlarını açıklamaya bu deyimler yeterli midir?

Kopenhag'daki toplantıda *"Kürtlerin hiçbir haktan mahrum olmadıklarını, devletin en yüksek mevkilerinde*

"Kemalist cumhuriyetin kuruluşundan beri, Türkiye üniversitelerinin Kürt ve Kürdistan gerçeğine bakışı, tamamen yalana dayalı resmi devletin görüşünün savunuculuğu olmuştur. Bilimsel objektif bakış, kesinlikle hiçbir zaman tercih edilmemiş, tersine polisiye bir mantıkla soruna yaklaşılmıştır. Biraz olsun bilime ve gerçeğe karşı sorumluluk duyarak bu genel çizginin dışına çıkanlar ise, hemen afaroz edilmiş ve kovulmuştur..."

bile yer alabildiklerini" savunan M. Soysal, acaba gerçekten Türkiye'de 20 milyon Kürdün bir azınlık bile sayılmadığını, yok kabul edildiğini bilmiyor mu? Bir anayasa profesörü olarak, TC anayasası ve yasalarından başka, dünyanın hiçbir yerinde insanların ana dillerinin (resmi dil değil) yasalarla tayin edildiğine tanık olabilmiş midir acaba, M. Soysal? Ve bunun ne anlama geldiğini bilmediği düşünülebilir mi? Örneğin Türk, Arap ve Fars sömürgecilerinin Kürdistan'da bugün uygulamakta oldukları kadar vahşi bir politika, tarih boyunca hiçbir sömürgeci ülkede uygulanmış mıdır? Biraz merak edip bu konularda da araştırma yapacak "özel timler" yetiştirilmesini düşünse daha yararlı bir iş yapmış olmaz mıydı acaba? Fakat insan bir kere faşizme teslim olmaya görsün, faşizmin dümen suyuna girmeye görsün, ayaklar altına alamayacağı hiçbir değer ve kural kalmıyor demek ki...

Kürdistan halkı ve PKK'ye karşı özel savaş yönetiminin emrinde aktif çalışanlardan biri de, anlaşılan, Prof. Dr. Doğu Ergil'dir. 27 Mart 1990 tarihli Milliyet'te yer alan "Doğu Sorunu" başlıklı yazıda sözkonusu unsur, çözüm yolu olarak kemalizmin 70 yıldan beri kullanılagelen ve bugün artık iflası açıkça ortada olan asimilasyoncu, imhacı yöntemlerini, yeni düşüncelermiş gibi cilalayıp öne sürerken, halkımızın TC'ye gönüllü olarak kölelik yaptığını iddia edecek kadar da bayağılaşabiliyor. Irkçılık ve şovenizm gözlerini o denli karartmış ki, *"... Kürt soykümesi... TC yurttaşı olmak fikrine bölge ülkelerinden birinin uyruğu olmaktan daha sıcak bakmıştır"* sözleriyle kemalizme isyan ederek kanlarını döken onca Kürdistanlının mücadelesini bir kalemde silip atarken; Türk ırkından olmak bir yana Türke köleliğin bile üstün bir yanı olduğunu anlatmak istiyor. Böylelikle de en kafatasçı ırkçılara bile taş çıkartan bir şovenizm örneğini -bilim adına- sergilemiş oluyor. Aynı yazıda ayrıca, *"TC ordusu ve polisi, yurdunu korumaktadır. Bir işgal kuvveti değildir. Bunu hem yetkililer iyi anlamalı hem de yöre halkına iyi anlatmalıdır"* diyerek, faşist ordu sürülerinin Kürdistan'da girişeceği olası katliamlar için fetva vermekten de geri durmuyor.

Bunlarla da kalmayıp "Terörizm Oyunu" başlıklı bir dizi yazıda, üçüncü sınıf bir CIA elemanının mantığıyla, faşist rejim yöneticilerine ve basına psikolojik-moral dersler veriyor. Yazdığı gazetenin okuyucularını da dünyadan habersiz sanarak, zaman zaman açıklanan CIA raporlarından aldığı satırları, değişikliğe uğratma gereği bile duymaksızın kendi görüşleriymiş gibi yansıtıyor. Örneğin, yıllardır "temcit pilavı" misali ısıtılıp ısıtılıp sunulan şu satırların CIA kaynaklı olduğunu bilmeyen mi kalmıştır:

"Terörizm davası ne kadar makul ve yüce görünürse görünsün, kullandığı aracın kriminal niteliği sergilenmelidir... Teröristlere kahramanlık sıfatı kesinlikle atfedilmemelidir. Teröristlerin kendilerine layık gördüğü 'ordu', 'gerilla' gibi askeri sıfatlar kesinlikle kullanılmamalıdır. Bu sıfatlar onları askerileştirmekte, resmileştirmekte ve yasal benzerleriyle kıyaslanmalarına neden olmaktadır... Teröristler ne askerdir ne de gerilla. Oldukları gibi fanatik, katil ve haydut olarak tanıtılmalıdır."

Yazısının başındaki yaşam öyküsünde, Amerikan üniversitelerinde master ve doktora yaptığı belirtiliyor. Görüldüğü gibi sahibinin sesini çok iyi yansıtıyor. Eğer orada iken merak edip Amerikan basınının 1920'lere ait arşivine bir göz atmış olsa, bugün ARGK gerillaları için önerdiği "haydut, eşkıya, cani" gibi tüm sıfatların orada bol bol M. Kemal ve arkadaşları için kullanılmış olduğunu görecekti. CIA yetmesi Prof. Ergil, gazeteci ve muhabirlere de şu önerilerde bulunuyor:

"...Her terörizm olayını anında duyurmak, teröristlerin güçlü ve her yerde etkin olduğu izlenimi verebilir.

... Toplum bir türlü denetlenemeyen teröristler karşısında güvenlik kuvvetlerinin aciz ve yetersiz olduğuna inanmaya başlayabilir.

"Terörist eylemlerin yayınlanmasında objektif olunamaz." (Milliyet, 15-16 Mart 1990)

Biraz aşağıda göreceğimiz gibi, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Kozakçıoğlu da, *"PKK'ya karşı tarafsız olunamaz"* diyerek basından benzer taleplerde bulunmaktadır. Biri üniversite öğretim üyesi, diğeri özel savaş yönetiminin başı... Bu durumda herhangi bir yoruma gerek kalıyor mu?

İşte Türkiye'de bilim adına yapılanlar, üniversitelerin durumu bu denli içler acısıdır. Yukarıya aldığımız birkaç örnekten de anlaşılacağı gibi, bu tür düşünce ve görüşlerin bilim adamlarına mı, istihbarat örgütleri elemanlarına mı ait olduğunu ayırt etmek gerçekten güçtür. Sözümona halkın ve toplumun yararı gözetilerek bilim adına sergilenen bu sorumsuzluğun, Kürdistan halkı kadar ve belki ondan daha fazla Türkiye halkı ve emekçilerine zarar verdiği açıktır. Her türlü insanlık değerini bir avuç faşist generale ve onların yardakçılarına peşkeş çeken bu "ünlü profesörler", Türkiye ve Kürdistan halklarının lanetinden kurtulamayacaklarını çok iyi bilmelidirler.

Basının rotasını Kozakçıoğlu çiziyor
12 Eylül faşizmine amigoluk

Türk burjuva basının durumu daha da içler acısıdır. Ve giderek de hızla olumsuzluklara yuvarlanmaktadır. Zaten bir kurum ilke, kural tanımaz hale gelip de kendine olan öz saygısını yitirdi mi, hem de bunu sınır tanımaz bir biçimde yaptı mı başka türlü olması da beklenemez. Basının 12 Eylül rejimi karşısında geldiği nokta budur.

Genelde bütün kapitalist ülkelerde basın kurumlarının belli başlı sermaye tekellerinin denetiminde olduğu biliniyor. ABD ve Batı Avrupa kapitalist-emperyalist ülkelerinin çoğunda, bir-iki tekel grubu ülkedeki TV-basın organlarının büyük bir çoğunluğunu elinde bulunduruyor ve böylelikle toplumun düşüncesi üzerinde de kapitalist tahakkümü kurmuş bulunuyor. Buna rağmen sözkonusu ülkelerde, toplumun haber alma gereksinimine karşılık veren ve bu anlamda da saygınlığını koruyan gazete ve dergilerin sayısı hiç de az değildir. Bunlardan hiçbirisinin tarafsız olmadığı, çeşitli siyasal parti ve grupların sözcülüğünü yaptıkları, yani kapitalist düzenin savunucuları oldukları doğrudur. Ama yorumlarıyla taraf olsalar da, okuyucuya duyulan saygı gereği tarafsız haber vermek ve belli meslek ilkelerine bağlı kalmakla, yine de saygın bir konumda kalabiliyorlar. Oysa Türk basınının durumu bunlardan çok farklıdır. Türkiye'de de basın alanında öncelikle sermayenin denetimi ve çeşitli tekellerin tahakkümü sözkonusudur. Örneğin son bir-iki yıldır bu alana el atan bir Asil Nadir, şu anda hemen hemen tüm burjuva basının üçte birlik kesimini ele geçirmiş bulunuyor. Geriye kalanı ise, büyük kesimini Hürriyet grubu olmak üzere, Milliyet, Tercüman, Cumhuriyet gibileri paylaşmaktadırlar. Fakat Türkiye'de Batı'dakinden farklı olarak, meslek onuru ve kuralları tamamen bir yana atılmış, her yönüyle para-kâr yasası işler hale getirilmiştir. Türkiye'nin en büyük tiraja sahip gazeteleri için, mesleki kaygılar yerine kâr; yine, bir seviye tutturarak okuyucu kazanmak yerine de lotarycılık tercih edilen yöntem olmuştur. Bu alanda sermaye yasası o denli geçerli ki, parayı basan yalnız bir gazete veya dergiyi değil, -bazı istisnalar dışında- yönetici ve yazarlarını da satın alabiliyor. En çok ün yapmış isimler, düşünce farkı gözetmeksizin, tutarlı olmak diye bir kavramı semtlerine dahi uğratmayıp kim çok para veriyorsa onun borusunu öttürmekte hiçbir sakınca görmüyorlar. Bu nedenle birbirlerinden çok farklı görüşlere sahipmiş gibi görünen bazı büyük gazeteler arasında sürekli bir gazeteci transferi sözkonusu oluyor. Dün en "sol"da yer alan bir gazetede gördüğünüz bir ismi yarın en sağ bir gazetede görmek her zaman olası. Bu ortamda, onurunu koruyup en azından satılık olmadığını belirten bazı dürüst ve yetenekli gazeteciler, ya bir kıyıya itildiler ya da işlerini tümden yitirip iş bulamaz oldular. Ve sonuçta Türk basını öyle seviyesiz, ciddiyetsiz ve soysuz bir duruma geldi ki, Semra Özal bile Türkiye'de "başyazarlık" yapar oldu.

Diğer yandan basının adım adım devletle bütünleşip, giderek de MİT'in güdümüne girme durumu var. Bu süreç 12 Eylül sonrasında daha da hızlandı. Özellikle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Türkiye'deki radikal sol güçlere karşı, sağ-sol ayrımını, eski kavga ve görüş ayrılıklarını tümüyle bir yana bırakan basın, tek ses olarak faşizmin borazanı durumuna geldi. Sorumluluğun ölçüsü topluma ve okuyucularına saygıda değil, faşist rejimle bütünleşmede görüldü. Bu gerçeği, başbakanın basını eleştiren bir açıklamasına sitemde bulunan Cumhuriyet gazetesi, "Basın daha ne yapsın?" başlıklı bir yazıda şöyle itiraf ediyor:

"... Türk basını terörle mücadele konusunda özellikle 12 Eylül sonrasında sorumlu bir çizgi izlemiştir, bugün de izlemeye devam etmektedir. Bu açıdan Türk basınının, güvenlik güçlerine köstek olduğu yolundaki iddialar gerçeklere ters düşmektedir... Demokrasinin bilincinde olan bizler, güvenlik kuvvetlerinin teröre karşı verdiği mücadeleye köstek değil, destek olabiliriz ancak." (Cumhuriyet, 14 Mart 1990)

İlginçtir, 12 Eylül faşizminin en karanlık günlerinde, zindanlarda devrimci tutsakların morallerini bozmak amacıyla işkenceciler, *"Boşuna direnmeyin, dışarda her şey bitti; İlhan Selçuk'la Nazlı Ilıcak bile evlendiler"* türünden sözlerle direnenleri teslim olmaya zorlarlarmış. Oysa bugün böyle uydurma evlilik haberlerine hiç de gerek kalmıyor. Başta İlhan Selçuk, Uğur Mumcu gibi Cumhuriyet yazarları olmak üzere; devrimci, ilerici ve demokrat geçinen birçokları, faşist rejimin sözcülüğünü yapmakta Nazlı Ilıcak'ları fersah fersah geride bıraktılar. Mangalda kül bırakmayan o nicelerinin 12 Eylül faşizmiyle bütünleşmede N. Ilıcak kadar bile pürüz ve takışmalar olmadı; çok daha rahat bütünleştiler.

Böylesine kitlelere sırt çevirip faşist rejimle birleşmede birbirleriyle adeta yarış eden Türk burjuva basını, bununla ne kazandı acaba? Böyle yapmakla, faşist rejim yetkilileri kendilerine bir onur mu bahşetti, yoksa üzerlerindeki baskı mı hafifledi? Tam tersine, onlar eğildikçe daha fazla eğilmeleri buyuruldu, onlar onursuzlaştıkça daha fazla onursuzlaşmaları istendi. Bu durumu en çarpıcı tarzda, bir emniyet mensubunun kendileri için uygun gördüğü üç kelimelik su niteleme izah edebiliyor. *"Şerefsiz Türk basını..."* (Cumhuriyet, 18 Mart 1990) İşte hizmetlerine karşılık faşizmden aldıkları paye bu. Baskılara gelince, basının devlet güdümüne en çok girdiği yıl olan 1989, aynı zamanda en çok baskı gördüğü yıl da oldu. Bu yılda gazeteciler her zamankinden çok coplanıp dövüldüler; sansür, toplatma gibi baskılar yine her zamankinden çok bu yılda gerçekleşti. En renklileri ve boyalıları bile bu hışımdan paylarını aldılar.

Şimdi artık bunlarla da kalınmıyor. Özel savaş yönetimi son muhtırasıyla basından da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir "özel tim" gibi çalışmasını istiyor. Özal, muhtıradan hemen sonra bu amaçla gazete sahiplerini ve yayın yönetmenlerini Çankaya'ya çağırdı. Özal tarafından bildirilen Genelkurmaylığın bu yeni emirlerine itaat eden olmadı. Yeni görevlerini ise, daha ayrıntılı olarak, birkaç gün sonra İstanbul'da yapılan Basın Konseyi Temsilciler Kurulu Toplantısı'nda Kozakçıoğlu'ndan öğrendiler. Sözkonusu toplantıda *"PKK'ya karşı tarafsız olunamaz"* diye buyuran Kozakçıoğlu, yeni görevlerini şöyle izah etti, basının seçkin temsilcilerine(!):

"Her şeyin açıkça konuşulması, açıkça tartışılması gerekir. Kafamızı kuma sokmaya gerek yok. Bugün Misak-ı Milli sınırları içerisinde bağımsız bir Kürdistan devleti kurmak için gayretler var. PKK'yı iyi tanımak lazım... Tarafsız haber vermekle tarafsızlık başka şeydir... Türk milli takımının maçını spor yazarları hangi gözle izliyorsa, basınımızın bizim oradaki (yani Kürdistan'daki-bn.) mücadelemizi de aynı gözle izlemesi lazım." (Milliyet, 9 Nisan 1990)

Eskiden bu tür telkinler biraz gizli-kapaklı yapılmaya çalışılırdı, şimdi buna da gerek duyulmuyor. Doğrusu faşist Kozakçıoğlu hayli açık sözlü. İşte böyle açık açık, basına, faşizme amigoluk yapacaksınız diye talimat veriyor. Burjuva basının seçkin temsilcilerinden(!) bu emre bir itiraz gelmediği gibi, el ve gönül birliği içerisinde ne yaman amigolar olacakları hususunda söz de veriyorlar. Başta Cumhuriyet gazetesi olmak üzere birçoğu bu göreve zaten dünden soyunmuşlar bile.

Doğrudur. Burjuva basınından tarafsız olmasını beklemek diye bir şey zaten sözkonusu edilemez. Hele hele Türk basınının PKK'ye karşı tarafsız olması hiç mi hiç beklenemez. Ama taraf tutmak, böyle milli maç havasında tamamen gerçek dışı ve uydurma haberlerle okuyucularını aldatmak demek midir? O zaman okuyucuya saygılı olmak, okuyucunun doğru haber alma hakkına saygılı olma olgusu nerede kalıyor? Ve nerede kalıyor meslek haysiyeti, meslek ilkeleri? Basın ahlak yasası nerede kalıyor? Göründüğü gibi faşizm insanları veya kurumları teslim aldı mı, onlarda hiçbir değer yargısına sahip çıkabilecek hal bırakmıyor.

Şimdilerde, özel savaş yönetimi adına en çok gemi azıya alanların başında, kendini kemalist cumhuriyetle özdeşleştiren Cumhuriyet gazetesi geliyor. Yönetici ve yazarları, PKK'yi karalamak için hayal güçlerini sonuna kadar zorluyorlar. Kürdistan halkına yönelik bu dizginsiz saldırı mantığını anlayabilmek için, Cumhuriyet gazetesinin önemli bir özelliğine burada işaret etmek gerekir. TC ile yaşıt olan bu gazete her zaman kemalizmin Kürdistan'a yönelik anti-demokratik, ırkçı, katliamcı, soykırımcı uygulamalarının baş destekçisi olmuştur. Bunu kendileri de söylüyorlar zaten; ama söylerken kemalizmi ilericilik ve devrimcilik olarak lanse ederek söylüyorlar. Kemalist politikanın Kürdistan'da başarısızlığa uğraması herkesten çok Cumhuriyet'i üzmüş, kahretmiştir. Yıllardır şu Kürtleri kılıçtan geçirerek ya da asimile ederek nasıl olup da tüketemediklerine en çok kahırlanan onlardır. Tam da "Kürtlüğün son kalıntılarını da silip süpürüyoruz" diye sevindikleri bir dönemde PKK'nin ortaya çıkması ve kısa bir sürede kemalizmi her yönüyle ayakta duramaz hale getirmesi, elbetteki en çok Cumhuriyet'i öfkelendirecekti. Bugün PKK'nin üzerine kusmaya çalıştığı, bu öfkeden başka bir şey değildir.

Cumhuriyet gazetesinin zaman zaman vitrin düzeltir gibi, ilerici demokrat görüşleri savunur göründüğü de oluyor. Özellikle kemalist cumhuriyetin güvenliğinin sağlam olduğu, TC'yi tehdit eden büyük bir tehlikenin olmadığı dönemlerde, Cumhuriyet gazetesinin bu demokratlık görüntüsü daha da belirginleşiyor. Fakat kemalist cumhuriyeti tehlikede saydığı her an, gerçek kimliğiyle en gerici cephelerde yerini tereddütsüz hep almıştır. Geçmişte Kürt hareketlerinin kemalizmi tehdit ettiği dönemleri saymasak bile, TC'nin önemli bir sarsıntı geçirdiği II. Dünya Savaşı yıllarında, Türkiye'de Hitler faşizminin en hararetli savunucusu Cumhuriyet Gazetesi olmuştur. Benzer biçimlerde, Türkiye devrimci gençlik hareketinin kabardığı 1960'lı yılların sonu ve 70 başlarında da gerçek kimliği, yani gericiliği belirgindir. İşte günümüzde de aynı gerekçelerle, yani TC'yi tehdit ettiği için PKK'ye ve gerilla hareketine gerici saldırılarını yöneltmektedir. Ayrıca 1940'lı yıllarda faşizmi savunanların önünde yer aldığı gibi, günümüzde devrimci ve sosyalist değerlere saldırganlıkta başı çekmesi de hayli ilginçtir. Bu durumda 1990 baharında Kürdistan'da boy veren halk ayaklanmalarından en çok dehşete kapılan ve her şeyiyle özel savaş yönetiminin yanında yer alan Cumhuriyet'i pek de yadırgamamak gerekir.

Şimdi bir yandan devletin uyguladığı baskı ve katliamları ve yürütülen özel savaşın dozunu az bularak *"neden daha fazla güvenlik önlemi alınmıyor"* diye sorup, *"nedir bu alanda hala elimizi kolumuzu bağlayan"* diye hayıflanırken; diğer yandan da, nasıl *"hedef küçültmek"* gerektiği vb. konularda özel savaş yönetimine taktik dersler vermeye çalışıyor. Bununla da yetinmeyerek halkımızı tehdit etmeye kalkışıyor. Örneğin 23 Mart 1990 günkü sayıda Hasan Cemal şöyle yazıyor:

"... Elazığ'da önceki gün dokuz kişinin katledildiği olay, tam bir ilkellik ve vahşettir... Bu barbarlığın sahipleri ile dün Pervari'de iki askerimizi şehit edenler şunu kafalarına iyice yerleştirsinler: Ulusal kurtuluş savaşımızla tarihin çöp tenekesine çoktan attığımız Sevr'i hortlatmak ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temel taşı olan Lozan Antlaşması'nı yırtmak bir düştür; devlet ve ülke bütünlüğümüzü bozmaya kimsenin gücü yetmez. Bu topraklarda yaşayanların tarihsel bilinci, bu türden hevesleri her zaman kursaklarda bırakacaktır."

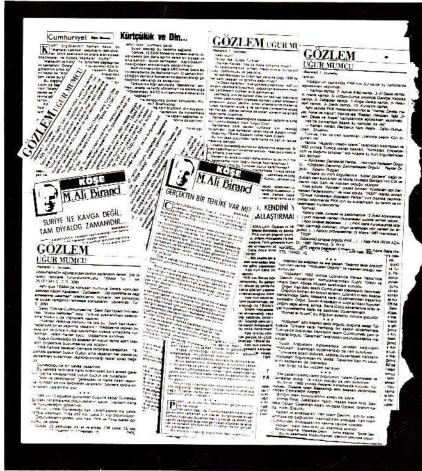
Ne kadar ilginç... İttihat Terakki'nin üç paşasından biri olan Cemal Paşa'nın torunu Hasan Cemal, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu kuvvetlerinin devrimci eylemlerini "vahşet" ve "barbarlık" olarak niteliyor. Türk egemen sınıflarının tarih boyunca barbarlığıyla ün salması bir yana, şu dedesi Cemal Paşa'nın başında bulunduğu İttihat Terakki'nin barbarlıklarını da mı hatırlamıyor Hasan Cemal? Ermeni ve Kürt halklarını nasıl soykırımlardan geçirdiklerini bilmiyor mu? Aptalca düşler ve hevesler uğruna yoksul Anadolu gençlerinden yüzbinlercesini Enver'in Sarıkamış ve Kafkaslar'da; ve bir o kadarını da dedesi Cemal'in Suriye ve Arap çöllerinde nasıl kırdırdığını da mı bilmiyor da vahşet ve barbarlıktan sözedebiliyor? Eğer "kursakta kalacak bir heves" varsa, gözüdönmüş sömürgecilerin Kürdistan üzerindeki talancı hevesleridir. Evet, PKK bu hevesi mutlaka sahiplerinin kursağında bırakacaktır.

Benzer bir tehdit de, 28 Mart günkü gazetenin "Olayların Ardındaki Gerçek" sütununda "Uyarı" başlıklı yazıda görülüyor. Sözü edilen yazıda, *"bugünkü yönetimin zayıflıklarından yararlanarak mesafe almış gibi görünenlerin"* Lozan'ı ve Misak-ı Milli'yi parçalamak istedikleri, *"PKK'nın eylemlerinin bu hayallere hız vermiş olduğu"* belirtiliyor, ve herkesin *"akıllarını başlarına devşirerek"* Misak-ı Milli içinde uslu durmaları öğütleniyor. Aksi halde tehdit hazır: *"Kimse bunun ötesinde bir rüya görmesin; çünkü o rüya bir kabusa dönüşür ve uyuyanlarla uyutulanlar gözlerini açtıklarında gerçeklerle karşılaştıkları zaman iş işten geçmiş olur."*

İşte böyle; Cumhuriyet, ilkel kavimleri tanrının mucizeleriyle korkutan Tevrat peygamberleri edasıyla Kürdistan halkına gözdağı vermeye çalışıyor. Halkımızın böyle densizliklere karnı tok; burada anılmasının nedeni, bu "uyarıları" sahiplerinin gerçek ırkçı şoven yüzlerini açıkça gösterdiği içindir. Bu gülünç kahramanlık, bize, bir zamanlar Türkeş ve MHP çevresinde kümelenen ırkçı faşistlerin, *"Türk milliyetinin ayranını kabartmasınlar"* tarzındaki saçmalıklarını anımsatıyor. Aynı ruhla kaleme alındığı açıkça farkedilebiliyor. Öyle anlaşılıyor ki, Türkeş ve örgütünün şimdi fazla etkinliği kalmadığı için, bu boşluğu, onların işlevini yüklenerek Cumhuriyet doldurmak niyetinde. Doğrusu buna üzülmek değil, sevinmek gerekir. Çünkü Cumhuriyet'in şimdi şovenizm bayrağına dört elle sarıldığı gibi, herkesin gerçekten benimsediği bayrağa böylesine açık biçimde sahip çıkması, en çok Türkiye ve Kürdistan halklarının ve emekçilerinin yararına olacaktır.

Özel misyon sahibi iki isim: Uğur Mumcu ve M. Ali Birand

Yeri gelmişken, son dönemlerde misyonları giderek daha iyi açığa çıkan bu iki isim üzerine de birkaç söz söylemekte yarar var. Yazdıklarına bakılırsa Uğur Mumcu ve M. Ali Birand'ın PKK'ye karşı özel misyon yüklendikleri anlaşılıyor. Nedir bu misyon? İkisi de faşist rejimin seçkin savunucularındandır. Liberal demokrat geçinen Birand, TC'nin "sivil diplomatı" olarak ün yapmış, ayrıca faşist orduyu da yakından bilen, gücünü güçsüzlüğünü iyi tanıyan biri. Çıkışı ve gelişmesiyle PKK'yi de biraz değerlendirebiliyor, neler yapabileceğini kestiriyor. U. Mumcu ise, 1960'lar ve 70 başlarının ünlü solcusu. O dönemlerde zehir zemberek yazılarla gençliğe devrimcilik, marksizm-leninizm dersleri vermeye heveslenen biri. Takke düşüp kel göründükten sonra ise, artık açıktan devrim ve sosyalizm düşmanlığı ile faşist rejime sözcülük yapmakta sakınca görmüyor. Buna rağmen devrimci ideolojinin gücünün farkında; bu ideolojiyi hakkıyla rehber edinen devrimci bir örgütün faşist rejim için ne büyük bir tehdit ve tehlike oluşturduğunu görebiliyor. İçi yanarak da olsa, üzerine pek titrediği kemalist cumhuriyetin çürümüşlüğünü de iyi görüyor. Toplumsal Kurtuluş dergisi yerinde bir benzetmeyle, *"Cumhuriyet'in komünist masası şefliği"* diye bir deyim kullanıyor. Fakat bu makama, U. Mumcu dururken başka bir isim önermekle doğrusu haksızlık ediyor. "Masa"yı, "Cumhuriyet gazetesinin komünizm ve bölücülük masası" olarak yetkinleştirip, U. Mumcu'nun hakkı olarak ona teslim etmek daha isabetli olacaktır.

Cumhuriyet

Kürtçülük ve Din...

GÖZLEM UĞUR MUMCU

KÖŞE M.Ali Birand

SURİYE İLE KAVGA DEĞİL, TAM DİYALOG ZAMANIDIR...

GERÇEKTEN BİR TEHLİKE VAR MI?

İşte Uğur Mumcu ve M. Ali Birand, kısaca belirtilen bu özelliklerinden dolayı TC'nin şimdiye kadar uyguladığı ve bundan sonrası için düşündüğü yöntemlerle, PKK'nin önderlik ettiği Kürdistan devrimiyle başedemeyeceğini başkalarından daha iyi görebiliyorlar. Özel misyonları da bu noktada ortaya çıkıyor. U. Mumcu'nun misyonu; faşizmin baskısı altında Kürdistan halkı kadar ezilen, Kürdistan devriminin doğal müttefiki durumundaki Türkiye halkını, işçi sınıfı ve emekçilerini Kürdistan halkına düşman etmek ve 12 Eylül faşizminin yedeğine takmak oluyor. M. Ali Birand'ın misyonu ise; PKK'yi içten parçalayarak zayıflatmak isteyen TC ve emperyalizm kaynaklı provokasyonlara olanak ve yetenekleri ölçüsünde güç vermek tarzında ortaya çıkıyor.

U. Mumcu'nun Cumhuriyet'te, M. A. Birand'ın Milliyet'te yazdıkları, özellikle de mücadelemizin nitel bir sıçrama yaşadığı bu son dönemdeki yazıları, sözü edilen rolleri daha da belirginleştiriyor.

Uğur Mumcu, Türkiye halkını ve emekçi kitleleri şovenizm mecrasına çekebilmek için hep "Türklüğün tehlike olduğu", "Türkün Türkten başka dostu olmadığı" imajını canlandırmak istiyor.

Böylelikle de "Kürt ayrılıkçıları"na karşı, "Milli birlik ve beraberlik ruhuyla" faşist rejime sonuna kadar destek olunmasını öneriyor. Son bir-iki aydır yazdığı her iki yazısının birinde mutlaka 15 Ağustos Atılımı'ndan bu yana PKK'nin ve TC'nin karşılıklı kayıplarını içeren bir bilanço yer alıyor. Bunu 12 Eylül öncesiyle, Kıbrıs işgali sırasında verilen kayıplarla karşılaştırarak durumun vehametini göstermeye çalışıyor. Şimdi bunlarla da yetinmeyerek, 1920'lerdeki Türk-Yunan savaşında verilen kayıplarla kıyaslama yapmaya başladı. Sonra istatistikler çıkarıyor, her günün başına kaç ölü, kaç yaralı düştüğünü hesabediyor. Genelkurmay raporlarına dayanarak, Kürdistan'da savaşın denge aşamasına geldiğini ve bunu stratejik saldırı aşamasının izleyeceğini büyük bir korku ve üzüntüyle belirtiyor. Bütün bunlardan da, artık "seferberlik ve savaş" hali yaşandığı sonucunu çıkarıyor. Tüm bunlar önemli itiraflardır elbette; ama boşuna yapılmıyor. Çünkü kemalist cumhuriyet tehlikededir, kurtarılmalıdır!.. *"Savaş Hali"* başlıklı yazısında şöyle yakınıyor:

"Cumhuriyet, Atatürk ve onun düşünce ve silah arkadaşlarınca binbir türlü güçlüklerle kuruldu. Bizler, elimizde bu kadar olanak varken, o güç koşullarda kurtarılan yurt topraklarını ve Kuvvayı Milliye devrimcilerince kurulan laik, ulusçu ve devrimci cumhuriyeti yaşatmakta niçin bu kadar yeteneksiz, inançsız, dirençsiz ve beceriksiz çıktık?" (Cumhuriyet, 25 Mart 1990)

Kürdistan'da halk ayaklanmışken, demokrasiymiş, insan haklarıymış, hatta parlamentoymuş deyip de faşist rejime destek vermemek, U. Mumcu'ya göre en azından *"aymazlıktır"*. Bunu da şöyle belirtiyor:

"Güneydoğu'da olaylar sürüyor... PKK, bölgedeki gerilimden yararlanıp halktan da destek sağlamaya çalışıyor... Bunca olaydan sonra, artık bugün geriye dönüp, 'parlamento fetişizmi' yapmaya hiç gerek yok. 12 Eylül öncesi parlamentosu, işlevini yitirmişti, partiler ve liderler ise tam bir aymazlık içinde olayları izlemişlerdi." (Cumhuriyet, 23 Mart 1990)

Öyleyse, 12 Eylül faşizmini desteklemek üzere tam gaz ileri! Çünkü karşıda çok tehlikeli ve korkunç PKK var... PKK'nin ne korkunç bir "terörist ve cinayet" örgütü olduğunu gösterebilmek için KOMKAR'ın bildirilerine bile sarılabiliyor. Ayrıca U. Mumcu'ya göre bütün dünya PKK'yi destekliyor. İngiltere, zaten Kürt sorununun tarihi destekçisidir(!). ABD ve Sovyetler, her ikisi de PKK'yi destekliyor(!). Suriye, Irak ve İran derseniz, en büyük destekçileri...(!) *"1974'de başlayan Ermeni terörü 80'lerde birdenbire kesilip yerine PKK terörü başladı"*ğına göre, Ermeniler, Kıbrıs Rumları ve Yunanistan da PKK'yi destekliyor!.. Bulgaristan? Türk dostu olacak değil ya, o da PKK'nin destekçisi(!). Daha bitmedi. PKK marksist-leninist olduğunu ileri sürüyor ama, *"marksizm ve Kürtlük birbirleriyle bağdaşmaz iki kavramdır."* Öyleyse *"PKK, Kürt milliyetçisidir"*. Buna rağmen sosyalist ülkeler ve marksist-leninist örgütler yine de PKK'yi destekliyorlar(!). Laiklik düşmanı dinciler, şeriatçılar, nurcular vs. hepsi PKK'nin destekçileri(!)...

U. Mumcu'nun günlerdir bıkıp usanmadan tekrarladığı bu saçma sapan düşüncelerin, sağlıklı bir beyinin ürünü olduğunu söyleyebilmek, açık ki olanaksız. Sorun PKK karşısında faşist rejimi desteklemek değil, bunu başkaları da yapıyor. Ancak Kürt halkına duyulan aşırı nefret ve düşmanlık ile PKK'den duyulan büyük korkudur ki, ortaya böyle hasta bir beyin çıkarmıştır. Öyle ki, U. Mumcu'nun sözkonusu yazıları, sanki her seferinde rüyasında "PKK kabusu"yla boğuşmuş, kan ter içinde uyanmış ve uyanır uyanmaz da kaleme sarılarak yazılmış izlenimi veriyor. Bütün bunlara fazla şaşmamak gerek; zira, bunca kötü bir misyonu ancak böyle hasta bir beyin kabul edebilir.

Bir diğer misyon sahibi M. A. Birand ise, değişik alanda hünerlerini icra ediyor. PKK üzerine yazdığı her yazı, kendi durumunu biraz daha açığa çıkaracak nitelikte. Ve bu durum, bir dönem Parti yöneticileriyle ısrarla ilişki aramasının, salt bir gazetecilik olayı olmadığı kanısını güçlendiriyor. Şimdilerde yazdıkları, ister istemez, Partiye yönelik bazı provokatif hareketlerle ne zamandan beri ve ne ölçüde ilişkisi bulunduğu tarzında sorular akla getiriyor. Örneğin, PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın, Hürriyet gazetesinde çıkan son açıklamaları üzerine, M. Ali Birand herkesten önce orta yere fırlıyor, *"Apo kendini ve PKK'yı yasallaştırmak istiyor"* diyor ve ipe sapa gelmez şeyler yazıyor. Hürriyet'teki çağrının mücadelenin yeni sürecinde tarihi bir anlamı olduğu ve büyük bir sorumluluk gereği yapıldığı açıkken, o, bunun *"PKK'nın önemli bir sıkıntısından"* kaynaklandığını öne sürüyor ve şöyle diyor:

"Apo'nun sıkıntısı PKK hareketinin siyasi bir platform bulmaması, sesini siyasi yönden, yani bir parti aracılığı ile TBMM'ye duyuramamasıdır... İstediği yeni bir parti veya bugünkü partilerin içine kendi milletvekillerini sokmak ve Kürt sorununu bu yolla ilerletmektir." (Milliyet, 4 Nisan 1990)

Kargaları bile güldürecek, *"PKK'nin TC parlamentosu içinde yasallık aradığı"* iddiası, öyle anlaşılıyor ki, iki nedenle öne sürülüyor. İlki, *"Apo, İran ve Irak'taki Kürt liderlerle anlaşmasına olanak bulmadığını gayet iyi biliyor"* ifadesinde de görüldüğü gibi, kafalarda bazı soru işaretleri yaratarak, PKK'nin Kürdistanlı güçlerle olası bir ittifağının zeminini peşinen dinamitlemek sevdasıdır.

İkincisi ve daha önemlisi ise; PKK içinde görüş ayrılığı varmış havası yaratmaktır. Ona göre, bu mesajlarından dolayı *"birçok yakın arkadaşı"* veya *"bazı PKK yöneticileri"* Apo'yu eleştiriyormuş... Partimiz içerisinde böyle bir durum sözkonusu olmadığına göre, kimdir bay Birand'ın *"PKK yöneticileri"* dedikleri? Belli ki, bununla, Avrupa emperyalistlerinin TC ile bağlantılı olarak 1988'de ortaya sürdüğü ve kısa sürede boylarının ölçüsünü alan birkaç provokatör unsur kastediliyor. M. Ali Birand, Apo'nun PKK'yi *"yasallaştırmak istediğini"* söylerken, görüldüğü gibi, aslında kendisi bir-iki provokatör sürtüğünü *"PKK yöneticisi"* ve *"Apo'nun yakın arkadaşı"* diye tanıtarak yasallaştırmak ve meşrulaştırmak sevdasındadır.

Bay Birand'ın bu satırları, sözkonusu provokatörlerle Milliyet gazetesinin baştan beri sözcülük yapması gerçeği ve bir takım başka olgularla birlikte düşünüldüğünde daha da anlam kazanıyor; yerli yerine oturuyor. Bu tür sevdalara kapılanlara, neden böyle kirli misyonlar yükleniyorsunuz diye sormak anlamsız. Ancak PKK'ye yönelik komplo ve provokasyonlara ille de bulaşmak isteyenlerin, en azından, bu tür çabaların başını çeken FAC ve İsveç gibi bazı emperyalist devletlerin düştükleri durumu görüp biraz düşünmelerini hatırlatmanın yararları olacağı kanısındayız.

Sonuç olarak; günümüzde trajik bir biçimde yeniden yaşanmakta olan tarihi bir gerçeğin altını iyice çizmek gerekiyor. Faşist rejim temsilcileri ile çeşitli sıfatlar altında onlara sözcülük edenlerin iddialarının aksine, Türkiye ve Kürdistan halklarının çıkarları, birbirlerine her alanda sonuna kadar destek olmalarını gerektirmektedir. Eğer Türkiye halkı ve emekçileri, ruhlarını faşizme satmış bilim adamı sıfatlı bazı kişilerle faşizme amigoluk yapan burjuva basının istemi doğrultusunda 12 Eylül faşizminin destekçisi olursa, her şeyden önce kendi geleceğini karartmış olacaktır. Böyle bir durumda Türkiye halkı ve proletaryasını faşizmin pençesine terkedecek solda önderlik iddiasındaki parti ve örgütlerin vebali de kuşkusuz büyük olacaktır. Unutulmamalıdır ki, TC tarihi boyunca Kürdistan'a yönelik tüm baskı ve katliam uygulamalarından Türkiye proletaryası ile sosyalist, ilerici, demokrat güçler de mutlaka paylarını almıştır. 1925 Kürt hareketinin kanla bastırılmasının ardından kurulan "İstiklâl Mahkemeleri"nde yalnız Kürtler yargılanmadılar; mahkeme adındaki bu kıyım makinaları Türkiye'de de işledi. 1930 Ağrı, 1938 Dersim hareketlerinin bastırılmasından sonra da benzer durum yaşandı.

12 Eylül faşist rejimi, kemalist tarihi tekerrür ettirmekle, bugün de aynı sonucu almak istiyor. Fakat bugün durum farklı; Kürdistan ve Türkiye halklarının büyük avantajı ve şansı diyebileceğimiz, yenilmezliğini kanıtlamış ve faşizme kök söktürmüş bir gerilla hareketi var. Ayrıca sosyalist ideolojinin ışığında PKK önderliğinde yeni ve daha ileri bir atılım sürecine giren Kürdistan devrimi, halklarımız arasındaki devrimci dayanışmayı daha anlamlı kılıyor.

Şarlatan profesörlerle burjuva basının demagogları, Türkiye emekçilerini faşizmin bir aleti durumuna getirmek için istedikleri kadar yalan söyleyip mürekkep tüketsinler; özel savaş yönetiminin son muhtırasıyla çıkan yeni terör kararnameleri gerçekleri bütün çıplaklığıyla ortaya seriyor. Tıpkı 1925'lerdeki gibi, "Takrir-i Sükûn" kanunu ile sansür ve matbaa kapatma kararları yine birlikte çıkıyor. Faşizm kendi can düşmanlarını iyi tanıdığı için, Kürdistan halkına yönelik vur emirleri çıkarırken, beraberinde Türkiye işçi sınıfının grevlerini de yasaklıyor, ilerici, sosyalist basını da susturmak istiyor. Çimento sektöründe 16 bin işçinin başlatmış bulunduğu grevin "güvenlik gerekçesiyle" durdurulması, her halde bu işçilerin "Misak-ı Milli'yi ve Lozan'ı parçalamak" istemesinden veya "PKK'ye yardım ve yataklık" etmesinden değildi. Özel savaş yönetimince iyi kavranan bir gerçeğin, her iki halktan emekçilerce de kavranması artık kaçınılmazdır.

Kürdistan Serîhildanı'na Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin yaklaşımı ve görevleri

Kürdistan'da Mart ayının ortasından başlayarak Nisan ayı ortalarına dek süren kitlesel ayaklanmalar dost-düşman birçok gücü olduğu gibi, Kürdistan devriminden en çok etkilenen güçlerden biri olarak Türkiye devrimci-demokratik hareketini de derinden etkiledi. Devrimci saflarda yeralan hemen tüm devrimci-demokratik güçler, çeşitli biçimlerde yorumlar yaptılar, halk ayaklanmamıza ve Kürdistan devrimine yaklaşımlarını ortaya koydular.

Bu yaklaşımların öne çıkan belli yönlerine değinmeden önce, genel olarak Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin başından beri Kürdistan sorununa ve devrimine yaklaşım tarzına değinmekte yarar var. Çünkü, bugüne kadarki yaklaşım tarzı, günümüz gelişmelerine yaklaşım tarzının da esas kaynağını teşkil etmektedir.

Türkiye devrimci-demokratik hareketinin, devrim mücadelesinde bunca yıldır dikkate değer bir yol kaydedememiş olmasının belirgin nedenlerinden birisinin, Kürdistan sorununa doğru bir yaklaşım geliştirememiş olması olduğunu belirtmek sanırız abartma olmayacaktır. Çünkü, bu soruna, her türlü proletaryadışı etkiden ve endişeden arınmış olarak yaklaşamamak, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin daha ilk adımda doğru rotayı yitirmesine yol açmıştır. Kaynağını "Misak-ı Milli"cilik ve ezen ulus şovenizminden alan bir bakış açısıyla yola çıkması, Türkiye devrimci-demokratik güçlerini Türkiye devriminin doğru ideolojisi ve politikasını da yakalayamamaya götürmüştür. Bunun sonucunda da, kısır bir çerçeve içinde dönüp duran ve bir türlü devletin temellerine yönelemeyen felçli bir hareket doğmuştur.

Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin doğuşu ile birlikte, her türlü devrim dışı düşünce ve pratiğe karşı olduğu gibi, sosyal-şovenizme karşı da, köklü bir savaşım verilmeye başlanmıştır. PKK'de somutlaşan Kürdistan ulusal kurtuluş ideoloji ve politikası, sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de doğru devrimci çıkışın önünü açmıştır. Fakat, Türkiye devrimci-demokratik güçleri bu doğru çıkıştan gerekli dersleri çıkarma ve sosyal-şovenizmden arınmada uzun yıllar tutucu davranmış; ancak Kürdistan'daki mücadelenin zorlaması ve gerçeklerin yakıcı dayatmasıyla kerte kerte doğruları kabul etme yoluna girmiştir. Bu şüphesiz ki, hem Kürdistan devrimi ve hem de Türkiye devrimi açısından bir talihsizliktir. Nitekim, bunun sonucu kaybedilen mevziler ve yıllar az değildir. Bu konudaki çarpık anlayışlar, sömürgeci Türk faşizminin ömrünü uzatması ve Türkiye halkının kurtuluşunun geciktirilmesinden başka bir şeye yaramamıştır, yarayamazdı da.

Kürdistan gerçeğinin doğru değerlendirilmesi ve sosyal-şovenizmin aşılmasında 1984 yılında Kürdistan'da gerçekleştirilen 15 Ağustos Atılımı yeni bir sayfa açmıştır. O güne dek, Kürdistan gerçeğine büsbütün gözlerini kapatan Türkiye devrimci-demokratik güçleri, bazı gerçekleri görme çabasına girmek zorunda kalmışlardır. Ancak, birçok yakıcı gerçeğe ve sunulan imkanlara rağmen, Kürdistan sorununa doğru yaklaşımı tutturma yolundaki gelişmeler çok yavaş olmuş; geçmişin çarpık ve önyargılı yaklaşımları ağırlıklı etkilerini sürdürmüştür. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine, doğru yaklaşım çabasına giren tek tek bazı güçler olmakla birlikte, ezici çoğunluğun hesapçı ve proleterdışı yaklaşımı yine de varlığını devam ettirmiştir.

Ancak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yol açtığı gelişmeler ve ortaya çıkardığı sonuçlar o denli büyük ve dayatıcı olmuştur ki, geçen yıllar, sosyal-şovenizmin her geçen gün biraz daha aşındığı yıllar olmaktan kurtulamamıştır. Mücadelemizin istikrarlı gelişmesi, taşıdığı enternasyonalist ruh ve sömürgeciliğe vurduğu darbeler giderek Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin tabanlarını da etkilemeye, eski kalıpları aşındırmaya ve doğruları hakim kılmaya başlamıştır. Bunun sonucunda birçok güç, Kürdistan sorunu ve ulusal kurtuluş mücadelesine bakış açısını gözden geçirmek zorunda kalmıştır. Bazı güçler, bu konuda tutuculuğu tam aşmayıp, taktiksel bazı adımlarla sürece adım uydurmaya çalışırken, bazıları ise daha ileri adımlar atma yoluna girmiş ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile ittifakını geliştirmiştir. Hangi düzeyde olursa olsun, bir gerçek tüm yakıcılığıyla artık kavranmıştır: Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Kürdistan sorununa sosyal-şoven bakış açısı iflas etmiştir. Yaşamak isteyen devrimci-demokratik güçler bu anlayıştan arındıkları ölçüde yaşama ve gelişme şansına sahiptirler. Kısacası, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi artık Türkiye devrimci-demokratik devriminin odağına oturmuş ve onun üzerinde belirleyici etkilerde bulunmaya başlamıştır. Ve bu etkiler, devrimin önünü açan, onun gelişmesini hızlandıran etkilerdir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine Türkiye devrimci-demokratik güçleri bünyesinde son yıllarda giderek artan olumlu yaklaşım, Orta Kürdistan'daki halk ayaklanması ile daha radikal bir boyuta sıçramıştır. Türkiye devrimci-demokratik güçleri, serîhildan'ın yarattığı çarpıcı etkilerden paylarını önemli oranda almış; Kürdistan'daki mücadelenin ulaştığı boyutları daha iyi görme ve ifade etme yoluna girmişlerdir. Bu, şüphesiz ki hem Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve hem de Türkiye devrimci-demokratik mücadelesi açısından ileriye doğru atılan bir adımın ifadesidir ve eğer sözler sadece dile getirmekle kalınmayıp pratik gerekleri yerine getirilirse, halklarımızın sömürgeci-faşist diktatörlükten kurtuluşunu hızlandıracaktır.

Serîhildan üzerine hemen her güç bildiriler çıkardı, yazılar yazdı; bazıları Kürdistan halkının direnişiyle dayanışma amacıyla yapılan çeşitli yürüyüş, miting ve benzeri eylemliliklerde yer aldı. Genel olarak olumlu olarak nitelendirilebilecek bu gelişmeler, aynı zamanda Türkiye devrimci-demokratik hareketinde hala varolan bazı çarpık anlayışları da bir kez daha gözler önüne serdi. Serîhildan'a ilişkin değerlendirmelerde her gücün temsil ettiği anlayış bir kez daha kendilerinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yaklaşımını açığa koydu. Bu yaklaşımları itibarıyla, Türkiye devrimci-demokratik güçleri, Kürdistan sorununa yaklaşımlarındaki farklılıkları ve hedefleri yönünden bir kez daha ayrışma gösterdiler.

Genelde Kürdistan sorunu ve ulusal kurtuluş mücadelesine en ileri yaklaşım içinde bulunan ve Kürdistan halkının öncüsü ile birlikte **Devrimci Birlik Platformu**'nu oluşturan güçler, serîhildan gerçekliğimizi değerlendirmede de en ileri yaklaşım içinde oldular. Bu konudaki olumlu yaklaşıma, **Platform** içinde yeralmayan, ancak Kürdistan sorununa ve mücadelesine tutarlı bir bakış açısı izlediği görülen **Ekim** gibi bazı çevreleri de örnek gösterebiliriz. Yine, **Emeğin Bayrağı, Mücadele Bayrağı, Yeni Demokrasi, Komün, Orak-Çekiç, Genç Sosyalistler** gibi bazı dergilerde yeralan yazılar olumlu örnekler olarak dikkat çekti. Bu güçler, Kürdistan halkının gerçekleştirdiği ayaklanmanın anlamını doğru tahlil etmekle birlikte, bu direnişin örgütlü karakteri ve PKK'nin öncülüğünde gerçekleştirilmesi konusunda da gerçekleri dile getirmekle ve yine, Türkiye halkı ve devrimci-demokratik güçlerine yüklediği görevleri görmekle, enternasyonalist bir bakış açısını ortaya koymuşlardır. Bu bakış açısı, Türkiye devrimini geliştirmede çok önemli kazanımları doğuracak ve desteklenmesi, daha da geliştirilerek pratik alana aktarılması gereken bir bakış açısıdır.

Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde yeralan bazı güçler de, halk ayaklanmamızı alkışlayıp, sergilenen kahramanca ruha işaret ederken, bu ruhu aşılayan; ölümün eşiğinden çekilip alınarak yeniden hayat kazandırılan, sağır-kör-dilsiz bir halk gerçekliğinden duyan-gören-haykıran ve bununla da kalmayıp ayağa kalkan bir halk gerçekliğine ulaştırılan Kürdistan halkını bu konuma ulaştıran gücü; Partimiz PKK, Cephemiz ERNK ve Ordumuz ARGK'yi görmezlikten geldiler. Bu güçler, Kürdistan halkının ayağa kalkışını, kendiliğinden gelişen; sömürgecilerin baskı, zulüm ve zorbalıklarının ürünü olan uygulamalarına tepkinin doğurduğu bir çıkış olarak değerlendirdiler. Bu değerlendirmeyi yapan güçler, en iyimser bir bakışla, Kürdistan gerçekliğini hiç bilmiyor, Kürdistan'da kendiliğinden, bırakalım bir halk ayaklanmasını, en sıradan bir adımın bile atılamayacağını kavramıyorlar demektir. Ancak, bu değerlendirmeye kaynaklık edenin, bilgisizlik olmadığı; kendileri dışında ve özellikle de Kürdistan'da bir devrimci hareketin bu denli gelişmeler yaratmasını bilinçli olarak görmek istememe anlayışı olduğu açıktır. Bu, şüphesiz ki, bugüne kadar Türkiye devrimci-demokratik hareketine en çok zarar veren ve onun Kürdistan halkıyla dayanışmasını sekteye uğratan talihsiz bir anlayıştır.

Diğer bazı güçler de Kürdistan'da gerillanın etkisinin dağlar ve kırsal alanla sınırlı olduğunu, şehirlerde kendilerinin gelişen tek güç olduklarını ve serîhildan'a da kendilerinin öncülük ettiğini iddia ediyorlar. Legal olanakların da verdiği güçle, Kürdistan'da biraz hareket etme olanağı bulan bu çevreler, koyu baskı ve sansür ortamında belli olanakları kullanmalarının yarattığı sempatiyi belli ki oldukça iyimser ölçülerle değerlendiriyor ve Kürdistan halkını önderlikleri altında toplama umuduna kapılıyorlar. Kürdistan halkı kendisiyle gösterilen demokratik dayanışmaya değer biçer ve misafirperverliğini esirgemez. Ama bu halk, kendisini kurtaracak ideoloji ve politikayı artık iyi tanımıştır ve her türlü engele rağmen onun safında örgütlenmektedir. Serîhildan boyunca Kürdistan'ın dört bir yanında yankılanan "**Bijî PKK**" sloganları, dalgalandırılan ERNK bayrakları şehirlerde de halkımızı kimin örgütlediğini ve ona öncülük ettiğini yeterince açıklıyor.

Yine, Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde yer alan bazı güçler de Kürdistan'daki halk ayaklanmasını genelde olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyor ancak, bu mücadeleye "proletaryanın önderlik etmemesinden dolayı" hayıflanıyorlar. Bu güçlere göre, ayaklanmalara köylülük, esnaf gibi küçükburjuva güçler katılmış ve genelde de Kürdistan proletaryası mücadele arenasında değilmiş! Proletarya devrimdeki rolüne sahip çıkmadığı için de meydan proletaryadışı sınıflara, dolayısıyla ideolojilere kalıyormuş! Bu nedenle de, Kürdistan'da mücadele "milliyetçi-burjuva" çitler içinde hapsoluyormuş! Bu değerlendirmeleri yapan güçler, sonunda Kürdistan proletaryasına çağrı yapıyor ve "mücadele içindeki yerine ve önderlik rolüne sahip çıkmasını" istiyorlar. Yıllardır "proleter devrimcilik" sıfatını kendilerinden başka kimseye layık görmeyen ve biricik marksist-leninist güç olduklarını iddia eden bu güçler, biraz daha alçakgönüllü ama objektif düşünce ve pratikler içine girseler, sanıyoruz Kürdistan ve Türkiye halklarına daha fazla şey kazandırabileceklerdir. Proleter devrimciliğin en önemli kıstaslarından birisi enternasyonalizmdir. Hele hele, ezen ulus devrimcisi olmak gibi bir sorumluluk taşıyanlar için bu kıstas daha da büyük anlam taşır. Bunun ölçüsü de, ezilen ulusun bağımsız örgütlenme, mücadele etme ve bağımsız devlet kurma hakkını koşulsuz savunmak, bunu hedefleyen ezilen ulus kurtuluş hareketine sonuna kadar destek olmaktır. Hatta bu hareketin öncü gücü "proletaryadışı milli güçler" olsa bile, bu değişmez bir ilkedir. Üstelik Kürdistan'da proletarya dışında hiçbir gücün bağımsızlık hedefi doğrultusunda mücadele vermesinin sınıfsal-sosyal bir dayanağı da yoktur. O halde, bu güçler her şeyden önce, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve öncü gücüne doğru yaklaşma göreviyle karşı karşıyadırlar.

Serîhildan'a ilişkin bazı değerlendirmelerde dikkat çeken bir yön de, Kürdistan halkının başkaldırısını güncel bazı uygulamalarla ve hedeflerle açıklama çabasıdır. Bu değerlendirmelere göre halk, özel timler başta olmak üzere, sömürgeci güçlerin baskı ve zoruna ve yine cenazelerine karşı dini vecibelerini yerine getirmesine engel olunmasına karşı ayaklanmış ve sömürgeci askeri güçlerin çekilmesini istemiş! Sömürgeci güçlerin baskı ve zulmüne karşı çıkmak ve sömürgeci güçlerin topraklarımızdan defolup gitmesini sağlamak, şüphesiz ki mücadelemizin hedeflerinden birisidir, ancak bu diğer hedeflerle birlikte ele alındığında bir anlam taşır. Bu baskı ve zorun son bulması ve sömürgeci güçlerin topraklarımızdan çıkarılması Kürdistan'ın bağımsızlığı, halkımızın özgürlük mücadelesinin geliştirilmesi ve zafere ulaşmasıyla gerçekleşecek bir olaydır. Yani, Kürdistan'daki her çıkış, esasta bağımsızlık ve özgürlük hedefinin bir parçasıdır. Bu anlamda da Kürdistan halkının serîhildan'ı güncel bazı talepler uğruna değil, ulusal kurtuluş mücadelemizin çok yönlü hedefleri uğruna geliştirilmiştir. Ayaklanma sürecinde, tutuklananların bırakılması vb. bazı taleplerin ileri sürülmesi, ana siyasal-askeri mücadelenin birer taktiği olarak anlam kazanabilir ancak. Bu gerçeği görmeyip, ayaklanma hedeflerini yukarıda değindiğimiz amaçlarla sınırlamak, onun örgütlü, siyasal ve ulusal özelliklerini örtbas etmek ve kendiliğindenlik iddiasına sarılmak anlamına gelir. Bu yaklaşım objektif değil subjektif; enternasyonalist değil şoven ve inkarcı bir yaklaşımdır. Devrime kazandıracağı hiçbir şey yoktur.

Yukarıda değindiğimiz bellibaşlı noktalar önemli olmakla birlikte, genel olarak serîhildan, ortaya çıkardığı gerçeklerle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik birçok ön yargının yıkılmasında belirleyici rol oynamış; Türkiye devrimci-demokratik hareketini Kürdistan sorunu konusunda radikalleşmeye itmiştir. Özellikle, mücadelemizin "dağdaki gerillada kilitlendiği", "maceracı olduğu" vb. türden iddialar ve bu nedenle mücadelemize mesafeli yaklaşma tutumları yerle bir olmuştur. Serîhildan artık hiçbir bahaneye yaşam şansı tanımayacak denli çarpıcı gerçekleri gözler önüne sermiştir.

Serîhildan, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni bir aşamanın ifadesi olmakla birlikte, Türkiye devrimci-demokratik hareketi açısından da yeni bir dönemi açmıştır. Bu yeni dönem, Türkiye halkı ve devrimci-demokratik güçlerine önemli görevler yüklemektedir. Artık enternasyonalizmin ölçüsü; sadece Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini doğru tanımlamak ve ideolojik-politik yaklaşımla desteklemekle sınırlı değildir, enternasyonalizmin ölçüsü; Türkiye devrimini geliştirmek, başta işçi sınıfı olmak üzere Türkiye halkını devrim mücadelesinde örgütlemek ve eyleme kaldırmaktır. Sömürgeci-faşist Türk devletinin serîhildan'a cevap olarak yürürlüğe koyduğu 28 Mart Kararları Kürdistan ve Türkiye halklarının kaderini artık daha da kopmaz bir şekilde birbirine bağlamıştır. Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmanın yolunu sömürgeciler, genel seferberlik ilanı anlamına gelen ve yalnızca Kürdistan halkını değil, Türkiye halkını da hedefleyen bu kararlarda bulmuştur. Bu gerçek, Türkiye halkına ve devrimci-demokratik güçlerine tarihi görevler yüklemektedir. Artık Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesini uzaktan seyretmek ve bazı destekleyici bildiriler ve destekleme amaçlı küçük eylemlerle yetinmek, tarih karşısında hesabı verilmeyecek ağır bedellere yolaçacaktır. Devrimciliğin ve enternasyonalizmin tek ölçüsü vardır: Sömürgeci-faşist Türk devletinin karşı-devrim cephesine karşı, devrim cephesini açmak ve devrim için genel seferberlik başlatmak... Başta Türkiye işçi sınıfı olmak üzere her kesimden halk kitlelerini örgütlemek ve eyleme kaldırmak... Kürdistan devriminin açtığı olanaklardan da yararlanarak Türkiye demokratik halk devrimini geliştirmek ve adım adım zafere götürmek... Kürdistan ulusal kurtuluş hareketiyle her alanda aktif güç ve eylem birliğini geliştirmek... Tüm bunlar yapıldığında halklarımız nihai kurtuluş yoluna girecek ve gerçek kardeşlik ve birliğin temellerini atacaklardır. ❑

Türkiye sol basınında serîhildan'ın yankıları

Devrimci Birlik Platformu-Fransa Komitesi (28 Mart 1990):

"Kürdistan'daki başkaldırı haklıdır ve mutlaka kazanacaktır

Kürt "İNTİFADA"sı boyutlanarak yayılıyor Özgür geleceği müjdeliyor

Bugün Kürdistan'da süren mücadelenin ulaştığı düzey artık hiç kimsenin yadsıma imkanı ve fırsatının kalmadığı bir boyuta ulaşmıştır. Dünün silahlı mücadelesini 'terörizm' olarak göstermeye kalkanlar, bugün bu mücadelenin sonucu olarak yaygınlaşan, onbinlere ulaşan kitle eylemleri karşısında gerilemek zorunda kaldılar. Halkın savaşının tek boyutlu olmadığının ve sağlıklı bir uyumla mücadelenin gelişme aşamalarına uygun olarak çeşitleneceğinin en somut göstergesi oldu son gelişmeler. Aynı zamanda bu gelişmeler bu mücadelenin durdurulmaksızın devam edeceğini ve durdurulamadan zafere ulaşacağını da bütün yönleriyle kanıtladı."

ERNK, EKİM, Av. Dev-Genç, TDKP, Kurtuluş Hareketi, TKP-ML Hareketi, MLSPB, TKP-ML, Heviya Gel, TKEP, Partizan örgütlerinin ortak bildirisi (Mart 1990):

"FAŞİST TÜRK DEVLETİNİN KÜRDİSTAN'DA ESTİRDİĞİ VAHŞETE KARŞI SESSİZ KALMAYALIM!

Kürdistan halkının geliştirdiği bağımsızlık ve özgürlük savaşımı karşısında faşist Türk devleti tarihin en büyük çıkmazını yaşamaktadır.

(...)

Kürdistan halkı bağımsızlığın ve özgürlüğün sembolü olan Newroz'da Türk bayrağını indirerek, Kürdistan bayrağını göklere çekti. Newroz ateşi her alanda tutuşturularak bir savunma hattı oluşturuldu.

Faşit Türk devleti, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük savaşımı karşısında göç, sürgün ve kimyasal silahlar kullanarak kitle katliamları yapmaktadır. Ama bugün Kürdistan halkı örgütsüz ve sahipsiz değil. Dün Nusaybin'de, Bugün Cizre'de, yarın tüm Kürdistan işgalcilere mezar olacaktır.

(...)

Kürdistan halkı kendi ülkesinde bağımsız ve özgür yaşamak istiyor. Faşist Türk ordusunun saldırılarını direnişle karşılıyor. Türkiye halkı terör ve sömürünün zirvede yaşandığı bir ülkede sessiz kalmayarak direniyor. Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme karşı yükselttiği ortak mücadele halklarımızın kurtuluşunu müjdeliyor. Bulunduğumuz her alanda faşizmin halklar ayırımı yapmayacağını bilerek Botan'da yükselen Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük sloganlarına, Newroz'un zulme ve vahşete karşı isyan geleneğini yaşayan Kürt çocuklarının zafer işaretine cevap verelim."

Devrimci Sol/ Silahlı Devrimci Birlikler:

"Kamuoyuna! Türk halkı ve Türkiye'de yaşayan tüm azınlık halklara

Bugün Türkiye Kürdistan'ında bir savaş var. Bu savaşa oligarşi 'anarşi ve terör' diyor.

Gerçekten öyle midir?
Savaşanlar ne istiyor?

'Biz ayrı ulusuz, Kürt ulusuyuz. Özgürce yaşamak, kendi kaderimizi kendimiz tayin etmek istiyoruz. Kendi dilimizi konuşmak, kendi yönetim organlarımızı oluşturmak, kendi kültürümüzü yaşatmak istiyoruz' diyorlar. Bunları istemek TC yasalarında suçtur ve suç görüldüğü için de Kürt ulusu yasadışı mücadele ile, zor yöntemleriyle haklarını istiyor. Baskı, zor ve asimilasyonla yok edilmeye çalışılan, özgürlüğü yasaklanan bir halkın şiddet kullanmasından daha doğal bir şey olamaz.

Kürt halkı bunun için şiddet kullanıyor

Kürt halkının özgürlük istemesi bölücülük değil haktır.

Oligarşi Kürdistan'dan tüm devlet güçlerini çekmeli ve TC'nin devlet kurumlarını fesh etmelidir.

Kürt halkını katledenler yargılanmalıdır.

Kürdistan Kürt halkınındır.... demeliyiz.

Fabrikalarda, işyerlerinde, okullarda, köylerde, her yerde bu gerçeği haykırmalı ve aktif, pasif her türlü eylemle Kürt halkının özgürlük mücadelesini desteklemeliyiz. Bir ulusun özgürlüğüne sahip çıkmayanlar onu desteklemeyenler, kendi özgürlüklerine de sahip çıkamazlar.

Biz Devrimci Sol olarak Kürt ulusal hareketini desteklemek için.

İçerenköy, Hasköy, Topkapı, Sefaköy, Dikilitaş, Halkalı, Silahtar Polis Karakollarının; Yenimahalle, Beşiktaş İnzibat Karakollarının, Küçükköy, Gaziosmanpaşa Jandarma Komutanlığının, Etiler Polis Okulu'nun, Kasımpaşa Orduevi'nin, Orpa'nın Amerikan Bilgisayar Merkezinin bombalanması eylemlerini gerçekleştirdik."

Av. Dev-Genç:

"Newroz ateşi Kürdistan'ı sarıyor!

Ulusalcı güçlerin silahlı direniş hareketinin yarattığı muhalefet ile faşist rejimin Kürt halkına yönelik baskı politikası sonucu kabaran ulusal bilincin toplumsal muhalefete dönüşüm eğilimi, yıllarca iktidarın Kürdistan varlığını inkar etmenin sancılarını derinden yaşatmaya başladı. (...)

Oligarşik diktanın Kürdistan'ı inkarına yönelik politikanın tarihsel köklerinin gerilere dayandığı, ulusal uyanış karşısında uygulanan katliam, jenosid ve inkarcılığın sonucu olarak ortaya çıkan ve bugünlerde katliam boyutuna varan saldırganlığı Cizre'de doruğa ulaştı. Silahsız yoksul Kürt halkına yönelik katliam kendini bir kez daha gösterdi. Yurtsever halk baskıyı, işkenceyi, katliamı ve ulusal onurun ayaklar altına alınmasını protesto etmek için elinde taşından başka kendini savunacak silahı olmayanların başlattıkları direniş karşısında halka silah sıkan faşist güçler 10'a yakın yurtseveri katletti.

Faşist güçlerle silahlı çatışmada şehit düşen PKK militanı Kamuran Dündar'ı bağrına basan Kürt halkı; Cizre'deki katliam karşısında tüm çevreye yayılacak şekilde ulusal öfkesini dile getirmek için protesto eylemlerini yaygınlaştırarak geliştiriyor. Demirci Kawa'nın yaktığı Newroz ateşi kızıllaşıyor..."

EKİM-Yurtdışı Komitesi:

"Kürtlerin ulusal direnişi ve diktatörlüğün terörü

Kürt halkı, sömürgeci Türk devletinin örneğine az rastlanan bir zulüm ve vahşetine hedef olmaktadır. Bu zulüm gitgide koyulaşmaktadır.

Kürt halkının Newroz ateşini gökyüzüne savurmaya hazırlandığı bugünlerde, burjuva diktatörlük yeni bir katliama başvurdu. Önce 13 yiğit Kürt savaşçısı kurşuna dizildi. Ardından sömürgeci diktatörlüğün özel yetiştirilmiş katliam çeteleri, Nusaybin'de ölülerini sahipsiz bırakmayan yoksul Kürt köylülerinin üstüne sürüldü. Kürt köylüleri pervasız bir saldırının hedefi oldular, kurşunlandılar. Kürt yurtseveri Şemsettin Çiftçi katledildi. Diğer bölgelerden getirilen takviye güçlerle Nusaybin'de tam bir terör havası estirildi.

(...)

Kürdistan'da özgürlük mücadelesi yeni bir döneme girmiş, kavga bir halkın toptan kurtuluşu kavgasına dönüşmüştür. Artık Kürdistan'da yaşananlar sıradan kitle eylemleri değildir. Yaşanan, sömürgeci sistemi ve geleneksel ilişkileri temellerinden sarsan gerçek bir devrimci süreçtir. Gerillanın devrimci fedakarlıkları Silopi'de Nusaybin'de İntifada kıvılcımlarını tutuşturmuştur. Bu kıvılcımlar ateşe dönüşecek ve sömürgeci devleti Kürdistan'daki son kurumuna kadar yakıp kül edecektir.

Uşak Türk basını; 'Nusaybin savaş alanı', 'Nusaybin de isyan havası', 'Büyük tehlike' vb. çığlıklarla yalnızca sömürgeci burjuvazinin tedirginliğini ve korkusunu dışa vuruyor.

Evet, Türkiye burjuvazisinin bir ulusun kimliğini yok sayma çabaları, baskı, terör, işkence ve zora dayalı asimilasyondan ırkçı-şoven gerici propagandaya kadar her türlü politikası iflas etmiştir. Bu gerçek onun saldırganlığını ve vahşetini bin kat daha arttırıyor.

İşçiler, emekçiler,

Bugün kanla boğulmaya çalışılan bir halkın özgürlük mücadelesidir. Bu ulus ki, kimliği inkar edilmiş, anadilinde konuşması yasaklanmış, en aşağılık ve en vahşi biçimleriyle ağır bir ulusal baskıya maruz kalmıştır.

Ve bu ulus artık tüm bunlara dur demek, kendi toprakları üzerinde kendi ulusal kimliği ile yaşamak, özgür olmak, kendi kaderini tayin etmek istiyor. Bu onun en doğal, en meşru hakkıdır.

Sömürgeci devlet 'ulusal birlik', 'ulusal çıkarlar' çığlıklarıyla vahşetini ve barbarlığını gizlemeye çalışıyor. Bu aşağılık ve ikiyüzlü bir yalandır. 'Ulusal çıkarlar' burjuvazinin çıkarlarıdır. Kürt ve Türk ulusunun işçi ve emekçilerinin çıkarları bir ve aynıdır.

Unutmayalım, Kürtler özgür olmadan, Türk işçileri de özgür olamayacaklardır. Kürtlerin özgürlüğü, Türklerin de özgürlüğüdür.

Bugün Kürdistan'da estirilen teröre, baskı, zulüm ve katliamlara sessiz kalmak, sömürgeci devletin suç ortağı olmak anlamına gelecektir. Her türlü ulusal baskı ve eşitsizliğe karşı tüm ulusların eşit ve kardeşçe birliğini savunmalı, Kürt halkının özgürlük mücadelesine destek vermeliyiz. Kürdistan'daki barbarlığa ve vahşete karşı sesimizi yükseltmeliyiz."

Genç Sosyalistler (Nisan 1990):

1990'lı yıllar TC'nin son yılları mı? Kürt halkının intifadası mücadelede yeni aşama

Mart ayı boyunca Türkiye'de politik gündemin başında Kürdistan'daki halk direnişi yer alıyordu. 1984 yılında PKK tarafından başlatılan silahlı mücadele çok zorlu aşamalardan geçerek bugün Cizre'de, Nusaybin'de kısacası; Botan'da halk ayaklanması aşamasına gelmiştir.

Geçen sayımızda, geride bıraktığımız yıl Silopi'de halkın hükümet konağını taşlamasının, Kürdistan'daki mücadele sürecinde çok önemli bir aşamanın habercisi olduğunu yazmıştık. Nitekim Mart ayı içinde Kürdistan'da yaşananlar, artık mücadelenin yalnız silahla sınırlı kalmadığının göstergesidir. Kürt halkının geniş kesimlerinin, kendi eylemleriyle özgürlük taleplerini haykırdıklarına tanık olduk.

Bu çok önemli bir aşama, yalnız Kürt ulusunun, Kürt halkının, öncüleri değil halkın bizzat kendisi için de. 84'te Kürdistan'ın en yoksul dağlık, köylü kesimlerinde başlatılan ve ilk başlarda yoksul köylü kesimlerin fiili desteğini sağlayan silahlı mücadele, altı yıl gibi kısa bir süre sonra, Kürt ulusunun orta sınıfları sayılabilecek Cizre, Nusaybin, Derik ve diğer ilçelerdeki esnafı bizzat özgürlük mücadelesine katabilmiştir. Bu durum devrimci-yurtsever hareket için büyük bir başarı, TC için büyük bir yenilgidir.

Yurtsever harekete karşı sol cepheden de saldırıya geçenler, ajan-provokatörler, faşistler diye suçlayanlar, bugün hiçbir şey olmamış gibi, sanki Botan'da halk kendiliğinden ayaklanmış gibi, yaşasın Cizre, Nusaybin deyip direnişe sahip çıkmaya çalışmaktadır. Aynı zamanda bu kesimler, TC'nin gündeme her zaman getirebileceği bir 'özerklik' oyununun da aktörleri olmak tehlikesini de taşıyorlar."

Hedef Dergisi (Nisan 1990):

"Evet isyan!

Bugün Nusaybin, Cizre, Silopi, Derik, Mazıdağı ve Diyarbakır'daki direnişler 1920'de Büyük Ağrı, Küçük Ağrı'da, 1938'de Dersim'de başlayan, 1984'te yurtsever güçlerin önderliğiyle yükselen ulusal direnişin devamıdır.

Artık Kürdistan halkı köylüsüyle, işçisiyle, genci, yaşlı, kadını ve erkeğiyle 12 Eylül faşizminin zulmüne, talanına ve asimilasyonuna HAYIR... diyor.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi yalnız Kürdistan da değil tüm dünyada, Ortadoğu'da somut bir gerçeklik kazanmıştır..."

Mücadele Bayrağı (31 Mart 1990):

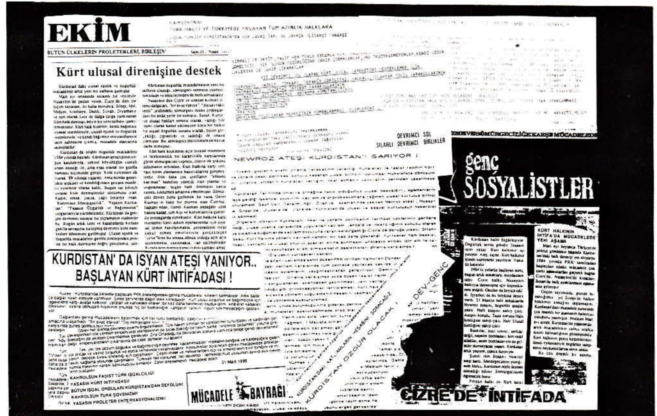
"Kürdistan'da isyan ateşi yanıyor... Başlayan Kürt intifadası!

Kuzey Kürdistan'da 84'lerde başlayan PKK önderliğindeki gerilla mücadelesi, kitleleri sarmalıyor. Artık sadece dağlar isyan ateşiyle yanmıyor. Şimdi şehirler de dağın dilini konuşuyor. Kürt ulusu özgürlük ve bağımsızlık için işgalcilere karşı ayağa kalkıyor, yaratan ve kahreden kitleler, bir kez daha belirleyici olduklarını, kitlelerin kabaran öfkesinin, isyana dönüşen hışmının önünde hiçbir barbarlığın, vahşetin, tankın, topun sökmeyeceğini gösteriyor.

Dağlardaki gerilla mücadelesini bastırmak için her türlü barbarlığı, saldırıyı kullanan faşist Türk işgalciliğin amacına ulaşamadı. 'Bir avuç eşkıya', 'Dış mihrakların soktuğu üç-beş terörist' demagojisi hayatın yakıcı gerçeği karşısında güneş görmüş buz dağları gibi eriyor. Ulusal bağımsızlık, özgürlük savaşı, Kürt ulusunun geniş kitlelerinin desteğini kazanıyor.

Türk faşist işgalcilerinin gerilla mücadelesini engellemek için başvurdukları 'bölge valiliği', 'özel kolordu-özel tim', 'köy koruculuğu', 'yasak bölgeler-sürgünler' iflas ediyor. İşgalciliğin Kürdistan'da estirdiği terör kitlelerin direnişini karşısında buluyor.

Türk hakim sınıfları katlettikleri gerillaların ölülerini yıldırma, korkutma aracı olarak kullanmak istiyorlardı. TV'den, basın organlarından 'devlete karşı gelenlerin sonunun böyle olacağı' söyleniyordu. Ne ki korku bir yana, şehit düşen her gerilla ulusal kinin, ulusal bilincin daha da yaygınlaşmasını, işgalcilik

ile kitleler arasındaki uçurumun daha da derinleşmesini sağladı. Binlerce Kürdistanlı her türlü baskıya rağmen, gerillaların cenazelerine sahip çıkıp mücadele alanlarına çıktılar.

Türk hakim sınıflarının asıl korktukları başlarına geliyordu. Her türlü baskı ve yıldırma yöntemlerine rağmen, mücadele daha da genişleyerek yayılıyor. Kitleler yeni mücadele yöntemleriyle öne çıkıyor. Nusaybin'de, Cizre'de, Silopi'de, Silvan'da kepenk kapatma eylemi yaygın kitlesel direnişler, sokak savaşları bir anda patlıyor, işgalcileri şaşkına çeviriyor. Türk faşistlerinin gösterilere saldırarak, birçok göstericiyi öldürüp-yaralaması, yaygın tutuklamalara başvurması, direnişi daha da yaygınlaştırmaktan başka bir sonuç vermiyor. Gerçekleşen Kürt İNTİFADA'sıdır.

Bir kez daha Kürdistan Türkiye'de gündemin belirleyicisi oluyor. Türk hakim sınıflarının kanlı bıçaklı klikleri, 'bölücülüğe karşı uzlaşmadan', 'devlete her türlü desteği vermeye hazır olduklarından' bahsetmeye başlıyorlar. Ankara'da egemen sınıf klikler arasında trafik sıklaşıyor.

Türk hakim sınıflarının yeni saldırı taktiklerine başvuracakları, daha geniş kitle katliamlarına hazırlandıkları ve bunun şimdiden uygulanması yönünde çalışıldığı görülüyor. Evet, yeni bir Halepçe'ye izin vermeyelim. İşgalcilik iç çelişkilerini ikinci plana itip, bütün gücüyle mücadelenin kitleselleşmesini ve başarısını engellemek için kitle katliamlarına hazırlanıyor. Buna karşı hazırlıklı olmak, her alanda saldırıları boşa çıkarmak için Kürdistan'daki mücadele ile omuz omuza verelim.

Artık birçok burjuva kliğinin dahi mücadelenin kitleselliğini kabul ettiği şartlarda, gerilla mücadelesinin 'maceracı bir temelde yürütüldüğü' tesbitini yapanlar, kitlelerin kabaran mücadelesi karşısında gerçeği kabul etmeli, ulusal mücadelenin Türk işgalciliğine, ayrımcılığa, eşitsizliğe yönelmiş haklı temeli öne çıkartılıp desteklenmelidir.

Kürdistan'da bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi, Türkiye devrimine açık direkt bir destektir. Bu mücadele Türk hakim sınıflarını zayıflatıp yıkımını kolaylaşırmakla kalmıyor Türkiye'deki mücadelenin ateşleyicisi, moral kaynağı oluyor. Türkiye'de faşizm ve sermayeye karşı mücadele eden işçi sınıfı ve emekçi halk, Kürt ulusal mücadelesi ile dayanışmasını, mücadele birliğini yaratmalıdır."

Komün dergisi (Nisan 1990):

"İntifada'nın Kürtçe çevirisi!

Cizre, Botan'ın kalbi. Botan, Kürtlerin en başta gelen bir kültür merkezi. Cizrelinin tarihi, direniş 'artıları'yla dolu. 1962'de ayaktaydı. Yöredeki baskı ve zulmüyle Cizreliyi ayağa kaldıran 119. Seyyar Jandarma Alayı, eylemler karşısında ilçede tutunamadı. Çaresiz, soluğu Şırnak'ta aldı. Kürt esnafı ilk boyutlu kepenk kapatma eylemine, 1975'de Cizre'de başladı. 1979'da tekrarladı. Nedenler hiç değişmedi: Sistemin, Kürtlere yönelik baskı ve yasakçı politika ve uygulamaları...

Bugünkü direnişler, köksüz değil. Dünü var.

Kürt sorunu ve hareketi açısından, içinde bulunduğumuz gerçekten de yeni bir dönem. Bu 'yeni'lik, nereden kaynaklanıyor? Yeryüzünün uluslar ve ulusal/etnik azınlıklar karmaşasında, Kürtlerin tarihi, en çok tarihsel, toplumsal zorunlulukları kapsayan başlıca tarihlerden biridir. Yaşadığımız sürecin, bu noktadaki farklılığı şu: Zorunluluklara kafa tutan, korku duvarının ötesine geçip, onları özgürlüklere dönüştürecek güçlü dinamikler oluşmakta. Dinamiklerin güçlülüğü, yalnızca radikal istem ve eylem yöntemleriyle sınırlı değil. Güçlülükte düne olan fark, kitleselleşmiş direniş niceliği kazanmakla da konuyor. Eylem yöntemi: Yürüyüş, kepenk kapatma vb. Nicelik: Bir avuç, bir grup değil, binlerce kitle...

Bu direnişlerde, neredeyse hiçbir şey raslantısal değil.

Çok uzaklara gitmeye gerek yok. Olup bitenin, son beş yılda bile yaşanmış bir tarihi ve sabitleştirilmiş birçok kilometre taşı var... 1989'a dönelim. Kitlesellik anlamında, ilk kıvılcım Hakkari'de çaktı. Bardağı taşıran son damla, lise öğrencilerine laf atılmasıydı. 'Kürt intifada'sı, daha sonra Silopi'de sürdü. Ağustos ayı içinde Şırnak-Balveren, Eylül ayı içinde ise, Silopi-Derebaşı köylerinde yapılan katliamlar, bıçağı kemiğe dayandıran olaylardı. Cudi köylülerinin, köy boşaltmalara karşı gösteri ve oturma eylemleri, yeni toplu "zoraki iskan"ların hiç de kolay olmayacağını gösteriyordu.

Silopi, Nusaybin, Cizre, İdil, Kızıltepe...

Yıllardır Ortadoğu'da esen Filistin rüzgarını, Anadolu'da estiren ilçeler genç kızlarına, kadınlarından en yaşlı erkeklerine kadar yedisinden yetmişine yoksul Kürt emekçileri, barikatların arkasında ve yürüyüş kollarının başındaydı. Hepsi, silahlı devlet güçleriyle taş ve sopalarla dövüştüler. Eylemler esnasında aralarında ölenleri oldu, yüzlercesi gözaltına alındı. Bu kez protestoları iyice alevlendi. Kepenkler kapatıldı, okullar boykot edildi. Yürüdüler, yürüdüler... Faşist diktatörlüğün ne yasaları, ne tankları, ne ölüm-işkence ve gözaltıları ne de rambo bozuntusu özel timleri engelleyebildi tüm bunları...

İntifadanın çıkış noktası, Mardin'in Savur ilçesi yakınlarında alçakça katledilen 13 PKK gerillasının cenazelerinin ailelerine teslim edilmeyişiydi. Oysa daha önceleri öldürülen gerillaların, bedenleri, başları ve kolları dışarı sarkacak şekilde kamyonlara doldurulup şehirlerde 'ibret olması için' dolaştırılmalarına az tanık olmamışlardı. Ya üzerlerine toprak bile atmadan asker postallarıyla bir çukura itilivermelerine... Türkiye Kürdistanı'nda faşist rejimin yıllardır uygulamakta olduğu 'özel harp yönetimleri'nin sadece birkaçıdır zinciri! Kitlesel direniş, sömürge ve ezilen ulusların mücadele tarihinden damıtarak, kendini gerçek kimliğiyle tanımlıyor. Artık loriler daha farklı söyleniyor. Zılgıtlar "intifada"nın tuzu-biberi oluyor.

(...)

Kürdün kâbus kovması

Resmi ideoloji, ulusal kültür farklılıklarına, ayrı dile, geleneklere, ulusal kimliği çağrıştıran her türlü işarete, edaya, ıraya, havaya vs., kısacası; bütün farklı ulusal temsillerin, biçimlerin üzerindeki kâbustu. Cumhuriyet tarihi boyunca, Kürt için yaşamak; bu kâbusu, uyur/uyanık ama, sürekli görmekle özdeşleştirildi.

Hakkari, Silopi, Nusaybin, Cizre, İdil, Kızıltepe vb. bölgelerde aylardır, sık sık yaşanan kitlesel direnişler, bu anlamda o kâbusu kovma harekatıdır. Artık onunla yaşamak istemeyiştir! Kendimiz için bir kıssa: Bu bizim söylediklerimiz söylenmez, yapılır!"

Orak-Çekiç (Nisan 1990):

"Türkiye Kürdistanı'nda intifada ruhu

Yıllardır Türkiye Kürdistanı'nda gerilla faaliyeti biçiminde devam eden Kürt ulusal direniş hareketi, geçtiğimiz Mart ayı ortalarında Botan'da bütün gövdesiyle ayağa kalkarak kitlesel bir başkaldırı boyutuna sıçradı. Ve ister istemez herkese, İsrail askerlerinin işgal altında tuttukları Filistin topraklarındaki, üç yıl önce ortaya çıkan intifadayı anımsattı. Önce Nusaybin... Sonra hızla Cizre, İdil, Midyat, Silopi... Ve ardından Diyarbakır ve ilçeleri ayağa kalkıyordu. Küçücük çocuklarından bunlar. Dizginsiz bir terörle birlikte gözdağı, sindirme ve yükselen korku duvarları... Ama nereye kadar? Hava döndü! Artık emekçi halk alçakça katledilen evlatlarının cenazelerini istemeye başlıyor; her ölüm, tutkulu bir misillemeyi beraberinde getiriyor ve cenaze törenleri giderek politik bir gösteri ve isyanın ateşleyicisi olup çıkıyordu. Bu tavır bir cenazeye sahiplenişin ötesinde anlamlar da taşımaktadır.

Bugün bölgesel düzeyde kitlesel ayağa kalkış, Kürt ulusunda, ulusal zulme karşı on yıllardır içten içe mayalanarak kabaran kin ve öfkenin, isyan tohumlarının peşpeşe çatlamaya başlamasıdır. Bu tohumları faşist diktatörlük ekmiş, gerilla mücadelesi ise kanlarıyla sulayıp filizlenmesini sağlamıştır. Özellikle son bir yıl içerisinde Kürdistan toprağında bu yeniden ısınış ve ilk tohumların çatlayışı görülmeye başlanmıştı. Yeşilyurt'ta, Andırın'da, Silopi'de tek tek adacıklar şeklinde ortaya çıkan çeşitli kitlesel protesto eylemleri, gerilla mücadelesinin kitle hareketiyle örtüşmeye yüz tuttuğunun ilk habercileriydi.

(...)

Yoksul Kürt emekçilerini sokaklara döken sadece ulusal zulme karşı kin ve öfke değildi. Bu kin ve öfke artık ulusal zulüm ve vahşetin sorgulanmasına dönüşmüş ulusal bir bilinçle kendi kimliklerine sahip çıkmaya yönelmişlerdi. Hançerlerine yırtarcasına atılan "Bijî Kurdistan!" sloganları, aynı zamanda Kürt ulusal direniş hareketinin ve yeni bir dönemecin daha eşiğinde olduğunu belirledi. Yedisinden yetmişine yoksul Kürt emekçilerinin o objektiflere yaptıkları zafer işaretleri işte, yığınlarda doğan bu ulusal bilincin ve yeni dönemecin daha şimdiden verilen bir müjdesi oldu."

Direniş Hareketi-Avrupa taraftarları (1 Mayıs bildirisinden):

"9 Nisan'da kabul edilen kanun hükmünde kararnameleri yeni bir darbe olarak nitelemek yanlış olmaz. Şimdiye kadar ordu tek başına darbe yapıyordu. Şimdi ise parlamento muhafaza edilerek ve muhalefetin de desteği alınarak bir darbe yapıldı. Darbenin ilk hedefi Kürdistan'da başını PKK'nin çektiği ve geniş kitleleri kucaklayan ulusal direnişin ezilmesidir"

Devrimin Sesi (Nisan 1990):

"Nusaybinler, Cizreler, Kürt halkının faşist baskılara ve ulusal zulme başkaldırısıdır

Diktatörlük, devlet ve 'istikrar' savunucuları, tüm 'Misak-ı Milli'ciler 'kaygılanmakta' tümüyle haklıdırlar. Zira, bir patlama şeklinde ortaya çıkarak yayılan, Kürt halkının baskılara ve ulusal zulme karşı başkaldırısını ifade eden bu kitlesel direniş hareketi, kendi sınırlarının çok ötesinde bir önem ve anlam taşıyor. Bu direniş hareketi, Kürdistan'daki direniş eğilimlerinin kitlesel bir karakter kazanmakta olduğunu, önümüzdeki dönemin, Kürdistan'da yoksulluğa, ezilmişliğe, ulusal baskı ve zulme karşı güçlü kitle hareketlerine, başkaldırı ve isyanlara sahne olacağını ifade ediyor.

Kürdistan'da, son yıllarda dağlarda sürdürülen gerilla eylemlerinin yanısıra, ilk güçlü kitlesel eylemler, topraklarından ve köylerinden sürülmek, sürgüne gönderilmek istenen binlerce köylünün günlerce süren direnişiyle ortaya çıkmıştı. Köylüler zulüm ve sürgün politikasına karşı militan bir direniş sergilemişlerdi. Son patlak veren, Nusaybin'den Cizre'ye, Silopi'ye, Midyat'a, Kızıltepe'ye... kadar, çok geniş bir alana yayılan direniş hareketi, hem yaygınlığı, kitleselliği, direnci ve hem de mücadelenin kazandığı biçimler açısından, çok daha ileri boyutludur. Bu kitlesel direniş hareketi, Kürdistan'ın tümünü saracak bir ateşin kıvılcımlarını oluşturuyor."

TDKP-Paris taraftarları (Mart 1990):

"Yaşasın Kürt halkının ulusal direnişi

Kürt halkı yeni bir Newroz'un eşiğinde bu kez isyan bayrağına sarıldı. On yıllardır baskı ve zulüme, yok etme politikasına bir kez bu denli kitlesel ve cesaretli bir karşı çıkış yaşanıyor.

Nusaybin halkının şehitlerine sahip çıkarak, diktatörlüğe ve ulusal zulme kinini haykırmasının ardından başta Cizre, Silopi ve çevre ilçeler olmak üzere her alandan isyan ve mücadele sesleri yükseldi, yükselmeye devam ediyor. Cizre halkı yediden yetmişe sokaklara dökülerek, işgalci Türk ordusuna ait karakol ve mevzilere saldırarak, işyerlerini açmayarak eyleme geçtiler.

Bugün artık en gerici-şoven bağnazlar bile bir avuç teröristin kışkırtmalarından bahsedemiyorlar.

Yaşanan, halkın zulme, zorbalığa isyanıdır. Ve artık Kürt halkı korku duvarını bir yerde yıkmıştır."

TKP-ML Hareketi-Merkez Komitesi (Mart 1990):

"Bimre koleti, bijî azadi Kürt intifadası'na selam!

Kaynayan kazan nihayet patladı. Silopi'den sonra Nusaybin ve Cizre'de de Kürt halkı, faşist diktatörlüğün üzerine yürüdü. 15 Mart'ta Nusaybin'de, dört gün sonra da Cizre'de genel bir direniş yaşandı. Halk ölülerine sahip çıktı. Cenaze törenlerini anti-faşist gösterilere dönüştürdü. Esnaf kepenkleri indirdi. Öğrenciler okula gitmedi. İşler durdu. İnsanlar kolkola faşist diktatörlüğe karşı yiğitçe direndi. O gün Nusaybin ve Cizre, Filistin'i andırıyordu. Kürdistan'da da intifada başlıyordu. Kürt halkı başkaldırıyordu.

Faşist diktatörlük, Kürt halkının bu yiğit direnişi karşısında zor günler yaşadı. Adeta geleceğini göremiyordu. Ve gördükçe de saldırdıkça saldırdı Kürt direnişçilerine. İtiyle, MİT'iyle, özel timiyle, polisiyle, ordusuyla ölüm saçıyordu faşist diktatörlük. Tanklar ve zırhlı birlikler sürülmüştü, Nusay-

Nüsaybinler, Cizreler, Kürt halkının faşist baskılara ve ulusal zulme başkaldırısıdır

Devrimin Sesi

YAŞASIN KÜRT HALKININ ULUSAL DİRENİŞİ

ORAK ÇEKİÇ

TÜRKİYE KÜRDİSTANI'NDA İNTİFADA RUHU

1 Mayıs, Genel Grev, Genel Direniş Yolunda İleri Bir Adım Olsun! Şartlar İnsin, Alanlara!

DEVRİMCİ 1 MAYIS GELENEĞİNİ YAŞAT!

bin üzerine. Ama Nusaybin halkı teslim olmadı. 16 yaşında gencecik bir fidanını şehit verdi. Onlarcası yaralandı. Yüzlercesi esir düştü, işkencelerden geçirildi. Yiğitçe direnişini tam dört gün sürdürdü. Arkasından Cizre ses verdi. Nusaybinli direnişçi kardeşlerinin yardımına koşmuştu Cizre halkı. Cizre halkı da, kepenkleri indirdi. Protestosunu dile getirdi. Ama faşist diktatörlük, orada da vahşice saldırdı. Faşist namlular orada da ölüm saçtı. 5 direnişçi ölürken, onlarcası da yaralandı, yüzlerce yurtsever gözaltına alındı. Sokağa çıkma yasağı kondu. Nusaybin'den sonra bu kez de, Cizre, zırhlı birlikler ve tanklarla kuşatıldı. Faşist diktatörlük çaresiz; ulusal zulmü daha da arttırmayı tek yol olarak görüyor.

Ne var ki, faşist barbarlığı ne kadar arttırırsa arttırsın, Kürt ulusal hareketinin yeni bir sıçrama yaparak, kitlesel başkaldırılara yönelmesi engellenemez. Dün Silopi, bugün Nusaybin ve Cizre; yarın diğerleri. Bunlar Kürt ulusal hareketinin kitlesel başkaldırılar gibi yeni bir boyut kazandığını gösteriyor. Kürt halkı yiğitçe direniş yolunu tutuyor. Nasıl tutmasın ki?"

İleri (Mart-Nisan 1990):

"Kürt intifada'sına selam

(...)

Eylem biçimleri açısından, her şeyden önce, faşist diktatörlüğün vahşi terörünün en yoğun olduğu ve yasaklamalarının en dizginsiz olduğu bir alanda, faşist devlet terörüne ve yasaklarına meydan okuyan bir direniştir. Kürt halk yığınları, bölgesel genel direnişte bütün eylemlerini, barbarca bir teröre dayanan faşist yasakları çiğneyerek gerçekleştirdiler. Yığınlar, cenaze törenlerindeki kurşunlanmaya göğüs geren militan gösterilerden dayanışma gösterilerine, kepenk kapatma eylemlerinden öğrenci boykot ve gösterilerine, faşist devletin binalarını ateşe vermeye ve silaha taşla karşı koymaya değin uzanan eylem biçimlerini birleştirerek, Filistin halkının İsrail işgalcilerine karşı sürdürdüğü İNTİFADA benzeri eylemler geliştirdiler.

Bölgesel genel Kürt ulusal direnişinin patlak vermesine yol açan nedenler; Türk işbirlikçi tekelci burjuvazisi ve büyük toprak sahibi sınıflarının, Osmanlı despotizminden devralınan ve kapitalist tarzda geliştirilen Kürt ulusu üzerindeki ekonomik, toplumsal ve politik egemenliği, işgali ve politik ilhakı; bu temel üzerinde faşist diktatörlüğün barbarca terörü ve soykırımcı saldırı planlarıdır. Hızlandıran etkenler ise, PKK'nın eylemleri ve diğer Kürt ulusalcısı örgütlerin çalışmaları; işçi sınıfı hareketinin yükselişi; dünya ulusal özgürlük istemleriyle mücadelelerin gelişmesi; yakın zamana değin yükselerek süren Irak Kürdistan'ındaki Kürt ulusal hareketinin etkisi ve Filistin halkının intifadasının etkisidir."

Ocak dergisi (Nisan 1990):

"Nusaybin, Cizre ve İdil'de İNTİFADA

Nusaybin olayı, Kürt ulusunun zulme ve baskıya yeter artık diyerek kitlesel başkaldırıya giriştiği ve ölüm dahil herşeyi göze aldığı gözüpek bir eylemdir. Egemen sınıfları paniğe düşüren de binlerin sokağa dökülmesi ve güvenlik güçlerine karşı dişiyle-tırnağıyla çatışmaya girmesiydi. Kürt halkı, artık şehitlerine, zulme başkaldırarak sahip çıkıyor, yeni şehitler pahasına, zulmün karşısına dikiliyordu. Nerede zulüm ve baskı varsa orada da isyan olmuştur. İşte Nusaybin'de cenaze töreninde, intifadaya yığınları götüren gerçeklik de burada yatıyor. Nusaybin, Kürdistan'da kitlesel direnişlerin güzel bir muştusu oldu. Dün Silopi, bugün Nusaybin ve ardından Silopi, İdil ve Cizre'de Nusaybin'deki baskı, zulüm ve vahşet dolu saldırıları protesto etmek için, sokaklara dökülüp, barikatlar kurup, silahlı başkaldırıya giriştiler.

(...)

Kürt halkının bu direnişi, başkaldırısı, baskı ve zulme isyandır, ulusal ve demokratik hakların eldesi için, insanca yaşamak için, kendi kaderini kendi ellerine alması için haklı ve meşru bir direniştir. Onun için Kürt halkının faşist TC'ye karşı başkaldırısı desteklenmeli ve bu ayaklanma ile her alanda dayanışma eylemlilikleri yükseltilmelidir."

Emeğin Bayrağı (15-28 Nisan):

"Çankaya zirvesi Yeni terör dalgası

Onyıllardır baskı ve şiddetle susturulan bir halk, yeter deyip başını kaldırdı. Onyılların asimilasyon ve ezerek sindirme politikası, son onyıldır peşpeşe alınan bir dizi önlem, bir işe yaramaz hale geldi. Yıllardır süren gerilla hareketi bastırılamadı. Önce Nusaybin, ardından Cizre, Silopi ve Mardin'in diğer ilçelerinde halk başkaldırdı. Ardından Diyarbakır'da yığınsal kepenk kapatma eylemi gerçekleşti. Ulusal hareket açık bir şekilde yeni bir aşamaya yükseldi. Yıllardır süren gerilla hareketi ile, yığınsal başkaldırı ile birleşti. (...)

Nusaybin, Cizre ve diğer alanlarda patlak veren yığınsal başkaldırıların, Batıda yığınsal eylemlerle desteklenmemesi faşist diktatörlüğü cesaretlendirdi. Bu hem, İntifada'ya daha açık saldırıları örgütlemek için faşist diktatörlüğe cesaret verdi. Ki bu nedenle, egemen klik politik temsilcilerin 'silaha karşı silah' çığlıkları daha çok yükselir oldu. Hem de, Türkiye genelinde işçi ve emekçi halkın yükselmekte olan mücadelesine, terör ve yasakla karşı durma olanağını arttırdı. Türkiye işçi ve emekçi yığınlarının, Kürt ulusal başkaldırısına sessizliği, Türk şovenizminin üzerlerindeki yoğun ve güçlü etkilerin bir göstergesi olmuştur. Politik öncüden yoksun, politik bilinci geri emekçiler, devletin terörüne karşı tepkisizlikleriyle de faşizmin, şovenizmin ekmeğine yağ sürdükleri gibi tarihsel sorumluluklarına sahip çıkmayarak kendi davalarına da zarar verici oldular; olmayı genel olarak sürdürüyorlar."

Yeni Demokrasi dergisi (Nisan 90):

"Newroz ateşini körükleyen Kürt halkıyla birlikteyiz

Newroz arifesi Nusaybin'de başlayıp oradan Cizre'ye, Silopi'ye ve günden güne Mardin'in bütün ilçelerine yayılan Kürt halkının büyük kitle direnişi ulusal kurtuluş mücadelesine yeni bir boyut kazandırdı.

(...)

Bugün kuvvetle duyulan şey, dağdaki ateşin cayırtısının düze vurmuş yankılarıdır. Gerilla savaşının sarsıcı etkileriyle uyanan ve cesaretlenen, zulmün ocağında pişe pişe korkularını atan Kürt halkının Botan'da sistemlilik kazanmaya başlamış bu ulusal motifli ve Filistin intifadasından esinli radikal kitle direnişi aydan aya daha ileri boyutlara varacak güçtedir."

Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü-(TKKKÖ) (1 Mayıs bildirisinden):

"Türkiye, İran, Irak ve Suriye arasında dörde bölünmüş uluslararası bir sömürge olan Kürdistan'ın Türkiye Cumhuriyeti sınırlarında kalan Kuzey Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi, sömürgeci Türk devletini ve egemen sınıfları tedirgin ediyor. Kendi dilini konuşma dahil her türlü demokratik hakları gaspedilmiş Kürt halkı, baskıya ve sömürgeciliğe karşı baş kaldırıyor. Sürgün ve katliamlarla, sıkıyönetim ve bugün yeni Dehakların sırça köşklerini yerlebir etmek için başkaldırıyor. Günümüzün yeni Dehaklarından biri olan TC'nin katliamları, sürgünleri, kendi sonlarını engelleyemeyecektir.

Faşist TC geçtiğimiz günlerde Kürdistan'daki katliamlarına bir yenisini daha ekledi. Savur'daki operasyonda 13 PKK direnişçisini katletti. Katledilenler arasında bulunan Kamuran Dündar'ın cenaze törenine katılan 3 bin üzerindeki Kürt halkı üzerine ateş açan faşist güvenlik kuvvetleri Şemsettin Çiftçi'yi öldürmüş, onlara varan insan yaralanmış, yüzlercesi ise gözaltına alınmıştır. Gelişen olaylarla, ilçede konan sokağa çıkma yasağı ile birlikte evlere operasyon düzenleyen vurucu timler birçok evi yağmalamış, halktan yüzlerce kişiyi gözaltına almıştır."

Mücadele (Nisan 1990):

"Kürdistan'da kitlesel başkaldırı kıvılcımları!

İsyan etmek haklıdır!

'Öleceksek, yurdumuzda ölelim, yeter artık!' Bu sözler, içinde öfkeyi, kini ve direnişi dile getiren yoksul Kürt köylülerinin baskıya ve şiddete başkaldıran anlamlı, büyük sözler.

1990'ın daha ilk ayları faşist diktatörlüğe korku salan aylar olmaya devam ediyor. Mart ayı Kürt ulusu açısından daha da anlamlı bir ay. Asırlar öncesi yine bir 21 Mart'ta zalim Dehak'a karşı Demirci Kawa önderliğinde ayaklanan Kürt halkı askeri harekatlarla sayısız kereler ezilmiş ama boyun eğmemiş Kürt halkı, şimdi yeni bir saldırıyla yüz yüzedir. 70'li yıllardan itibaren Kuzey Kürdistan'da devrimci ve sosyalist düşüncenin yaygınlaşması, örgütlenmesi ve özellikle de son beş yıldır PKK'nın yürüttüğü silahlı kurtuluş mücadelesi Türk devletini yeni tedbirler almaya zorladı. Cumhurbaşkanı, başbakan ve muhalefet parti başkanlarının yaptığı toplantıda 'Milli Mutabakat' sağlandı. PKK'nın şahsında Kürt ulusal kurtuluş hareketini kan ve silahla bastırmak için anlaştılar. (...)

Yapılması gereken ve yapılabilecek çok şey var. Başka bir ulusu ezen bir ulus özgür olamaz. Sömürü ve baskının bir biçimine karşı çıkarken, başka biçimlerine karşı çıkmayanlar kurtulamazlar. Yanıbaşındaki bir ulusal kurtuluş mücadelesine omuz vermeyenler, Kürt halkının bağımsız, birleşik ve demokratik bir Kürdistan mücadelesini desteklemeyenler demokrasiden de, enternasyonalizmden de söz edemezler. 1 Mayıs işçi ve emekçi sınıfların uluslararası dayanışma ve birlik günüdür. 1990 1 Mayısını Kürt ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmanın yükseltildiği bir gün haline getirelim. Şoven ve milliyetçi önyargıları, Türkiye soluna da yeterince bulaşmış kemalizmin sömürgeci ve gerici etkilerini yok etmek için 1 Mayıs bir adım olmalıdır. Ne yapılması gerektiği konusunda Türk emekçileri, demokrat ve devrimcileri önünde az da olsa örnekler vardır."

Devrimci-İşçi:

"Nusaybin, Cizre, Silopi: Kürdistan'da direniş

Nusaybin'de başlayan, kısa sürede Cizre, Silopi, Derik, İdil, Midyat, Kızıltepe ve daha sonra Siverek ve Silvan'a sıçrayan halk direnişi Filistin 'intifada'sını Kürdistan toprağına taşıyarak sürüyor.

Kürt halkı, kendi davasının meşruluğunu, direnişinin haklılığını savunmaktan ve eylemleriyle kanıtlamaktan geri durmuyor. Cizre'de 1 Nisan günü başlayan geniş çaplı çatışmalar, ulusal direniş mevzisinde saflaşan Kürt halkı ile faşist devlet arasındaki mücadelenin şiddetleneceğini gösteriyor.

Faşizmin şoven politikaları karşısında Kürdistan halkı en meşru hak olan savunma hakkını kullanıyor. Bizlere düşen görev Kürdistan halkının bu meşru direniş mücadelesine sahip çıkmak, faşist devlet terörüne karşı sesimizi yükseltmektir. Gelinen aşamada tüm devrimci, demokrat, ilerici güçler tarihi bir sorumlulukla karşı karşıyadır."

Adımlar Dergisi (14 Nisan-5 Mayıs):

"Şiddet yoluyla hiçbir sorun çözülemez

Adı konulmadan bir sorunu çözmek mümkün müdür? Kürt sorunu açık seçik konuşulmadan 141-142 ve 163 başta olmak üzere yasaklar kalkmadan Güneydoğu'daki sorunları çözmek mümkün mü? Devlet yıllardır Kürt sorununu askeri yöntemlerle, sürgünle çözmeye çalıştı. Aradan geçen yarım asırlık sürede gelinen noktada bugün Türk ve Kürtlerin biraradalığı tehlikeye girmiş durumdadır. (...)

Biz, hiçbir terör eylemini onaylamıyoruz. Şiddet yoluyla hiçbir sorun çözülemez. Ama, terörü önlemek ancak politik ve demokratik girişimlerle mümkün olabilir. Alınan son karar ise politik çözüm yolunu tıkayan askeri yöntem ve yasakları mutlaklaştıran bir karardır. Bu kararın parlamentoda tartışılmadan MGK'nın direktifi ile alınmış olması ise demokrasi süreci açısından ciddi bir endişe kaynağıdır."

Toplumsal Kurtuluş dergisi (Nisan 1990):

"Botan'da intifada

DÜN: NUSAYBİN

14 Mart 1990 günü, Çarşamba. Altmış bin nüfuslu bir ilçe: Nusaybin. Bütün dükkanların kepenkleri indirilmiş. Halk sokaklarda. Sabırsız ve öfkeli bir bekleyiş hüküm sürüyor kentte. Sessiz kalabalık, bir gün önce Savur'da öldürülen gerillaların

cenazesini bekliyor.

Kamuran Dündar'ın cenazesinin getirilmesiyle binlerce insan Kışla mahallesine yığılıyor. Ardından mezarlığa. Binlerce insan namluların gölgesinde polis kameralarına karşı 'Devrim şehitleri ölümsüzdür' sloganıyla saygı duruşuna geçiyor.

Mezarlıktan, kadınların düğün zılgıtları eşliğinde binlerce insan; kadın-erkek, çocuk-genç-yaşlı yürüyüşe geçti. Amaç kente 14 km uzaklıktaki Duruca köyüne gidip, öldürülen gerilla Ömer Kavak'ın ailesine 'taziye'de bulunmak. Kontr-gerillanın ve jandarmanın coplarına, ardından kurşunlarına, zılgıt ve alkışlarla, ardından taş ve sopalarla karşılık verdi halk.

BUGÜN: CİZRE

Nusaybin'de gerillaların cenazesine sahiplenen halkın üzerine ateş açıldığı yolundaki haberler duyulur duyulmaz Cizre'de de havalar gerginleşmeye başladı. 'Kurtuluş sembolü Newroz' öncesinde kentte, fırtınayı haber veren bir sessizlik egemen oldu. Esnaf kepenk indirdi. Öğrenciler okulları protesto etti.

21 Mart'a bir gün kala Cudi Dağlarına sırtını dayayan ve Cizira Botan (Botan Cizresi) olarak anılan kentte baskıcı yönetimi protesto eden göstericilerin üzerine ateş açıldı. Binlerce insan göğüslerini kurşunlara siper edercesine taşlarla, sopalarla çatıştı. Paniğe kapılan kontralar çevrelerine ve kalabalığın üzerine rastgele ateş açmaya başladılar. (...)

23 Mart günü mahallelerden mezarlığa doluşan onbin dolayındaki topluluk saygı duruşunda bulundu. Türkiye aleyhine ve PKK lehine slogan atan topluluk daha sonra dağıldı.

YARIN:?..

Bugün ülkenin her yanı Nusaybin ve Cizre olmaya adaydır. Eylemlerin şimdiden Silopi, Midyat, Derik, İdil, Kızıltepe, Dargeçit, Silvan, Çınar ve Siirt'e de sıçraması egemenlerin uykusunu kaçırıyor. Birçok şehir merkezinde 'ilk kıvılcım' bekleniyor.

Nusaybin'de gerillaların cenazesi sırasında çıkan olaylar yeni bir dönemin başlangıcıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti bütün kurumlarıyla olaylar karşısında ne yapacağını bilmez bir duruma düşmüştür. Onyıllardır sürgün zoruyla uygulanan politikalardan bir sonuç alınamamış, yalana dayalı resmi ideoloji iflas etmiştir. Yıllardır şişirilen kağıttan kaplanlar Bölge Valiliği, özel kolordu, kontr-gerilla, köy koruculuğu vb. kurumlar işlemez hale gelmiş, asimilasyon süreci tamamen durdurulmuştur. Devlet erkanı ne diyeceğini bilmez duruma gelmiştir."

yeni demokrasi

Newroz Ateşini Körükleyen Kürt Halkıyla Birlikteyiz

2000'e Doğru — Nusaybin'de intifada

ŞİDDET YOLUYLA HİÇ BİR SORUN ÇÖZÜLEMEZ

2000'e Doğru (18 Mart 1990):

"Halk korku duvarını aştı

Eskiden vurulan gerillalar başları ve kolları dışarı sarkacak şekilde kamyonlara doldurulup, 'ibreti alem' için şehirde dolaştırılıyor, üstüste çukurlara doldurulup gömülüyorlardı ve insanlar ölülerine, çocuklarına sahip çıkmaktan korkuyorlardı. Oysa bugün Nusaybinliler çocuklarının cesetlerini ısrarla arıyor ve binlerce insanın katıldığı törenle gömüyorlar. 3 yılda çok şey değişti Nusaybin'de, 'Allaha şükür bu kez de az kaybımız var' diyor bir Nusaybinli. Korku duvarını aşmışlar."

Devrimci Birlik Platformu'nun Ortadoğu ilerici kamuoyu ve politik güçlere Kürdistan'daki son gelişmelerle ilgili açıklaması

Türkiye ve Kürdistan'da bugünlerde son derece önemli olaylar yaşanıyor. Bu önemli gelişmelerin ekseninde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kazandığı yeni boyutlar vardır. Kürdistan halkı yeni döneme ayaklanma örnekleri ile girerken Türkiye'de de faşist diktatörlüğe karşı süren mücadele Kürt halkıyla dayanışma temelinde daha da yoğunlaştırıldı. Gelişmeler karşısında panik ve dehşete kapılan Türk burjuvazisi, hükümet ve faşist ordu kurmayları bir yandan vahşice Kürdistan'a yeni tank ve ordu birlikleri gönderip savaş çığlıkları atarken, burjuva muhalefet partileri %10'la zorla ayakta duran hükümet çevresinde halka karşı birleşti.

84'ün 15 Ağustos'undan beri, PKK öncülüğünde gerilla zemininde yürüyen silahlı halk savaşı, Kürdistan'ın bütün bölgelerini sararken, Kürt halkını faşizme ve işgalci Türk ordusuna karşı ayağa kaldırmış, hiçbir askeri gücün alt edemeyeceği bir güce dönüşmüştür. Dev ayağa kalkmıştır. Kürt halkı direnme ve savaş günü Newroz'da, yedisinden yetmişine işgalcilere "artık yeter!" deyip, zafer işaretleri ile sokağa dökülmüş, dağlarda döğüşen evlatlarına cevap vermiştir. PKK öncülüğünde yürüyen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir aşamaya, yaygın halk ayaklanmaları aşamasına sıçramıştır.

Kürdistan'da yeni dönemin habercisi son gelişmeler Newroz arifesinde Mardin'de altı saatlik bir çatışmadan sonra şehit düşen 13 ARGK gerillasının cenazelerine halkın sahip çıkmasıyla başladı. Bilindiği gibi, bugüne kadar şehit edilen gerillalar toplu mezarlara gömülürdü. Ama bu kez aynı şeyi yapmak isteyen faşist ordu güçlerine karşı kadın, genç, yaşlı, çocuk demeden bütün halk ayağa kalkarak cenazelere sahip çıktı. Cenaze töreni biçiminde başlayan onbinleri bulan kitlesel gösteri, işgalci Türk ordusunu ve faşizmi lanetleyen bir protesto gösteri ve yürüyüşüne dönüştü. Ulusal kurtuluşun sloganları ve devrime bağlılığın andları binlerce insan tarafından haykırıldı. Uysal köleler olarak görmeye alıştığı halk kitlelerini bu şekilde gören faşist polis ve ordu güçleri gördüğü manzara ile dehşete kapılmış, vahşetle kitleleri dağıtmak için saldırmıştır. Bu saldırı ile içinden iki şehit veren halk, eline ne geçtiyse faşist resmi güçlere karşı direnişe geçmiştir. Nusaybin halkı şehri tam bir savaş alanına çevirdi. Devlete ait binalar tahrip edilirken sokak-sokak, ev-ev direndi. Faşist ordu güçleri tam bir panik içinde ertesi gün şehri tank ve ordu güçleri ile doldurdu. Nusaybin halkı bu kez fırınlar dahil tüm işyerlerini kapatarak, tank ve jandarmalara karşı göğüslerini gererek ellerinde zafer işaretleri "Yaşasın Kürdistan" sloganları altında direnişi sürdürdü. Nusaybin'deki faşist terörü protesto etmek ve halk direnişine omuz vermek amacıyla Midyat, İdil, Silopi ve Cizre'de halk yığınları sokağa döküldü ve kepenkleri indirerek, gösteriler yaparak direnişe katıldı. Newroz gününde ulusal kurtuluş sloganları altında şehirdeki Türk bayrakları yırtılarak göndere Kürdistan bayrağı asıldı. Cizre'de resmi askeri birliklerle işbirlikçi kontraların oluşturduğu barikatların üstüne yürüyen halk Nusaybin'i de aşan bir direniş sergiledi. Burada da ilk belirlemelere göre beş şehit veren Cizre halkı, şehitleri direniş bayrağı yaparak ayaklanmanın dalga-dalga diğer bölgelere yayılmasını sağladı.

Olaylar karşısında tam bir panik ve dehşete kapılan hükümet ve faşist ordu birlikleri, zaten yüzbinlerce asker, tank, top, helikopter ve uçaklarla doldurdukları Kürdistan'a yeni askeri güç sevketmeye koyuldu. Binlerce kadın, yaşlı ve çocuğu tutuklayarak zavallılığını gösterdi. Halkı teskin etmek amacıyla bölgeye gönderilen hükümet partisinden Kürt asıllı parlamenterler öfkeyle halk tarafından taşlanarak kovuldu. Kendilerini mevcut hükümete alternatif olarak sunan burjuva muhalefet partileri gerçek yüzlerini göstermekte gecikmediler ve halk yığınlarına karşı hükümet çevresinde kenetlendiler. Sert tedbirler almamakla suçladıkları hükümetin halk direnişini bastırmak için başvuracağı her türlü baskı ve terör eylemlerini destekleyeceklerini açıkladılar. Bununla da yetinmeyip komşu ülkelere savaş çağrılarında bulundular. Leş kargaları gibi başkent Ankara'ya doluşan TC devletinin bütün sivil ve askeri erkanı Kürdistan halkının kabaran öfkesine karşı ne önlemler alacaklarını acz içinde tartışmaya koyuldular. Halka karşı tehdit savurmakta birbirleriyle yarışa girdiler. Ancak bütün bunlara rağmen Kürdistan halk direnişi dalga-dalga diğer bölgelere yayılıyor. Son olarak Siirt kazalarında, Şırnak ve Eruh'ta, Diyarbakır'ın bazı ilçelerinde, halk kepenkleri indirerek, gösteriler düzenleyerek direnişe katıldı. Öğrenciler yüksekokul ve liselerde gösteri ve boykotlar düzenleyerek bu direnişlere omuz verdiler. Yalnızca Şırnak'ta 200 lise öğrencisi halk direnişine omuz vermek için açlık grevine başladıklarını basına açıklamışlardır. Aynı dönemde ulusal kurtuluş gerillaları da Mardin, Diyarbakır, Hakkarı, Siirt, Elazığ ve Maraş'ın ilçe ve köylerinde köy ve kasaba işgalleri gerçekleştirerek faşist ordu birlikleriyle çeşitli muharebelere giriyorlar.

Kürdistan halkının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bir üst boyuta sıçratan bu ayaklanma örneklerine Türkiye'de Devrimci Birlik güçlerinin de içinde olduğu devrimci demokratik muhalefet kayıtsız kalmadı. Başta İstanbul olmak üzere Anadolu'nun birçok ilinde yaygın kitlesel gösteriler, pankart, bildiri, afişleme ve yoğun bir eylemlilik yaşandı. Faşist diktatörlüğe karşı silahlı mücadele dahil çeşitli mücadele araçlarıyla halk hareketi yükseltilmektedir. Bu mücadele onurlu ve kararlı direnişler sergilemiştir. Kitlelerin hiçbir sorununa çözüm getiremeyen, baskı ve zor dışında hiçbir politika geliştiremez duruma gelen faşist rejimin ANAP hükümeti, bu yaygın ve cesur muhalefet karşısında tam bir acz içine düşmüştür, İktidar ve muhalefetiyle, askeri ve sivili ile TC Kürdistan halkının bu yükselişine karşı baskı ve zorbalığı daha da yoğunlaştırmaktan başka bir çare bulamamaktadır. Son olarak beş ANAP milletvekilinin istifası, yapılan bütün anketlerde iktidarın %10'un üzerine çıkmaması; ANAP hükümetinin halka karşı işlediği suçların ağırlığı altında panik içinde olduğunun ve çökmekte olduğunun göstergesidir. Türkiye egemen güçleri bir takım provokasyonlar düzenleyerek on yıl sonra yeniden bir ordu darbesini tartışıyor ama, artık bunun da bir önlem olmaktan çıktığını görüyor. Türkiye'de siyasi, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla en üst düzeylerde yaşanmakta olan kriz, artık ürünlerin ucuza kapatılmasına isyan eden köylülerin yer yer ayaklanmasına, yüzbinlerce işçinin greve çıkmasına, öğrenci gençliğin yoğun siyasal eylemlerine neden olur.

Türkiye ve Kürdistan bölgemiz Ortadoğu düzeyinde önemli gelişmelerin ipuçlarını vermektedir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile Türkiye devrimci hareketinin birlik ve dayanışmasını ifade eden Devrimci Birlik, halklarımızın bu ileri doğrultudaki mücadelelerini gerçek bir devrimci alternatife dönüştürme kavgasını veriyor. Bu amaçla bütün devrimci demokratik, yurtsever güçlerin aynı hedefte birleştirilmesi, halklarımızın büyük bir özveriyle gerçekleştirdiği ileri mücadele atılımlarına bağlılığın da bir gereğidir.

Bölgemizin ilerici kamuoyu ve politik güçleri!

Kürdistan'da PKK öncülüğünde gelişen ulusal kurtuluş savaşının içine girdiği bu yeni dönem, bölgemizi de yeni gelişmelerle karşı karşıya getirmiştir. Ortadoğu halkları Kürdistan halk savaşı pratiğinde yeni bir devrimci odağa sahip olmuş, yeni bir devrim mevzisi yakalamıştır. Kürt halkının mücadelesi halkların hangi yolla haklarına sahip çıkabileceğinin canlı pratiği olmaktadır. Bu anlamda Kürdistan pratiği her türlü reformizm ve teslimiyete karşı devrimci çıkışın zaferinin belgesi olmaktadır. Aynı zamanda doğru bir mücadele yöntemi ve öncülüğü altında, halkların çok kısa zaman kesitlerine büyük gelişmeleri sığdırabileceklerinin de göstergesidir.

Bölgemizin yurtsever güçleri!

Kürdistan'da gelişen olaylara kulak verin. Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi aynı zamanda bölge halklarının emperyalizme, gericiliğe, faşizme ve siyonizme karşı mücadelesinin bir parçasıdır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin içine girdiği bu yeni dönemin ilk güçlü adımları bölgemizde yarınların nelere gebe olduğunun işaretini vermektedir. Ortadoğu halklarının devrimci dinamiklerini göstermektedir. Filistin halkının intifadası örneğinde olduğu gibi, Kürdistan halkı da direnme ve savaşmaktan başka bir yolu olmadığı gerçeğini ile karşı karşıya kaderini eline almıştır.

Kürdistan halkının bu haklı ve onurlu mücadelesine her yolda omuz verin. Türk faşist rejiminin Kürdistan halk hareketini ezmek için girişebileceği katliamlara karşı duyarlı olun, sesinizi yükseltin. Türk devletinin gerçekleri gizlemek için uyguladığı koyu sansüre karşı, gerçeklerin sesi olunuz. Türk faşist rejiminin girişeceği her türlü saldırı ve provokasyon bölge halklarına karşı oynanan oyunlardan bağımsız değildir.

-Yaşasın PKK öncülüğünde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi!
-Yaşasın Kürdistan halkının intifadası!
-Yaşasın Ortadoğu halklarının emperyalizme, faşizme, siyonizme ve gericiliğe karşı mücadele birliği!
-Yaşasın Devrimci Birlik!

Devrimci Birlik Platformu
24.03.1990

HALK AYAKLANMALARIMIZ VE KÜRT MİLLİYETÇİLİĞİNİN TUTUMU

İster devrim, ister karşı-devrim güçlerinden kaynaklansın her nitel dönüşüm ya da gelişme politik güçlerin konumunu ve bundan kaynaklanan tutumlarını netleştirir. Yakın halk tarihimizde 12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesi ve 15 Ağustos 1984 Kürdistan Ulusal Kurtuluş Atılımı politik güçlerin tutumlarını netleştiren nitelikteki gelişmelerdir.

İki olay da politik arenada kendine devrimci diyen tüm güçleri net görevlerle karşı karşıya bıraktı ve onları sınadı. Halka bağlı olanlar, devrime inananlar, devrimci ideoloji ve politikaya bağlı kalanlar bu sınavdan aklanmış olarak çıktılar. Proletarya dışı akımlar, devrime inanmayanlar, ulusal kurtuluşa ve halka bağlı olmayanlar sürekli döküldüler.

Hiç kuşku yok ki, politik arenada güçleri politik sınavlarla karşı karşıya bırakan gelişmeler, büyük ölçüde PKK'nin mücadelesinin ürünüdürler. Şimdi tüm güçleri daha da net bir sınav beklemektedir. Çünkü, Kürdistan ulusal kurtuluşu ve halk demokrasisi için direnip direnmeme bir tercih sorunu olmaktan çıkmış, Kürdistan'da her sınıftan politik güç ve bireyler için kesin tavrını belirleme sorunu haline gelmiştir.

Mart 1990'la başlayan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni bir aşamayı müjdeleyen siyasal kitle eylemleri, güçleri net tutum almaya iten en önemli gelişme durumundadır. Bu gelişmeye karşı tutumu özellikle irdelenmesi gereken güçlerin başında aristokrat ve elit küçük-burjuva kesimleriyle Kürt milliyetçi grupları gelmektedir.

Onların son halk ayaklanmalarımıza -onlar kendiliğinden demokratik kitle eylemleri diyorlar- ilişkin değerlendirmelerine bakmadan önce, şimdiye kadar söylediklerini ayaklanmaların ortaya çıkardığı net sonuçlar ışığında kısaca toparlamak istiyoruz. Zira yeni değerlendirmelerine anlam verebilmek, ancak önceki değerlendirmelerini de gözönüne almakla mümkündür.

TKSP (Komkar)'dan Rızgari'ye kadar küçük-burjuva milliyetçisi grupların çoğu Kuzey-Batı Kürdistan örgütü oldukları halde sürekli olarak Doğu ve Güney Kürdistan'daki mücadeleleri öne aldılar. Bu tercih, hangi parçada olursa olsun Kürt halkının kurtuluş mücadelesini desteklemek zorunluluğundan kaynaklanmıyordu. Tam aksine, direnmeye cesaret edemedikleri, bedavadan gelişmelere konmak istedikleri ve sözkonusu mücadelelere kendi sınıf anlayışlarındaki otonom güçler öncülük ettikleri için bu tercihi yaptılar. Daha da ötesine giderek, PKK direndiği için onu "Güney Kürdistan'daki mücadeleyi sabote etmekle" suçladılar. PKK de bu mücadeleleri destekledi. Fakat bu mücadelelere öncülük eden KDP'lerin uzlaşma ve teslimiyete giden çizgilerini eleştirdi ve Kürdistan sorununun çözümünde Kuzey-Batı Kürdistan'daki ulusal bağımsızlık mücadelesini belirleyici aldı.

Varılan aşamada ortaya çıkan sonuçlar, PKK'nin mutlak haklılığını göstermektedir. Hem Doğu hem de Güney Kürdistan'da örgütlü bir direnişin varlığından sözedilemeyeceği gibi, bu durumun başlıca sorumlularından olan KDP liderleri üst üste yaptıkları açıklamalarla ulusal bağımsızlık ve silahlı mücadeleye karşı çıkmaktadırlar.

Buna karşılık, örgütlü direnişi ve haklı talepleriyle Kuzey-Batı Kürdistan öne geçmiş ve bu mücadele dört parçadaki halkımızın son umudu haline gelmiştir.

Şimdi sormak istiyoruz: TKSP, Peşeng ve Rızgari bayları, nerede kaldı 1983, 1984 ve 1985'teki değerlendirmeleriniz? "Yanılgınızı" kabul ediyor musunuz? Bu "yanılgılarınızdan" dolayı yol açtığınız tahribattan dolayı kendi kitleniz ve Kürt halkına herhangi bir açıklamada bulundunuz mu? Halka, yıllarca bağımsızlık mücadelesine karşı otonomiciliği desteklemenin gerekçelerini açıklamak zorunda değil misiniz?

Kürt küçük-burjuva örgütleri yıllardır bağımsızlık mücadelesine karşı kültürel özerklik talebiyle Türkiye'de burjuva reformculuğunu desteklemekte ve Kürdistan ulusal kurtuluş potansiyelini bu amaçlarına kanalize etmek istemektedirler. Onların sloganı "Türkiye'ye demokrasi, Kürdistan'a özgürlük!" -kastedilen özgürlük Kürt halkı için değil, küçük-burjuva örgütler içindir- oldu. Onların demokrasi gücü olarak öne çıkardıkları SHP, bugün Kürdistan'a en azgın saldıran parti durumundadır. Kürt küçük-burjuva örgütlerinin içinde yer aldıkları "Sol-Birlik"in önderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, bugün Türk burjuvazisinin Kürdistan'a karşı "Misak-ı Milli Birliği" içinde yer almaktadırlar. Burjuva partileri ise rejimi süsleyen etiket durumundadırlar. Kültürel özerklik de hayal olmuştur.

Türkiye'deki rejimin karakteri ve "demokrasi" adına sergilenen şoven tasfiyeciliğe ilişkin PKK belirlemelerinin doğruluğu mutlak bir şekilde ortaya çıkmıştır. Öte yandan süreci önemli oranda koşullandıran, rejimin yüzüne geçirmeye çalıştığı sahte demokrasi maskesini indiren ve ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik reformist-tasfiyeci planları bozan doğrudan PKK'nin mücadelesi olmuştur.

Peki, demokrasi diye diye PKK'nin mücadelesine yıllardır küfreden ve halkı aldatmaya çalışan güçler, bu "yanılgılarının" hesabını vermek ve itiraflarda bulunmak zorunda değiller midir?

Kürdistan'da silahlı mücadele, Kürdistan adına olabilecek her talebin zorunlu temel yöntemidir. Halkımızı Mart 1990 ayaklanmalarına vardıran doğrudan silahlı mücadelenin bu gerçekliğidir. Ve bu mücadelede sadece 1984'ten beridir en az 1000 şehidin kanı mevcuttur. Bugün Kürdistan'da verilen silahlı mücadelenin meşruluğunu artık kimse tartışmıyor. Fakat Kürt küçük-burjuva örgütleri 1980 öncesi ve sonrası PKK'nin silahlı mücadelesine "terörist" damgasını vurmaktan kaçınmadılar. Bunun yığınla belgesi var. PKK'nin silahlı ulusal kurtuluş mücadelesinin halkımız lehine yol açtığı tarihi gelişmeler ortadayken, bu mücadeleye "terörist" diyenlerin halka özeleştiri vermesi gerekmez mi? Eğer bunu yapmasalar TKSP gibi "gerekirse silahlı mücadeleye başvurulacağını" ve Rızgari gibi "Peşmerge hücreleri"ne gidileceğini söylemenin ne anlamı kalır?

PKK başından beri Kürdistan emekçi sınıflarının özgücünü temel aldı ve onlara dayandı. Dışta da emperyalist çevreleri ve onların güdümündeki güçleri değil, halkların devrimci ve yurtsever güçlerinin müttefik aldı. Bağlantı ve dayanışmalarını bu ilkelere göre geliştirdi. Kürt milliyetçi grupları ise ısrarla emperyalist yönetimlerin güdümündeki güçleri müttefik aldılar. Bağımlılık ilişkilerini "enternasyonalist" ilişkiler olarak halkın önüne sürdüler. Bugün bir yandan TKSP vd.'lerine destek veren güçler, diğer yandan da vargüçleriyle faşist Türk devletini donatmaktadırlar. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi geliştikçe emperyalist güçlerin Kürdistan sorununa ilgileri artmaktadır. Bu ilgi, Kürt halkının bağımsızlık hakkına duyulan eğilim değil, tam aksine mücadeleyi kendi güdümlerine almak ve kendi lehlerine bir çözümü olanaklı kılmak içindir. Bizim küçük-burjuva milliyetçilerinin emperyalist kurtları faka bastıracağını düşünebilmek bile saflık olur. Emperyalist çevrelerin kültürel özerklik planlarının tarihi en az 80-90 yıla uzanmaktadır. Gerek bu planı sonuçsuz kılan ve gerekse de Kürt halkına uluslararası alanda saygınlık kazandıran, PKK'nin mücadelesidir. İhtiyacımız olan dayanışma çemberine varamadığımız ileri sürülebilir. Fakat en azından bu bağlantıları kurmanın yol ve yöntemi kesinleşmiştir. Bir halk savaşabildiği ölçüde enternasyonalist bağlantıları gelişir. Kürt küçük-burjuva grupları yıllardır tek doğru olan PKK öncülüğündeki mücadeleyi desteklemek yerine Celal Talabani ve Mesut Barzani diplomatçılığına soyundular. Tam bir bağımlılık ve mücadeleyi halka havale eden küçük-burjuvaların ruh ve davranış hali. Son halk ayaklanmalarımızla dünya Kürdistan ve PKK adlarını daha net olarak birlikte söylemeye başladı.

Peki, birlik ve direnişten yanaymış gibi gözükmek isteyen Kürt milliyetçisi gruplar "yanılgılarını" da kabul edecekler midir? Ve etmeleri gerekmez mi?

PKK, başından beri ulusal bağımsızlık, halk demokrasisi ve direnişten yana olan tüm güçlerin birliğini istedi. Bunu programlarında ilkeleştirdi. Ve böylesi bir birliğe ancak mücadele içinde varılabileceğini vurguladı. Bu birliğin yegane doğru örgütsel ifadesi Ulusal Kurtuluş Cephesi'dir.

Kürt milliyetçi grupları ise PKK'nin birlik çağrılarına kulak tıkadılar. Suni sorunlar öne çıkararak birlik görevlerinden kaçtılar. PKK'ye çizgisinden vazgeçmeyi dayattılar. Halbuki halkımızı bugünkü mücadele aşamasına vardıran PKK'nin çizgisidir. Aynı güçler, ERNK'ye PKK cephesi diyerek saldırdılar. ERNK'ye alternatif olarak "Beş'li Birlik", Türkiye reformist grupları ile takviyeli "Sol-Birlik" ve "Tevger"i çıkardılar.

Neticede bu birliklerin tümü dağıldığı veya sadece isim düzeyinde kaldığı halde, ERNK gelişti ve milyonları kucaklayarak onları ayaklanmalara vardırdı.

Doğru ulusal kurtuluş caphesinden kaçan ve alternatif olarak dağıtıcı birlikler kuran Kürt milliyetçi grupları ortaya çıkan gerçekleri kabullenecek midir? Dürüstlerse kabullenmek zorunda değiller midir?

Açık ki kitlelerin siyasal başkaldırısı konusundaki sözleri, sorduğumuz sorulara verdikleri cevaplara göre anlam kazanacaktır. Aksi durumda, iyi niyetli bile olsa söylenen sözlerin hiçbir anlamı kalmaz.

Kürt milliyetçi grupları halk ayaklanmalarımıza inkarcı ve yararlanmacı bir tarzda yaklaşıyorlar

Elimizde Tevger güçleri, Rızgari, KİP, TSK ve TKKKÖ örgütleri adına dağıtılan "21 Mart 1990" tarihli bildiri var. Bildirinin sahibi güçler bir yandan kitlesel direnişlerle dayanışma içinde olduklarını söylüyor, diğer yandan ise kitlesel direnişleri yegane öncüsü PKK'den tek kelime ile bahsetmiyorlar.

PKK'ye karşı olmak, bu güçleri objektif gerçekleri de inkara götürüyor. Bütün dünyanın söylediklerinin içinde PKK'nin adı geçiyor diye inkar ediyorlar.

TKSP, ayaklanmalar üzerine dağıttığı MK bildirisinde (Nisan 1990), *"Bu bir Kürt intifadasıdır. Onu sadece şu ya da bu örgütün ürünü saymak, onun direktifleriyle yürüyor gibi göstermek yanlıştır. Bugün kitleselleşen direniş uzun yılların ürünüdür. Ve bunda, geçmişten bu yana mücadelenin içinde yeralan, emek veren tüm devrimci ve yurtsever güçlerin payı var"* diyor ve inkarcı değerlendirmelerinde daha da ileri gidiyor: *"...Elbet örgütlü yurtsever güçler bu eylemlerin dışında değiller. Örneğin partimiz -TKSP (b.n.)- olgunlaşan koşulları zamanında gördü, yığınların eyleme geçirilmesinin önemini çok önceden vurguladı. Nevroz öncesinde yayınladığı bildirilerde kitleleri protesto eylemlerine çağırdı. Benzer bir çağrı yine partimizin içinde yeraldığı TEVGER tarafından yapıldı. Diyarbakır merkezinde ve diğer bazı ilçelerde Demokratik Platform'un çağrısı, kitlelerin eyleme geçmesinde ve onun başarısında belirleyici bir rol oynadı."* **(Riya Azadi, Nisan 1990, sayı:133)**

TKSP, kitleleri ahmak yerine koyuyor. Peki, hangi çizgi, hangi örgüt gücü, hangi taktik ve hangi çalışmayla kitleleri eyleme kaldırdınız? Cezaevlerinde direnen tek adamınız, direniş içinde şehit düşen tek ferdiniz var mıdır? Reformculukla mı, Sol-Birlik'le mi, Tevger'le mi, mülteci örgütçülükle mi, PKK'ye ve mücadelesine küfür ederek mi, Düsseldorf PKK davasının hazırlanmasına katılarak mı Kürdistan halkını kitlesel direnişlere hazırladınız?

Peki, adını vermekten çekindiğiniz, ayaklanmanın hazırlanmasında emeği geçen devrimci, yurtsever güçler kimlerdir? Sakın "terörist" dediğiniz PKK olmasın? Türk devlet uzmanları "halkın %80'i PKK'yi destekliyor" dediler. Dünya radyoları da benzer değerlendirmeler yaptılar. Türk ve yabancı basının da değerlendirmesi bu yönlü. Öte yandan PKK'nin sömürgeci orduya kök söktüren 6 yıllık silahlı mücadelesi var.

TKSP'ye göre tüm bunlar önemli değil. **Engels**, *"Küçük-burjuvazi tehlike yaklaşınca en uzağa kaçar, zafer anı gelince de zafer naralarıyla herkesin üstüne çıkar"* der. TKSP'nin tutumu tam da bu tanıma uyuyor. TKSP, daha 1983'te Kürdistan'ı kurtarma planını açıkladı. Buna göre Avrupa'da beklenecek, uzaktan mesaj verilecek, halk ayaklanacak; o zaman da TKSP'nin namlı liderleri gidip liderlik koltuklarına oturacaktı.

Halkın coşkusu TKSP'lileri fazla coşturmuş olacak ki, bir an coşa gelip havadan sıkıyor, silahlı mücadele bile verebileceklerini(!) ileri sürüyorlar: *"Böyle bir devlete karşı -Türk devleti kasdediliyor (b.n)- koymak, hatta koşullar elveriyorsa silahla savaşmak, mümkün olsa onu tarumar etmek en büyük hak, en büyük görev değil midir? Böyle bir savunmayı, direnişi 'terörizm' diye suçlamak, Kürt halkına yasaklamak hangi budalanın işidir?"* **(Riya Azadi, Nisan 1990)**

Adama demezler mi; gücüne ve karakterine göre konuş. Düne kadar silahlı mücadeleye "terörizm" damgası yapıştıran sendin. Nasıl oluyor da birdenbire saf değiştirdin? Silahlı mücadeleye "terörizm" diyenler ve bunu Kürt halkına yasaklayanlar budalaysa, bugüne kadar aynı değerlendirmeleri savunan sizler nesiniz? "Gerekirse silahlı mücadele" diyorsunuz. Bugünden daha gereklilik olur mu? Yapılan kaytarmacılık değil midir? "Mümkün olsa Türk devletini tarumar etmek lazım" diyorsunuz. Demek ki böyle bir niyetiniz yok.

TKSP ve Tevger'in diğer güçleri her zaman yaptıkları gibi hem inkar ediyor hem de direnişin meyvelerini yağmalamak istiyorlar. Kitle direnişleri tümüyle PKK'nin politik ve örgütsel inisiyatifinde olmuştur. Her emekçi sınıftan yurtsever insanlarımız başkaldırılara katılmıştır. Buradan hareketle başka örgütlü güçlerin de ayaklanmalarda yer aldığını ve ayaklanmaları hazırladığını ileri sürmek ahmaklıktır.

Tevger, Diyarbakır'da bildiri dağıttı ve esnafı direnişe çağırdı. Esnafın ancak %10'u o da belli semtlerde, birkaç saatliğine bu çağrıya uydu. Kaldı ki Tevger'in bu çağrısının amacı başkaydı. Son günde bir şeyler yapıp "kitle ayaklanmalarında biz de vardık" diyebilme amacını güdüyorlardı. Amaçlarına ulaşamadılar.

Öte yandan, ayaklanmaların ve onları destekleyen kitlesel eylemlerin olduğu alanlarda birkaç fert bile olsa Tevger güçlerinin varlığını ileri sürmek çok ileri bir iddia olur. Evet, Tevger'in adamları vardır. Fakat bunlar Tahir Adıyaman'la kolkola gezenler ve sömürgecilerden icazetli Van'ın lüks otellerinde kalanlardır.

İnsan doğruları inkar ederek yücelmez. İnsanı yücelten, hesabına gelmese de objektif gerçekleri kabullenmesidir.

Kendini Tevger dışında gösteren ve 'parti' kuruşlarını İsveç'ten Kürdistan halkına müjdeleyen "Kürdistan Kurtuluş Partisi-Rızgari" ise inkarcı değerlendirmelerinde TKSP vd.'lerinden de ileri gitmektedir.

Polit Büro imzalı, 16 sayılı ve 23 Mart tarihli parti bildirisinde **Rızgari** şunları yazıyor: *"Sosyalist, demokrat ve yurtsever siyasal güçlerin konumlarını değerlendirdiğimizde örgütlü bir düzey görülmemektedir. Bütün anti-sömürgeci güçlerin çok iyi bilmesi ve bilince çıkarması gereken, Nusaybin, Cizre, Silopi vd. eylemleri bugünkü yapısı ile hiçbir siyasal örgütün tek başına kucaklayıp yönlendiremeyeceğidir. Yani bugün ne PKK ne Rızgari ve ne de diğer Kürt örgütleri kitlenin önünde değillerdir. Bunu böyle tespit ederek yerli yerine koymak gerekir. Ama hepsi de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin potansiyellerini taşımaktadırlar. Bugün katledilen PKK'lilerin bu potansiyelin içinde olduğu da inkar götürmez. Kürt örgütleri şapkalarını önlerine koyup düşünmelidirler."*

Önce Rızgari baylarına kendilerini PKK'yle kıyaslama "alçakgönüllülüğünü"(!) gösterdikleri için teşekkür etmek gerekir! Öte yandan şunu hatırlatmak istiyoruz; üniforma giymekle Napolyon olunmaz. Toplumda ve tabiatta ayrı nitelikteki iki şey birbiriyle kıyaslanmaz. TKSP'ye sorduğumuz soruları Rızgari baylarına da sormak durumundayız:

Cezaevlerinde PKK'li savaş esirleriyle birlikte kaldınız. PKK'nin 50'nin üstündeki şehidine karşılık kaç şehit verdiniz? Sömürgecilere hangi darbeleri vurdunuz? Kürdistan'da varlığınız mevcutsa bunu ispatlayabilecek tek örnek verebilir misiniz? Durmadan "peşmerge hücreleri"nden bahsediyorsunuz. Kürdistan'da tek peşmergeniz var mıdır? Peşmerge eylem demektir. Nerede eylemleriniz? Bir yandan kendinize devrimci ve yurtsever diyorsunuz, öte yandan Türk sömürgeci yetkililerinden de daha inkarcı davranıyorsunuz. Bu mudur yurtseverlik? 1980'de de "PKK tek başına götüremez" diyordunuz. Fa-

kat PKK götürdü. Onun için hiç meraklanmayın ve hiç endişe etmeyin, PKK yine tek başına götürür. Çünkü PKK'nin arkasında milyonlar var. Yeter ki sizler gölge etmeyin, olanlara saygı gösterin.

Evet, herkes şapkasını önüne koyup düşünmelidir. Fakat asıl düşünmesi gerekenler sizlersiniz. Sizler yanıldınız. Tespitleriniz hep yanlış çıktı. Sizler halktan soyutlanıyorsunuz. Böyle giderseniz bir daha asla Kürdistan'ı göremeyeceğinizi sizler de biliyorsunuz. Yok, endişeleriniz gerçekten birlik olmak isteme çabasından kaynaklanıyorsa yine hiç korkmayın. Dürüst olduğunuz ölçüde birlik yolu hiç de kapalı değildir.

Rızgari'nin inkarcı iddiaları bu kadar da değil. Elimizde yine Rızgari'nin Newroz vesilesiyle yazdığı Mart 1990 tarihli parti bildirisi var. Kitle ayaklanmalarından önce yazılmış olsa gerek. Tümüyle kültürel bir içerikte. Adet olsun diye yazılmış. Kürdistan'da ayaklanmaların sesini herkes daha olmadan duyarken Rızgari'nin hiç haberi yok. Fakat ayaklanmalar çıktıktan sonra Rızgari baylarının her biri hemen ayaklanma uzmanı kesildi.

Bu belirlemelere ne demeli: *"Direniş... kendiliğinden bir biçimde 13 yıllık terör ve barbarlık karşısında çok doğal ve kitlesel bir tepkidir... Olaylar, Halepçe katliamı ve Newroz bayramının yıldönümlerine denk düşmüştür. Bütün Kürdistanlıların Halepçe katliamını protesto etmeleri ve Newroz'u kutlamaları eylemi ise bölgede çok doğaldır."*

Rızgari, ayaklanmalarda PKK'nin öncülüğünü inkar etmek için bin dereden su getiriyor. Bir kalem darbesiyle PKK'nin 13 yıllık mücadelesi ve şehitler, ulusal kurtuluşa umut bağlayan, direnen milyonlar unutuluyor. Türk devletini kökünden sarsan eylemler sıradan, olağan, her yıl yapılan, mütevazi eylemlere indirgeniyor. Bu kadar yazdıktan sonra nasıl oluyor da Rızgari baylarının "kimse ayaklanmadı, herşey senaryodur" demediğine şaşıyor insan!

İnsanın bu denli inkarcı olabilmesi için çok kinli ve kara vicdanlı olması gerekir. Sadece Mardin bölgesinde PKK'nin şehitleri sayılsa sayfalar tutar. Aynı şey tutuklular ve eylemler için de geçerli.

Öte yandan Newroz'u kutlamak ve Halepçe katliamını protesto etmek tabii ki Kürt halkının en doğal hakkı. Peki, Rızgari bayları Stockholm'un sıcak salonlarında namı belli ozanlarla birlikte yaptıkları toplantılar ve yayınladıkları bildiriler dışında Newroz'u nasıl kutladılar?

Peki, Newroz kutlamaları kültürel kutlamalar mıdır? Newroz'u sadece kültürel yanı ile sınırlayanlar Kürt halkının düşmanlarıdırlar. Köle bir halkın her bayramı isyan ve eylem günü olmak zorundadır. Ve bu geleneği Kürdistan'a getiren; Newroz'la Çağdaş Kawa Mazlum Doğan'ı yaratan, Newroz haftasına Ulusal Kahramanlık Haftası payesi veren ve bu haftayı sömürgecilerin ecel terleri döktüğü eylem haftası haline getiren PKK'dir.

Kaldı ki Rızgari'nin ileri sürdükleri açık yalanlardır. 1980'den beri Newroz Kürdistan'da yığınsal kutlanmıyor. Buna olanak da yoktu. Sadece ARGK gerillaları eylem yapıyor, birdiri dağıtıyor, ateş yakıyorlardı. Bu örgütlü gelenek sürdü ve 1990 Mart halk ayaklanmalarına vardı.

Ayaklanmaları kendiliğindenci göstermek en başta Kürt halkına hakarettir. Kendiliğinden ayaklanmaların dönemi 1920-1940'tı. Önderleri aşiret egemenleriydi. Bunlardan sağ kalanlar süreç içinde uşaklaştılar. Kalan artıkları şimdi köy korucularıdırlar. Ardından sömürgecilik tüm kurumlarıyla Kürt halkına nüfuz etti. Bundan böyle Kürdistan'daki her direniş, her ayaklanma örgütsel mücadelenin ürünü olmak zorundaydı.

Rızgari bayları, bir türlü KDP kafasını söküp atamadıkları içindir ki hala aşiret egemenlerinin hayali öncülüğünü ortaya sürüyorlar. Tipik bir feodal aristokrasi kafası!

Rızgari baylarının kırdığı cevizler yüzleri aşıyor. Ayaklanmalarda PKK'nin öncülüğünün olmadığını "ispatlayarak" sözde kitle eylemlerinin "teröristlerin kışkırtması olmadığını" ispatlayacaklar. Ahmakça bir mantık. TC ve ABD emperyalistleri PKK'ye "terörist" diyor. Bu PKK'nin terörist olduğunu mu gösterir? Kürdistan'daki halk direnmelerinin meşruluğunun en temel ögesi, PKK öncülüğünde olmasıdır. Bunun anlamı şudur: PKK'nin anti-sömürgeci, anti-emperyalist ulusal bağımsızlık ilkesi ve anti-feodal, anti-aşiretçi demokratik ilkeleri kitlelere yön veriyor. Bu ilkelerle ayaklanan kitleler, Kürdistan'da reformculuğun, aristokratizmin ve her türlü feodal zihniyetin kökünü kazıyor.

Rızgari dahil tüm küçük-burjuva örgütlerin tahammül edemediği, ayaklanmalarda sergilenen ve çoğu gücü şaşırtan kitlelerin bu ileri bilincidir.

Kitlesel ayaklanmaların ortaya çıkardığı ulusal birlik görevleri karşısında Kürt milliyetçiliğinin tutumu

Kitle ayaklanmalarının ortaya çıkardığı en önemli derslerden biri halkımızın muazzam bir cephe birliği sergilemesi oldu. Ve yine ayaklanmalar gösterdi ki cephe ancak mücadele içinde, eylem içinde kurulur. Ayaklanmaların ortaya çıkardığı en önemli görev ise halk olarak hızla birleşmemiz ve eyleme kalkmamız gerektiği gerçeğidir. Çünkü, şoven Türkiye solunu da yanına alan ve tepeden tırnağa silahlı olarak kat-liamlara soyunan sömürgeci Türk devleti karşısında zafer elde etmenin başka bir yolu yoktur.

Bizim açımızdan birlik yolunun ne olduğu açıktır. Birlik, halkın mücadele içindeki birliğidir. Cephe ille de örgütlerin birliği değildir. Çünkü, kendine örgütüm diyen ve rakama vurulursa onun üstündeki gücün fiilen düşmanlık yapmasına rağmen PKK, direnişi bugünlere vardırdı. PKK'nin arkasında birleşen, işçiler, köylüler, aydınlar, öğrenciler, esnaflar, kadınlar, milyonlardır.

Bu gerçeğe rağmen ille de örgütlerin birliği dayatmasında bulunmak alçakça bir manevradır. Kaldı ki ayaklanan kitlelerin çağrısı PKK'nin desteklenmesi ve ERNK'de birleşilmesi yönündedir. Bu halkın kararıdır.

Birlik konusunda halkın vurguları o kadar net ki, Kürdistan küçük-burjuva örgütleri birlikten yana açıklamalar yapmakta, kendilerini sanki birlik isteyen güçlermiş gibi göstermektedirler.

Örneğin TKSP, *"Bu çağ dışı zulüm rejiminden kurtuluş için omuz omuza yiğitçe mücadeleden, direnişten başka yol yoktur"* diyor **(TKSP bildirisi, Nisan 1990)**. Rızgari de şunu söylüyor: *"Hangi siyasal görüşte olursak olalım, bütün ideolojik ve teorik çelişkileri erteleyerek ortak bir platforma inmenin gerekliliği dayatmıştır inancındayız. Çünkü topyekün imha ile karşı karşıyayız. Bu terör karşısında topyekün durmanın hiçbir engeli kalmamıştır. Topyekün bir savaştır bu. Bütün siyasal güçlerin oturup anlaşmak zorunluluğu vardır. Bizim tavrımız açıktır. Bu nedenle PKK tavrını açık koymalıdır. Sömürgeci devletin stratejisini bozmanın başka yolu yoktur."* **(Rızgari bildirisi, Mart 1990)**

TKSP, halkı direnişe çağırıyor. Fakat hangi yol ve yöntemle? Tevger'le mi? Haydar Kutlu'lara özenerek mi? Halkın ayaklanma potansiyelini reformcu alana kanalize ederek mi?

Rızgarici baylara da hatırlatalım: İttifaklar ideolojik birlikler değildir. Kimsenin de böyle bir dayatması yok. İkincisi, ittifak koşulları sadece şimdi değil, 1980'den beri mevcuttur. Şimdi ise zorunluluk durumuna gelmiştir. Üçüncüsü, tabii ki PKK ile anlaşmak zorundasınız. Zira PKK'siz bir adım bile atamazsınız. Dördüncüsü, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin önündeki engel PKK değil, sizlersiniz. Beşincisi, tavrı muğlak ve belirsiz olan sizlersiniz. PKK'nin ittifak koşulları nettir. Ve baştan beri ittifak platformlarının inisiyatifini elinde tutan PKK'dir.

İttifak mı istiyorsunuz? Sizler için tek koşul var. Namuslu ve dürüst davranacaksınız;

1-Kürdistan ulusal bağımsızlığından yana olacaksınız,

2-Halk demokrasisi için mücadeleden yana olacaksınız,

3-Örgüt olarak gücünüz yetmese bile silahlı mücadeleden yana olacak ve silahlı mücadele veren PKK'ye saygılı olacaksınız,

4-Kürdistan halkının ulusal çıkarlarını emperyalist güçlere peşkeş çektirmeyeceksiniz,

5-Ulusal bağımsızlığa karşı kültürel özerklik planlarına yatmayacaksınız...

Eğer bu ilkelere uyarsanız, PKK ile görüşme ve ittifak yolu her zaman açıktır. Yok eğer halkın dayatmaları karşısında yeni manevraların peşindeyseniz sonuçta kesinlikle zararlı çıkan sizler olursunuz. Bugüne kadar birlik adına o kadar tahribat yarattınız ki söylediklerinizi kuşkuyla karşılıyoruz. Yurtsever kitlelerin kuşkuları ve sizlere tepkileri çok daha ileridir. Bu yönlü değerlendirmeleri iyi niyetin göstergesi olarak şimdilik yayınlamıyor ve bu durumu fırsat olarak değerlendirmenizi bekliyoruz.

TKSP, Peşeng, Rızgari vd. Kürt milliyetçisi örgütlerin peşinden giden Kürdistanlı yurtseverler!

Kürdistan'da olanları sizler de izliyor ve eminiz ki halkımızın bu coşkulu başkaldırısından cesaret alıyor ve onunla gurur duyuyorsunuz. Din, aşiret, cinsiyet ayrımını silerek kadın, çocuk ve yaşlısıyla sömürgecilerin tanklarının karşısında ölesiye duran, bağımsızlık sloganlarını atan kitle ayaklanmalarımız karşısında hepimiz aynı sorumluluğu duyuyoruz.

Ayaklanmalara nasıl en iyi destek olacağız, nasıl sürekli kılacağız? Hepimiz bu sorumlulukla çalışıyoruz.

Fakat şunu iyi görmelisiniz: Ayaklanmalar kendiliğinden olmadı. PKK öncülük etti. Altı yıllık silahlı mücadelesiyle, şehitleriyle, tutuklularıyla, örgütlü ve planlı fedakar çalışmalarıyla halkı ayaklanacak duruma getirdi.

Destek verdiğiniz örgütler tutarlı davranmıyor. Bir yandan zorlamalarınız karşısında direnişten yana gözüküyor, diğer yandan ayaklanmanın özü olan öncülüğün varlığını inkar ediyorlar. Bir yandan birlik çağrıları yapıyor, diğer yandan suni çelişkilerle birlikleri imkansız kılıyorlar.

Kürdistan diplomasiyle kurtulmaz. Diplomasiye bel bağlayan güçlerin durumu ortadadır. Halk ayaklanmasını ve silahlı mücadeleyi diplomasinin aracı yapmak isteyenler hüsrana uğradılar. Bel bağlanan güçler, Kürt halkını boğazlaması için Türk devletini en fazla destekleyen güçlerdir.

Kürdistan'ın kurtuluşu kültürel özerklikle, otonomiyle ve Türkiye'de burjuva demokrasisine bel bağlamakla gerçekleştirilemez. Eğer kurtulmak istiyorsak savaşmalıyız. Halk ayaklanmalarımız kitlelerin kurtuluş için ölümü göze aldıklarını ve artık geri dönülemeyeceğini göstermektedir. Bağımsızlık direnerek ve kan vererek elde edilir. Sizler de bu yolu destekleyin. Bu, şehitlerimizin ve ayaklanan kitlelerin hepimize emridir.

Destek verdiğiniz örgütler sizden aldıkları güçle tahribat yapıyorlar. Kürdistan'da mücadele ettiklerini söylüyorlar. İttifakları PKK'nin baltaladığını ileri sürüyorlar. Bunların hepsi yalandır.

Gücünüzü bu tahribat yolunda harcamayın. Reformculuğu değil, direnişi destekleyin. Katkılarınızı Avrupa salonlarında zaman doldu-ranlara ve salon sosyalistlerine değil, dağda ve zindanlarda savaşanlara adayın. Eğer destek verdiğiniz örgütleri direnişe itmek istiyorsanız böyle hareket edin. ❑

Kürdistan sol basınında serîhildan'ın yankıları

Medya Güneşi (Nisan 1990):

"İntifada ateşleri Kürdistan'ı sarıyor

Bugün Kürdistan'da 'intifada' ateşleri dalga dalga yayılıyor. Fakat bu 'intifada'ları, Filistin'dekilerle aynı boyutta değerlendirmek büyük bir yanılgı olur. Bugün Filistin'de gelişen halk ayaklanması, yıllarca değişik biçimlerle yürütülen mücadeleler sonucu, tümüyle FKÖ'nün öncülüğünde bizzat kitle içindeki örgütlülükle gerçekleştirilmektedir. Fakat ülkemiz için aynı şeyi söylemek mümkün değildir. Ülkemizde ne FKÖ tipi bir ulusal demokratik öncülük, ne de ülkenin her alanında bu boyutta örgütlü bir siyasal oluşum vardır.

Kırlarda verilen silahlı mücadele, kitlelerde belli bir etkileşim yaratıyor; fakat askeri anlamda var olan belli bir örgütlülük aynı düzeyde, ya da yakın bir konumda, şehirlerde söz konusu değildir. Yani PKK, mücadele anlayışındaki çarpıklıklar sonucu; şehirlerde kitleleri hareketlendirecek, onları politik anlamda eğitecek ve bizzat şehir içi mücadeleyle onlara öncülük edecek bir konum ve yapıda değildir. (Burada PKK'nın yurtsever güçlere ve kendi içindeki muhalefete karşı sürdürdüğü, çok olumsuz tutumlar da ayrı bir değerlendirmenin konusu olarak ele alınabilir) Tam tersi, şehirlerde ve kırlarda belli bir politik örgütlülüğü olan sosyalist, devrimci ve yurtsever güçler ise, silahlı mücadelenin örgütlendirilmesi gibi acil bir sorumluluk ve görevle karşı karşıya oldukları halde bunu yerine getirmemekte, bu yönüyle de kitlelere gereken güveni verememektedirler.

İşte, böylesi bir süreçte boy veren başkaldırı ve direniş hareketleri, bir boyutuyla silahlı mücadeleden etkilenirken, diğer bir boyutuyla da şehirlerde belli bir örgütlülüğü olan yurtsever, devrimci ve sosyalist güçlerin örgütsüz yurtseverlerle birlikte yürüttükleri çalışmalar sonucu değişik birimlere yaygınlaşmaktadır. Yani tüm ülke genelinde, belli bir hareket tarafından, örgütlü ve sistemli bir şekilde başlatılıp yayılan başkaldırı ve direnişlerden bahsetmek mümkün değildir."

Ala Yekiti (Şubat-Mart 1990)

"Newroz Atılımı ve Kürdistan intifadası...

Savur'da katledilen 13 PKK gerillaları arasında bulunan özgürlük savaşçısı Kâmran Dündar'ın cenazesinde, sömürgeci ordunun göstericilere saldırmasıyla direniş başladı ve yaygınlaştı. (...)

İşte Kürdistan İntifadası.. Bir bütün halk olarak bütün devrimci direniş biçimleriyle ayaklanarak; tüm güç ve savaşımlarımızı ulusal kurtuluş savaşımızın hizmetine sunmak... Sömürgeci TC devletinin ve emperyalist devletlerin korku ve telaşına bakmak bile Newroz Atılımı ile gerçekleştirilen halk direnişinin gerçek gücünü bizlere açıkça vermektedir.

Kürdistan Ulusal Kurtuluşunda yaratılan bu çağdaş devrimci direniş, bağrında zafere uzanan büyük bir devrimci gücü barındırmaktadır. Kurtuluş ve Devrimin umudu bu güçtür. Silahlı mücadeleyi yaşatan ve besleyen de halkımızın kitlesel direnişidir. Yoksa silahlı mücadele yozlaşıp tecrit olma durumuyla karşı karşıya kalır. Ancak silahlı mücadele ile bütünleşen kitlelerin ayaklanan devrimci direnişi devrimi zafere ulaştırır."

KAWA-MK bildirisi
(25 Mart 1990):

"Yaşasın Newroz atılımımız!

Kürdistan sömürgecilerinin yüreğindeki kronikleşmiş kuşkudur. Kürdistan'da hayatı bıçak yüzü ile setleştiren sömürgeci sistemin uyguladığı dizginsiz vahşet ve terör isyan tohumlarını sulayıp büyütmüştür. Geçen sene Şırnak, Nusaybin ve Silopi'de başgösteren kitle eylemleri bu yeni isyanların habercisi olmuştur. Kürdistan'da her 'sukûnet'in ardından fırtınalar gelmektedir. Bu halk fırtınasında devrimci ulusalcı sloganlar haykırılmasına rağmen özellikle 'Sömürgeci baskıya son!', 'Özel timler çekilsin!' gibi bazı somut talepler eyleme niteliğini vermiştir.

Bu eylemler, Türk devletinin katliam ve dizginsiz terörünü protesto etmek için esasta kendiliğinden gelişmiştir. Kürdistan devrimci hareketleri bu eylemlerin yaygınlaşmasında aktif rol oynamışlardır."

Komcıwan/Komjin/
Komkar (25 Mart 1990):

"Cizre ve Nusaybin:
Zorbalık her şeye muktedir değildir!

Son olaylar şöyle gelişti: 13 Mart 1990 günü Savur'da 13 yurtsever, sömürgeci Türk devletinin eli kanlı canileri tarafından Silopi ve diğer birçok yerde olduğu gibi 'terörist' diye damgalanarak katledildi. Bunlardan biri olan Kamuran Dündar'ın cenazesi Nusaybin'de 15 Mart'ta toprağa verildi. Yas içinde mezarlıktan dönen ve başsağlığına gitmek isteyen halkın etrafı tank ve panzerlerle takviye edilmiş özel tim, komando ve polis birliklerince çevrilerek, saldırıya geçildi. Coplarla başlayan saldırı, halkın taş ve sopalarla kendini savunmaya başlamasıyla birlikte, ateşli silahlar ve panzerlerle devam ettirildi. Bunun sonucu resmi kayıtlara göre adının Şemsettin Çiftçi olduğu tespit edilen bir kişi, halkın verdiği rakamlara göre ise 3 kişi yaşamını yitirdi. Yüze yakın insan kurşunlanarak, panzerlerin altında kalarak yaralandı. Yüzlerce kişi ise gözaltına alındı.

Sömürgeci rejimin bu planlı saldırı ve provokasyonuna protesto etmek, Newroz üzerindeki yasağı kınamak amacıyla Cizre halkı ve esnafı 19 Mart günü kepenkleri indirerek direnişe geçti."

TEVGER, Rızgari, KİP, TSK, TKKKÖ örgütlerinin ortak bildirisi
(21 Mart 1990)

"Türkiye ve Kürdistan halklarına!

13 Mart günü Gıresira mezrası yakınlarında PKK'lı olduğu söylenen 13 Kürt yurtseveri, Türk güvenlik güçlerinin saldırısına uğrayarak katledildi. Bunlardan Kamuran Dündar ismindeki gencin cenazesinin kaldırılması sırasında Nusaybin'de 5000'in üzerinde bir kalabalık toplandı. Bu ölçüde büyük bir kitlenin toplanmış olması ise Türk resmi makamlarını çileden çıkarttı ve onlar, olay yaratmak üzere hemen kolları sıvadılar, tertiplere giriştiler. Özel tim denilen ırkçı çeteler, mezarın başına kadar giderek tahrik edici davranışlarda bulundular. Halk, dini gereklerini yerine getirmelerine bile tahammül göstermek istemeyen bu haydut sürüsüne karşı sessiz kalmadı ve hükümet binasına doğru yürüyüşe geçti. Polis, asker ve özel timlerden oluşan kolluk kuvvetleri bu kez, kitleye karşı daha geniş çaplı ve önceden planlandığı belli olan bir saldırıya giriştiler. Yüzlerce kişi gözaltına alınırken, açılan ateş sonucu birçok kişi de yaralandı. Bunlardan Şemsettin Çiftçi isimli genç, başından aldığı kurşun yarasından kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Ne var ki, azgın düşman karşısında kenetlenmiş ve tek bir yumruk gibi duran Nusaybin halkı sinmedi, direnişe devam etti. İlçede günlerdir belli aralıklarla büyüklü-küçüklü gruplar halinde protestolara devam ediliyor. Esnaf kepenklerini kapatmış durumdadır."

kürdistan'da işgal ve teröre karşı kitlesel direniş

rızgari

KÜRDİSTAN

Nusaybin Cizre Silopi...

Orhan KOTAN

KÜRDİSTAN'DA YIĞINSAL DİRENİŞ

riya azadi

SÖMÜRGECİ-FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE HAYIR! DİRENİŞ BAYRAĞINI YÜKSELTELİM!

HAKLI BİR DAVA İÇİN SAVAŞIYORUZ VE KAZANACAĞIZ

SÖMÜRGECİ EŞKİYALIĞI BOŞA ÇIKARMAK İÇİN BİRLEŞEREK DİRENELİM

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARINA!

TEVGER (Nisan 1990):

"Sömürgeci eşkiyalığı boşa çıkarmak için birleşerek direnelim

'TEVGER, Nusaybin halkının bir şehit, onlarca yaralı ve yüzlerce tutuklu verme pahasına başlattığı kitlesel yürüyüş, protesto ve günlerce süren kepenk kapatma eylemlerinin; beş şehit, onlarca yaralı ve yüzlerce tutuklu veren Cizre'ye, ardından Midyat, İdil, Silopi, Derik, Kızıltepe, Mazıdağı, Çınar, Silvan, Diyarbakır, Lice, Kozluk ve Hani'ye dalga dalga yayılmasının, işgal güçlerinin iddia ettiği gibi dış kışkırtmalardan kaynaklanmadığı gibi, kimi silahlı güçlerin tehditlerinin ürünü de olmadığını vurguladı. Dalga dalga yayılarak genişleyen bu haklı yığınsal protestonun tek nedeni, sömürgeci Türk devletinin işgal altında zorla tuttuğu Kürdistan topraklarında, özellikle son on yıldır ordusu, polisi, jandarması, halk arasında 'Rambocu çeteler' olarak ün yapan özel savaş timleriyle, korucu çeteleri ve daha pek çok gizli açık kurum ve eylemleriyle görülmemiş bir terör estirmesidir."

Riya Azadi (Nisan 1990)

"Kürdistan'da yığınsal direniş

...Ne var ki Türk devleti ne terörü, ne de yalana dayalı propaganda silahını elden bırakmaya niyetli değil. O bugün de, sözkonusu çıkmaz politikada ısrar ediyor.

O Türkiye Kürdistanı'nın geniş bir bölümüne yayılan son kitle direnişlerini bile hala, sözde PKK'nın 'tehditleri' sonucu girişilmiş eylemler ve bir terör olayı gibi yansıtmak istiyor. Bu gülünç olmaktan da öte Türk yönetiminin çaresizliğini gösteriyor. (...)

Onlar, yıllardır bu yalanlar üstüne yatırım yaptılar. Kürt ulusal hareketini bir terör olayı ve salt PKK eylemleri gibi göstermek istediler. PKK'nın kimi yanlışlarından yararlandılar. MİT'e, kontr-gerillaya yaptırdıkları ve kitlelerin tepkisine yol açan birçok eylemi de (örneğin kimi köy baskınları ve kıyımlarını) PKK'ya yüklediler. (...)

Nusaybin olaylar zulme, katliama, halkımızın aşağılanmasına karşı kendiliğinden bir kitle hareketi olarak patlak verdi. Olaylar hızla yayıldı, çünkü ortam buna uygundu. Türk devleti yıllar yılıdır Kürt halkına uyguladığı acımasız sömürü ve zulümle bu ortamı kendi eliyle yaratmıştı.

Eylemleri bir bütün olarak şu ya da bu tekil örgütün çağrısı ile yapılmış, ya da onun güdümünde göstermek yanlıştır, çarpıtmadır. Elbet örgütlü yurtsever güçler bu eylemlerin dışında değiller. Örneğin Partimiz, yığınsal direniş için olgunlaşan koşulları zamanında gördü, yığınların eyleme geçirilmesinin önemini çok önceden vurguladı ve Nevroz öncesinde yayınladığı bildirilerle kitleleri protesto eylemlerine çağırdı. Benzer bir çağrı yine Partimizin de içinde yer aldığı TEVGER tarafından yapıldı. Diyarbakır merkezinde ve diğer bazı ilçelerde Demokratik Platform'un çağrısı, kitlelerin eyleme geçmesinde ve onun başarısında belirleyici bir rol oynadı.

Son halk direnişi yılların yarattığı bir birikimin ürünüdür ve bunda, dünden bugüne yurtsever mücadelenin saflarında yer alan, emeği geçen çeşitli yurtsever örgüt ve kişilerin payı var."

TKSP:

"Haklı bir dava için savaşıyoruz ve kazanacağız
Türkiye'ye demokrasi, Kürdistan'a özgürlük!

Sözkonusu olan, yıllardır acımasızca ezilen, sömürülen, en doğal hak ve özgürlüklerinden yoksun bırakılan bir halkın direnişidir. Gelişmeler kimse için bir sürpriz değildir. Bu sonuç, Türk devletinin yıllardır Kürt halkına karşı izlediği inkar ve terör politikasının doğal ürünüdür.

Kürt halkı bugün kadını ve erkeği ile, genci-yaşlısıyla, yediden yetmişe direnişin içindedir. İşçiler, köylüler, esnaf, öğrenciler, aydınlar, tüm onurlu ve şerefli insanlarımız ayağa kalkmıştır. Halkımız yabancı boyunduruğuna hayır diyor; zulme, sömürüye, baskıya, aşağılanmaya karşı çıkıyor. Halkımız kendi ülkesinde özgürce, insanca, barış içinde yaşamak istiyor.

Bu Kürt halkının intifadasıdır. Onu yalnızca şu ya da bu örgütün ürünü saymak, onun direktifleriyle yürüyor gibi göstermek yanlıştır. Bugün kitleselleşen direniş uzun yılların ürünüdür ve bunda, geçmişten bu yana mücadelenin içinde yer alan, emek veren tüm devrimci ve yurtsever güçlerin payı var."

Rızgari
Parti bildirisi-16 (23 Mart 1990):

"İşgale ve teröre karşı kitlesel direniş

Sosyalist, demokrat ve yurtsever siyasal güçlerin konumlarını değerlendirdiğimizde örgütlü bir düzey görülmemektedir. Bütün anti-sömürgeci siyasal güçlerin çok iyi bilmesi ve bilince çıkarmaları gereken: Nusaybin, Cizre, Silopi vb... eylemleri bugünkü yapısı ile hiçbir siyasi örgütün tek başına kucaklayıp, yönlendiremeyeceğidir. Yani, bugün ne PKK, ne Rızgari ve ne de diğer Kürt örgütleri kitlenin önünde değillerdir. Bunu böyle tesbit ederek yerli yerine koymak gerekir. Ama, hepsi de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin potansiyellerini taşımaktadırlar. Bugün katledilen PKK'lıların bu potansiyelin içinde olduğu da inkar götürmez. Kürt örgütleri şapkalarını önlerine koyarak düşünmelidirler...

Hangi siyasal görüşte olursak olalım, bütün ideolojik ve teorik çelişkileri erteleyerek ortak bir platforma inmenin gerekliliği dayatmıştır inancındayız. Çünkü, topyekün imhayla karşı karşıyayız. Bu siyasal platform ise, KUKC'dir. Bu terör karşısında topyekün durmanın hiçbir engeli kalmamıştır. Topyekün bir savaştır bu. Bütün siyasal güçlerin oturup anlaşmak zorunluluğu vardır. PKK ile anlaşmak zorunluluğu vardır. Bizim tavrımız açıktır. Bu nedenle PKK tavrını açık koymalıdır. Sömürgeci devletin stratejisini bozmanın başka yolu yoktur."

Kurdistan Press (Mart 1990)

"Nusaybin, Cizre, Silopi...

İlk belirtileri Gundik ve Silopi'de ortaya çıkan bu halk hareketi, Nusaybin'de kitlesel bir biçim ve Cizre'de de devrimci ve demokratik bir içerik kazandı. Cizre'den sonra olanları farklı bir yerde değerlendirmek gerekiyor. Yükselen bu kitlesel direniş dalgasını bekleyen en büyük tehlike, basit kundaklama ve terör eylemleri ile kitlesel protestoların PKK'lılaştırılması idi. Ve bilinçli bir biçimde bu yapıldı. Yapılanlara ek olarak bir de Elazığ Ferrokrom işletmelerinde çalışan üçü mühendis, 9 kişinin kurşuna dizilmesi eklenince, Türkiye'de bütün demokratik kuruluşların, demokratik muhalefetin, basının desteğini alan Nusaybin-Cizre direnişi tersine döndü. Yakılan tankerler, esnafı tehdit eden telefonlar, köy baskınları vb. bir hay huy içinde TC militarizminin azgın şovenizmi harekete geçti. (...)

Silvan'da Mahsum Korkmaz'ın afişleri asıldı ve basının yaydığı haberlere göre, esnaf M. Korkmaz'ın ölüm yıldönümünü anmak için kepenk kapatma eylemine girişmiş oldu. Bunlar Nusaybin ve Cizre'de tümü ile anti-işgalci ve kitlesel bir nitelik taşıyan kitle eylemlerinin boğazlanmasından başka anlam taşımıyordu. (...)

Görünen odur ki Kuzey Kürdistan'da yükselen devrimci dalga kırılacak, geri düşecektir. Devlet, Kürdistan politikasını PKK'nın üzerinde yoğunlaştırmaya büyük özen göstermektedir. PKK'lılaştırılan olguların üzerine rahatça gidebilmektedir. Kontr-gerilla her an bir dizi provokatif eylem yapmak ve bunları PKK'nın üzerine yıkmak gibi bir avantajla hareket etmektedir. Öte yandan, Nusaybin ve Cizre olaylarında açık olarak görüldü ki PKK, ulusal kurtuluş için bir araç olarak görülmemektedir. Tersine PKK, PKK içindir mantığı daha ağır basmaktadır. Eğer böyle ters bir mantık söz konusu olmasa idi, onbinlerin ayağa kalktığı bir evrede, Elazığ/Kovancılar eylemi yapılmazdı. Elazığ/-Kovancılar eylemi, Nusaybin ve Cizre direnişini boğmakla kalmadı, bir de asıl düzenin bütün güçlerini militarist kadro önünde dize getirerek devletin müdahalesini meşru kılacak şartları da yarattı."

BÜYÜK BAŞKALDIRININ SÖMÜRGECİ BASINDAKİ YANKILARI

Nusaybin, Cizre, ardından Silopi, Midyat, Lice, Kozluk, Batman, Diyarbakır ve daha birçok alanda halkımızın başkaldırısı ile bütünleşen gerilla savaşımızın katettiği gelişmeler karşısında, özel savaş yönetimi sömürgeci basına köklü bir düzen verme ihtiyacını yeniden duydu. Sömürgeci basının ilk günden bu yana, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizi sürekli bir şekilde hedeflediği ve saldırılar düzenlediği bilinen bir gerçektir. Serîhildan'la birlikte, özel savaş yönetimi, burjuva basınına da yeni roller yükleme ihtiyacı duydu. Ulusal kurtuluş mücadelemize karşı düşmanlıkta yarışan basına yeni rollerin yüklenilmesi yönündeki isteğin, Kürdistan'daki başkaldırının yeni bir aşamaya girmesinin hemen ardından yürürlüğe konulması, Kürdistan Serîhildanı'nın düşmanı daha büyük bir çıkmaza ve korkuya sürüklemesiyle atbaşı gelişmektedir.

413 sayılı kararnamede esas olarak, ilerici-sosyalist basın hedeflenmiş olsa da, burjuva basını da zapturapt altına alma yönünde maddeleri içeriyor. 413 sayılı kararnameyle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini şiddetle ezme yöntemine daha da ağırlık veren özel savaş yönetimi, baştan beri bir destekçisi olan sömürgeci basını kendi kontrolü altında tutarak, haberleri ve yayınları üzerinde tümüyle denetim kurmak istiyor. Geçmişte ve özellikle halkımızın Serîhildan'ı sürecinde basın yayınladığı kimi resim ve haberlerle, inkar edilemez bir gelişme gösteren mücadelemizin katettiği süreci yansıtmak zorunda kaldı. Hatta, Kürdistan'daki gelişmeler öyle bir boyut kazandı ki, sömürgeci-basının ulusal kurtuluş savaşımız ve önderliğine karşı yayınladığı demagoji ve yalanla donatılmış haberler bile geri teperek, bir propagandaya dönüştü. Geçmişteki "Türk Tarih Tezi"ne dayanarak, Kürtlerin yokluğunu kanıtlamaya çalışan sömürgeci basın, halkımızın PKK önderliğindeki şanlı direnişi karşısında bu inkarcılığını bir kenara bırakmak ve halkımızın varlığını kabullenmek zorunda kaldığı gibi, sorunun dil-kültür alanında çözümünü de dile getirmeye başladı.

Bütün bunlar mücadelemiz adına son derece önemli kazanımlardır. Düşmanın halkımıza karşı kullanmak istediği silahlar birer birer geri teperken, kendisini vurur hale geldi. Bundan dolayı, kendi kanunlarını bile rafa kaldırmaktan çekinmediği gibi, en has işbirlikçilerinin yularlarını daha da sıkı tutmaya başladı. Nitekim, sömürgeci-basın da Kürdistan'la ilgili haberlerin Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin açıklamaları çerçevesinde yayınlanması yönündeki karara bir tepki göstermedi denilebilir. Zaten, basının bu görevi zorlama olmadan gönüllü olarak yürüttüğü biliniyor. Hürriyet gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök, Tempo dergisinin bu yöndeki sorularına cevap verirken, tepkisini şöyle dile getirdi: *"Kuşkusuz kararname yürürlüğe geçtikten sonra, haberleri daha sıkı bir kontrolden geçiriyoruz. Ama dediğim gibi böyle bir kararname olmasaydı da aynı şekilde davranmamız gerektiğini düşünüyordum. Tıpkı teröre karşı ortak bir tavır takınmamız gibi..."* (Tempo, 22-28 Nisan 1990) Diğer gazeteciler de benzer görüşleri dile getireceklerdir. Hatta, birçoğu daha ileri giderek, uygulamaları savunacaklardır.

413 sayılı kararnameyle basına getirilen sıkı sansüre karşı, sömürgeci-basında tepkiler, biçimsel farklılıklar gösterse de özde basın özgürlüğünü savunan ve buna her ne pahasına olursa olsun sahip çıkacak bir yaklaşım mevcut değildir. Kararnameyi "eh, iyi oldu" diyerek, karşılayanların dışında, karşı çıkanların da öyle ciddi bir tepkileri oluşmuş değil. Bu kesimin tepkisi, daha çok *"zaten biz bu işi yapıyoruz, bunu böyle bir kararnameye bağlamaya ne gerek var"* sözünde odaklaşıyor. Gerçekten de basın kararnameye ve özel uyarılara bile gerek kalmadan bu işi baştan beri yürütüyordu. Ne de olsa Ertuğrul Özkök'ün dediği gibi onlar da *"Bu kararnameyi çıkaranlar kadar, bu ülkeyi seviyorlar."* Misak-ı Milli'nin korunarak Kürt halkının yokedilmesi konusunda bir görüş ayrılığı olmadığını bu sözlerle ortaya koyan Özkök'ün imdadına bir başka yerden de Metin Münir yetişiyor. Metin Münir, Güneş Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmenliğini yapıyor. Münir'in Tempo'nun aynı tarihli sayısına verdiği demecinin ilgili bölümü şöyle: *"Cumhurbaşkanı'nın Çankaya'da topladığı zirvede gazete sahip ve genel yayın yönetmenlerine Doğu'da ne olup bittiği anlatıldı ve birtakım isteklerde bulunuldu. Bu istekler kabul edildi ve uygulamaya konuldu-bu ortak tavırdı. Beni şaşırtan ve üzen ve hayal kırıklığına uğratan, bu fikir birliğine ulaşıldıktan sonra gayet sert ve demokratik olmayan bir kararnameyle gelen kısıtlamalar oldu. Buna acaba gerek var mıydı? Basının verdiği sözü tutup tutmayacağını beklemek daha uygun olmaz mıydı?"* Basını kızdıran nokta, kendilerine görevlerinin bir kez daha hatırlatılması, özel savaşın hizmetine sınırsız bir şekilde koşması gereken kuruluşlardan öte bir şey olmadıklarının hatırlatılması oldu. Bunun yol açtığı öfkeden olacak ki, 413 sayılı kararnameyi "antidemokratik, yeni Abdulhamit Yasaları" ve "Takrir-i Sükun Kanunu" olarak değerlendirdiler. Yeni bir Takrir-i Sükun döneminin hem de geçmişi aratmayacak bir şekilde, onu da aşan baskı, katliam ve sürgün etme uygulamalarıyla açıldığı açık bir durum. Bu, görünen köyün klavuz istemeyeceği misali son derece açık. Bu bakımdan basının yeni Takrir-i Sükun dönemine gösterdiği tepki, herkesin bildiğini söylemek oldu.

Halbuki, getirilen yeni uygulamayla 12 Eylülcüler tarafından çerçevesi çizilmiş olan yayın ve habercilik bile, artık yapılamaz duruma getirildi. Zaten elleri ve beyni zincirlenmiş olan basın, son bir kelepçe de ayaklarına vurularak, tamamen hareketsiz hale getirildi. Böylece tam bir kukla haline gelen basın, Diyarbakır'da yerleşmiş olan Olağanüstü Hal Bölge Valisi'nin ellerindeki ipleri hareket ettirmesiyle kalem oynatabilecek. Nitekim, kararnamenin yürürlüğe girmesi ardından, Hürriyet gazetesinde öne çıkarılan bir haberin Diyarbakır kaynaklı olduğu gözden kaçmadı. Onu diğer gazeteler izledi. Nokta dergisi 29 Nisan 1990 tarihli 17. sayısında, "MGK'den 'Bir Yetkili'" başlığı altında bir söyleşi yayınladı. Söyleşinin bir bölümünde basına uygulanan yeni sansür üzerinde de duruluyor. Nokta dergisinin basına getirilen sansür üzerine durduğu soruya MGK'den "bir yetkili"nin verdiği cevap şöyle: *"Bakın o, sansür falan değil. Adam tutuyor bir başlık atıyor, 'Cizre, Silopi İntifada' diye, yok bilmem 'Diyarbakır kıpır kıpır' diye, efendim yok 'PKK kepenk indirtti' diye falan. Bakın şimdi bu intifada kelimesi çok yerleri rahatsız etti, ne demek bu? Yani Filistin halkının kurtuluş mücadelesi deyimi yerleştirdi literatüre, ama kalkıp da bunu PKK'nin terörü için kullanırsanız, buradan çok yanlış mesajlar çıkar, işte bunların, bu tür yazıların olmaması, basınımızın da ülkenin menfati icabı, mücadeleyi veren güvenlik güçlerini destekler durumda olması lazım. Mesela bugün bir gazetemiz yazmış 'PKK yıpranıyor', işte böyle olmalı basın..."*

Sömrügeci-basının daha nasıl olması gerektiği üzerine önerilerde bulunanlar MGK üyesiyle sınırlı değil. Türkiye gazetesi ve yazarları, sadece basına uygulanan sansüre arka çıkmakla kalmayıp, Yeni Takrir-i Sükun Yasası'nın daha da sert uygulanmasını isteyecek kadar insanlık ve halk düşmanı bir kimliğe bürünmekten son derece memnun bir tutum sergilediler. "Yorum" başlıklı köşesinde olayları yorumlamaya çalışan Yalçın Özer, 413 sayılı kararnameyle TC'nin Kürdistan çıkmazından kurtarılması yönündeki umutlarının arttığını belirttikten sonra şunları yazıyor: *"Batman ve Şırnak'ın il yapılması... Bölücülere destek verenlere uygulanacak cezanın iki katına çıkarılması... İşsizliği önlemek için bölgeye 90 bin yeni kadronun tahsis edilmesi ve TRT bölge yayınlarında, Gülben hanımın Türklüğü ve islamlığı 'suç' gibi gören ve tasfiye eden denetim anlayışının kaldırılarak bu yayınların Milli Güvenlik Kurulu ve İçişleri Bakanlığı'nın kontrolüne verilmesi çok yerinde tedbirlerdir. Ayrıca PKK'yi kayırıcı mahiyetteki basın faaliyeti de bu kararlardan payını -haklı olarak- almıştır."* Aynı gazetenin diğer bir yazarı, Ergun Göze ise "Köşebaşı"nda şöyle yazıyor: *"Propaganda meselesi deyince akla gelenlerden ilki, basındır. Nitekim basınla ilgili tedbirler de getirilmiştir. Türk basını maalesef tiraj kaygısını her şeyin önüne aldığı için zaman zaman PKK propagandasının aleti olduğunun farkına varamamıştır. Apo ile yapılan röportajlar, çekilen manşetler bu kiralık katliamcıyı masum bir futbolsever göstermeye kadar gitmiştir."*

Türkiye'deki basının durumu böyle. Zaten gerçekleri çarpıtma yarışı içinde bulunan bu sömürgeci-basın organları, son sansür uygulamasıyla birlikte, özel savaşın bültenlerini ve açıklamalarını yayınlayan kuruluşlar haline geldiler. Nusaybin-Cizre Serîhildanı'yla birlikte, Kürdistan'ı kaybetmekte olduklarını daha açık bir şekilde görmeye başlayan sömürgeci-basın peşpeşe yaptıkları yayınlarla TC'yi uyarmaya ve acilen tedbirlerin alınmasına yönlendirmeye çalıştı. Bunun üzerine yapılan yayınlarda olayın TC açısından taşıdığı vahamet ortaya konup, bir dizi yeni önlemler önerildi. Serîhildan ve bunun sömürgeci basındaki yankıları, yeni bir yoruma gerek duyurmayacak kadar açıktır.

Serîhildan ve PKK öncülüğü

"Devletin Güneydoğu politikası iflas etti", "Rüzgar ektiler fırtına biçiyorlar." 25-31 Mart tarihli Tempo dergisinin kapağında bu yazılar yer alıyor. Benzer türdeki başlıklar ve yazılar, diğer dergi ve gazetelerin de sayfalarını, kapaklarını süsledi.

Nusaybin ve ardından Cizre'de ateşler yakılmıştı. Tutuşan alev çok geçmeden tüm Botan'da yangına dönüşmüştü. Bu gelişmeler karşısında ilk kez MGK ve hükümet Kürdistan'da ciddi gelişmelerin olduğunu açıktan kabul edecek; ve şimdiye kadar, propaganda olur amacıyla "abartılacak bir şey yok" diyen bu çevreler, acilen tedbirlerin alınmasını istemeye başlayacaklardı.

Nusaybin, Cizre, Silopi ve diğer yerlerdeki ayaklanmalar, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde bir dönemecin başlangıcıdırlar. Nitekim, bu ayaklanmalardan sonra MGK (Milli Güvenlik Kurulu)'nun acilen toplanması ve 413 sayılı kararnamenin çıkarılması, Özal'ı tanımayan muhalefet liderlerinin "devletin bütünlüğü her şeyin önündedir" diyerek Çankaya'ya çıkmaları ve basında değerlendirme üstüne değerlendirmelerin çıkması, bu ayaklanmaların önemine açık işaretlerdir. Artık olayların önüne geçilemeyeceği kanısı yerleşirken, eski Özel Kolordu Komutanı İsmail Selen ise, "kaybedildiğini" açıkça ilan etti. Nusaybin-Cizre serîhildan'ı gerilla savaşının kitle temeline oturduğunun açık bir göstergesi oldu. Sömürgeci-basından yapacağımız alıntılardan da görülecektir ki, son bir kez daha ulusal kurtuluş mücadelemizi "ezmek" için kendilerine "ha gayret" diyorlar.

Alıntılarımıza Tempo dergisinden başlamak istiyoruz. Gerçekten Türk sömürgecileri halkımızı çağdışı bir sömürgeci egemenlik altına aldıkları ilk günden itibaren, ülkemizde rüzgar ekmeye başladılar. Bu sadece, son birkaç yılın ve ayın rüzgar ekme işi değildir. Günümüzde klasik sömürgeciliğin hiç yaşama şansı yokken, TC'nin bunu ısrarla sürdürmeye çalışması bir hüsrandır. Tempo, "Rüzgar eken devlet, şimdi fırtına biçiyor" derken artık sömürgeci egemenliğin sarsıldığını da ortaya koyuyor. Tempo'nun görüşleri şöyle: *"Önce Nusaybin, ardından Cizre... Son olaylardan sonra artık Güneydoğu'da kitlesel eylemlerin hangi yörelere sıçrayabileceği konuşuluyor. 'Buraya neden gelindi?' sorusuna verilen yanıtlar ise tek bir cümlede özetleniyor: Bölgeye yönelik politikaları sonucu rüzgar eken devlet, şimdi fırtına biçiyor! (...)*

Tempo'nun bölgede yaptığı araştırmada, Cizreli bakkal Evdi İmren'in sözleri 'geri dönülmez' sürecin başladığını haber veriyor: 'Gün gelecek Cizre cayır cayır yanacak. Yalnız Cizre değil tüm Botan; Eruh, Pervari, Uludere, Beytüşsebap, Çukurca da yanacak. Bunun önüne geçmenin artık imkanı yok.'

(...)

Cizre'de yaşananlar, Güneydoğu halkı açısından bardağın taşma noktasına geldiğini gösteriyor. Tempo'nun bölge halkıyla yaptığı konuşmalar, insanların devlet karşısında artık 'korkmayacak kadar' kızgın olduğunu haber veriyor." (Tempo, 25-31 Mart 1990)

Serîhildan'a ilişkin olarak, Nokta dergisinde de benzer içerikte yazılar yayınlandı. Cizre'de yaşanan olayları intifada olarak değerlendiren Nokta, çeşitli kesimlerle yaptığı röportajların yanısıra, Cizre'deki olayları da yayınladı. Yazının bazı bölümlerini buraya da alıyoruz: *"'Geri çekilin... Geri çekilin... Tekrarlıyorum: Geri çekilin ve göstericilere sakın müdahale etmeyin, ateş açmayın...'*

Asabi bir ses tonuyla tekrarlanan geri çekilme emri 'Özel Harekat Timi'nin ve tüm güvenlik kuvvetlerinin telsizlerinde çınlıyordu. Hem de ısrarla.

Şu ana kadar yaşananlar, Cizre olaylarının sona erdiği anlamına gelmiyordu kuşkusuz." (Nokta, 1 Nisan 1990)

Nokta muhabirinin tanık olduğu olayda da görüldüğü gibi, başkaldıran kitleler, sömürgeci birlikleri geri çekilmek zorunda bırakıyor. Özel tim ve ordu birlikleri, herhangi bir müdahalenin altından kalkılmaz daha büyük sorunlara yol açacağını bildiklerinden, kitlelerin öfkesinden korkarak, şehir merkezini terketmek zorunda kaldılar. Nokta'nın aynı tarihli sayısında ANAP Milletvekili Nurettin Yılmaz da bu noktaya dikkat çekerek, devleti uyarmaya çalışıyor: *"Özel tim bu şekilde davranmaya ve bu şekilde şehirlerde dolaşmaya devam ederse, ben doğrusu büyük ve geniş olaylar bekliyorum. Hele 5 bin kişi, 10 bin kişi silahsız olarak sokağa girdi mi onları kimse engelleyemez."*

Nusaybin-Cizre serîhildanı'na halkımızın PKK'nin öncülüğünde hazırlandığı ve girdiği, burjuva basının daha yüksek sesle açıklamak zorunda kaldığı gerçeklerden bir diğeridir. Serîhildan süresince kitlelerin haykırdığı sloganlar da bunun açık bir işareti oldu. Bu durumu yazılarında yansıtmak zorunda kaldılar. Hemen bir hususu daha belirtmek gerektiğine inanıyoruz. Bu durumu sezinleyen sadece basın olmadı. Kürdistan'a giderek, gelişmeleri yerinde inceleyen parlamenterler heyeti de benzer bir sonuca vardı.

31 Mart 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Celal Başlangıç Silvan'da meydana gelen kepenk indirmeye ilişkin yazdığı yazıda halkla yaptığı söyleşiye de yer verdi. Kepenk indirme eylemine katılanların bazılarının sorulara verdiği yanıtlar şöyle: *"Dükkanının kapalı kepenginin önünde gezinen bir esnaf 'Neden indirdin kepengini' sorusuna 'Devlet halkımıza hakaret etmiştir' yanıtını verdi. Ondan daha yaşlı birisinin*

aynı soruya karşılığı *'Cizre'de, Nusaybin'de suçsuz insanlarımız yakalanmıştır' oldu... Bir genç dudakları titreyerek 'Bakın kapalı kepenklere, Cizre'de, Nusaybin'de halkımız yalnız değil' diyordu. Bir başkası 'yazın' dedi, 'Bugün Mahsum Korkmaz'ın ölüm yıldönümüdür. Onun için kepenkleri indirdik. Çünkü Mahsum Silvan doğumludur.'"*

Tercüman gazetesinin 26 Mart tarihli nüshasında Metin Akın olayları daha değişik boyutlarıyla yazdı. Cizre'den gönderdiği haberlerde Metin Akın gelişmelerin devlet açısından nasıl önlenemez bir noktaya geldiğini de yazdı. "Ok yaydan çıkıyor!.." başlığı altında Metin Akın Cizre'den şu haberleri bildiriyor: *"Beş-altı yıl öncesine kadar PKK'ya ve Apo'ya fazla destek vermeyen yöre halkı şimdi 'En büyük Apo... Yaşasın PKK' sloganları atıyor.*

'Kahrolsun Türkiye', "Kahrolsun Atatürk', 'Yaşasın PKK', 'Yaşasın Kürdistan'... Evet ne üzücüdür ki, bu bölücü sloganlar artık bölgede her korsan gösteride dillerde dolaşıyor. İşin en acı tarafı bu sloganları atanların arasında çocukların, kadınların, yaşlıların da bulunması...

Misak-ı Milli sınırlarımız Cumhuriyet tarihimizde ilk defa böylesine bir tehlikeyle karşı karşıya kalmıştır. Ve tehlike her geçen gün büyümektedir. PKK terörü kimlik değiştirerek halkın toplu isyanına dönüşmektedir. Hamasi nutuklarla, 'Biz üç beş çapulcuya yüz vermeyiz' açıklamalarıyla bu işin çözülemeyeceği artık anlaşılmalı ve bu tehlikeli gidişata bir son verilmelidir.

Unutulmamalıdır ki, geç kalınma ihtimali her gün biraz daha artmaktadır. Ok yaydan çıkmak üzeredir..."

Serîhildan, halkın gerillaya kesin desteğidir

"Çocuk daha 9 yaşında. İlkokul 3. sınıf öğrencisi. Boynumuzdaki fotoğraf makinesini görünce önümüzü kesti:

- Abey Türkiyalı mısan?

- Evet (!).. Ya sen nerelisin?

- Kurdistanlıyam...

- Nerede oturuyorsun?

- Burda... Cizre'de...

- Cizre Kürdistan mı?

- He abey Kürdistan'dır...

- Başka nereleri Kürdistan?

- Nusaybin, Silopi, Diyarbakır, Urfa, Siirt... Hepsi Kürdistan'dır...

- ....!

Çocuk öylesine inanarak ve içten konuşuyordu ki şaşırmamak mümkün değildi. Sadece o mu? Cizre'de, Silopi'de, Nusaybin'de, Şırnak'ta kiminle, hangi yaştan insanla konuşsak üç aşağı beş yukarı aynı cevapları aldık." (Metin Akın, Tercüman, 26 Mart 1990)

Yukarıda aktardığımız diyalog ve yazarın izlenimlerini aktardığı satırlar, Kürdistan'da halkın hiçbir yaş ve cinsiyet farkı gözetmeksizin ulusal kurtuluş mücadelesine destek olduğunu göstermektedir. Basının sayfalarında yeralan resimlerden de görüldüğü gibi, 7'den 70'e tüm halk başkaldırının içerisinde fiili olarak yer aldı. Bu yer alış, halkımızın PKK önderliğinde yükselen gerilla savaşına kesin bir desteği olmakla birlikte, halkımızın kurtuluşunu PKK'de gördüğünün de bir kanıtıdır.

Halkın 7'den 70'e mücadelemize kazandırıldığını sömürgeci-basın organları çeşitli biçimlerde de olsa sayfalarına yansıtarak, özel yönetimden acil tedbirlerin alınmasını istediler. Yine, Tercüman gazetesinden bazı alıntılarla yazımızı sürdürüyoruz: *"Emniyet yetkilileri son olayların PKK'nın bölge halkı üzerindeki etkisini ortaya çıkardığını belirterek, 'Tehlikenin boyutu gerçekten büyümüştür. Sadece polisiye tedbirlerle bu işin içinden çıkılması zor olur.' diyorlar."*

İnönü: 'Tedbirler yetersiz,

TAHA AKYOL — KÜRTLER VE POLİTİKA

Demirel: 'Silaha karşı silah şarttı'

Demirel, Güneydoğu dönüşü uyardı:

"Önce Türkiye'deki yuvalar temizlensin"

'Zirvelerin sık olması sakıncalı'

Basın Konseyi Temsilciler Kurulu toplantısında konuşan... Kozakçıoğlu, Güneydoğu olayları için millî politika istedi

"Devlet halkı korumalı"

Genelkurmay, PKK raporu hazırladı

Olağanüstü Hal Bölge Valisi'nin yetkileri artırıldı

Güneydoğu'ya özel rejim

PKK hedefi

PKK'nin kitleselleşmesinin, alınan tüm önlemlere rağmen, engellenemediğini Tempo dergisi şöyle ifade ediyor: *"PKK'nın kitleselleşmesini engellemeye yönelik uygulanan göç politikası, aslında, devlete 'bindiği dalı kestirdiği'ni de gösteriyor. Durumu değerlendirmekte geç kalmayan PKK, kadrolarının önemli bir kısmına silah bıraktırarak, siyasi ve ajitasyon yönü güçlü militanlarını bölgeye yolluyordu. Radikal kitle muhalefetini örgütlemekte hiç de güçlük çekmeyen PKK'nın yeni stratejisi, böylece devletin güç politikasının iflasla sonuçlanmasına yol açıyordu. Üstelik faaliyetlerinin tüm Türkiye boyutuna yaygınlaşması da artık hiç zor değildi. Çünkü Doğu ve Güneydoğu bölgesindeki merkezlere yerleşen 'göçmenlerden' daha fazlası büyük şehirlere doğru yola çıkmıştı. Kısacası devlet bindiği dalı kesmişti. Oysa Cizre'de yaşayanlarla birlikte olay çıkması beklenen il ve ilçe merkezlerindeki güvenlik güçlerinin sayısı arttırılırken, Başbakan Yıldırım Akbulut'un 'emniyet güçleri her türlü eylemin üstesinden gelecek güçteler' açıklaması, yönetim kademesinin olaylara hala 'yanlış numara gözlükle' baktığı kanısını güçlendiriyordu. Devletin korktuğu başına gelmiş, kitleler ölümüne bir tepkinin içine itilmiş bulunuyor."* (Tempo, 25-31 Mart 1990)

Tempo'nun aynı tarihli sayısında, 12 Eylül darbesinde yer almış, eski sıkıyönetim komutanlarından Nevzat Bölügiray'la yapılmış bir röportaj da yayınlandı. Halkın ulusal kurtuluş mücadelesine artan desteği konusunda görüşlerini soran gazeteciye, emekli korgeneral Bölügiray'ın cevabı şöyle: *"Halktan teröristlere destek veren kitle, yıllar önce yok denecek kadar azdı. Radyolarla dış propaganda, PKK bildiri ve eylemlerinin etkisi ve bölgedeki sorunların çözümüne ulaşmaması sonucu, teröristlere destek olanların sayısının giderek çoğaldığını görüyoruz. Nusaybin, Cizre, Silopi'deki olayları halkın tümüne genişletmiyorum. Ama demek ki, halkın bir kısmını eyleme yöneltecek kadar, teröristlerle ilişkili bir kitle oluşmuştur."*

Cumhuriyet gazetesinin 22 Mart 1990 tarihli nüshasında "Anımsatıp Geçelim..." başlığı altında Cüneyt Arcayürek, farklı bir açıdan gelişmeleri yorumlayarak, artan kitle desteğine dikkatleri çekmek istiyor: *"Öte yandan Güneydoğu'da gelişmeler daha değişik görünümler alarak boyutlanıyor. Düne kadar devleti yönetenlerin söyleyegeldiği tek güvencemiz vardı. Bölgedeki halkın devletle bütünleştiğini savunarak Güneydoğu hareketini bir terör grubuna bağlıyorduk. Halk, devletin yanındaydı. Böyle diyorlardı. Bugün, devletin halkı yitirmeye başladığını gösteren olaylar oluyor.*

İster kışkırtma desinler, dileyen Nusaybin'de başlayıp Cizre'ye bir şerit boyunca uzanan eylemleri PKK'nın 'organize' ettiğini söylesin. Bu kez halk, devleti simgeleyen binalara, güvenlik güçlerine karşı eylemlere girişiyor. Filistin direnişine benzer olaylara tanık olunuyor.

Yakında Newsweek gibi önemli bir dergide, devletin bölgede 'halkı yitirdiğini' anlatan bir yazı çıkarsa şaşmayalım. Derginin gönderdiği yazar, oralardaki incelemelerinden sonra bu yargıya ulaştığını başkentteki siyasal odak noktalarına söylüyor."

Beytüşşebap'ta silâhlar 40 saat susmadı..

ZİRVE DEĞİL TİLKİLER SAVAŞI

PKK ile savaş gibi çatışma

"Silahla bastıracağız"

Doğu'ya giden parlamento heyetinin görüşü

'Devlet baskısı yok devlet baskı altında'

Protestocu kız öldü

Hani'de kepenkler kapandı

Bakan Aksu'dan Jirki aşiretine kutlama

Mazıdağı'nda

PKK ile ilişkili belediye başkanları, görevden alınacak

PKK'nin halkın desteğini sağladığını görenler sadece bu yazarlarla sınırlı değil. Devletin en üst kademesinden muhalefet liderlerine, basından milletvekillerine kadar geniş bir kesim gelişmelerin ulaştığı ciddi boyutu görmekte gecikmedi. Basına da yansıyan bu açıklamaların bazıları çok ilginç içerikler de taşıyor. Şimdiye kadar "üç-beş bölücü" diye lanse edilen hareketimizin, hiç de öyle olmadığı, yüzbinleri harekete geçirebilecek bir örgütlenme ve mücadele düzeyine ulaştığı, Serîhildan'la birlikte daha da açığa çıktı. İstisnasız herkes bu gerçeği teslim etmek zorunda kaldı. Eski inkarcılığın yürümeyeceği, yüzbinlerin sokaklara dökülmesiyle birlikte, görülmeye başlandı.

Kürdistan'da incelemelerde bulunan parlamento heyetinin açıklamaları, meclisteki tartışmalar ve yetkili-yetkisiz çeşitli çevrelerin verdiği demeçlerden, bırakalım PKK'nin kitleselleşmesinin engellenmesi, kitlelerin artan sayıda bir katılım göstermesinin önünün bile alınamadığı, üzerinde en çok durulan husus olarak ortaya çıktı. Aşağıda aktaracağımız örneklerden de görüleceği gibi, PKK'nin kitleselleşmesinin yankıları kendisini en yakından duyuran sorunların başında geldi, sömürgeciler açısından.

SHP meclis grubu toplantısında konuşan Muğla Milletvekili Musa Gökbel'in konuşmasını Milliyet gazetesi "Halk, PKK'nın yanında" başlığı ile duyurduğu haberde yayınladı. Bu haberde ilginç olan kısımla yazımıza devam ediyoruz. Gökbel'in konuşması şöyle: *"Bütün millet damlara, sokaklara çıkmış, dedikodularla anında harekete geçiyor. Eğer yüzdeye vurursak, insanların yüzde 80'i bağımsız Kürdistan devletini düşünüyor. Bütünlüğü düşünen pek yok. Her şey bitmiş. İncelemelerimiz sırasında, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu bize Cizre'de meydana gelen olayların video filmlerini izletti. Bu filmden edinilen izlenim, halkın PKK'nın yanında olduğu görünümüydü."* (29 Mart, Milliyet)

Aynı tarihli Milliyet gazetesinde Demirel'in demecine de yer veriliyor. Demirel'in konuşması şöyle: *"Benim korktuğum yere adım adım gelinmektedir. Yarın bunun altından kalkamayız, örgütler şimdi halkı yanlarına çekmeye çalışıyorlar. Halktan asker alıyorlar. Halkın da desteğini alıyorlar. Halk canını kurtarmak için yanlarına gidiyor. Eğer orada halk bir takım olaylara karışıyorsa bunlar bir fırtınanın ayak sesleridir. Ben hiçbir şeyi değerinden fazla boyutlandırmam ama, olay budur."*

8 Nisan tarihli Türkiye gazetesinde Ergun Göze DYP Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin açıklamalarını kendi köşesine alarak yayınladı. Açıklamanın ilginç olan bölümüne biz de bu yazımızda yer veriyoruz. Köse'nin açıklaması şöyle: *"Benim önümde yüzbaşılar, binbaşılar hüngür hüngür ağlamışlardır. 'Bu vatan bizim mi, başkasının mı? Burayı alalım mı, verelim mi?' diye. Yılgınlığa sokmuşsunuz güvenlik kuvvetlerini, elini kolunu bağlamışsınız, 'Kardeşim, bu işi usulüne uygun götür, aman kimsenin burnunu kanatma' diye.*

Öyle ilçelerimiz var ki, güvenlik kuvvetleri bayrağımızın indirilmesi için mücadele vermektedir. Güvenlik kuvvetlerimizin aile efradı sokağa çıkabilecek durumda değildir. Çok güvenli olan yerlerde toplanmak suretiyle ailelerin güvenliğini sağlamışlardır. Bir kaymakamın evi tahrip edilir de çoluk çocuğuyla tabura sığınırsa orada devlet olmaz.

Kaymakamlığın önünde onbin kişinin hücum ederek bayrağı indirmek için mücadele ettiği olayı ben yaşarken, gazeteler diyor ki, 'ihtiyarlar bu olayı önledi.' İhtiyarlar ve kadınlar da bu olayın içindeydi maalesef. Olayları önleyen, taburdaki zırhlı kuvvetlerimiz. Eğer zırhlı kuvvetler kaymakamlığın önüne gelmeseydi, kaymakamlıkta bugün bayrak yoktu."

Özel timin renk hissiyatı

1-7 Nisan 1990 tarihli Tempo, ilginç ve yeni bir konuyu yakalayarak, sayfalarına getirmiş. Özel tim birliklerinin yeni korkusunu, kırmızı, yeşil ve sarı renkler oluşturuyor. Bu her üç renk, halkımızın ulusal renkleridir. Bugün de ERNK'nin bayrağında bu üç renk mevcuttur. Bu nedenle bu renkler, ulusal bağımsızlığımız için yürüttüğümüz mücadeleyi de simgeleyen renklerdir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesiyle birlikte, halkımızın eskiden beri tutkun olduğu bu renkler daha çok kullanılmaya başlandı. Her evde, işyerinde, taşıtta, yolda bu renklere daha sık rastlanır hale gelindi. Her Kürt erkeğinin ve kadınının giyiminde bu renkler en baş sırayı almaya başladı. Analar, çocuklarına yeşil, kırmızı ve sarı renklerle bezenmiş giysiler dikmeye, giydirmeye özel önem vermeye başladılar. Bu nedenle, yeşil, kırmızı ve sarı renkler yaşamın her alanına damgasını vurur hale geldi.

Mücadelenin gelişmesini önlemeyen özel savaş birlikleri, etraflarında giderek çoğalan bu renk cümbüşünden ürkmüş olacaklar ki, bunun için yeni tedbirler almaya başladılar. Ellerinden gelse bu üç rengin kullanımını bütünüyle yasaklayacaklar! Özel timlerin bu konudaki hissiyatını Tempo'dan okuyalım: *"Hangi meslekten olursanız olun, eğer görev gereği Güneydoğu'ya gidecekseniz, aman giyiminizde-kuşamınızda, otomobilinizde renklere dikkat edin.*

Yeşil, sarı, kırmızı... Bu üç rengi, hatta ikisini biraraya getirmeyin. Her an başınız derde girebilir. PKK'nın bayrağında yer alan bu renkler, bölgede güvenliği sağlamaya çalışan kuvvetlerden özellikle özel timde büyük alerji yaratıyor.

İşte, örnek Nusaybin'den... 26 Mart Pazartesi günü akşamı saat 20.00 sularında Kışla mahallesindeki 7 Kardeşler Kıraathanesi'ne giren özel tim görevlileri, 30 kadar müşteriyi ayağa kaldırıp elleri başlarının üzerinde duvara dizdiler. Duvarda asılı sarı-kırmızı renkli elişi gülü indirtip imha ettiler. Tahta tavanın yeşil-kiremit rengi boyasının kısa sürede değiştirilmesi uyarısında bulundular.

Aynı olaylar, gene Kışla Mahallesindeki bir pastane ile DDY istasyonu yakınındaki kahvehanede de tekrarlanmıştı. Öğle saatlerinde ise

12 yaşındaki bir genç bisikletinden indirilip dövülüyor, bisikletin ön kısmında 'malûm' renklerdeki süsler sökülüp yakılıyordu. Bir gün önce ise Suzuki marka bir münibüsün arkasındaki yeşil-sarı-kırmızı boyalar 'kasatura'yla kazınmış, şoför de karakola götürülüp dövüldükten sonra serbest bırakılmıştı."

ABD'nin rahatsızlığı

ABD emperyalizmi baştan beri Kürdistan'daki gelişmelerle yakından ilgilenmiş ve çoğu zaman da bu konuda sesli düşünmeyi tercih etmiştir. Geçtiğimiz yıllarda "PKK'ye hayır, Kürt sorununa evet" diyerek, bu konudaki yaklaşımının ne olduğunu da belli etmişti. Nusaybin-Cizre Serîhildan'ı ardından bizzat NATO kuvvetleri komutanının Türkiye'ye gelerek, NATO'nun müdahale koşullarını araştırması, ABD'nin bu ilgisinin bir sonucudur.

11 Nisan tarihli Milliyet gazetesinde ABD'nin bu ilgisini ortaya koyan bir haber yayınlandı. Gazetede yer alan haber şöyle: *"Bush yönetimi yetkilileri, Güneydoğu'da PKK'nın giriştiği eylemlerin kısa bir süre sonra biteceğine ihtimal vermiyor. Hemen hemen hepsi, 'Güneydoğu'da uzun süre devam edecek bir savaş hali yaşanıyor' diyor. Bu durumun Washington'da bile 'hoşnutsuzluk' yarattığı her defasında ifade edilirken, 'Türkiye'nin ciddi bir Kürt sorunu' olduğu ve bu sorunun üzerine bir an önce gidilmesi gerekliliği ifade ediliyor.*

'Güneydoğu'daki olayların sadece dışarıdan, yani dış müdahale ile kaynaklandığını sanmıyoruz' diyen bir güvenilir kaynak 'Bu unsurlar elbette var. Ancak bir de yerel hoşnutsuzluklara dikkat etmek ve onun üzerine eğilmek gerekir. Yani Türkiye'ye hem dış kaynaklı bir çözüm, hem de sosyo-ekonomik bazı çözümlerin bir an önce tatbike konulması gerekir' diyor."

Benzer içerikte bir haber de 24 Mart tarihli Cumhuriyet gazetesinde yeraldı. "ABD Büyükelçiliği Müsteşar Vekili 'acil' ve 'çok özel' olarak SHP'li Talay ve ANAP'lı Gürdere ile görüştü" alt başlığı ile duyurulan haberde müsteşar vekili Durkin'in özellikle son "Nusaybin ve Cizre olayları üzerinde bilgi istediği" yazılıyor. Gazete devamla, bu görüşmelere ilişkin haberini şu şekilde sürdürüyor: *"Türkiye'de gelişen son olaylar üzerine ABD Büyükelçiliği yetkilileri 'acil' ve 'çok özel' kaydıyla bazı siyasi partilerin yöneticileriyle görüşmelerde bulunarak bilgi aldılar. Belediye Başkanı İsmail Özay'ın Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı protestosunun 'yaygınlaşıp yaygınlaşmayacağı', 'Özal'ın prestijinin sarsılıp sarsılmadığı, kredibilitesinin azalıp azalmadığı' noktaları üzerinde durarak, son olarak Nusaybin ve Cizre'de peşpeşe meydana gelen olayların 'daha önceki terör olaylarından farkını' da sordukları öğrenildi.*

Durkin'in ikinci olarak da 'Doğu ve Güneydoğu bölgesinde gelişen son olaylar' üzerinde durduğu ve bugüne dek gelişen olayların arkasında yasadışı PKK örgütünün varlığı belirirken, son Nusaybin ve Cizre olaylarında 'bunun dışında başka bir gelişme olup olmadığını, halkla devletin karşı karşıya gelip gelmediğini' sorduğu ifade edildi.

Talay'ın bu bölgedeki durumun kaygı verici olduğunu vurguladığı ve halkın olayların içine çekilmek istendiğini dile getirerek, 'Demokrasi içinde çözümün gereğine' işaret ettiği belirtildi."

Newroz'u içeriğinden saptırma çabaları

Newroz'un Kürt halkı ve bölgenin diğer halkları açısından taşıdığı anlam bilinmektedir. Newroz'un Türkler Anadolu'ya gelmeden çok önce kutlanan bir bayram olduğu, tarihin de yazdığı bir gerçektir. Burada, Newroz'un oluşum ve gelişimine uzun uzun değinmeyeceğiz. Bu bayramımızın, Türk egemen sınıfları ve milliyetçileri tarafından çarpıtılarak içeriğinden boşaltılmak istenmesine dikkat çekmek istiyoruz.

Daha önceleri de, bizzat MİT'in organize ettiği bildiriler dağıtılarak, Newroz'un esasda bir Türk bayramı olduğu yayılmaya çalışıldı. Son olarak, 13 Nisan tarihli Tercüman gazetesinde benzer bir görüşü de Taha Akyol dile getirdi. Akyol'un Newroz'a ve alınan yeni önlemlere ilişkin görüşleri şöyle: *"'Nevruz' dolayısıyla bölücüler bölgede ve bazı üniversitelerde eylemler yaptılar. TRT neden 'nevruz'u kutlamadı? Doç. Dr. Haluk Çay'dan 'Türk Ergenekon Bayramı: Nevruz' adlı kitabındaki zengin ilmi malzemeyi dinlemeliydik, Cizre'de olduğu gibi Aşık Veysel'in 'Sivrialan' köyünde de aynı nevruz kültürünün bulunduğunu TV ekranlarında seyretmeliydik.*

Bölücülüğe karşı yeni bir dönem başlatılmıştır. Önemli olan artık bundan sonrasıdır. 'Sürgün' ve 'sansür' uygulamasında yeni sürtüşmelerden kaçınırken, 90 bin kişiye istihdam sağlamakta devlet adaletten ayrılmamalı, bu kadrolar nüfuzlu ailelerin arpalığı haline getirilmemeli, mutlak bir 'bölgesel kalkınma planı' hazırlanmalı, Batman ve Şırnak'ta çalınan davul ve zurnalar hüsranla sonuçlanacak geçici bir sevincin değil, kalıcı bir hizmet seferberliğinin habercisi olmalıdır."

Mücadelemizi gölgeleme çabaları

Elazığ ferrokrom tesislerinde görevlendirilen 9 sömürgeci yöneticinin cezalandırılması ardından, Kürdistan üzerindeki sömürü kaynaklarına büyük bir darbe yiyen sömürgeci özel savaş yönetimi, olayı çarpıtmak için asılsız iddialar ortaya attı. Gazetelere de yansıyan iddialarda eylemin "PKK'ye mafia tarafından yaptırıldığı" savı ortaya atıldı. Günlerce basında işlenen bu iddialarla, ulusal kurtuluş mücadelemiz gölgelenerek, basit bir cinayet örgütü gibi gösterilmek isteniyor. Benzer türden iddialar daha önceleri de, PKK'nin adı uyuşturucu kaçakçılığına bulaştırılarak ortaya atılmıştı. Bugün devletin tepesine çökmüş, rüşvet, yolsuzluk, hayali ihracat ve her türlü kaçakçılıkla büyük vurgunlar vuran ve yeraltı çeteleri, mafia ile içli dışlı olanlar, yaptıklarını ulusal kurtuluş mücadelemize mal ederek, hem suçlarını gizlemek ve hem de halkımızın nazarında ulusal kurtuluş mücadelemizin kazandığı itibarı gölgelemek istiyorlar.

Gazetelere yansıyan iddiaların bazı bölümlerini okurun durumu daha iyi kavrayabilmesi için olduğu gibi aktarıyoruz:

Hürriyet gazetesi, 24 Nisan 1990: *"Elazığ'daki mühendis katliamında düğüm çözüldü*

PKK, Mafia'nın kiralık katili

Mühendisleri kurşuna dizen teröristlerden biri yakalandı. Alınan bilgiler sonucunda 26 işbirlikçi daha ele geçti. Bu arada bir de para çantası bulundu. Bu paranın, katliamı gerçekleştirmesi için Mafia tarafından PKK'ya verildiği belirlendi...

Türk mafiasının bu katliamı, ferrokrom tesislerindeki hırsızlık ve yolsuzluğun ortaya çıkmasını önlemek amacıyla PKK'ya ihale ettiği anlaşıldı..."

Milliyet gazetesi, 9 Nisan 1990: *"'PKK, kiralık katil'*

Basın Konseyi Temsilciler Kurulu toplantısı dün İstanbul'da yapıldı. Toplantıda konuşan Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu Güneydoğu olayları konusunda bilgi verdi ve 'Kafamızı kuma sokmaya gerek yok. Bugün Misak-ı Milli sınırları içinde bağımsız bir Kürdistan devleti kurmak için gayretler var. PKK'yı iyi tanımak lazım. PKK kiralık katil gibi çalışıyor' dedi"

Bu iddiaları birer koca yalan olduğunu belirtmeye bile gerek yoktur. Sömürgeci-faşist rejimin, halkımızın biricik kurtuluş umudu haline gelen Partimiz PKK'ye bu türden adi ve alçakça saldırılar yöneltmesi mücadelemizin güçlendiğini ve doğru yolda olduğunu göstermektedir. Bütün alçakça saldırılar gibi, bu tür iddialar da boşa çıkmıştır ve çıkmaya mahkumdur.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın Hürriyet'te yayınlanan röportajı geniş yankılara yol açtı

Nusaybin, Cizre serîhildan'ı sürecinde Hürriyet gazetesinde, PKK Genel Sekreteri Abdullan ÖCALAN ile yapılan röportaj dizi halinde yayınlandı. Röportaj bir bütün olarak bölümleriyle bile, geniş yankı uyandırdı. Röportajın uyandırdığı geniş yankı, özellikle liderler arasındaki zirveyle birlikte gündemin değişmez maddesi haline gelen Kürt sorununun nasıl bir çözüme kavuşturulmasının yoğunca tartışıldığı bir döneme denk düşmesi nedeniyle daha da geniş oldu. PKK'nin soruna yaklaşımını özlüce koyan açıklamalar, faşist rejimin ortaya attığı iddiaları da yerle bir ederken, Türkiye halkında ulusal kurtuluş mücadelemize karşı oluşturulmak istenen ön yargı da büyük bir darbe yedi.

Nitekim röportajın yarattığı geniş etkiden büyük rahatsızlık duyan sömürgeci yöneticiler, daha sonraki günlerde tepkilerini çeşitli biçimlerde de olsa dile getirdiler. Bu yaklaşımlarıyla özellikle PKK'nin görüşlerinin Türkiye kamuoyuna ulaşmasını engellemeye ve kafalarda oluşturmak istedikleri imajın yıkılmasını önlemeye çalıştılar. Ama, bütün çabalarına rağmen, yerinde yapılan açıklamalarla, mücadelemizin sesi Türkiye kamuoyuna ulaştırılabildi.

TC'ye "yeni" çözüm önerileri

Nusaybin ve Cizre'deki gelişmeler üzerine, özellikle de basında, Kürdistan sorununun çözümüne ilişkin görüşlere genişçe yer verilmeye başlandı. Özel savaş yönetimi meclisi ve hükümeti de dışlayarak, en üstte dar bir grubun yönetiminde "SS" ya da "KKK" diye adlandırılan yeni bir Takrir-i Sükun dönemine yönelirken, değişik görüşleri ortaya atanlar da az değildi. Sorunun şiddetle çözümlenemeyeceğini söyleyenlerin yanısıra, şiddetle çözüme gidileceğini savunanlar da oldu.

Burda en dikkat çeken husus, en üstte dar bir grup içerisinde alınarak uygulamaya konulan yeni Takrir-i Sükun dönemine özgü kararları uygulamak isteyenlerin bile, sorunu ilerde bir dil ve kültür hakları çerçevesindeki çözümden uzak tutmamaları oldu. Nitekim, Özal işadamlarıyla yaptığı toplantıda Osman Kavala'nın sorusuna verdiği yanıtda bu kapıyı da açık bıraktı. "Bazı şeylere henüz hazır değiliz" derken, bu yolu da açık bırakmayı ihmal etmedi.

Bütün yazılanlar üzerine yorum yapmaktan ziyade, basının değişik yönleriyle de olsa yaklaşımını ve yeni çözüm önerilerini alıntılarla aktarmak istiyoruz.

M. Ali Birand, Milliyet, 4 Nisan 1990:

"Eğer TC devleti karşısındaki gerçekleri görebilir, eğer siyasi partilerimiz her 'Kürt'üm diyeni partiden atmak gibi kısır politikalardan vazgeçip bu hareketi kendi içinde tutabilir, eğer her şeyi adam dövmekle halledemeyeceğimizi anlarsak ve bağnazlık yerine uzlaşıyı ararsak az bir zarar ile tünelin sonuna varabiliriz..."

M. Ali Birand, Milliyet, 5 Nisan 1990:

"Doruğun sonucu temel sorunu çözmekten çok uzak kalıyor. Terör grupları büyük olasılıkla bu genel yaklaşımın devamından memnun olacaklardır. Zira istedikleri budur. Belki önemli kayıplar verecekler, ancak uzun vadede, üzerinde çalışacakları toprağın mümbit kalacağını bileceklerdir.

TC devleti de 'halkı kazanabilmek' için bugün atacağı adımları geciktirince, yarın çok geç olacak ve ilerde çok daha büyük adımlar atmak zorunda kalabilecektir.

'Çok az ve çok geç alınmış önlemler' ülkelere zaman zaman daha pahalıya mal olur..."

ANAP Genel Başkan Yardımcısı Metin Gürdere:

"İnsan kazanmayı esas alan politikalar uygulanmalıdır. Benim geldiğim nokta bu. Yoksa, coğrafya ve toprak için yaptığımız taktirde hiçbir şey ifade etmez. Burada hata yapıyoruz gibi geliyor. O insanların üzüntüsünü, sevincini paylaşamıyorsak, burada bir yanlışlık var demektir. Bölgede olanı-biteni politikacı olarak bir kenarda izlersek, askere ve güvenlik güçlerine ihale edersek, sonunda ne olacak? Burada yanlış yapıyoruz. Politik ilgi az. İş, politikacı olarak, bölge milletvekillerinde kalacak bir iş de değildir. Bu manada hepimizin sorumluluğu vardır. Hepimizin sorumluluğunu yeniden gözden geçirmeliyiz. Araştırmaların sonucunda ulaştığım nokta budur."

Yalçın Doğan, Milliyet, 2 Nisan 1990:

"Şu anda Güneydoğu'da insanın tüylerini diken diken eden bir durum yaşanıyor. 'Kısa dönemde askerle, uzun dönemde ekonomik yatırımlarla sorunu çözeriz' demek artık

Olağanüstü Hal Bölge Valisi Kozakçıoğlu, 11 ilde valilerin her türlü yetkisini kullanabilecek

Güneydoğu'ya tek vali

Zirveden somut sonuç y

Özal bilgi verdi. Muhalefet

Takrir-i Sükûn'dan

Sansür kabul edilm

Bir Bu Yüzü Bir Öteki Yüzü

Sürgün çare değil

Güneydoğu için yeni acil kararlar

Demirel: "Kuyucu Murat Paşa tedbirlerine yokuz"

Apo'nun İtirafları

Batı'dan Doğu'ya öneri: "Şer yuvalarını yerinde kurutalım"

ABD'ye göre Güneydoğu çok ciddi

Teröre karşı büyük ittifak

Amerika, pürdikkat

"Türkiye Bekaa'yı vurabilir"

PKK'dan Şırnak'a roketli saldırı

Roket isabet alan Emniyet Amirliği'nde hasar

yetmiyor. Güneydoğu'ya bir tanı koymak gerekiyor. Bu bölgemizde 'etnik bir sorunun varlığını kabul etmek' gerekiyor. Orada yaşayan insanlarımızın bir bölümü 'Ben Kürt'üm' diyor. Arkasında da 'Ben Kürt olduğum için devlet bana baskı uyguluyor' düşüncesini taşıyor. PKK'nın okul yakması boşuna değil. 'Okul Kürtlüğü öldürüyor' diye bakıyor PKK ve onun için okul yakıp, öğretmen öldürüyor.

Gidin Güneydoğu'daki herhangi bir il ya da ilçenin belediyesine, kuruluşlarına, bakkalına, kasabına... Çoğunda Kürtçe konuşuluyor. Yani 'Kürtçe plak doldurdu. Kürtçe konuştu' gibi gerekçelerle insanlara ceza vermek, artık gerçekçi olmaktan çıkıyor.

Ve çok çarpıcı bir gerçeği teslim etmek gerekiyor: 'Güneydoğu'da yaşayan Kürtlerin bir bölümü yol, hastane, okul, baraj istemiyor. Onlar bizim vatandaşlarımız, bizim insanlarımız, kimliklerinin tanınmasını istiyor.'"

Bülent Ecevit, Hürriyet, 10 Nisan 1990:

"Sayın Ecevit, bazı kişiler Güneydoğu ile ilgili çok karamsar bir taplo çiziyorlar. Orada 'Artık geri dönülmez bir noktaya gelindiğini' söylüyorlar. Siz ne düşünüyorsunuz?

- Aslında hala 'Geri dönülemeyecek noktaya gelinmiş' değil. Ama eğer Doğu ve Güneydoğu'daki sorunların gerçek nedenlerine gözler ve kafalar kapatılmaya devam edilirse, korkarım ki, çok geçmeden geri dönülemeyecek bir noktaya da gelinebilir. Birkaç ay önceki Güneydoğu gezisinde bazı gençler dediler ki, 'Devletin koruculara verdiği paralarla fabrikalar kurulsa bu bölgenin kasabaları Paris olur.

Son günlerde 'Silaha karşı silahla cevap verilmesi' yolundaki eğilim güçleniyor. Devletin, toprak bütünlüğünü korumak için gerekli önlemlerin alınması gerekmiyor mu?

- Devlet yetkililerinin veya önde gelen muhalefet yetkililerin 'Şiddet, daha çok şiddet' diye haykırmalarıyla bir yere varılamaz. Şiddetten daha önemli olan şey, etkili önlemlerdir. Yürürlükteki Anayasa'nın devlete tanıdığı aşırı yetkiler yetmezmiş gibi, Sayın İnönü ve Demirel, devletin yetkilerini artıracak yeni yasalar için de destek vermeye hazır olduklarını söylüyorlar. Neyse ki, hükümet devlete tanınmış yetkilerin yeterli olduğunu söylüyor. Yeterli de neden güvenlik açısından devlet etkili olamıyor? Bir kere terörist grupların üzerine orduyla yürümek büyük bir hatadır. Ordumuz çok güçlüdür, ama böyle terörist gruplarla mücadele için yetiştirilmiş değildir. Sık sık belirttiğim gibi tank sivrisinekten çok daha güçlüdür; ama tank sivrisinekle başedemez. Üstelik Lübnan'daki veya başka bazı komşu ülkelerdeki kamplarda yıllarca eğitim görmüş teröristlerin karşısına birkaç aylık eğitimden geçmiş gencecik erlerle çıkılamaz. Ordu, sınırları geçilmez hale getirmekle yetinmelidir, kırsal alandaki teröristlere karşı müdahale için de özel profesyonel birlikler yetiştirmelidir."

Oktay Ekşi, Hürriyet, 10 Nisan 1990:

"Gazetelere yansıyan bilgilere göre, başta Siirt Valisi ve Batman Kaymakamı olmak üzere, devletin yöredeki en yüksek yetkilileri, Batman'da PKK'nın tehdit ve korkusu yüzünden kapanan kepenklerin kilitlerini kırdırmışlar, yani devletin korumasında bulunan can ve mal güvenliğini bizzat kendileri ihlal etmişlerdir.

Halka böyle yaklaşan bir yönetimin, aynı halkı kendi yanına çekmesi ve dağdaki eşkiyaya karşı yaptığı mücadelede o halkın desteğini sağlaması mümkün değildir.

Demek ki saptanacak ulusal politikanın ilk cümlesi, 'Yöredeki halka karşı adil davranılacak' sözleriyle başlamalıdır.

Bunu genelde yörenin, ama ayrıca her il ve ilçenin nasıl kalkındırılacağını ayrıntılarıyla gösteren planlar izlemelidir.

'Güneydoğu kaygı verici'

Cizre'de bölücü tahril

5 bin kişi cumadan sonra Türkiye aleyhine sloganlarla

Cizre yine ayak

Rüzgar ektiler fırtına biçiyorlar

Devletin Güneydoğu politikası iflas etti

Tehlikeli oyun

'Ciddi tehlike değil'

G.Doğu'da 'intifada' provası

'Nevruz ateşi' kanla söndü

Neler oluyor?

Aksi halde her şey yapılır da, emin değiliz istediğimiz yere varılır mı?"

Ali Sirmen, Cumhuriyet:

"Burada bir saptama yapmak gerek. Güneydoğu'da bir savaş sürmektedir. Bu savaşın niteliği üzerinde de yanılgıya düşmeye gerek yoktur. Abdullah Öcalan'ın açıklamaları ne olursa olsun, PKK gerçekte ayrılıkçı bir savaş sürdüren terör örgütüdür. PKK'ya silahla karşı konmasının demokrasinin yapısıyla çelişir hiçbir yönü yoktur.

PKK'nın Türkiye'de şu anda demokrasiye karşı en büyük iki tehlikeden biri olduğu da başka bir gerçektir. PKK ayrılıkçı hareketini terör aracılığıyla sürdürürken bir yandan da Türkiye'de demokrasinin zedelenmesinden ya da tümüyle yok olmasından medet ummaktadır.

Bu durumda, benzer olayların bize öğrettiği tarihi bilgilerin de ışığında, PKK üzerine salt polisiye önlemlerle gitmenin fazla bir yararı olacağını sanmıyoruz. Hatta, operasyonların etkinliğini sağlamak için bile olsa, sivil halk üzerinde baskının yoğunlaşmasının sanılanın ve umulanın aksine sonuç vereceğini düşünmek pek yanlış olmasa gerek.

Kuşkusuz PKK'ya karşı dirençli, dikkatli ve etkin operasyonları sürdürmek gerekir. Ama aynı zamanda sorunun sosyal ve ekonomik yönlerini de göz önünde bulundurup, yurttaşı devlete karşı husumet ile doldurmayacak yöntemleri benimsemek yararlı olur.

PKK'ya karşı savaşım verirken, PKK'nın tuzağına düşmemeye dikkat etmeliyiz. Bunun için ön koşul da asker olsun sivil olsun tüm yetkililerin evrensel demokrasinin ölçüleri ve sınırları konusunda asgari müştereklе birleşebilmeleridir.

Son kararlar, PKK terörüne karşı etkili önlem oluşturmaya çalışırken, PKK'nın tuzağına düşülmesi tehlikesini de birlikte getiriyor.

Unutmayalım, kimi hastalıkların üstüne yanlış ilaçla gitmek onlara hiç müdahale etmemekten daha büyük tehlikeler doğurabilir."

İsmail Cem, Güneş:

"Çok iyi düşünüp değerlendirmeliyiz: Kürtleri yok sayıp dışlamak, dillerini yasaklamak ve onlara karşı gittikçe artan dozda bir sertlik uygulamak mı bölücülük ve yıkıcılıktır: yoksa bin yıldır birlikte yaşadığımız bu insanların, ulusal kültürümüzü zenginleştirmeleri ve kendi dillerini serbestçe kullanıp geliştirmeleri için onlara katkıda bulunmak mı bölücülük ve yıkıcılıktır?"

Yukarıda yaptığımız uzun alıntılardan da görüleceği gibi, TC sorunun çözümü konusunda tam bir çıkmaz içerisinde. Mevcut şiddet politikasıyla bir yere ulaşılamayacağını çok az bir kesim dışında herkes görmüş durumda ve bunun değiştirilmesini istiyorlar. Sıkça ortaya atılan öneri ise dil-kültür hakları çerçevesinde kalıyor. Bununla, geçmiş inkarcı politika terkedilmek isteniyor, ama halkımızın boynundaki kölelik zinciri bırakılıyor. "Yeni" çözüm arayışlarının da sonuçsuz kalmaya mahkum olacağı şimdiden görülen bir husus dur.

Bu açıklamaların yanısıra Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu da basına verdiği demeçlerde, acil yardım talebinde bulundu. Milliyet gazetesi 29 Mart tarihli sayısında "Beni yalnız bırakmayın" başlığı altında Kozakçıoğlu'nun çağrısını yayınladı. Kozakçıoğlu *"Mesele, milli mesele. Seyirci kabul etmiyorum. Herkes görevini yapsın"* çağrısı ardından

Nusaybin'de isyan havası

Cizre'de büyük gösteri

Özal: "Teröre karşı şiddet artırılacak"

'Meseleyi beraberce değerlendirelim'

Serseri mayınlar

Sınıra yakın yerler boşaltılacak. Bölgedeki asker sayısı artırılacak ve sınır boylarına asker yerleştirilecek

Güneydoğu'da sıcak mart

Öğretmene PKK nöbeti

Batman'da "kepenk eylemi"

Terör Türkiye'de darbe korkusunu ateşliyor

"Herşey bitmiş"

OLAĞANÜSTÜ KARARNAMENİN ARDINDAN

"Hukuka Anayasa'ya karşı"

Aksu, "Halk PKK'yı desteklemiyor" — Akbulut, "PKK'ya halktan destek var"

Teşhiste farklı gözlük

İNÖNÜ'NÜN GÜNEYDOĞU GEZİSİNDEN YAZILMAYANLAR

Gitti, gördü, düşünüyor

şunları söyledi:

"1987 genel seçimlerinden sonra yerel seçimler yapıldı. Meydanlarda pek çok şey söylendi. İllegal yayın organları tahrikler yaptı. Cizre, uzun dönemli bir bölücülük kışkırtmasının patlamasıdır. Bu oyunların bo-

zulması konusunda esas görevimiz basınımıza ve aydınımıza düşüyor. PKK'nın haksız olduğunun, artniyetli olduğunun herkes tarafından kamuoyuna aksettirilmesi, söylenmesi gerekir. Niye bölgede bugüne kadar PKK aleyhine bir miting, bir yürüyüş yapılmamıştır? Bu, bir milli meseledir. Efendim, bölge valisi var, asayiş güçleri var. Halletsinler deyip, uzaktan seyretmek yanlış. Ben bu işte seyirci kabul etmiyorum. Mesele, milli bir mesele ise, milletin her ferdine düşen görev ve sorumluluklar var. Tek tek sorarım. Madem meseleyi tehlikeli görüyorsun, sen ne yaptın? Ne yapıyorsun?.. Ben tarafsızım... Seyirciyim. Olmaz böyle şey. Milli olay ise, görevini yapacaksın. Bölge valisi olarak, güvenlik güçleri olarak bizim görevimiz, yaygın teröre karşı önlem almak... Bunun dışında, sosyal, ekonomik, psikolojik açıdan yapılacak çok şey var. Herkes, görevini, sorumluluğunu bilmeli, yerli yerine koymalı."

Tartışmaların çok yoğunlaştığı bir dönemde Suriye'ye müdahale söylentileri yaygınlaştırıldığı gibi, bazı özel tim birliklerinin açıklamaları da basına yansıtılarak, Bekaa Vadisi'ne operasyon ve uçak saldırısı planları yapıldığı yayınlandı. Hatta bazı özel tim komutanları coşa gelerek, "10 kişiyle Bekaa'yı basacaklarını" bile söyler hale geldiler. Olayın ilk heyecanı durulduğunda, şapkasını önüne koyup düşünenlerin başında, bu sözleri sarfedenler vardı.

Tercüman gazetesi "Suriye'ye kısasa kısas" başlığı ile yayınladığı bir yazıda, "Türkiye PKK'yı kullanan komşularımıza karşılık vermeye hazırlanıyor" haberini ayrıntılarıyla şöyle duyurdu: *"Tercüman muhabirinin üst düzey yetkililerden edindiği bilgilere göre Türkiye, Suriye'ye karşı etkili bir mücadeleye girmeye artık kesin kararlı. Halen bu mücadelenin nasıl yapılması gerektiği tartışılıyor. Yetkililer düşünülen yollardan birinin, Suriye yönetiminin korkulu rüyası durumundaki İhvan-ı Müslimin, yani Müslüman Kardeşler örgütünün desteklenip yönlendirilmesi olduğunu belirtiyorlar. Alevi azınlığın yönetimine karşı çıkan Sünnî karakterli bu gizli örgütle irtibatın oldukça kolay olduğunu belirten yetkililer, 'Bu mücadele tarzıyla Suriye'ye aynı şekilde karşılık verme amacı güdülüyor. Siz, PKK'yı desteklerseniz, biz de sizin içinizde çok daha güçlü ve etkili İhvan-ı Müslimin'i destekleriz denilmek isteniyor. Tabii bu şimdilik bir düşünce. Diplomatik görüşmelerden sonuç alınamadığı ve başka etkili yollar bulunamadığı takdirde gündeme gelecek bir eylem' şeklinde konuşuyorlar.*

Yetkililer, Suriye'ye karşı takınılması düşünülen bir başka tavrın da İsrail'le ilişkilerin süratle geliştirilmesi olduğunu bildiriyorlar. Suriye'nin, can düşmanı İsrail'le yapılan böyle bir ittifaktan büyük zarar göreceği ifade ediliyor."

Suriye'ye ve Bekaa'ya müdahale konusunda M. Ali Birand ise şunları yazdı:

"Suriye ile kavga değil, tam diyalog zamanıdır...

KAMUOYUNDA, nereden kaynaklandığı tam belirlenemeyen bir heyecan rüzgarı esiyor.

Sanki Türkiye, Suriye'yi vurmak için tüm hazırlıklarını yapmış, planlarını tamamlamış ve geriye doğru sayım başlamış...

Türk uçakları ani bir baskınla Suriye ve Bekaa'daki PKK kamplarını bombalayacak, böylece bu örgüt temelinden kazınacak... Bu arada Suriye de bu gelişmelere seyirci kalacak...

Her şey öylesine basit görünüyor ki, adeta 'Neden hala harekete geçilmiyor?' gibi bir hava estiriliyor.

Oysa bu iş hiç de kolay değil:

1) Hiçbir askeri operasyon, PKK'nin tümünü ve başkanı Apo'yu yüzde yüz yok etme güvencesiyle yola çıkamaz. Apo, demeçlerinin aksine daha çok Şam'da yaşamaktadır. Şam'ı vuramayacağımız gibi, Apo lider olarak kaldığı sürece PKK kısa sürede yeniden toparlanacaktır. Apo vurulsa bile, yerine bir başkaları çıkacak, hatta başlayacak bir iç liderlik savaşında çok daha kanlı bir 'kendini gösterme yarışı' ile karşı karşıya kalabileceğiz..."

Sömürgeci-basından çeşitli gelişmelere ilişkin olarak yaptığımız bu aktarmalardan da ortaya çıktığı gibi, ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni dönemi, TC'nin "yeni" çözüm arayışlarını işlemez kılmakla kalmayıp, halkımızın 2000'li yıllara yürüyüşüne büyük bir ivme ve atılım kazandıracaktır. Bu gerçek, her gün daha da ileri adımlar atan mücadelemizin kaydettiği gelişmeler ve sömürgecilerin her konudaki çıkmazıyla belgelenmiştir.

KÖŞE

M. Ali Birand

ALINACAK ÖNLEMLER "ÇOK AZ, ÇOK GEÇ" OLACAK...

DORUKTA, nelerin olup nelerin olmadığı, kaçamak açıklamalar ve satırlar arasından çıkıyor. TC devletinin bundan böyle izleyeceği politika önümüzdeki günlerde kamuoyuna açıklanacak.

Bizim vardığımız sonuçlar şunlar:

1 TC devleti konuya yine **"terör ile mücadele"** açısından yaklaşmayı tercih ediyor. Terörün nedenlerinden biri, kaynağı olan **"Kürt sorunu"** bu aşamada geri plana bırakılıyor.

Liderlerdeki uzlaşı, **"Önce, teröre karşı mücadele edilsin, dipleri kurutulsun"** şeklinde. Cumhurbaşkanı'nın **"Kürtçenin kullanımı"** ile ilişkin sözlerinin dahi görmezlikten gelindiği, üzerinde pek durulmadığı anlaşılıyor. Yani temele inme yok...

2 Terörle mücadelede de öncelik, güvenlik önlemlerine verilecek. Liderler bu konuda hükümete desteklerini bildirdiler.

Önümüzdeki dönemde Güneydoğu'da büyük operasyonlar yapılacak, şimdiye kadar gerçekleştirilemeyen bazı köylerin yerleri değiştirilecek, sınırda tampon bölgeler oluşturulacak, yeni silah ve kuvvet yığılacak, PKK ile en ufak ilişkisi görülen tutuklanıp cezalandırılacak, gözdağı verilmek için idam cezasına çarptırılanlar hemen asılacak, özetle göz gözü görmeyecek.

Muhalefet liderleri de, açıklamalardan aldığımız izlenime göre, ayrıntısına girmemelerine rağmen, genelde, güvenlik önlemlerine insan hakları-demokrasi filan gerekçeleriyle karşı çıkmayacaklarını belirttiler...

3 Bunların yanı sıra bir de **"halkı kazanmak için"** bir dizi önlem planlanıyor. İçeriği henüz açıklanmadı ancak, halkı devletin kuvvetlerinin yanına çekmeyi amaçlayacakmış...

Bizce, önceliğin ve ağırlığın verilmesi gereken bu paket, büyük olasılıkla **"çok az çok geç"** alınmış önlemleri kapsayacak.

SONUÇ

Doruk toplantısı dış görüntü olarak **"birlik-beraberlik-vatanseverlik"** gösterisi şeklinde geçmiş ancak, Türkiye'nin asıl temel sorunu olan **"Kürtçülük"** akımıyla ilişkin tarihi dönemeci alamamış, konu yine ikinci plana atılmıştır.

Demirel açıkça **"önce kısa vadeli güvenlik önlemlerine"** ağırlık verilmesini isterken; **İnönü** işin insani boyutuna kısaca değinmekle yetinmiştir.

TC, dorukta pazularını gösterdi ve Güneydoğu'ya çeki düzen vermeye hazırlanıyor.

"As 4-5 tanesini, bak diğerleri nasıl susar" yaklaşımına öncelik verilecek. Kimse **"güvenlik kuvvetlerinin masum halka kötü muamele edip etmediğini; yeni bir yaklaşımın gerekip gerekmediğini"** tartışmayacak...

Doruğun sonucu temel sorunu çözmekten çok uzak kalıyor. Terör grupları büyük olasılıkla bu genel yaklaşımın devamından memnun olacaklardır. Zira istedikleri budur. Belki önemli kayıplar verecekler, ancak uzun vadede, üzerinde çalışacakları toprağın mümbit kalacağını bileceklerdir.

TC devleti de **"halkı kazanabilmek"** için bugün atacağı adımları geciktirince, yarın çok geç olacak ve ilerde çok daha büyük adımlar atmak zorunda kalabilecektir.

"Çok az ve çok geç alınmış önlemler" ülkelere zaman zaman daha pahalıya mal olur...

GÜNÜN YAZISI

● Oktay EKŞİ

Kritik Günler

BUGÜN dahil önümüzdeki birkaç güne çok dikkat etmekte yarar var... Çünkü Türkiye, **Şeyh Sait** İsyanı'ndan beri karşı karşıya geldiği en ciddi soruna nasıl çözüm bulacağını, bu birkaç gün içinde belirleyecek...

Güneydoğu'daki olaylardan söz ettiğimizi ayrıca belirtmeye gerek yok.

Gerçekten, bugün Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın başkanlığında yapılacak Bakanlar Kurulu toplantısı, yarınki Millî Güvenlik Kurulu'nun izlemesi, ertesi gün de tekrar Bakanlar Kurulu'nun toplanması bekleniyor...

Aslında bugünkü olayları **Şeyh Sait** İsyanı ile karşılaştırmayı biraz abartmalı sayılabilir. Çünkü o olay bir **"iç İsyan"**dır. Bugünküne **"isyan"** demek doğru değildir. Sonra **Şeyh Sait** İsyanı, askeri harekâta alt edilecek türden bir olay iken, şimdiki dal budak salmış bir **"çete"** meselesidir.

Keza halkın verdiği destek açısından, **Şeyh Sait'in Apo**'dan çok şanslı olduğu şüphesizdir. Oysa bugün, yöre halkı temelde hâlâ devletten yanadır.

Bununla birlikte **Şeyh Sait** İsyanı'nın bastırılması, sırasında kullanılan sert mücadele yöntemlerinin bugün aynen kullanılabilmesi hemen hemen imkânsızdır. Çünkü artık bir **"Takrir-i Sükûn Kanunu"** çıkartıp herkesin ağzını kilitleme imkânı kalmadığı gibi, dünya da çok küçüktür. Hangi ülkede kimin ne yaptığını cümle âlem kısa zamanda öğrenebilmektedir. O da, devlet güçlerini yasadışı emirlerle kullanma eğilimlerine mani olmaktadır. Buna dikkat etmezsek, **"Ülkenin bütünlüğünü koruyun, ama bunu gerçekleştirirken insan haklarına ve hukuk devleti ilkelerine uyun"** diyen yüzlerce ses, tüm dünya kamuoyunu karşımıza çıkartır.

Kaldı ki, dünya öyle istediği için değil, gerçekten **"hukuk devleti"** kavramını ciddiye alıyorsak, bu olayları önlerken **"hukuk dışı"** hiçbir metot kullanılmamalıdır.

İşte bu zorunluk, Güneydoğu olaylarını ancak yeni ve çağdaş bir yaklaşımla çözebileceğimizi ortaya koymaktadır.

Çağdaş yaklaşımın formülünü, yörenin en büyük mülki amiri olan Olağanüstü Hal Bölge Valisi **Hayri Kozakçıoğlu** vermekte ve sadece siyasi partilerin değil, tüm kurumlarımızın yörede uygulanacak tüm ekonomik, sosyal, kültürel politikalar üzerinde varacakları mutabakata dayalı bir **"ulusal politika"** oluşturulmasını önermektedir.

Bu konuda **Kozakçıoğlu**'nun görüşleri ile DSP Genel Başkanı **Bülent Ecevit**'inkiler esas itibariyle aynıdır. Ne var ki, ne hükümet böyle bir ihtiyacı duymakta, ne de öteki partiler genel destek vaadinden ileri gitmektedir.

Ama biz, sözümüze bugün değilse yarın bu ihtiyacın duyulacağı inancıyla devam edelim ve bu politikanın da temel öğesine değinelim...

Gazetelere yansıyan bilgilere göre, başta Siirt Valisi ve Batman Kaymakamı olmak üzere, devletin yöredeki en yüksek yetkilileri, Batman'da PKK'nın tehdit ve korkusu yüzünden kapanan kepenklerin kilitlerini kırdırmışlar, yani devletin korumasında bulunan can ve mal güvenliğini bizzat kendileri ihlal etmişlerdir.

Halka böyle yaklaşan bir yönetimin, aynı halkı kendi yanına çekmesi ve dağdaki eşkıyaya karşı yaptığı mücadelede o halkın desteğini sağlaması mümkün değildir.

Demek ki saptanacak ulusal politikanın ilk cümlesi, **"Yöredeki halka karşı adil davranılacak"** sözleriyle başlamalıdır.

Bunu genelde yörenin, ama ayrıca her il ve ilçenin nasıl kalkındırılacağını ayrıntılarıyla gösteren planlar izlemelidir.

Aksi halde her şey yapılır da, emin değiliz istediğimiz yere varılır mı?

METİN AKIN
HALİT ÇELİK

Genç adam başındaki poşuyu omuzlarına atarken şöyle dedi:

—Baştan söyleyeyim fotoğraf çektirmem... İsmimi de vermem... Sadece öğrenmek istediklerinizi açıklıkla cevaplarım...

Kendini PKK sempatizanı olarak tanıttı... **"Militan değilim... Hiçbir silahlı eyleme girmedim... Ama PKK'nın siyasi stratejisini benimsiyorum"** diyordu.

Suriye malı sigarasından derin bir nefes çektikten sonra devam etti:

—Durumu bu hale siz getirdiniz...

"Siz" derken Türk halkını ve basını mı kastediyorsun?

—Hayır. Bizim Türk halkıyla bir alıp veremediğimiz yok. Olayı bu hale Türk devleti getirmiştir. Eylemler yapılmasa Güneydoğu Anadolu, devletin aklına bile gelmiyordu. Ama artık çok geç kalınmıştır. Ok yaydan çıkmıştır. PKK halk desteğini almayı başarmıştır.

—Amacınız ne? Ne istiyorsunuz?

—İki yıl öncesine kadar sadece dilimizin ve kültürümüzün bize verilmesini istiyorduk. Ancak şimdi ayrı bir devlet olarak yaşamak istiyoruz. Türkiye'den bize bir fayda gelmeyeceğini anladık.

—Yani Misak-ı Millî sınırları içerisinden toprak istiyorsunuz. İstediğiniz toprağın büyüklüğü ne?

—12 ili içine alan sınırımız var.

—Hangi iller bunlar?

—Diyarbakır, Urfa, Mardin, Siirt, Hakkâri, Van, Muş, Bingöl, Bitlis, Tunceli, Elâzığ, Malatya...

—Böyle bir şeyin gerçekleşebileceğine gerçekten inanıyor musun?

—Evet... Eninde sonunda olacaktır... İnanıyorum...

PKK militanları durup dururken polise bölge halkından bazı kişileri **"PKK'ya yardım ediyor..."**, **"Kaçakçılık yapıyor"** diye ihbar ediyorlar. Amaç ihbar edilen kişinin polis tarafından sorgulanmak üzere alınması ve nezarethanelerde, mahkemelerde sürünerek güvenlik güçlerine düşman olması... Ne kadar çok vatandaş polis tarafından gözaltına alınırsa PKK'nın işi o kadar kolaylaşıyor...: Bu senaryo Güneydoğu Anadolu bölgesinde yıllardır devam ediyor...

Halkın kitle eylemlerine sürüklenmesi de aynı senaryonun bir sahnesi... Zira kitle eylemlerinde gözaltına alınanların sayısı daha fazla oluyor... Araştırmalara

---

Ergun Göze

Güneydoğu tedbirleri

Cumhurbaşkanı'ı başkanlığındaki Bakanlar Kurulu toplantısı sonunda alınacak tedbirler açıklandı. Açıklanmayanlar var mı bilmiyoruz. Bu bakımdan sadece açıklananlar üzerinde duracağız. Bu tedbirlerin çoğunun faydalı olduğu gerçekse de, kat'i neticeli olup olmadığı belli değildir. Ama iki tanesinin mahzurlu olduğu şimdiden söylenebilir. Birincisi; iki yeni vilayetin teşkili, ikincisi; kırkar, ellişer binlik yeni kadroların tahsisi. Zira bu iki tedbiri PKK kendi gücüne reklam vesilesi yapacaktır.

Esasen, hükümetin yeni ve ağır tedbirler alması bile PKK için bir reklam vesilesidir. Ve başkaları da size, **"Madem ki il yapacaktınız, PKK'yı mı beklemeniz lazımdı?"** diye soracaktır. Şurası unutulmamalıdır ki PKK'nın yaptığı silahlı propagandadır. Yani, burada silah propagandanın emrindedir. Dolayısıyla, silahlı propaganda ile mücadele ederken onun propagandasına puan kazandırabilecek şeylerden çekinmek gerektir.

Propaganda meselesi deyince akla gelenlerden ilki, basındır. Nitekim basın ile ilgili tedbirler de getirilmiştir. Türk basını maalesef tiraj kaygısını herşeyin önüne aldığı için zaman zaman PKK propagandasının âleti olduğunun farkına varamamıştır. Apo ile yapılan röportajlar, çekilen manşetler bu kiralık katliamcıyı masum bir futbolsever göstermeye kadar gitmiştir. Bu bakımdan, basının da günahı büyük olmuştur. Ama basına karşı tedbir almak kolay değildir. Basın, derhal "sansür" diye ayaklanacaktır.

Alınan tedbirlerin, böyle bir propaganda harbinde moral ve propaganda değeri de çok mühimdir. Bu bakımdan meselenin, uzun büyük ve karmaşık tedbirler tarzından çok, basit, kısa, kesin tedbirler şeklinde yürütülmesi uygun olur.

Meselâ, bu kadar tedbir alındıktan sonra PKK -Allah korusun- sekiz-on mühendis daha öldürürse ve böylece bu tedbirlerin kifayetsizliğini anlatmak isterse ne olacak? Zira son günlerde PKK'nın büyük zayiat verdiğini biliyoruz.

Dolayısıyla elindeki son imkanlar da olsa bir cevap vermek isteyebilir. Sözün kısası bu açıklanan tedbirler fazla ümit verici değildir. Ümit, açıklanmayan tedbirlerdedir. Tabii eğer böyle tedbirler de varsa..

OK YAYDAN ÇIKIYOR!..

METİN AKIN Cizre'den bildiriyor

Çocuk daha 9 yaşında İlkokul üçüncü sınıf öğrencisi. Boynumuzdaki fotoğraf makinesini görünce önümüzü kesti:

—Abey Türkiyalımısan?

—Evet (!).. Ya sen nerelisin?

—Kürdistanlıyam...

—Nerede oturuyorsun?

—Burda... Cizre'de...

—Cizre Kürdistan mı?

—He abey Kürdistan'dır...

—Başka nereleri Kürdistan?

—Nusaybin, Silopi, Diyarbakır, Urfa, Siirt... Hepsi Kürdistan'dır...

—...........!

Çocuk öylesine inanarak ve içten konuşuyordu ki şaşırmamak mümkün değildi. Sadece o mu? Cizre'de, Silopi'de, Nusaybin'de, Şırnak'ta kiminle, hangi yaştan insanla konuşsak üç aşağı beş yukarı aynı cevapları aldık.

*Beş-altı yıl öncesine kadar PKK'ya ve Apo'ya fazla destek vermeyen yöre halkı şimdi **"En büyük Apo... Yaşasın PKK"** sloganları atıyor.*

Bu noktaya nasıl gelindi? Eli kanlı PKK militanlarının devlet güçlerine ve bölge halkına karşı uyguladığı terör nasıl oldu da kitle hareketi haline geldi?

Konuyu ekonomik, siyasî ve askerî açıdan ayrı ayrı değerlendirmekte fayda var.

Ekonomik olarak Güneydoğu Anadolu bölgemizin gereken ilgiyi gördüğü söylenemez. Yatırımlar yetersiz... Tarım rekoltesi düşük... Hayvancılık ilkel metodlarla yürütülmeye çalışılıyor. Bölge halkının refah seviyesi Türkiye ortalamasının çok çok altında.

Bir başka nokta daha var. 12 Eylül öncesinde Irak ve Suriye sınırı boyunca küçük çaplı kaçakçılık olayları bölge halkının çoğunun ekonomisinde önemli bir pay oluşturuyordu. Sigara, elektronik eşya, saat, uyuşturucu, silâh ve hayvan kaçakçılığından elde edilen paralar bölgedeki aşiretler arasında da çıkar çatışması yaratmıştı. 12 Eylül ile birlikte kaçakçılık olaylarının önemli ölçüde kesilmesi bölge halkının ekonomik açıdan büyük bir darbe yemesine sebep oldu. Böylece aşiretler arasındaki çıkar çatışması ortadan kalkarken, aşiretler birleşerek ortak işlere girmeye başladılar. Aşiretlerin biraraya gelmesi bölge halkı arasındaki dayanışma ve birliği artırdı.

SİYASÎ HATALAR

*Ankara'nın Kürt meselesine **"Çok önemli bir problem değil. Nasılsa hallederiz"** gibilerden ciddi olarak bakmaması önemli bir siyasî hataydı. Konunun ciddiyetle ele alınması, önem verilmesi ve bu konuda sağlıklı tedbirlerin ortaya koyulması gerekiyordu. Siyasî tedbirlerin yetersiz kalması haliyle bölücü eşkıyanın ve Suriye, Irak gibi bu eşkıyaları besleyen devletlerin ekmeğine yağ [illegible]*

sürdü. PKK yoğun propaganda kampanyasıyla özellikle 1989'dan itibaren siyasi gücünü artırmaya başladı. Kürt meselesi milletlerarası platformlara kadar getirildi. Yurt dışında düzenlenen seminerler, konferanslar, mitingler ve gösteriler. Kürt dernekleri, bazı Batı ülkelerinde yönetim kademelerinin en üst seviyelerine kadar Kürt meselesini götürmeyi de başardılar. Bayan Mitterrand olayı bunun en tipik örneğini oluşturdu.

Bütün bunların karşısında siyasî platformda hükûmet beklenen tepkiyi gösteremedi. Komşumuz Bulgaristan bile Türk azınlığa uyguladığı insanlık dışı baskıyı haklı zemine oturtabilmek için Kürt meselesini ortaya koydu:

—Siz de ülkenizdeki Kürtler'e aynı şekilde davranıyorsunuz.

Evet, Kürt meselesi ve Güneydoğu Anadolu gerçeği siyasî açıdan maalesef hükümetin hatalarıyla milletlerarası platformda aleyhimize gelişmişti.

ASKERÎ TEDBİRLER

Şüphesiz bölgenin bu duruma gelmesinde askerî ve polisiye tedbirlerdeki yanlışlıklar en önemli sırayı işgal ediyordu.

Bölge halkı devlet olarak karşısında sadece askeri ve polisi görmüştü. Teröristlerin yakalanması için düzenlenen operasyonlarda yine en büyük zararı ve tedirginliği bölge halkı yaşıyordu. Gözaltına alınmalar, evlere düzenlenen baskınlar, kontroller, sert tedbirler PKK'nın yönlendirdiği dedikodu ve tahriklerle birleşince bölge halkı ile güvenlik kuvvetleri karşı karşıya bırakıldı. Hemen hemen her aileden bir kişinin şu veya bu sebeple gözaltına alınması, tutuklanması, hapse düşmesi, mahkemelerde sürünmesi güvenlik güçleriyle halk arasındaki düşmanlığın zirve noktasına ulaşmasına yolaçtı.

PKK da bu düşmanlıktan mümkün olduğunca fazla yararlandı. Köy basma, çoluk çocuğu kurşuna dizme eylemlerini asgariye indirip şehir merkezlerindeki kitle hareketlerine yöneldi.

***"Kahrolsun Türkiye", "Kahrolsun Atatürk", "Yaşasın PKK", "Yaşasın Kürdistan"...** Evet ne üzücüdür ki, bu bölücü sloganlar artık bölgede her korsan gösteride dillerde dolaşıyor. İşin en acı tarafı bu sloganları atanların arasında çocukların, kadınların, yaşlıların da bulunması...*

*Misak-ı Millî sınırlarımız Cumhuriyet tarihimizde ilk defa böylesine bir tehlikeyle karşı karşıya kalmıştır. Ve tehlike her geçen gün büyümektedir. PKK terörü kimlik değiştirerek halkın toplu isyanına dönüşmektedir. Hamasi nutuklarla, **"Biz üç beş çapulcuya yüz vermeyiz"** açıklamalarıyla bu işin çözülemeyeceği artık anlaşılmalı ve bu tehlikeli gidişata bir son verilmelidir.*

Unutulmamalıdır ki, geç kalınma ihtimali her gün biraz daha artmaktadır. [illegible] yaydan çıkmak üzeredir.

Özal'dan Güneydoğu değerlendirmesi

Yalçın DOĞAN

İSLAMİ hareket İran'da kendini hafiften hafiften belli etmeye başladığında, İran Şahı **Rıza Pehlevi "Ben bu işi ekonomik ve sosyal reformlarla çözeceğim"** diyor. Bunun üzerine dönemin Amerikan Dışişleri Bakanı **Kissinger**, İran Şahı'na bir mektup yazarak **"Siz önce isyanı bastırın, reformları sonra düşünürsünüz"** uyarısında bulunuyor.

Kissinger çok önemli bir vurgulama yapıyor:

"İsyan sırasında reforma gidilirse, bu ancak isyan edenleri azdırmaktan başka bir işe yaramaz. İsyanı bastırmadan reforma gitmek yanlıştır. Bu yola başvurduğunuzda, önce siz tahtınızdan olursunuz"...

Tıpkı Güneydoğu'daki gibi... Demirel'in deyimiyle **"önce yangını söndürmek gerekiyor."** Yani, önce **"kısa dönemli önlemler üzerinde durmak"** zorunlu. Daha sonra uzun dönemli yaptırımlar, önlemler, ekonomik yapılanma, yatırımların planlaması... Ancak, başkentte şu anda **"sanki daha çok uzun dönemli düşünceler"** ağır basıyor. Ve Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın değerlendirmesi önem kazanıyor.

Geride kalan hafta sonunda Cumhurbaşkanı **Özal**, Başbakan **Akbulut** ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Torumtay**, Pakistan Ulusal Günü nedeniyle Pakistan Büyükelçiliği'nde bir araya geliyor. Kendi aralarında yarım saatlik bir görüşme sonrasında, Cumhurbaşkanı ile orada bulunanların bazıları arasında **"Güneydoğu üzerine"** görüş alışverişi başlıyor. Böylelikle **Özal**'ın o sırada çevresinde yer alanlar Cumhurbaşkanı'nın **"Güneydoğu olayları hakkındaki düşüncelerini"** öğrenmek fırsatını yakalıyor. **Özal**'ın o andaki çevresinden ulaşan bilgiler çerçevesinde Cumhurbaşkanı'nın düşünceleri özetle şöyle:

"Son zamanlarda terörist gruplar ağır kayıplara uğradı. Bunun için de terör aniden parladı. Ancak, belli bir zaman içinde yumuşama göstereceğine inanıyorum. Karşılaştığımız olaylar, mevzii olaylardır. Askerler ellerinden geleni yapıyor. Arazi çok büyük ve iyi tanımak lazım. Bu sebeple özel timler terörün üstesinden daha kolay gelebilir. Çünkü, onlar hem iyi yetişmiş, hem de bölgeyi daha iyi tanıyor. Daha fazla asker yığmanın

pek doğru olmadığı kanaatindeyim."

• UZUN DÖNEMDE ÇÖZÜM: GAP

Cumhurbaşkanı **Özal**'ın görüşlerini askerler de paylaşıyor. Askerler de **"Güneydoğu için profesyonel eleman gerektiğini"** belirtiyor. Ancak, profesyonel eleman için ordu üst kademesinin hükümetten **"daha fazla para istediği"** bildiriliyor. Profesyonel askerin yetiştirilmesi, eğitilmesi, barınması ve geçinmesi için hükümetten daha fazla para isteğinin görüşmelerde ele alındığı aktarılıyor.

Cumhurbaşkanı **Özal** kısa dönemde **"özel timlerle bu iş çözülür, zaten alınan sonuçlar da bunu gösteriyor"** derken, uzun dönemde **"çözümü ekonomik gelişmede, dolayısıyla GAP'ta"** görüyor.

Güneydoğu ile ilgili görüşlerini açıklarken **Özal** sürekli olarak **"bölge halkı"** kavramını kullanıyor. **"Bu bölgemizde sadece Kürtler yok, aynı bölgede Türkler, Araplar, Süryaniler de yaşıyor"** değerlendirmesine giriyor. Halkın şu andaki ekonomik gücünün **"pek yüksek olmadığını"** belirten **Özal**, **"GAP'ın devreye girmesiyle birlikte bu bölgemizde de ekonomik refahın artacağını, ekonomik refah artışının terörün etkisini azaltarak, bölge halkının terörün peşine takılmayacağına inandığını"** vurguluyor.

Hatta, Türkiye'nin batısındaki ekonomik gelişmenin de Doğu'da GAP'tan önce katkıda bulunacağını savunuyor.

Güneydoğu'daki terörün **"Dış ülkelerden beslendiği"** yolundaki kuşkulara dönük olarak da **Özal**'ın ilginç bir değerlendirmesi var:

"Yakalanan teröristler hep Irak'tan ve Suriye'den geldiklerini söylüyor. Ama, onlar acaba ne kadar doğru bilgi veriyor?.. Pekâlâ, Yunanistan ya da Güney Kıbrıs'tan da gelebilirler Türkiye'ye... Yani, herhangi bir yerden gelebilirler, anlamında söylüyorum... Yoksa, şu ülkeden geliyorlar biçiminde elimizde somut bir delil henüz yok. Belli işaretler var. Ama, işte şuradan geliyorlar, diye herhangi bir devleti suçlamak şu safhada doğru olmaz. Bununla birlikte, teröristlerin nereden geldikleri elbette araştırılıyor."

Özal'ın görüşleri mutlaka hükümeti ve askerleri etkiliyor. Örneğin, Milli Güvenlik Kurulu yarın **Özal** başkanlığında toplanıyor. Orada da **"kısa ve uzun dönem çözümler"** üzerinde durulması bekleniyor.

Kissinger'ın İran Şahı'na yazdığı mektubu akılda tutmak gerekiyor. **"Önce isyanı bastırmak, sonra reformlara yönelmek"**...

Aksi halde, **"ordunun bastırması bölgesel düzeyde kalmıyor"**... Demokrasiye ve ülkenin tümüne mal oluyor...

Neler oluyor?

HABER MERKEZİ- Güneydoğu'da yıllardır **"olağan"** sanılan olaylar, son hafta içinde bir anda tırmanarak **"olağanüstü"** boyut kazandı... Güvenlik güçlerinin ayrılıkçı teröristlere yönelik mücadelesinde, bir anda bölgedeki yurttaşlar da sahneye çıktı, çıkartıldı...

Güneydoğu'da son günlerde neler olup bittiğine bir kez daha bakmakta yarar var:

Mardin'in Savur ilçesinde güvenlik güçlerince 13 PKK militanı ölü olarak ele geçirildi. Bu militanlardan birinin cenazesi kaldırılırken Nusaybin'de olaylar çıktı. Ardından Silopi'de, İdil'de, Cizre'de dükkanlar kapandı ve yeni olaylar patlak verdi.

Neden?

Bölgedeki güvenlik güçlerine yakın kaynaklardan edinilen bilgilere göre, boşalan veya boşaltılan köylerden yüzlerce kişi ilçe merkezlerine geldi... Ayrılıkçı teröristler, lojistik desteklerini ilçe merkezlerinden sağlamaya başladı. Kırsal kesimdeki teröristler, giderek ilçe merkezlerine kadar indi...

Ya bölgedeki yurttaşlar ne diyor?

Nusaybin'deki son olaylar, öldürülen PKK'lının dini vecibeler yerine getirilerek gömülmesine izin verilmemesiyle başladı. Olaylarda ölen gencin cenaze namazına bir tek babası katılabildi. Nusaybin'deki olaylara, komşu ilçelerden de tepki geldi. Çünkü bu insanlar, ayrılıkçı teröristlere yardım yapıyor iddiasıyla gözaltına alındılar, sorgulandılar... Herkese ayrılıkçı teröristlerle işbirliği yaptığı damgası vuruldu, insanlara bu gözle bakıldı... Şimdi, kepenklerini indirerek, tepkilerini dile getiriyorlar.

Oysa, iş kepenk indirmekle kalmıyor... Kepenklerin indirildiği ilçelerden silah sesleri geliyor. Kadınlar ve çocuklar bile, güvenlik güçlerine taş atıyor...

Neden?

Güvenlik güçlerinin kanısı; Nevruz Bayramı öncesi PKK lideri Abdullah Öcalan'ın direktifi yerine getiriliyor...

Ayrılıkçı teröristler, bölgedeki kimi gençleri kandırıp, yanlarına almış olabilir... Peki ya kadınları nasıl kandırdılar?

O kadınlar ki, Yeşilyurt köyündeki **"dışkı yedirme"** iddiasında, Derebaşı köyündeki **"öldürülen 9 teröristten 6'sının çocukları olduğu"** iddiasında bile, hiç seslerini çıkartmamıştı...

Güneydoğu'daki olaylar artık **"olağan"** değil... **"Olağanüstü"** birşeyler oluyor... Çünkü ortada kadınlar var!..

"Halk, PKK'nın yanında"

ANKARA, ÖZEL

CİZRE'de meydana gelen olayları incelemek üzere bölgeye giden parlamento heyetinde yer alan SHP Muğla Milletvekili **Musa Gökbel**, halkın yüzde 80'inin PKK'yı istediğini öne sürdü ve **"Bütünlüğü düşünen pek yok. Her şey bitmiş"** dedi. ANAP Adana Milletvekili **Mehmet Perçin** de, TBMM servis otobüslerinde Kürtçe konuşulduğunu, Meclis lojmanlarında Kürtçe kasetler dinlendiğini söyledi ve **"Bunlar susturulmayacak mı?"** diye konuştu.

ANAP ve SHP Meclis grup toplantılarında Güneydoğu olayları, baş gündem maddesiydi. SHP Grubu'nda Güneydoğu'yla ilgili genel görüşme yapıldı. Basına kapalı olan genel görüşmede kürsüye gelen Muğla Milletvekili **Musa Gökbel**'in endişesini dile getirdiği ve halkın PKK'yı isteyip destek verdiğini söylediği öğrenildi. Gökbel'in şöyle konuştuğu kaydedildi:

"Bütün millet dam[illegible], sokaklara çıkmış, [illegible] anında harekete geçiyor. Eğer yüzde[illegible] vurursak, insanların yüzde 80'i bağımsız Kürdistan devletini düşünüyor. Bütünlüğü düşünen pek yok. Her şey bitmiş. İncelemelerimiz sırasında, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu bize Cizre'de meydana gelen olayların video filmlerini izletti. Bu filmden anlaşılan [illegible], halkın PKK'nın yanında olduğu görülmüyor[illegible]."

Diyarbakır Milletvekili **Fuat Atalay** da, Güneydoğu'da meydana gelen olayları provokasyon olarak niteledi ve bölgeye SHP'nin ayrı bir grup gön-

dermemesini eleştirdi.

• KÜRTÇE TARTIŞMASI

ANAP Grubu'nda da dün Güneydoğu olayları tartışıldı. Adana Milletvekili **Mehmet Perçin**, Cizre ve Nusaybin olaylarının çok önceden planlanmış bir tertip olduğunu, bunun istihbaratının ve önleminin daha önceden alınması gerektiğini belirtti. Perçin, daha sonra şunları söyledi:

"Bugün TBMM'nin servis otobüslerinde, Meclis'ten lojmanlara giderken ve gelirken, çocuklar ve aileler Kürtçe konuşuyor. Kimse sesini çıkarmıyor. Lojmanlarda ve sokakta çocuklar birbirleriyle Kürtçe konuşuyor. Kürtçe kaset dinliyor. Olayın üzerine giden yok, bu nasıl iştir? Bunlar susturulmayacak mı?"

Bu sözler üzerine Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz, **"Ben bölgenin milletvekiliyim. Olaylar sırasında, PKK benim evimi taşladı. Olaylar hakkında gruba bilgi vermek istiyorum, sö.. istiyorum"** dedi. Ancak, oturumu yöneten grup başkanvekillerinden **Raşit Daldal**, böyle bir usul olmadığını, ancak kürsüdeki bakana soru sorulabileceğini, kimseye konuşmak için söz veremeyeceğini belirtti. **Nurettin Yılmaz**'ın ısrarı üzerine grupta gerginlik yaşandığı öğrenildi. Oturum başkanının kesin olarak söz vermeyeceğini söylemesi üzerine Malatya Milletvekili **Talat Zengin**, soru sormak için söz aldı ve şunları söyledi:

"Mehmet Perçin yanlış konuşuyor. Böyle ayrımcılık yapamayız, yapılmamalıdır da. Şu anda

---

Demirel: "Çok vahi

• **İhsan AKDEMİR** • ANKARA

DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Güneydoğu'daki olaylar için **"Vahim, çok vahim. Tüylerim diken diken olarak izledim"** dedi.

Süleyman Demirel, iki gün süren Aydın

izledim. Bu çeşit işleri yapanlar
rum. Ayıplıyorum. Grup topla
söyledim. Milli Güvenlik Kurulu
Ne güne lazım? Millet bunu me

SORU: **Olaylar sırasında "Y**
Yaşasın Kürdistan" sloganları a
rı nasıl değerlendiriyorsunuz?

DEMİREL: Provokasyond

Cumhuriyet Uğur MUMCU

Kime yarar?..

GAZETELERİN Güneydoğu olaylarını izleme olanağı, çıkarılan son yasa gücündeki kararname ile ortadan kaldırıldı. Bölge ile ilgili her haber, kolaylıkla "bölge halkını heyecanlandırıcı" nitelikte görülebilir. Görülünce de gazetelerin basıldığı matbaalar kapatılabilir.

Bu yasak düzeni kime yarar?

Önce PKK'ya!

Yabancı radyolar, bölgedeki olayları abartarak yayımlar. Suriye'den bölgeye dönük Kürtçe yayınlar da yapılır.

Bölgeye bundan sonra gazeteci de sokulmaz. Sokulmayınca haberler, yabancı radyolar tarafından büsbütün çarpıtılarak verilir.

Bundan kim kazançlı çıkar?

Herhalde Türkiye Cumhuriyeti değil...

Dünya basınında serîhildan'ın yankıları

Die tageszeitung/Batı Almanya (22.3.1990)

"Kürt intifada'sı oluşmaya başladı

Cizre olayları ile birlikte Türkiye'nin Kürt illerinde devlet terörü şu anki zirvesine ulaştı. Komşu kent Nusaybin'de bir Kürdün askerler tarafından vurulmasını protesto etmek için birkaç bin insanın katıldığı yürüyüşte Türk ordusu kitleye ateş açtı; kentin ortasında dört insan vuruluyor. Türk ordusunun ölümcül kurşun sıkma olayının duyulmasıyla birlikte çatısma çıktı. İnsan grupları sokaklardan geçiyor ve daireleri ateşe veriyorlar. Kentin her yerinde tekerlekler yakılıyor ve barikatlar kuruluyor. Cizre savaş alanına dönüştü. Şehir halkı sopa ve taşlarla Türk ordusunun "Kontr-gerilla" özel birliklerine karşı savaş yürütüyorlar. Atılan sloganlar "Yaşasın Kürdistan", "Askerler Cizre'den defolsun" oluyor.

(...)

Yıllardan beri Türk ordusuna karşı silahlı saldırı eylemlerle kırda mücadele eden Kürt gerilla örgütü PKK (Kürdistan İşçi Partisi), Avrupa'da dağıtılan bir bildiride, 'Halk intifadasından' bahsederek 'Kürdistan'da bir ikili iktidar durumu sözkonusudur. Halk komitelerinde örgütlenen Kürt halkı ulusal kurtuluş mücadelesinde yerini alarak intifada'ya katılıyor' diyor.

Gerçekten de Türkiye'nin Kürt illerinde bir iç savaş halini andıran durumlar kentlere de yayıldı. Eskiden PKK'nin gerillası dağlarda Türk ordusu ile çatışmalara girerken, ordunun baskı politikası büyük kentlerde "sukünet ve düzeni" sağlıyordu. Kısa bir zamandan beri kentlerde gittikçe artan bir sayıda sivil halktan insanlar da Türk ordusuna karşı direniyor. Kadın ve okul çocukları askeri taşlıyor, ve esnafları orduyu protesto ederek kepenkleri kapatıyor. Günlerden beri bütün esnaflar salt Cizre'de de değil, bütün bölgede kepenkleri indirmişlerdi..."

Frankfurter Rundschau/Batı Almanya (22 Mart 1990):

"KÜRDİSTAN'DA İSYAN

ANKARA 21 Mart (AFP/aud) Kürdistan'ın Türk parçasında gösteriler ile polis birlikleri arasında meydana gelen çatışmalarda Salı günü resmi açıklamalara göre dört insan öldürüldü. Yarı resmi 'Anadolu' Türk haber ajansının verdiği habere göre, Mardin ilinde bulunan Cizre ilçesinde meydana gelen çatışmalarda ayrıca dokuz kişi yaralanmış. Buna karşılık 'Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi' (ERNK), 15 kadar kişinin öldüğünü bildiriyor.

(...)

ERNK'nin verdiği bilgilere göre, isyana Türkiye'nin bütün büyük kentlerinde dayanışma mitingleri eşlik etmiş. Kürdistan'ın Suriye parçasında da 50.000 insan bir dayanışma yürüyüşüne katılmış. Kurtuluş cephesi son haftalarda yoğunlaşan çatışmaları, "Türkiye tarafından işgal edilmiş Kürdistan parçasında" halk ayaklanmasının yayılması olarak değerlendiriyor."

Frankfurter Rundschau B. Almanya (20 Nisan 1990):

"İpek Yolu'nda barikatlar yanıyor

Bundan üç yıl önce resmi makamlar sayılarını 400 olarak vermelerine rağmen, son resmi rakamlar PKK'nin en az 2300 düzenli silahlı partizana sahip olduğunu gösteriyor.

Ankara, son yığınsal gösterilere sıkıyönetimi de içeren önlemler paketiyle yanıt verdi. Bu, durumun Ankara için ne kadar ciddi olduğunu gösteriyor. Uygulamayla isyancıları destekleyenlerin cezaları iki katına çıkarılırken, bölge valisi grevler yasaklama yetkisiyle donatılıyor. Artık, askeri makamlar, "tehlikeli şahısları" sürgün edebilecekler. Doğuda pratik olarak savaş hali hüküm sürmektedir.

Halka acımasız ve keyfi saldırılarıyla özel tim elemanları, durumu daha fazla gerginleştiriyorlar. Bunların subayları ise Federal Alman sınır koruma birlikleri GSG-9 tarafından Bonn'un NATO müttefiği Türkiye'ye sunduğu yardım çerçevesinde eğitilmektedirler.

Ankara, büyük bir endişeyle PKK'nin yeni bir stratejisine hazırlanıyor. PKK, radikal sol gruplar ile ilişki geliştirerek, savaşımı Türkiye'nin batısına da taşırmak istiyor."

TAZ/Batı Almanya (11.4.1990):

"ÖRTÜLÜ DARBE

Türk politikasını askeriye yönetiyor. Türk iktidarı dün kararname temelinde 11 Kürt ilinde anayasayı kaldırdı ve böylece ülkenin üçte birinde yaşayan insanlara karşı savaş ilan etti. Şimdiki 'Olağanüstü halin sertleştirilmesi' ve resmen sıkıyönetimin ilan edilmesi arasında pratikte hiçbir fark yoktur. Ankara, 'silaha karşı silah' parolasıyla eşit hakların tanınması için horlayan yanılgı, Türkiye'nin politik kuruluşlarına alınyazısı olabilecektir.

Bu politika yeni değildir ve Türk Cumhuriyetinin 70 yıllık varlığında onu yeniden fiyaskoya götürmüştür. Atatürk'ün Kürtlere karşı izlediği terör politikası, Türkiye'nin 1950'li yıllara kadar askeri bir rejim tarafından yönetilmesine yol açmıştır. Türk politikacıları, bugüne kadar Kürt sorununun politik ve demokratik çözümün, ancak öncelikle askeriyeye karşı sivil bir toplumun yaratılmasıyla mümkün olabileceğini anlamamışlardır..."

"KÜRTLERE KARŞI SERT YÖNELİM

Kürt illerinde basın sansürü şimdi resmileşti. Darbeden sonra Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne verilen yetkiler genişletildi. Valilik, vatandaşı, sebep göstermeden toprağından sürgün edebilir ve grevleri yasaklayabilir. Ankara'daki yedi saatlik kabine toplantısının sonuçları böyle. Kabine, hemen her Kürt ilinde anayasada sağlanan siyasi hakları kaldıran kanun hükmünde kararnameyi çıkardı. Kararname dün 'Resmi Gazete'de yayınlandı ve böylece parlamento görüşmesi ve milletvekili onaylamasını gerektirmiyor.

(...)

Generkurmay Başkanı Orgeneral Necip Torumtay, önlemlerin asli faili sayılıyor. Türk askeri çevreleri, Kürt sorununu gittikçe askeri 'çözüm'le sonuçlandırmak istiyor. Böyle bir politika da, PKK'li Kürt gerillaların büyük halk desteğine sahip olmaları nedeniyle geniş miktarda katliamsız gerçekleştirilemez. 1984'ten beri gerilla ile ordu arasındaki çatışmalarda 1669 insan öldürülmüştür. Geçmişte çatışmalar Suriye, İran ve Irak'la dağlık sınır bölgesinde sınırlı kalmıştı. Zoraki göçler -çiftçiler sürgün edilmişlerdir veya terör korkusundan kaçmışlardır-, bütün yöreyi imha etmiştir. Onbinlerce işsiz Kürt çiftçi, şehirlere yerleşti. Geçen haftalarda birçok Kürt şehrinde ordu ile halk arasında sokak çatısmaları çıktı. Çocuklar ve gençler askerlere taş atıyorlardı. PKK'nin dükkan sahiplerine kepenk kapatma çağrısı, toplu bir şekilde takip edildi. Türk basını 'Kürt intifadası'ndan sözediyordu..."

Kölner Stadt Anzeiger/ B. Almanya (19 Nisan 1990):

"'Vahşi' Kürdistan'da kanlı ayaklanma

Bugün durum dramatik bir tarzda kızışıyor. Çatışma gerginleşiyor. Bağımsızlık için mücadele veren PKK (Kürdistan İşçi Partisi)'nin gerillaları, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı büyük bir saldırı başlattılar. NATO ülkesinin Güneydoğu'sunda cumhuriyetin tabanını çatırtacak bir halk savaşı tehdit ediyor.

PKK, ilk olarak Kürt sivil halkının çoğunluğunu kendi tarafında çekebildi. Çatışmalar, artık salt engebeli dağlar, sınır köylerine yapılan ani saldırılar ve askeri üslere saldırılarla sınırlı değil. Artık çatışmalar şehirlerde de sürmektedir ve böylelikle yeni boyut kazanmıştır. Bugün bir halk hareketi gelişmektedir.

Doğu Anadolu'dan gelen haberler, İsrail'in işgal altında tuttuğu Batı Şeria'yı hatırlatmaktadır: Grevler, boykotlar, gövde gösterileri, yol kapatmalar, kargaşalık ve yanan barikatlar. Güneydoğu'da bir halk ayaklanması şekilleniyor. İkinci bir intifada.

Kitle üzerine kurşunlar

Rahatsızlıklar, Mart'ın sonlarına doğru Suriye sınırında olan Nusaybin şehrinde başladı.

Polisler tarafından vurulan bir PKK'linin cenaze merasiminde 10.000'e yakın kişi toplandı. Bunlar, özel timler ve askeri birlikler tarafından dövüldüler ve ondan sonra kurşun sıkıldı. 18 yaşında bir genç öldürüldü.

Esnaf, ordunun müdahalesine karşı dükkanlarını birkaç gün kapattı. 600 kişi tutuklandı. Nusaybin'deki ayaklanma Midyat, İdil ve tarihi İpek Yolu üzerindeki Cizre kasabasına sıçradı.

Buralarda da dükkanların binlercesi kapandı, binlerce kişi caddelerde toplandı, tekerlek yakarak barikatlar kurdu. Resmi daireler işgal edildi. Bazı devlet binaları ve askeri araçlar yakıldı ve cumhuriyeti kuran Atatürk'ün büstleri tahrip edildi.

Ordu, cevap olarak önce gözyaşartıcı gaz kullandı ve sonra kitleye kurşun sıktı.

Kanlı bilanço; dört ölü ve dokuz yaralı.

Türk rejimi, tutmayan ve azınlık politikasının sorunlarıyla karşı karşıyadır.

Ankara bazı tavizler verse de, geçen haftalarda olan olaylar bunların artık çok geç olduğunun kanıtıdır."

Junge Welt/Demokratik Almanya (12.4.1990):

"Kürtlerin İntifadası"

Serhildan, Kürtçe'de ayaklanma demektir. Muhtemelen bu, ileride Arapça'daki intifadanın anlamını kazanacaktır. Çünkü son haftalarda Türkiye'de kendi kaderini tayin etme için mücadele eden 10 milyon Kürdün savaşımı yeni bir nitelik kazandı. Bu öyle bir düzeyde hayata geçirildi ki, Türk yönetimi, Kürt halkı üzerinde zaten daha önce de var olan baskıyı ve kendi dilini serbestçe konuşma yasağını daha da sertleştirdi. Salı günü Kürt isyancılara ve taraftarlara yönelik yeni bir sert önlemler paketi hazırlandı. Böylelikle örneğin, 'çatışmaları kışkırtanlar', Kürtlerin ulusal azınlık olarak tanımadığı yerleşim birimlerinden çıkarılıp, başka yerlere sürgün edilebilecektir.

Mart ortalarında sınır kenti Nusaybin'de Türk ordusunun, binlerce Kürdün katıldığı bir cenaze törenine saldırması üzerine büyük bir çatışma meydana geldi. Göstericiler, 'bölücü' zannıyla kurşuna dizilen bir Kürdü anıyorlardı. Ordu, kendilerini taşlarla savunan göstericilere karşı cop, süngü ve silah kullandı. Sıkıyönetimin ilan edildiği Nusaybin olaylarını takiben Türk resmi makamlarının Güneydoğu Anadolu dedikleri ve en az gelişmiş Kuzey-Batı Kürdistan'da, olaylar büyük bir yankı uyandırdı. Pekçok şehirde öğrenciler dersleri boykot ederken, esnaflar da dükkanlarını kapattılar. Bu yayılan direniş ile 6 yıldır devam eden silahlı kurtuluş mücadelesi, artık Ankara için tehlikeli bir yük teşkil ediyor. Bu sorunun çözümü için Kürtlere karşı vahşet ve de her türlü iletişim yasağı uygulamaya konulmuştur."

Le Monde/Fransa (6.4.1990)

"KANLI HAREKETLENMELER
Ankara, ulusalcıların kabarışından tedirgindir

Yılın başlarından itibaren Türkiye'nin doğusunda olan Kürdistan'da kanlı olaylar yaşanmaktadır. Bu bölgede 10 milyon Kürt yaşamaktadır ve en fazla nüfusun olduğu kesindir. Kürtler Pers kültüründen olup İran-Irak- Suriye ve Sovyetler'de bulunmaktalar. Ankara'nın tüm baskılarına rağmen bağımsızlık istemlerinden taviz vermemektedirler.

(...)

14 Mart'ta öldürülen militanların Nusaybin'de yapılan cenaze törenlerinde 5000-6000 insanın üzerine askerler ateş açtılar; 1'i öldü, 6'sı yaralandı ve 300 kişi ise tutuklandı. Ardından ordu sokağa çıkma yasağını koydu. Halk protestolarını belirtmek amacıyla kepenk kapattı.

Birbiri ardından diğer şehirler de alevlendi. Aynı şekilde 22 Mart'ta Cizre'de binlerce insan PKK'ye desteklerini belirten sloganları, taş ve sopalarla saldırarak, eski araba tekerleklerini yakarak dile getirdi.

Ayaklanan halk, belediye binasına saldırarak Türk bayrağını indirip yerine ERNK bayrağını çekti. Eylem sonucu 4 ölü, 9 yaralı ve 68 tutuklama olayı gerçekleşti. Ayaklanma daha sonra Nusaybin, İdil ve Silopi ilçelerine kaydı. 12 yerleşim alanı ordu tarafından çembere alındı; tanklar ve helikopterler aracılığıyla şehrin dışarıyla ilişkisi kesildi.

27 Mart'ta Kızıltepe'de yapılan bir yürüyüş ardından 5000 Kürt "Yaşasın PKK" sloganını atarak yürüdü. Aralarından yüzlercesi Belediye binasına taş ve sopalarla saldırdı. Ulusalcılar, tutuklular serbest bırakılmadan eylemlerine son vermeyeceklerini açıkladılar.

Kriz Odası

Türk yetkilileri geçmişten beri yaptıkları açıklamalarda bir avuç bağımsızlıkçı teröristin halktan insanları rehin aldıklarını belirtmekteydiler.

Şimdilerde ise, halkın yönetime karşı memnuniyetsizliği ve PKK'ye olan desteği karşısında çözümsüzlüğe düşünce, gelişmeleri 'Kürt ayrılıkçılarının yükselişi' olarak nitelendirmektedirler. Ayrıca yedek takviye güçlerinin gönderilerek denetimin kurulmasını ve sınırların kontrol altına alınmasını istediler."

Le Monde/Fransa (11.4.1990)

"İNTİFADA ÖRNEĞİ

15 Mart'ta Nusaybin'de yaşanan olaylarda 1 genç, askerler tarafından öldürüldü. Ölüm olayı askerlerin halk üzerine ateş açması sonucu gerçekleşti.

Cizre'de ise 20 Mart tarihinde eylemlilik devam etti. 5 kişi de burada halkın sokaklara dökülmesi esnasında vurularak öldürüldü. Askeriyenin hunharca halkın üzerine saldırması buradaki ayaklanmaları daha da kabartacaktır. Kürt Örgütü PKK'nin çağrısı üzerine 10 ilde planlı bir şekilde mağazalar protesto amaçlı kapatıldı. Kürt Örgütü aynı Filistin usulü bir ayaklanmayı gerçekleştirmeyi amaçlamaktaydı..."

Liberation/Fransa (29.3.1990):

"Dışardaki Kürtler hareketlendiler

Paris'te, Kürt ve Türk topluluğunun hemen hemen büyük çoğunluğu dün tüm bir gün Türkiye Kürdistanı'ndaki yurttaşlarını desteklemek amacıyla harekete geçtiler. Etkinliği olan birçok örgütün inisiyatifi sonucu, çoğunluğu 9'uncu, 10'uncu Paris'te olan ticaretciler bir günlüğüne kepenklerini indirdiler.

30 kişilik ve kendisini Kürt halkıyla dayanışma komitesi olarak lanse eden grup, Türkiye'deki Kürtlerin durumuna ilişkin Fransız kamuoyu-

nun dikkatini çekmek amacıyla Liberation gazetesini işgal ettiler. İşgal sonrası 300 kişi de Gare de l'est'den Place Opera'ya kadar protesto yürüyüşü yaptılar.

Kürtlerin yeni yılı olan 21 Mart Newroz'dan itibaren, Güneydoğu Anadolu'nun büyük şehirlerinde, ticaretçiler ve bölge halkı, Mardin'e bağlı Nusaybin ve Çizre'deki 5 kişinin ölümüne ve yüzlercesinin yaralanmasına sebep olan güvenlik güçlerinin kaba hareketlerine karşı tüm uğraşlarını bırakarak protesto yaptıklarından dolayık şimdilik sıkıyönetim uygulamalarına tabi tutulmaktadırlar..."

The İndependents/İngiltere (22.3.1990)

"Hugh Pope, İstanbul'dan bildiriyor Türkiye'de Kürt huzursuzluğu kitlesel karakter kazanıyor.

Dükkanların kapalı tutulması, yanan tekerleklerle caddelerin kesilmesi kalabalık grupların askerleri taşlaması ve kızgın askerlerin öldürücü ateşiyle sahne Filistin İntifadasını andırıyordu.

Fakat burası ne Batı Yakası ne de Gaza Şeridi'ydi. Burası huzursuzluğun yığın karakteri kazandırdığı Suriye hududundaki dört kasabasından biri olan Cizre idi.

Söylendiğine göre bıçak artık kemiğe dayanmıştı. Bir günlük gazete yöneticisinin söylediğine göre kadın, çocuk ve erkeklerin bu düzeyde katıldığı kitlesel eylem ilk defa oluyordu. Bir günlük gazete olayları başlıktan 'dava intifadaya doğru gelişiyor' şeklinde veriyor."

The Financial Times/İngiltere (23.3.1990)

"Ankara çatışmalardan Kürt teröristleri suçluyor.

Nusaybin ve Cizre'deki yürüyüş ve protesto olayları, Güneydoğu'da güvenlik güçlerine karşı halkın PKK'ya artan sempatisini yansımaktadır."

Ekonomist, İngiltere (21 Nisan 1990):

"Akbulut Çaresiz

Yıldırım Akbulut, her şeyi bırakmış, son haftalarda daha da kanlı bir hal alan Vietkong stili Kürt başkaldırılarıyla uğraşmak zorunda kalmıştır. Mart ayının başından itibaren güvenlik güçleriyle bağımsızlık için savaşan PKK'nin gerillaları arasında meydana gelen çatışmalarda 100'ün üstünde insan öldü.

Geçen hafta, bu şiddet olayları üzerine olağanüstü kabine toplantısı kararlaştırıldı. Başbakan'ın değil, Özal'ın başkanlık yaptığı bu toplantıda teröristlere karşı 'savaşı kazanma' iddiasıyla yeni güvenlik önlemleri, parlamentonun görüşmelerine gerek duyulmadan karar altına alındı.

Hükümet kararları, bir eleştiri fırtınasıyla karşılaştı. Yeni yasalar 11 Kürt mıntıkasını yöneten Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun yetkilerini daha çok artırıyor. Problemli bölgelerdeki Kürt köylülerinin daha emin bölgelere göç yetkisi içişleri bakanı tarafından bölge valisine veriliyor. Kürt bölgesindeki pekçok uzman bu sistemi 'iç sürgün' olarak adlandırıyor ve çözüm için saptanan yolun problemin daha da ağırlaşmasına yol açacağını söylüyorlar.

Bu yeni yasalarla, Türkiye'nin Avrupa'nın gözünden düşmemesi için basının Kürt başkaldırılarını vermesi yasaklıyor. Teknik olarak sansür olmasa bile ona çok yakın bir şeydir. Güneydoğu mıntıkasındaki 'gelişmeleri aktarmak' ve "kamuoyunun moralini bozmak" gerekçesiyle ağır cezalar verilecek. Bununla, özellikle sol yayınlar hedefleniyor. Çünkü, bunlar hükümetin Kürdistan problemi üzerine olan politikasına karşılar."

Azadi Irak dergisi:

"KUZEY KÜRDİSTAN'DA HALKIN SOYLU BAŞKALDIRIMI

Kürdistan'dan gelen haberlere ve dünya ajanslarının haberlerine göre 13 Mart'ta Mardin'in Savur ilçesinde barbar Türk rejimi kimyasal silah kullanarak 13 gerillayı katletmiştir. Bu şehit olanlar PKK üyeleri idi. Aynı günde naaşlarının toprağa verilmesi için cenazeler Nusaybin ilçesine götürüldü ve Kamuran Dündar adlı şehidin toprağa verilmesi için cenazesi mezarlığa 5000 kişi eşliğinde götürüldü. Şehit toprağa verildikten sonra büyük bir grup genç halka çağrıda bulundu ve onları direnişe davet etti.

Halk, kendi şehitlerine sahip çıkma ve Türk rejiminin Kürdistan topraklarından çıkma sloganları ile kitleler halinde koştu ve taşları ile polis-militarist Türk güçlerine vurdu. Bu direnişler caddelerde ve sokaklarda beş gün sürdü. Nusaybin şehrinde Türk rejimi 1000 kişiyi yakaladı, halka saldırdı, uçaklar şehir üstünde saatlerce gezdi ve bildiriler atarak halkı tehdit etti, ancak bu tehditler halkı yatıştırmaya yetmedi.

Direniş dalgası büyüdükçe büyüdü ve Kürdistan'ın diğer şehirlerine yayıldı. Cizre, Silopi, Şırnak, İdil, Midyat, Kızıltepe ve daha da büyük şehirlere yayılması devam etmektedir.

Öte yandan rejimin borazancılığını yapan Türk basın-yayın kuruluşları da artık halkın direnmesini açıkça itiraf ederek, halkın sokak ve caddelerde attıkları sloganları yazmaya başladılar. Türkiye'nin birçok büyük şehrinde halk, panel ve yürüyüşler yaparak Türk rejimine karşı tavır aldı ve protesto etti.

Baskıya girdiğimiz anlarda Kürdistan'ın başkenti olan Diyarbakır'da halk ayağa kalkmıştı. Kuzey Kürdistan'daki kardeşleri ile dayanışmak ve Türk rejimini protesto etmek amacıyla Kürdistan'ın diğer parçalarındaki halk protesto yürüyüşleri yaptı. Bu protestoların aynısı yurt dışında da yapılmaktadır.

Cizre'de halk ayağa kalktı ve binlerce kişi yürüdü, barbar Türk rejimi buradan halka saldırarak 4 kişiyi katletti ve 15 kişinin de yaralanmasına sebebiyet verdi."

Dagens Nyhetes/İsveç (22.3.1990)

"KÜRTLERİN PROTESTOSUNDA İKİ ÖLÜ

Türkiye'nin Güneydoğusunda Cizre'de yerel bir memurun verdiği bilgilere göre Kürt protestocular ile polis arasında çıkan olaylarda iki kişi öldürüldü, altı kişi de yaralandı. Olaylar Cizreye yakın olan Nusaybin'de geçen hafta Perşembe günü çıkan olaylarda bir kişinin ölmesi, 5 kişinin yaralanmasını protesto eden gösteriler nedeniyle çıktı. Şu anda Cizre'ye giriş ve çıkışlar yasaklanmıştır."

Proletären/İsveç (29.3.1990):

"KÜRT İNTİFADASI

Mart ayları Kürdistan gergindir. Karlar eridiğinde PKK gerillası ortaya çıkıp Bahar Atılımı yapıyor. Bu yılda aynen öyle oldu.

Tümü herkesin beklediğinden önce başgösterdi. Suriye sınırındaki Nusaybin (10.000 nüfuslu) şehrinde bir cenaze töreni başlattı her şeyi. Tören hükümet kuvvetleriyle çatışmada vurulmuş bir PKK partizanı, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu-ARGK savaşçısının defin töreniydi. Ailesi dışında 10.000 insan törende hazır bulunuyordu. Ordu ve askerler yaslılara saldırınca, kitle Kürtçe slogan atarak kendini taşlarla korudu. Türk askerleri buna kitlenin üzerine ateş açarak cevap verdiler. Bunun üzerine kısa bir sürede Nusaybin'in her tarafında barikatlar kuruldu. Türk işgal kuvvetleri ve Kürt ahalisi arasında tam beş saat süren çatışmalar meydana geldi.

Serhildan

Serhildan, bu başkaldırının Kürtçe anlamını veren sözcüğüdür. Filistin'deki intifada ile benzerliği oldukça fazladır. Önce barışçıl bir gösteri düzenlenmekte. Ordu, halk kitlesine ateş açıyor ve yaralı, ölüler oluyor. Kitle daha büyük bir gösteri yapmak üzere geri çekilip tekrar meydanlara doluyor. Cop, tüfek ve panzer araçlarına karşı taş, sopa ve elde ne bulunuyorsa onunla karşılık veriliyor. Kadınlar taş toplayıp, bunları işgal güçleri üzerine fırlatan erkek ve çocuklara veriyorlar. Her şey bunlarla başlıyor böylece..."

Folket I Bild/İsveç:

"TÜRKİYE KÜRDİSTANI'NDA İNTİFADA

Türkiye'nin doğusundaki Kürtler başkaldırıyorlar şimdi. Ordu yığın gösterilerine ateş açıyor ve özel tim denilen ölüm mangaları insanları geceleyin evlerinden alıp götürüyorlar. FIB/K'nin muhabiri, gazetecilerin alıkonulduğu Türkiye'nin doğusundan resimlerle bildiriyor.

Mart'ın 21'i Kürtlerin yeni yıl günüdür. Kürtlerin yasaklanmış olan ulusal günüdür. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK ve Kürdistan İşçi Partisi-PKK 21 ile 28 Mart tarihleri arasındaki haftayı, direniş ve şehitler haftası olarak ilan etmişlerdi. Bu haftalarda karların erimesi bekleniyordu. PKK gerillası ARGK şimdiye kadar görülmemiş bir askeri hazırlık kampanyası hazırlamıştı. Herkes büyük olayların meydana geleceğini biliyordu.

Gerçekten de olan herkesi kuvvetlice şaşırtmıştı. Yangını başlatan kıvılcım, 12 Mart Pazartesi günü, küçük Savur ilçesi yakınlarında ordu ve PKK gerillası arasındaki silahlı çatışmayla olmuştu.

(...)

Mart'ın 14'ünün sabahı, Kürt sınır şehri Nusaybin'de (60.000 nüfuslu) öldürülmüş gerillalardan biri olan Kamuran Dündar'ın cenazesi töreni yapılıyor. Kamuran şehir ahalisi tarafından çok iyi tanınıp sevilmekte olan bir kişidir.

(...)

Yakın akrabalar dışında, mezarlığa 10.000 civarında kişi gelmişti. Definden sonra kitle camiye doğru akmaya başladı. Ordu ve polis çok disiplinli ve sessizce gitmekte olan korteji durdurmak istedi. Megafon ve hoparlörlerle Kürtlerin dağılmaları istendi. Fakat bu imkansızdı, çünkü askerler yaşlıların çevresinde bir çember oluşturmuşlardı.

Bu süre içinde ordu panzer araçlarını getirdi. Kitle bunun üzerine slogan atmaya başladı. Hemen sonra polis ve askerler kitlenin üzerine ateş açmaya başladılar. Kürtler taş ve sopalarla kendilerini korudular.

Kısa bir süre içinde Nusaybin'in her tarafında barikatlar oluşturuldu. Nusaybin'deki Kürtler Türk askerleriyle saatlerce süren sokak çatışmasına girdiler.

(...)

Türk ordu ve polisi çok kaba ve acımasız davrandı. Örneğin bu çatışmalarda ölenlerden Şemsettin Çiftçi'nin ölümü var. Önce bir sürü polis yere yıkılıncaya kadar copla Şemsettin Çiftçi'nin kafasına vuruyorlar sonra bir polis gelip anasının, bacısının ve 13 yaşındaki küçük kardeşinin gözleri önünde kafasına kurşun sıkıyor.

(...)

Kürtlerin Berlin'indeki İntifada

Nusaybin hemen Suriye sınırının bitişiğindedir. Sınırın ötesinde birkaç metre ötede Suriye Kürdistan'ındaki Kamışlı şehri bulunmaktadır. Kürtlerin bu şehri Nusaybin/Kamışlı, aynen Berlin şehri gibi ikiye bölünmüştür. Olayların içinde, bu bölünmüş şehrin öte yakasında 50.000 kadar Kürt dayanışma gösterisinde bulunmak için toplanmıştı. PKK'nin bu tarafta ispatlanmamış iddialara göre, nüfusun yüzde seksenı civarında büyük bir sempatizan kitlesi mevcuttur. Göstericiler Türk sınırına yaklaşarak protestolarına devam ettiler. Türk askerleri bunun üzerine sınır boyunca bir asker seti oluşturdular.

(...)

19 Mart günü başkaldırı Cizre, Midyat, İdil, Kızıltepe, Derik, Silvan ve Silopi'ye şıçradı. PKK ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK halkın yüzde yüzünün katıldığı bir genel grev çağrısı yaptı. İş durdu. Dükkanlar protesto olarak kapatıldı. Okullar boykot edildi. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Siirt, Mardin ve Van gibi şehirlerde dayanışma eylemleri oldu. Türk gazeteleri günbegün yeni gerilla eylemlerinden bahsetmekte.

20 Mart Cuma günü yakında bulunan Cizre şehrinde (35.000 nüfuslu) üç kitle topluluğu şeklinde toplanan yaklaşık 10.000 kişi, şehrin merkezindeki dört yola doğru yürüdüler. Türk polis ve ordusu göstericileri durdurmaya çalıştı. Halk kitlesi sloganlarla karşılık verdi. Bunun üzerine askerler panik içinde halka ateş açtılar.

(...)

23 Mart Cuma günü şimdiye kadar Cizre şehrinde hiç görülmemiş büyüklükte bir gösteri meydana geldi. Öğle üzeri, 1000 civarında kişi, öldürülmüş gerillaların mezarları başında toplanmıştı. Bunlar daha sonra şehirde toplanmış ERNK-kadın örgütü ve gençlik örgütünün toplanmış kitlesiyle daha da büyüdüler. 15.000 kişiye çıkmıştı sayıları. "Yaşasın Kürdistan", "Kahrolsun Türkiye", "Yaşasın PKK" sloganlarını attılar. Bu gösteri kortejine ne polis ve ne de asker müdahale etti.

(...)

PKK ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK, belli bir zamandan beridir Kürt şehir halkını komitelerde ve bölge komitelerinde örgütlemede büyük başarılar kaydetmiştir..."

NY.DAG/İsveç (12.4.1990):

"PKK'LİLER İDAM TEHDİDİ ALTINDA

Türk iktidarı, daha önce çeşitli askeri mahkemeler tarafından idam cezalarına çarptırılan 43 PKK üyesinin infazını gerçekleştirmek istiyor. Bu haber devlet yanlısı ajanslar tarafından basın ve yayın organlarına duyuruldu. Basın, bu kararı, PKK gerillalarının son dönemde artan saldırılarına ve Kürdistan bölgelerinde başlayan genel grev ve protestolara karşı cevap şeklinde yorumluyor.

Geçen hafta boyunca, bu sorun siyasi partiler ile ordu arasında görüşüldü.

İktidar aldığı yeni kararlarla, orduya daha fazla yetki ve idamların infazı için milli birlik ve destek istiyor.

Son iki haftada PKK gerillaları ile Türk ordusu arasında çıkan çatışmalarda en az 30 kişi ölmüş.

Aynı dönem içerisinde birçok Kürt şehrinde, genel grev dalgası yayılmaktadır. Genel grevler iktidarın sivil insanları katletmesine karşı bir protesto eylemidir."

Lond og Folk/Danimarka (22.3.1990)

"Kürt isyanı yayılıyor!

Türkiye'nin güneydoğu kısmında yaşayan Kürtler, ordunun/askeriyenin sürgün ve terörünü protesto etme gösterileri artıyor. Ankara'da Salı günü yapılan olağanüstü bir toplantıda Başbakan Yıldırım Akbulut bir basın konferansında, içişleri bakanı ve çok sayıda askeri gücün bölgeye gönderildiğini belirttiğini yazıyor 2000'e Doğru dergisi. İçişleri Bakanı Diyarbakır'a gitti, olayların kapsamını öğrenmek için. 2000'e Doğru dergisi protesto gösterilerini 'intifada' olarak niteliyor. 14 Mart günü Nusaybin'de başlayan protesto gösterileri, 10 kişinin canına/hayatına mal oldu..."

Aftenposten/Norveç:

"Polis silahsız, pasif, sembolik bir işgal eylemini şiddet kullanarak bastırdı. 15 Kürt eylemci, THY'ye ait büroya 2 saatlik için işgal etti.

Kürt eylemcileri, eylemlerinin amacının Kürdistan'da devam etmekte olan 'halk isyanı' ve Trük ordusunun katliamını vurdumduymaz bir tavırla geçiştiren Norveç basının duyarlı hale gelmesi ve kamuoyunun az da olsa haberdar olması için böyle bir eyleme giriştiklerini belirtiler. Amaçlarının Türk ordusunun Kuzey Kürdistan'da giriştikleri katliamı protesto etmek ve oradaki halk isyanına destek olduğunu belirttiler..."

ZEKİYE ALKAN

Newroz ateşinde yaşayacak!

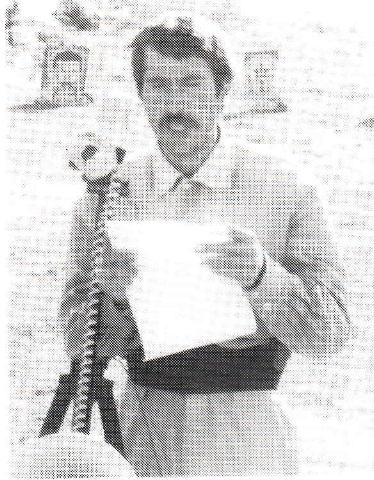
"Newroz ateşi
çalı çırpıyla
yakılmaz."

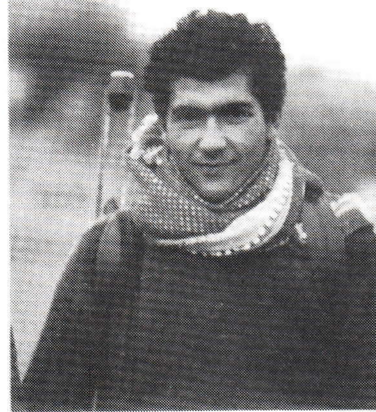
"Newroz ateşi
en iyi insan
ateşiyle yanar."

SERÎHILDAN'IN ÇAKAN KIVILCIMI ÖLÜMSÜZ SAVUR DİRENİŞ ŞEHİTLERİMİZ

Süleyman ASLAN (Sarı Hüseyin)

Abdullah AVCI (Salah)

Abdülkerim TEMEL (Zınar)

Kamuran DÜNDAR (Zana)

Mahsum TEPE (Hasim)

Servan, Hasim, Reso, Dıjwar ve İsa

Diyan OSO (İbrahim)

"Onlar; herbiri bir parça vatan, herbiri bir kahraman!
Onlar; özgür Kürdistan'ın, vatanın çiçekleridirler!
Onlar; özgür toplumda bir gül gibi dipdiri yaşayacak, kıpkızıl bir gül gibi toplumun herbir köşesini süsleyecek ve özgürlük ateşinin sürekli yanan alevi olacaklardır..." **(PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN)**